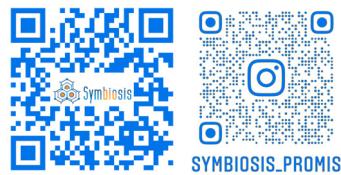

Symbiosis

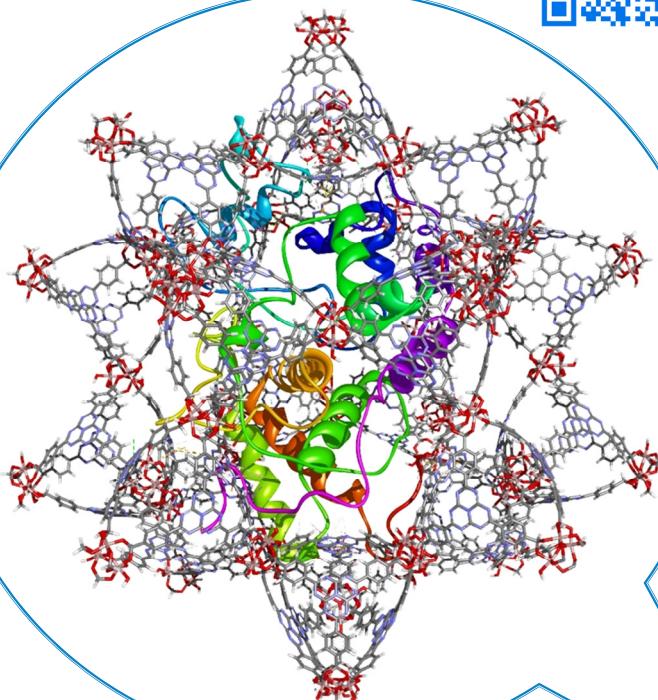
KONTROLISAN DIZAJN
EPIKASNIH ENZIM@MOF
KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR
ZA STUDENTE
Beograd, 28. maj 2022.
HF
UNIVERZITET U BEOGRADU
HEMIJSKI FAKULTET

**Kako se sprovodi
multidisciplinarno naučno
istraživanje – simbioza
neorganske hemije,
bioinformatike i biohemije?**

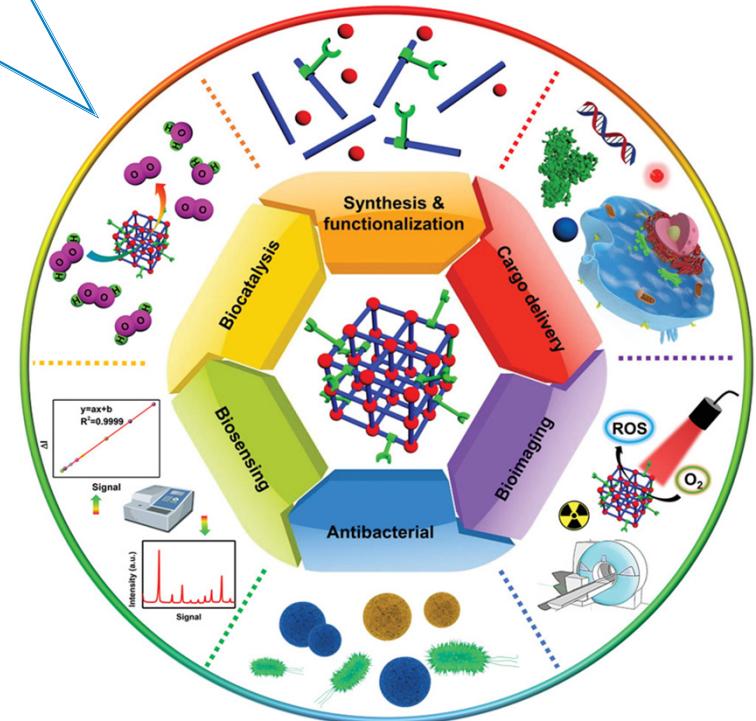
**Šta su metal-organske
umrežene strukture (MOF-ovi)
i zašto su to materijali
budućnosti?**

**Zašto su enzimi najbolji
katalizatori i možemo li ih
dodatno poboljšati?**

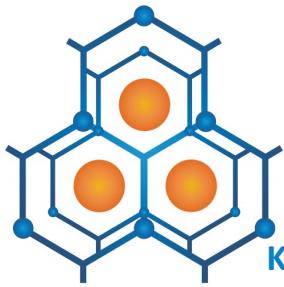
**Kako dizajnirati efikasne
biokompozitne katalizatore?**

**Kako sintetisati i okarakterisati
enzim@MOF kompozite za
primenu u biokatalizi?**

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije
PROMIS, #6066997

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN
EFIKASNIH ENZIM@MOF
KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE

Beograd, 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU
HEMIJSKI FAKULTET

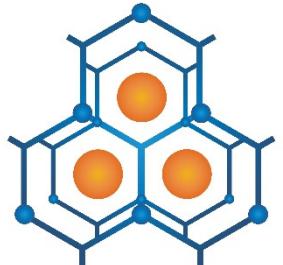
Vreme	Program	Prostorija
9:30-10:00	REGISTRACIJA UČESNIKA	Hol ispred VHA
10:00-10:15	O SYMBIOSIS projektu <i>Tamara Todorović, Hemijski fakultet</i>	Sala za sednice
10:15-11:00	Metal-organske umrežene strukture – materijali budućnosti <i>Tamara Todorović, Hemijski fakultet</i>	Sala za sednice
11:00-11:40	Proteinski inženjerинг <i>Radivoje Prodanović, Hemijski fakultet</i>	Sala za sednice
11:40-12:00	PAUZA ZA KAFU	Hol ispred VHA
12:00-12:45	Bioinformatika u službi dizajna enzim@MOF kompozita <i>Milan Senčanski, Institut VINČA</i>	Sala za sednice
12:45-13:30	Sinteza i karakterizacija enzim@MOF kompozita <i>Tamara Todorović & Radivoje Prodanović Hemijski fakultet</i>	Sala za sednice
13:30-14:30	PAUZA ZA RUČAK	Hol ispred VHA
14:30-15:15	Kloniranje, mutacije, ekspresija i još ponešto* <i>Ana Marija Balaž, IHTM – Centar za hemiju</i>	Lab. 434
15:15-16:00	Tajne biomineralizacije* <i>Marija Stanišić, Hemijski fakultet</i>	Sala za sednice
16:00-16:15	Pauza za kafu	Hol ispred VHA
16:15-17:00	Simetrični svet MOF-ova* <i>Predrag Ristić, Hemijski fakultet</i>	Računarska učionica
17:00-17:30	DODELA SERTIFIKATA O UČEŠĆU	Sala za sednice

* Učesnici će biti podeljeni u tri grupe.

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije
PROMIS, #6066997

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

PROJEKAT SYMBIOSIS

Tamara Todorović

Univerzitet u Beogradu – Hemski fakultet

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Izvor:

<http://www.pancevo.com/tag/zagadjenje/>

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

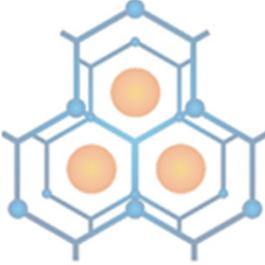

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Izvor:

<https://www.environmental-finance.com/content/analysis/the-futures-bright.html>

Sy**m**biosi**s**

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

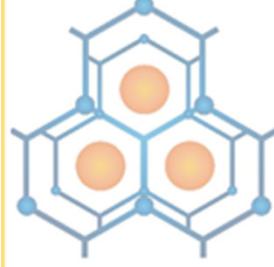
Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Glavni izazov

Kako razviti nove industrijske biokatalizatore koji mogu ponuditi niz prednosti u odnosu na tradicionalne hemijske procese u pogledu održivosti, efikasnosti procesa i smanjenog negativnog uticaja na životnu sredinu?

Trenutno stanje – Industrijska primena enzima

Sektor	Enzimi	Primena
Farmaceutska industrija	Nitril-hidrataza, transaminaza, monoamin-oksidaza, lipaza, penicilin-acilaza	Sinteza intermedijera za proizvodnju aktivnih farmaceutika
Industrija hrane	Tripsin, amilaza, glukoza izomeraza, papain, pektinaza	Konverzija skroba u glukozu, proizvodnja fruktoznog sirupa, prebiotika, uklanjanje gorčine voćnog soka
Proizvodnja deterdženata	Proteaza, lipaza, amilaza, celulaza	Uklanjanje fleka, masti, ulja, zadržavanje boje
Biogoriva	Lipaza, celulaza, ksilanaza	Proizvodnja metil estara masnih kiselina, razgradnja lignoceluloznog materijala za proizvodnju bioetanola
Industrija papira	Lipaza, celulaza, ksilanaza	Uklanjanje lignina

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Postojeća rešenja

- Nativni enzimi / MO
- Mutirani enzimi
- Imobilizovani enzimi

Nerešeni problemi

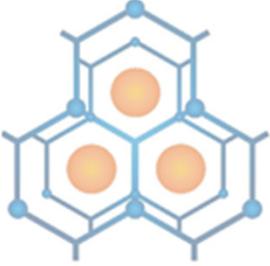
- Niska efikasnost
- Inaktivacija u enzima u uslovima industrijskih procesa
- Curenje enzima

Potrebna nova znanja

- Priroda i jačina domaćin-gost interakcija
- Kontrola i fino podešavanje

Symbiosis

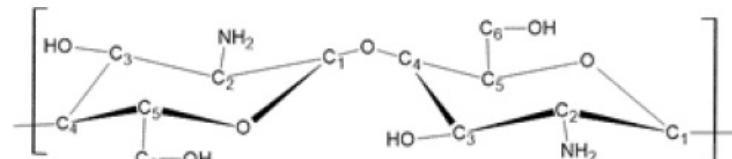
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

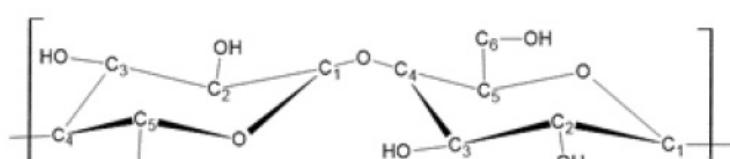
Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Imobilizovani enzimi

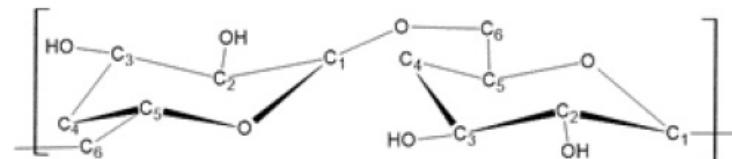
Prirodni polimeri - polisaharidi

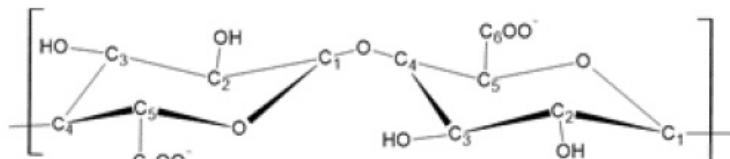
hitozan

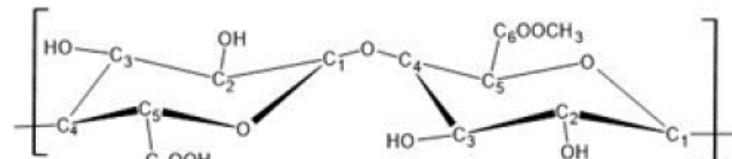
celuloza

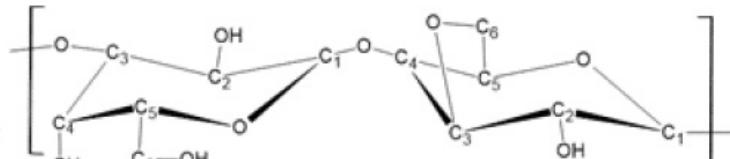
dekstran

alginat

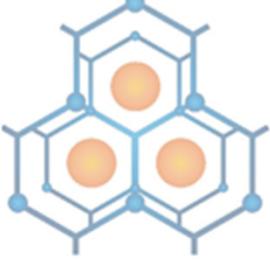
pektin

agarosa

Symbiosis

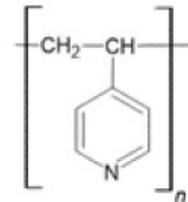
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

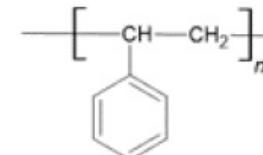
Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Imobilizovani enzimi

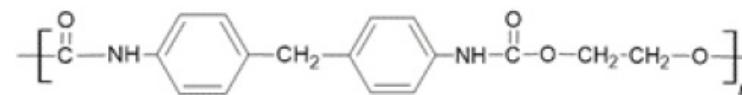
Veštački polimeri

poli(4-vinil piridin)

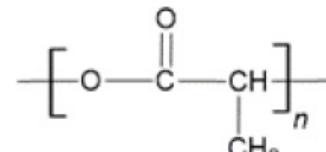
polistiren

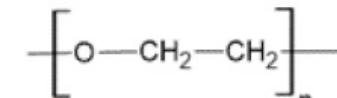
poliuretan

polianilin

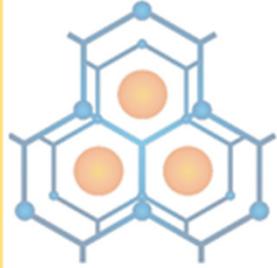
poli(mlečna kiselina)

polietilen glikol

Symbiosis

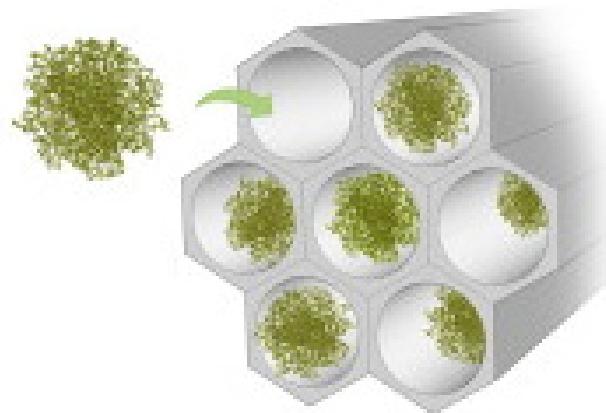
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

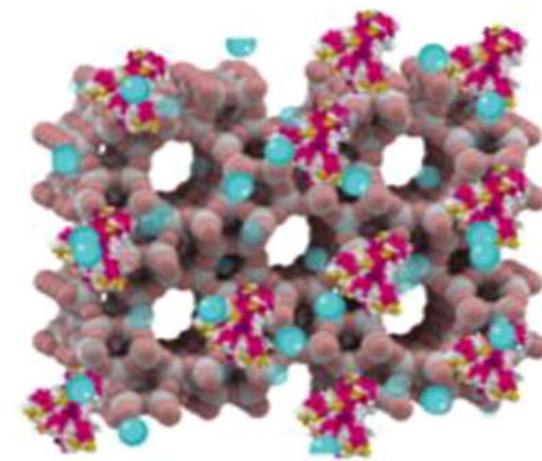
Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Imobilizovani enzimi

Neorganski polimeri

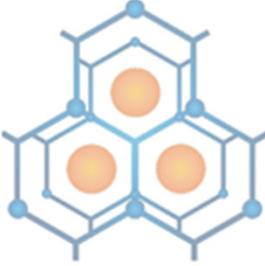
Mezoporozni SiO_2

Nemodifikovani/modifikovani zeoliti

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

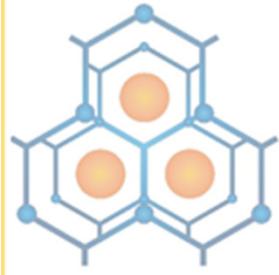
Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Imobilizovani enzimi – prednosti i mane

Prednost	Mane
Funkcionalnost za upotrebu u kontinualnim procesima	Gubitak enzimeske aktivnosti
Poboljšana stabilnost u širem opsegu operativnih uslova (pH, temperatura, itd.)	Imobilizacija u neželjenoj konformaciji i posledični gubitak aktivnosti
Heterogena kataliza – lako odvajanje enzima od produkata	Troškovi pravljenja materilala nosača
Ponovna upotreba	Ograničenja u pogledu transfera mase
Imobilizacija u željenoj konformaciji i na željenom mestu	Komplikovan i vremenski dugačak proces imobilizacije

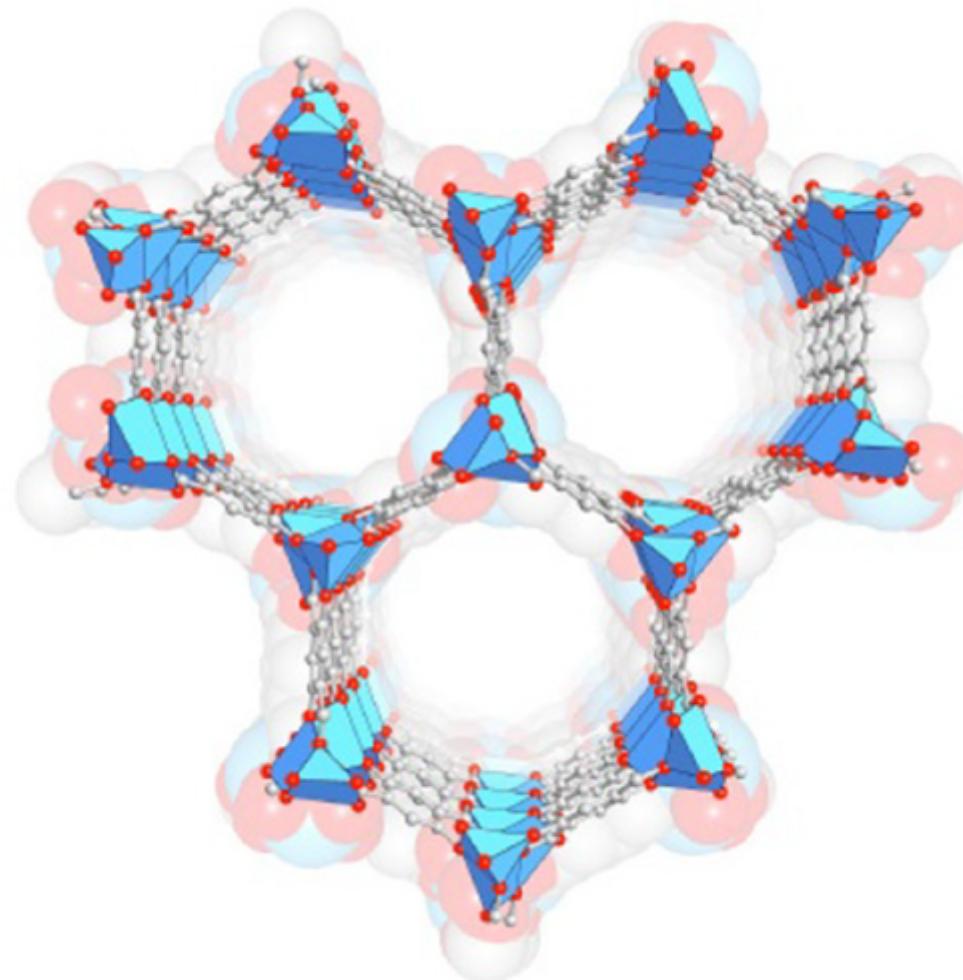
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Nova klasa nosača za imobilizaciju enzima
metal-organske umrežene strukture (MOF-ovi)

MOF-74

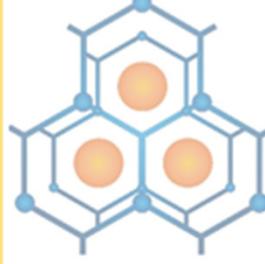

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

Nova klasa nosača za imobilizaciju enzima
metal-organske umrežene strukture (MOF-ovi)

Prednost MOF-ova u odnosu na druge tipove nosača

- ultravisoka poroznost
- najveća površina među svim materijalima za podršku/imobilizaciju
- fino podešavanje strukture
- kristaličnost
- uniformnost
- dugodometna uređenost

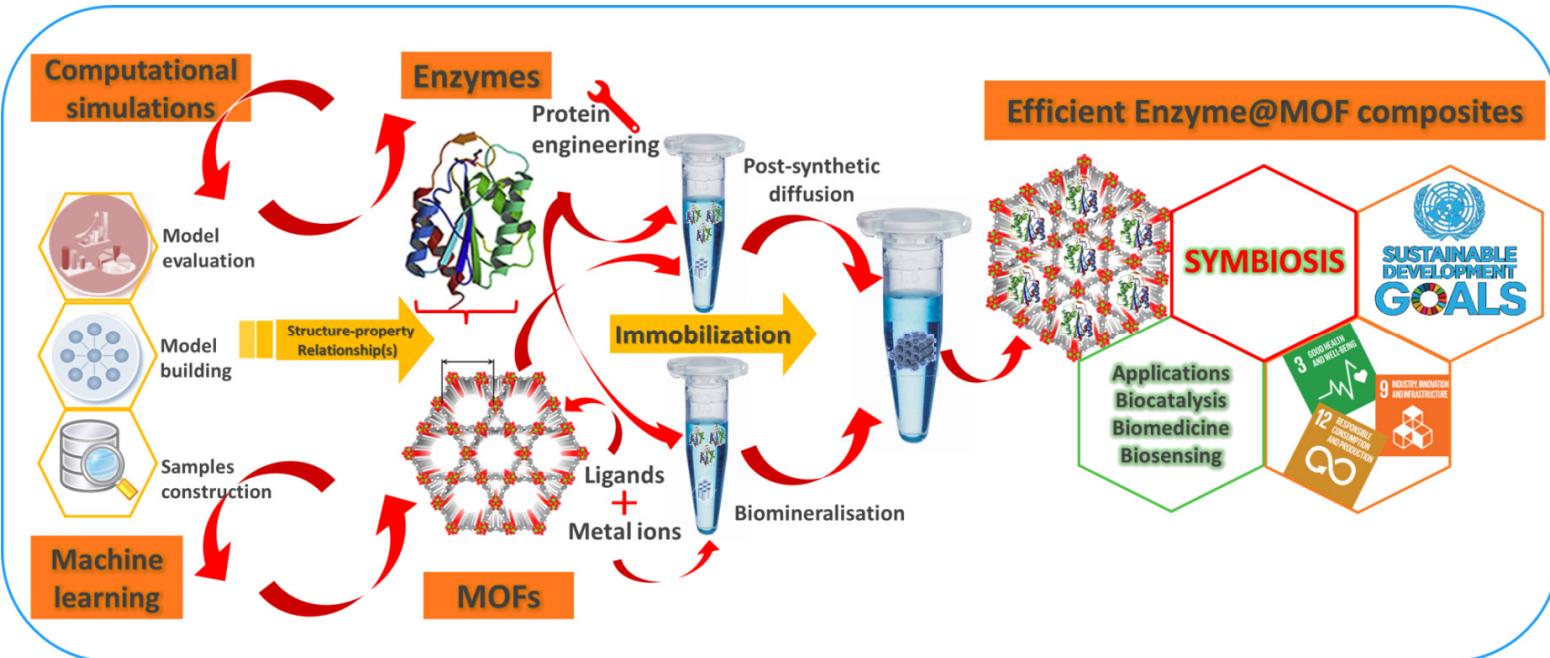
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

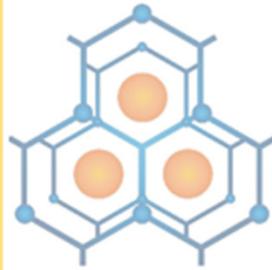
Koncept projekta

- Udrživanje imobilizacije na MOF-ovima kao čvrstim nosačima i proteinskog inženjeringu da bi se otkrila priroda i jačina dominantnih interakcija domaćin-gost, čime se omogućava njihova kontrolisana modulacija.
- Glikozilacija površine proteina kao opšta strategija za olakšavanje biomimetičke mineralizacije.

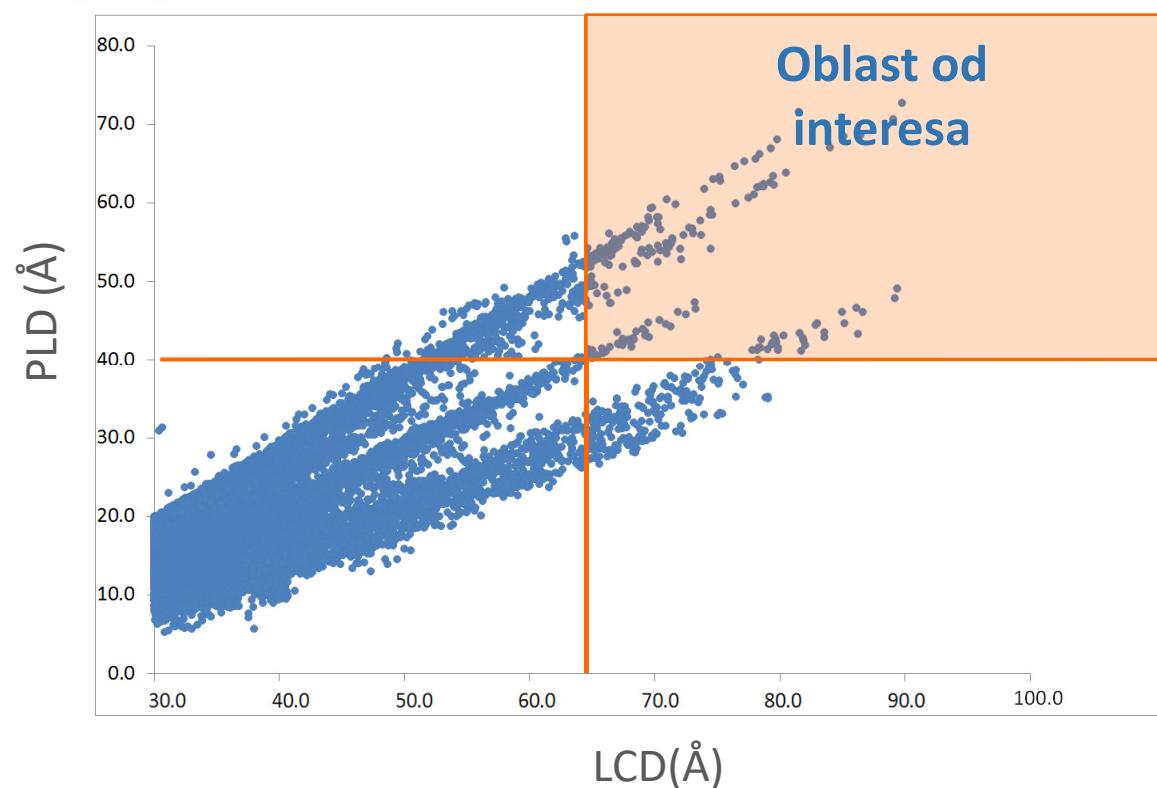
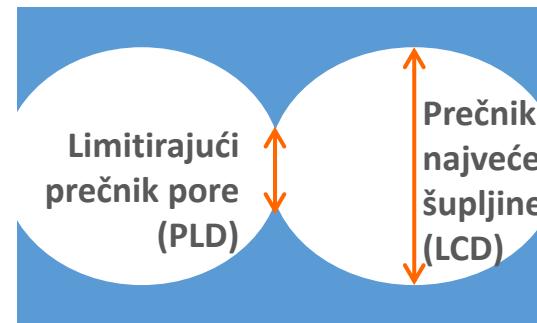
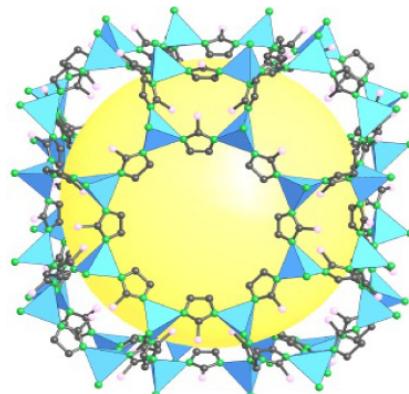
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

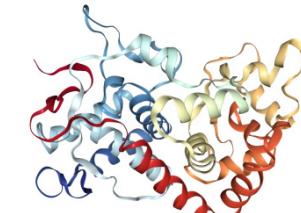

Sinopsis projekta SYMBIOSIS

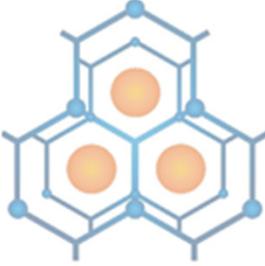
Koncept projekta

HRP – model enzim

Molekulske dimenziije
 $(40 \times 44 \times 65)$ Å

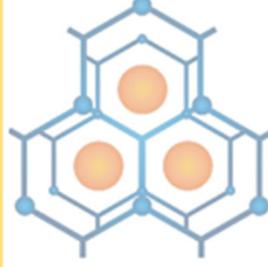
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

SYMBIOSIS – multidisciplinarni projekat

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

SYMBIOSIS – multidisciplinarni projekat

Tamara Todorović, Hemijski fakultet

Metal-organske umrežene strukture – materijali budućnosti

Radivoje Prodanović, Hemijski fakultet

Proteinski inženjering

Milan Senčanski, Institut VINČA

Bioinformatika u službi dizajna enzim@MOF kompozita

Tamara Todorović & Radivoje Prodanović, Hemijski fakultet

Sinteza i karakterizacija enzim@MOF kompozita

Ana Marija Balaž, IHTM

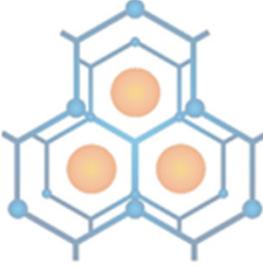
Kloniranje, mutacije, ekspresija i još ponešto

Predrag Ristić, Hemijski fakultet

Simetrični svet MOF-ova

Marija Stanišić, Hemijski fakultet

Tajne biominerализације

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

SEMINAR – BITNE INFORMACIJE

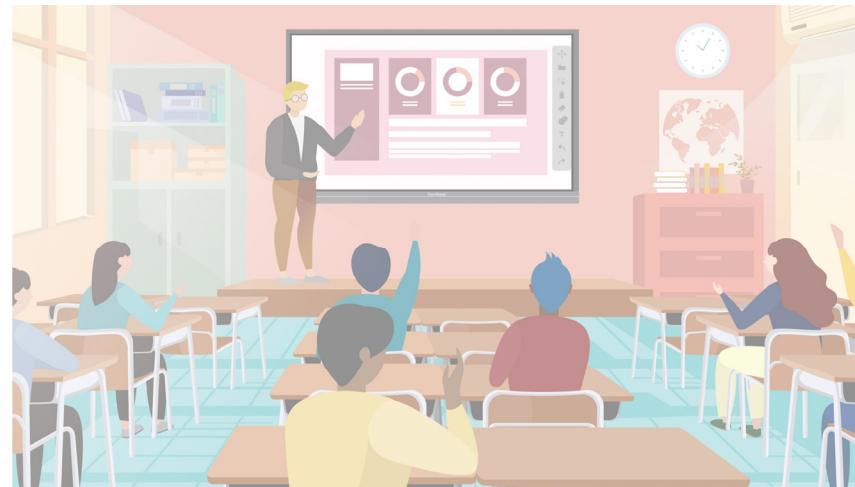
**PAUZE ZA KAFU
u holu ispred VHA**

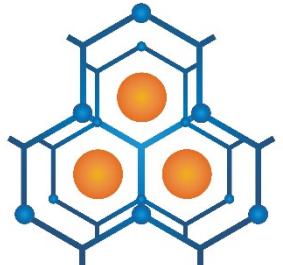

**13:30 – 14:30
PAUZA ZA RUČAK
u holu ispred VHA**

**14:30 OKUPLJANJE
U SALI ZA SEDNICE;
podela učesnika u
tri grupe za
drugi deo seminara**

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

METAL-ORGANSKE UMREŽENE STRUKTURE – MATERIJALI BUDUĆNOSTI

Tamara Todorović

Univerzitet u Beogradu – Hemski fakultet

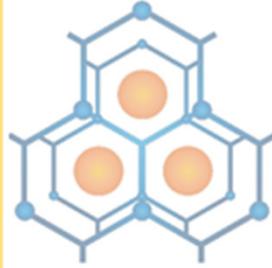

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

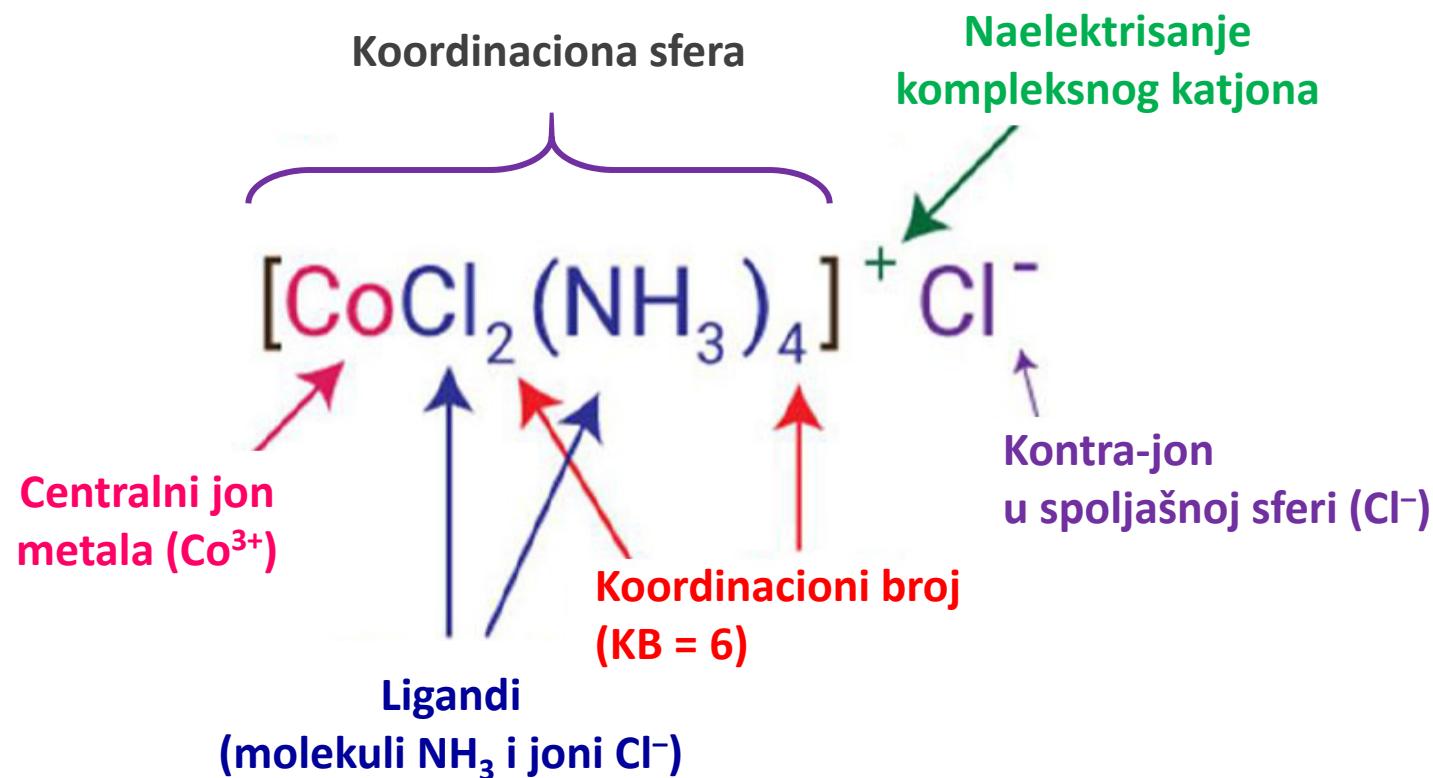
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF-ovi)?

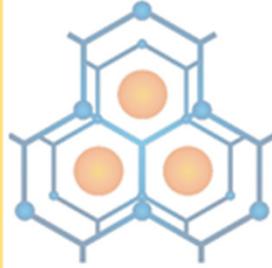
Koordinaciona hemija – deo neorganske hemije

Koordinaciona jedinjenja = kompleksna jedinjenja = kompleksi

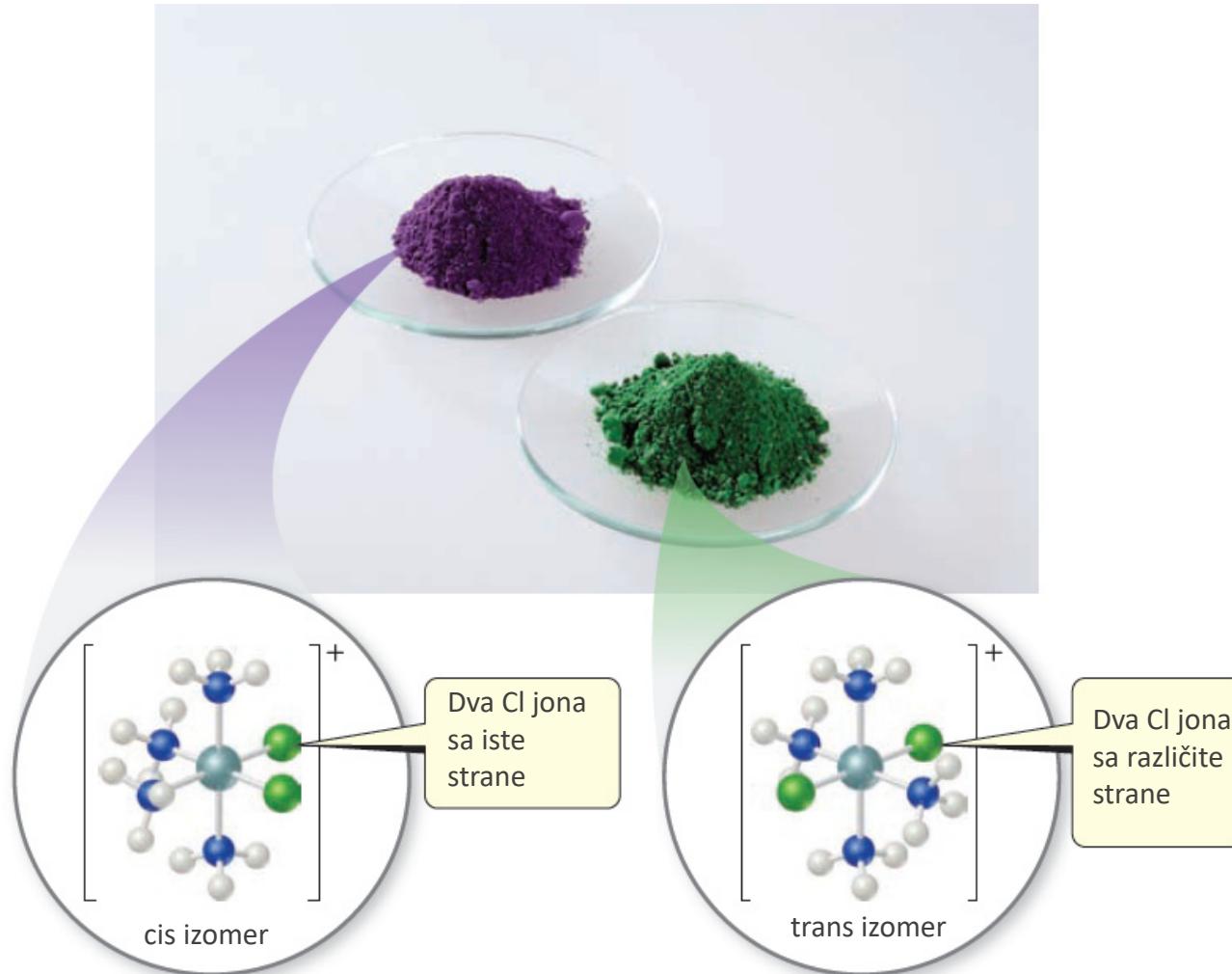
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

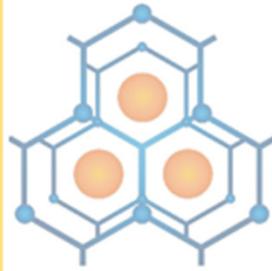
Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF-ovi)?

Koordinaciona hemija – deo neorganske hemije

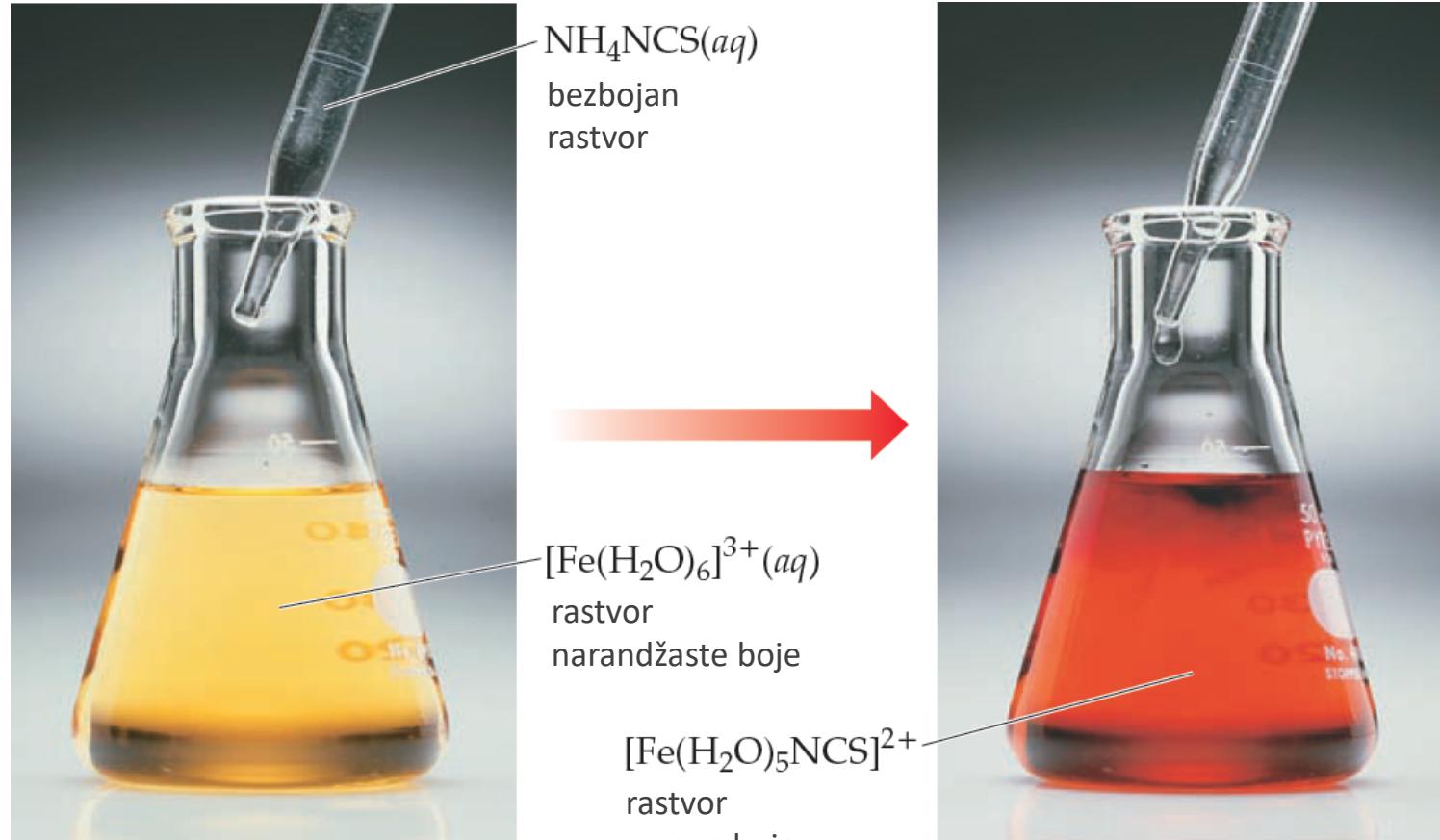
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

Koordinaciona hemija – deo neorganske hemije

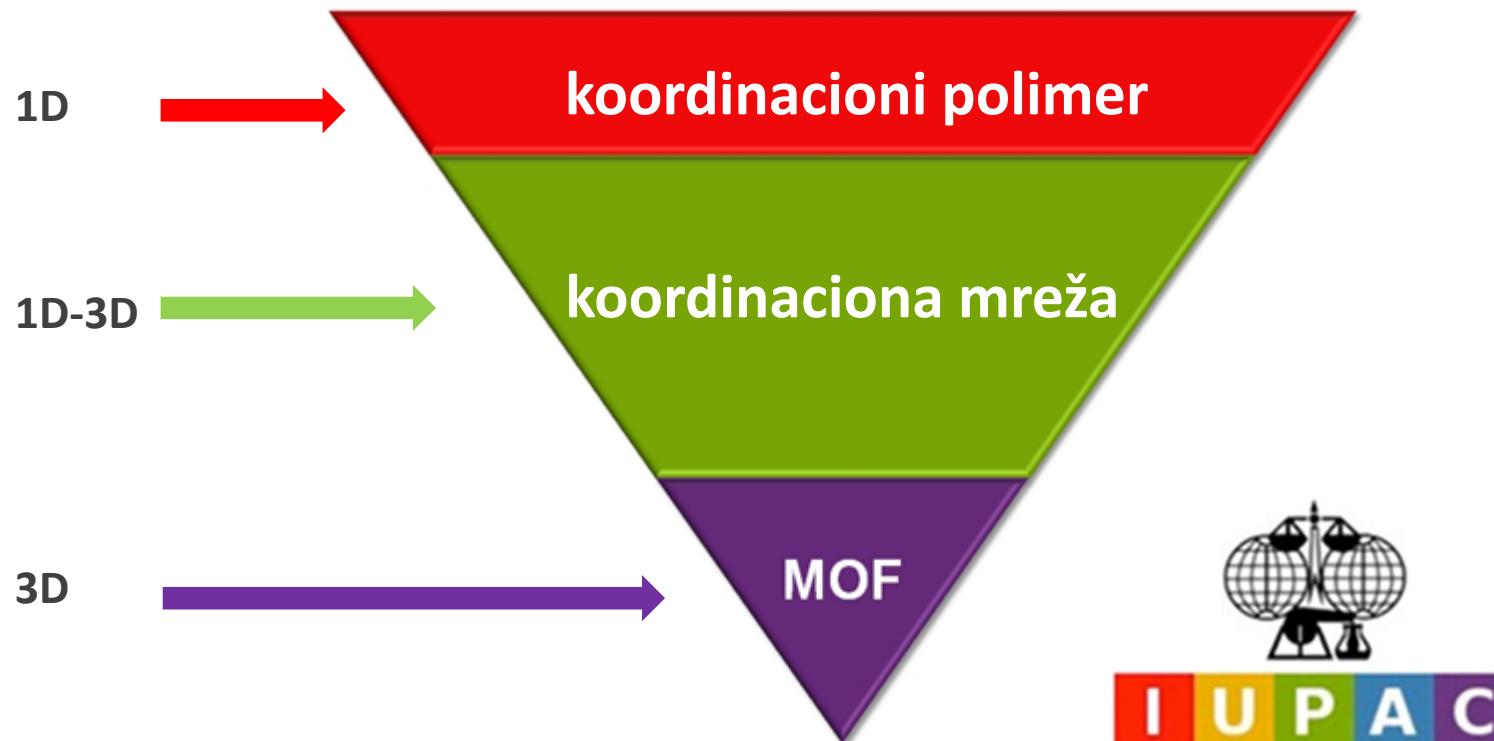

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

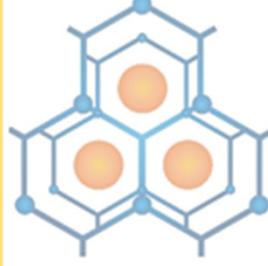
Šta su to metal-organske umrežene strukture
(engl. *metal-organic frameworks*, MOF)?

I U P A C

Koordinacioni polimeri:

- 1D-koordinacioni polimeri
- Koordinacione mreže (mogu biti od 1D-3D)
- Metal-organske umrežene strukture (MOF-ovi, samo u 3D)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

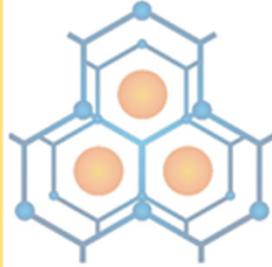
Šta su to metal-organske umrežene strukture
(engl. *metal-organic frameworks, MOF*)?

Vincent van Gogh, Zvezdana noć, 1889.,
ulje na platnu, MoMA

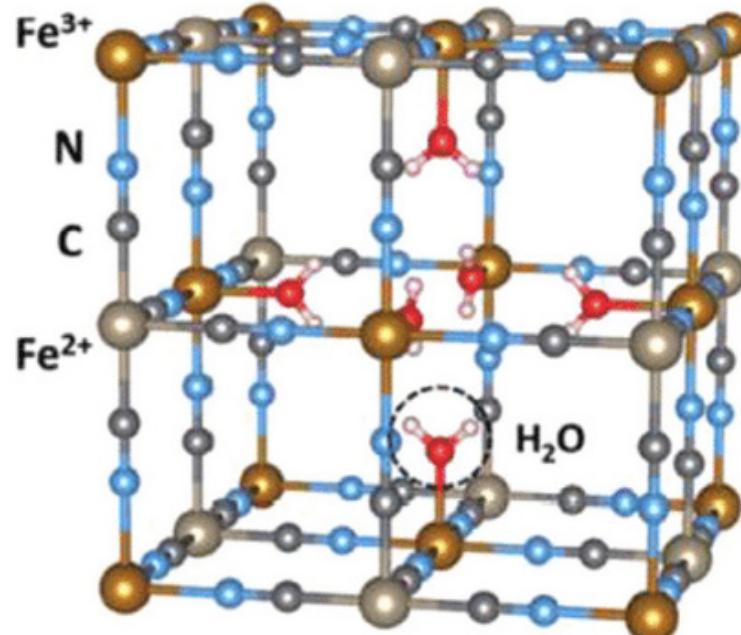
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

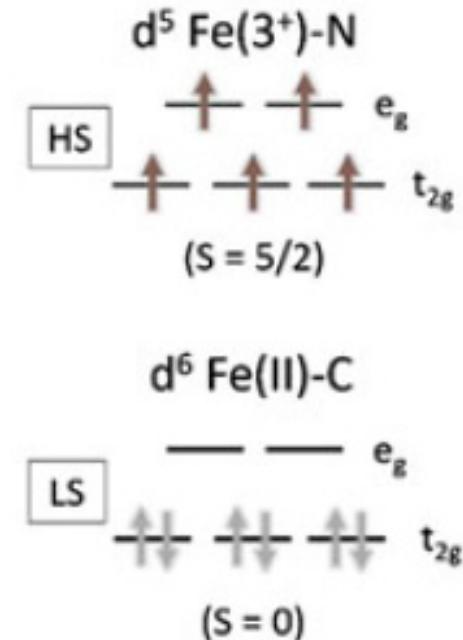
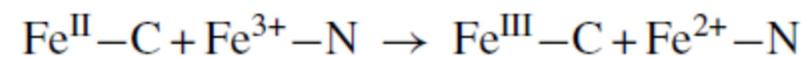

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

Berlinsko plavo (prusko plavo, parisko plavo)

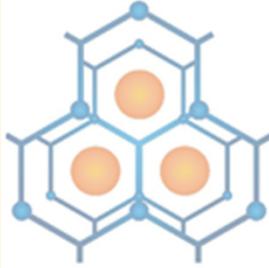

Jedinična ćelija berlinskog plavog

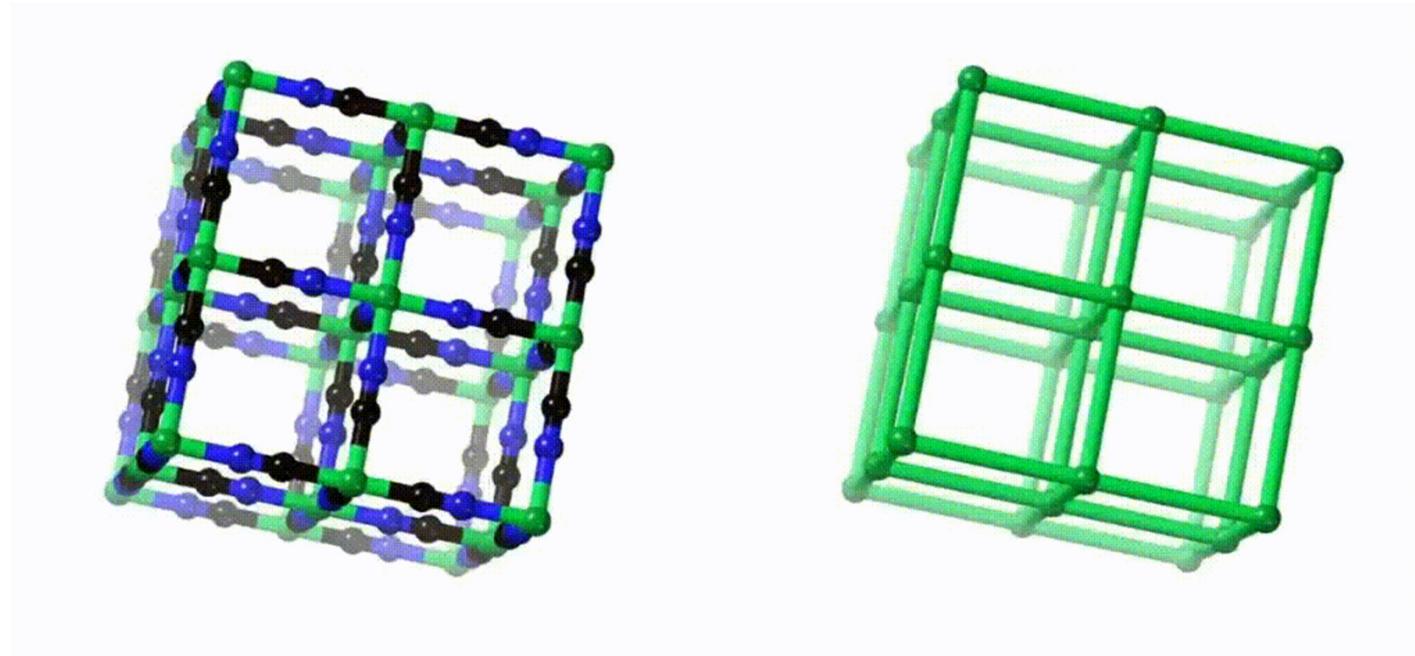
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

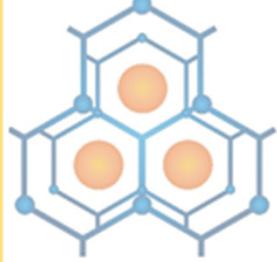
Šta su to metal-organske umrežene strukture
(engl. *metal-organic frameworks*, MOF)?

Berlinsko plavo (prusko plavo, parisko plavo)

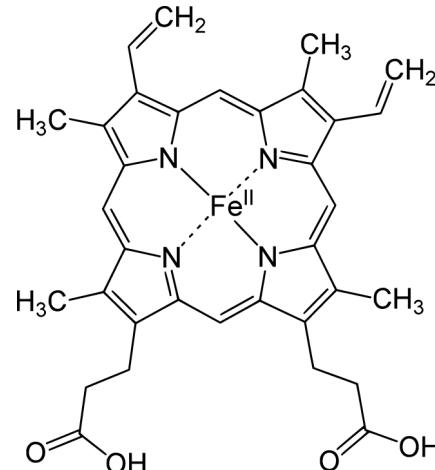
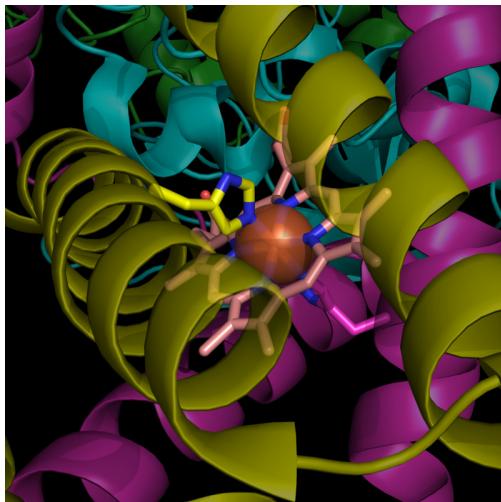
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

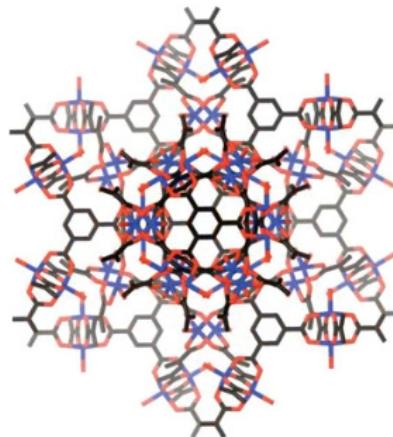
Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

Metal-organske strukture

hem

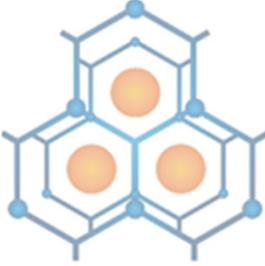
Framework - okvir

Čelična konstrukcija (ovir)
Ajfelovog tornja (levo)
i MOF HKUST-1 (desno)

Symbiosis

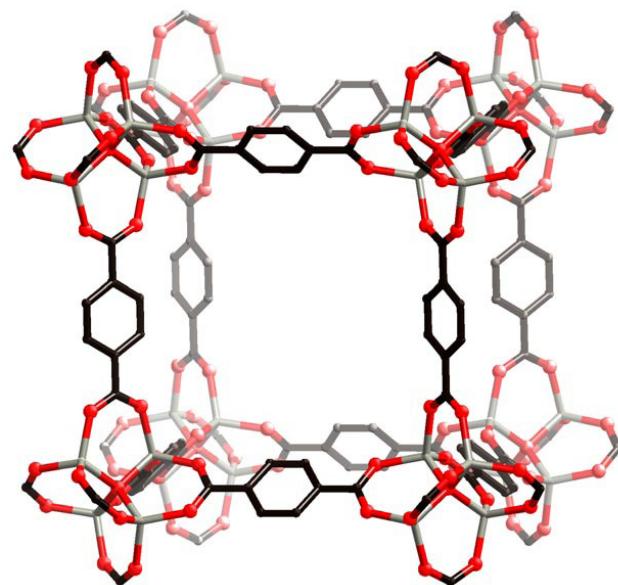
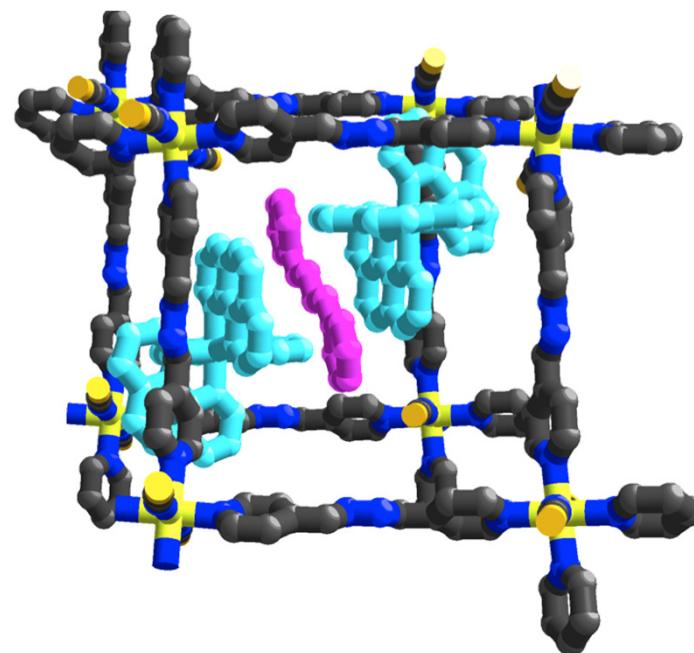
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

MOF-ovi su koordinacione mreže koje sadrže potencijalne praznine.

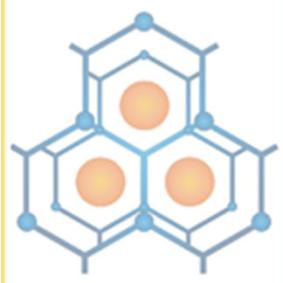
Mnogi MOF sistemi su dinamični i mogu se desiti promene u strukturi, te se mogu pojaviti odgovarajuće promene u potencijalnoj poroznosti ili prazninama ispunjenim rastvaračem i gostom, u zavisnosti od temperature, pritiska ili drugih spoljnih stimulusa.

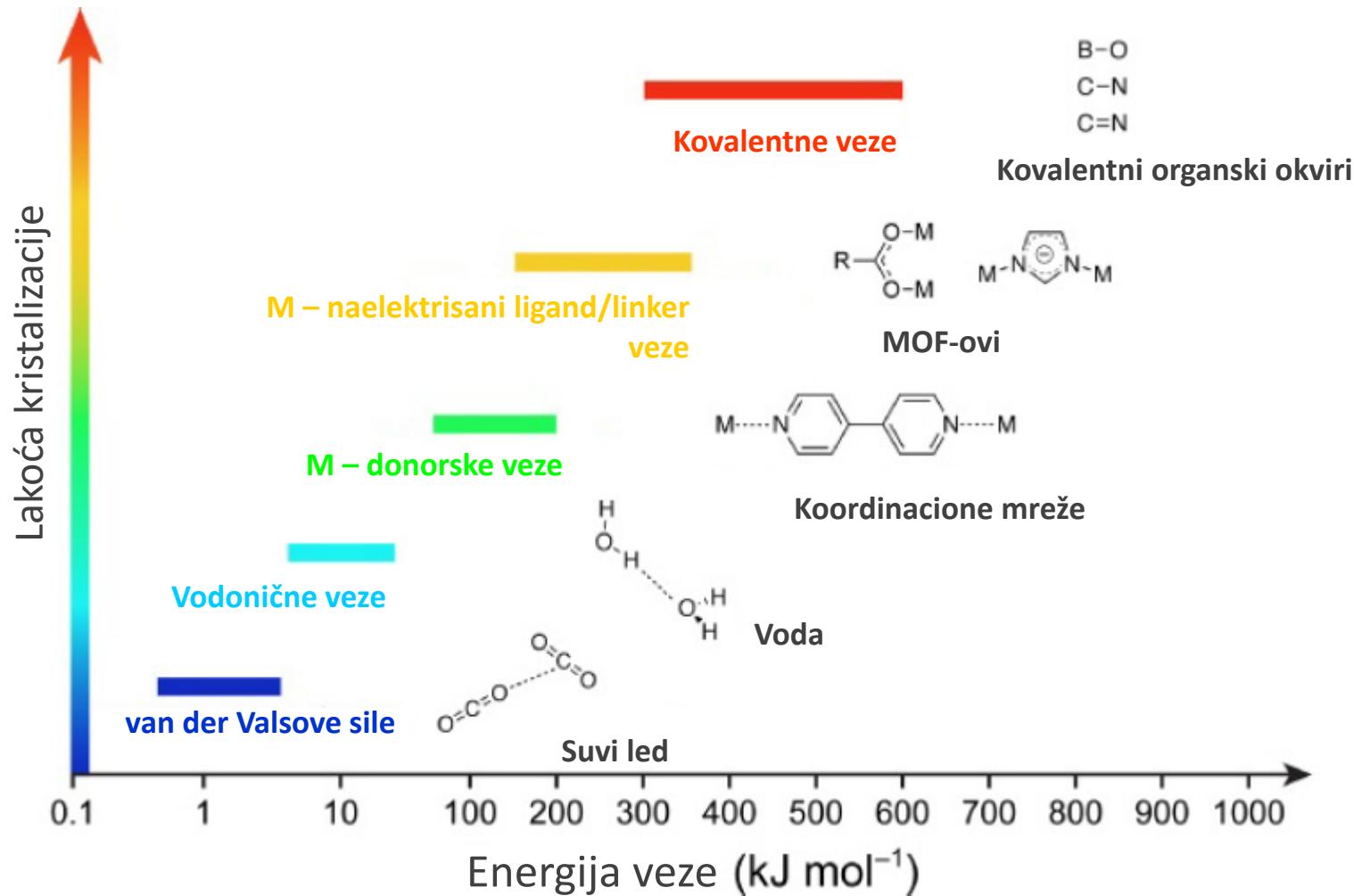
Primer tipičnih MOFova sa molekulima gosta (levo) i bez molekula gostiju (desno)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

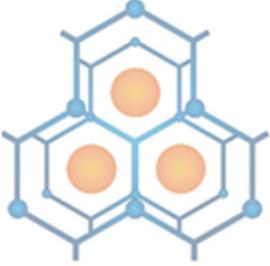
Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

Poređenje jačine različitih vrsta interakcija u rasponu od slabih (plava i svetlo-plava, van der Valsove sile i vodonična veza), srednjih (zelena, metal-donorske veze) i jakih (žuta i crvena, M – nanelektrisan ligand veza i kovalentne veze).

Symbiosis

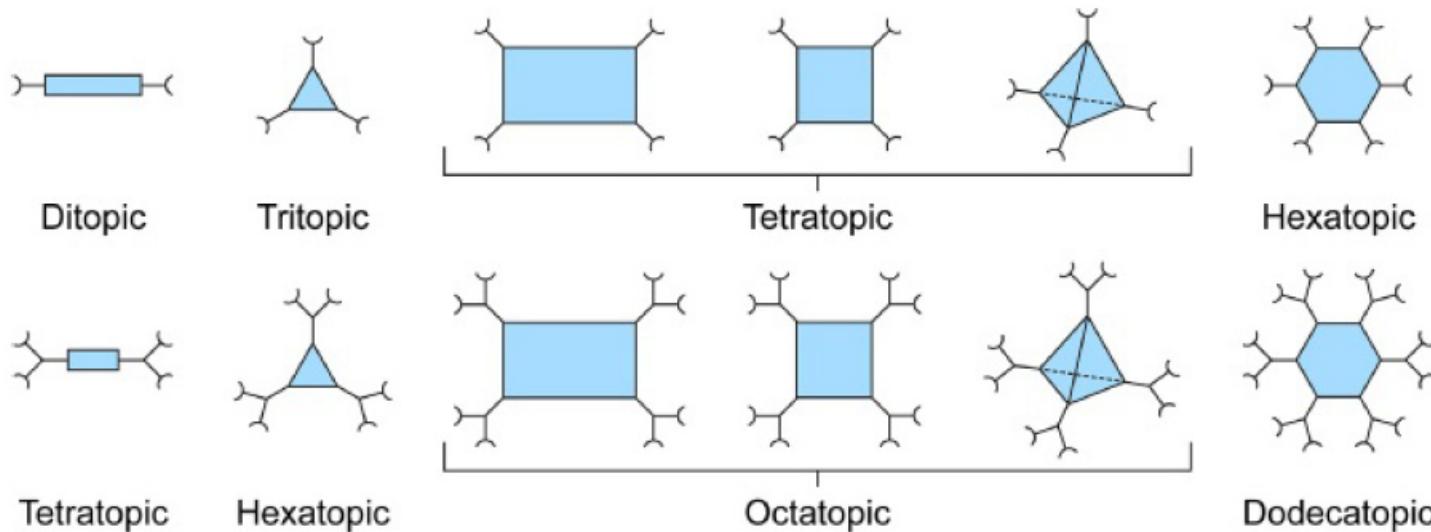
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

Ligandi

Ligandi obično imaju dve, tri, četiri, šest, osam ili 12 tačaka vezivanja tako da ih nazivamo ditopni, tritopni, tetratopni itd.

Osnovne geometrije organskih liganada koji se koriste u sintezi MOF-ova obično se kreću od dve do 12 tačaka vezivanja. Manje simetrični oblici liganada su takođe mogući, ali nisu prikazani.

Symbiosis

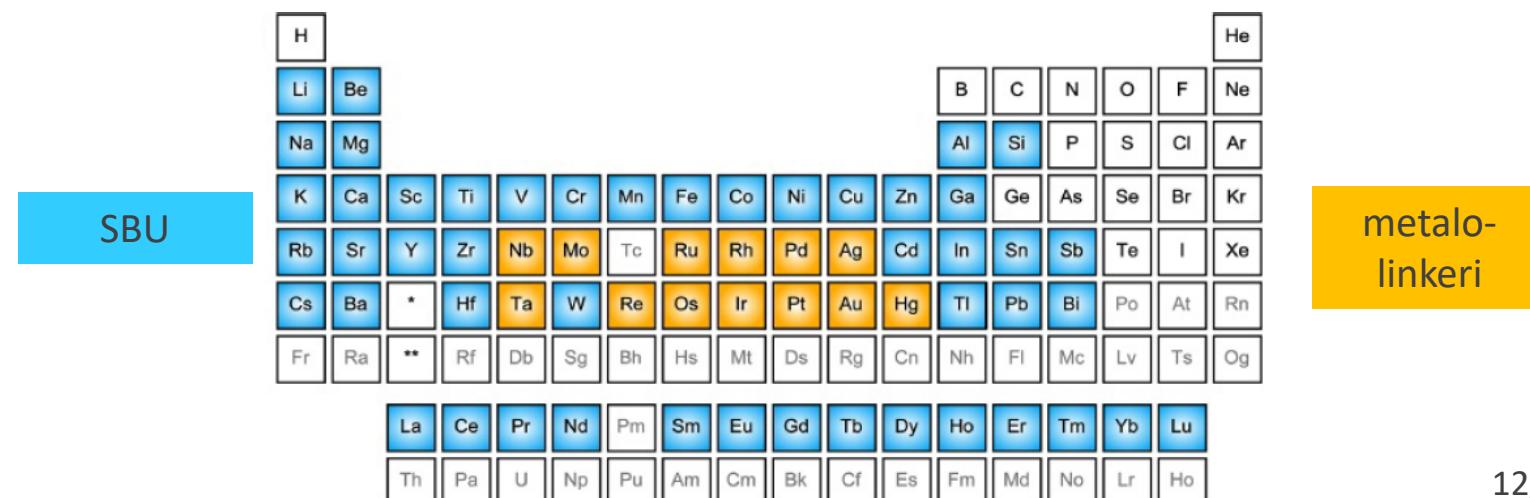
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

SBU (secondary building units)

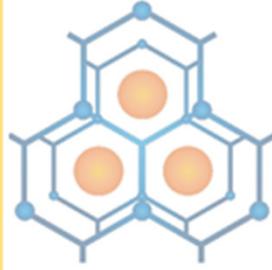
- Termin 'SBU' se koristi za opis neorganskog dela MOF-ova.
- Tipično su to polinuklearni klasteri jona metala, gde su polidentatne vezujuće grupe organskih liganada integralni deo ovih SBU.
- Nastaju *in situ* što omogućava sporo i reverzibilno udruživanje i razdruživanje gradivnih jedinica MOF-a. Na taj način se „ispravljaju greške“ u strukturi i dobija se visoko kristaličan proizvod.
- Visok KB i raznolike geometrije SBU-ova, za razliku od pojedinačnih metalnih čvorova, čine ih idealnim građevinskim jedinicama sintezi širokog spektra MOF-ova.

metalo-linkeri

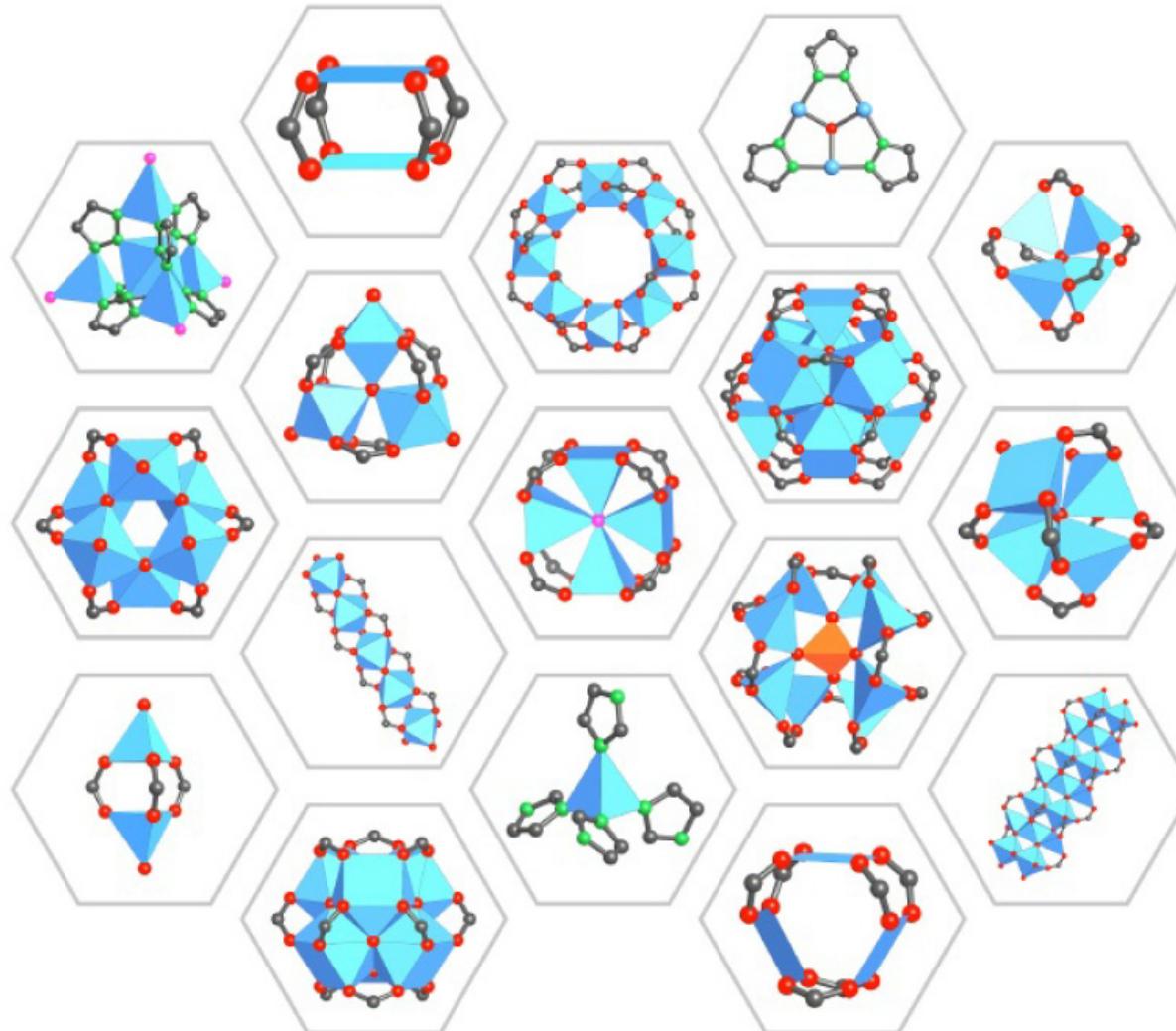
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

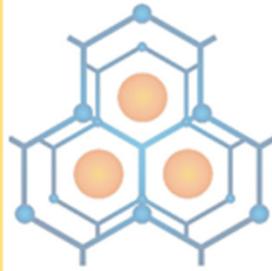
Šta su to metal-organske umrežene strukture
(engl. *metal-organic frameworks*, MOF)?

SBU (secondary building units) - primeri

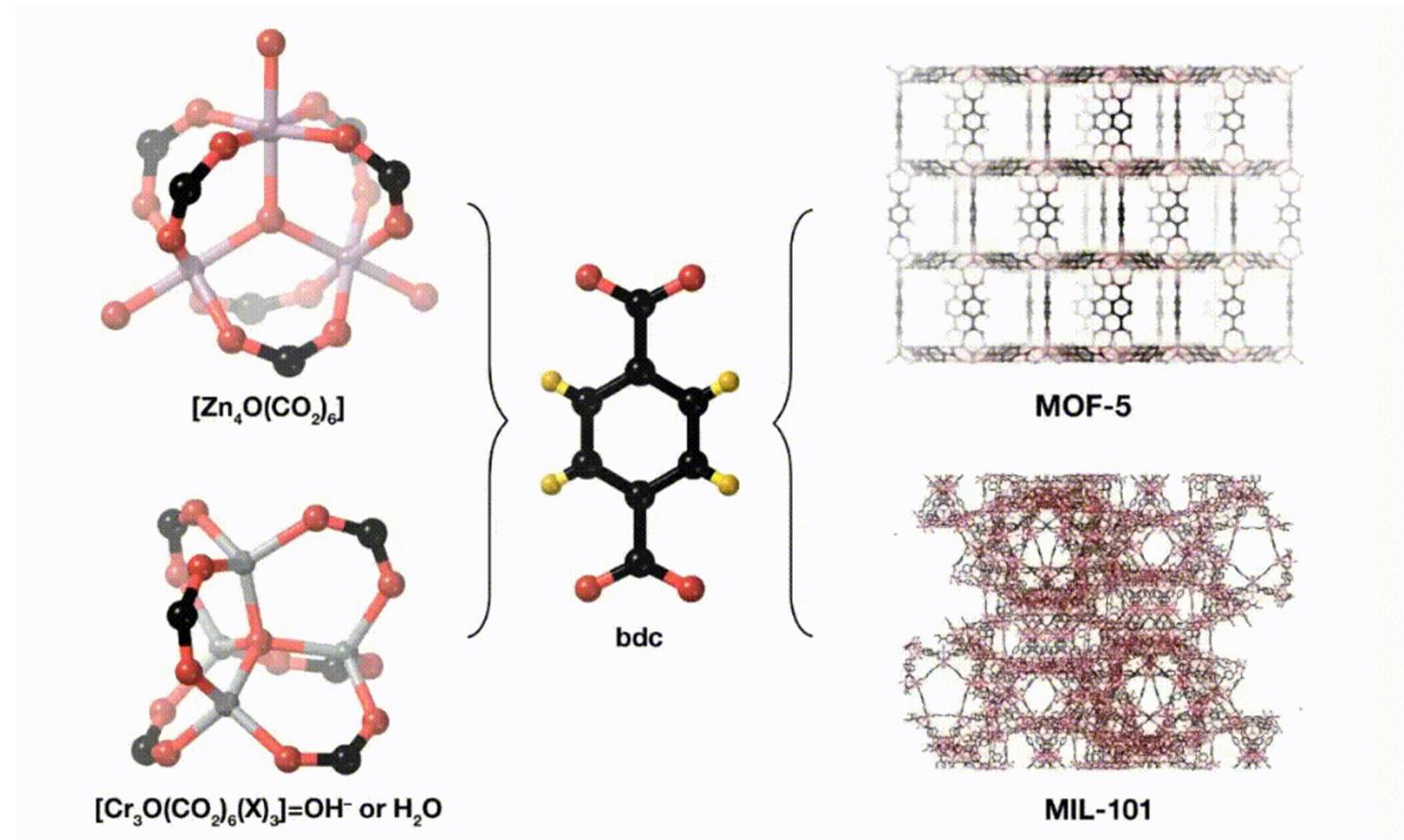

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

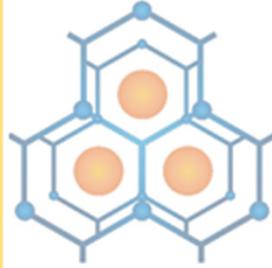

Šta su to metal-organske umrežene strukture
(engl. metal-organic frameworks, MOF)?

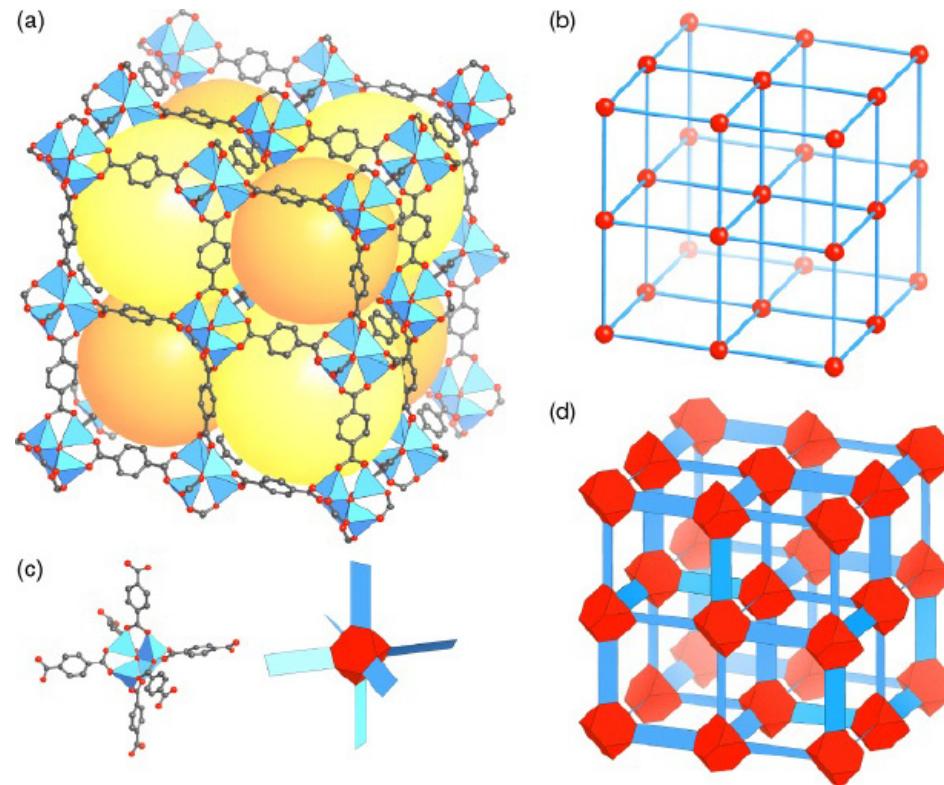
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

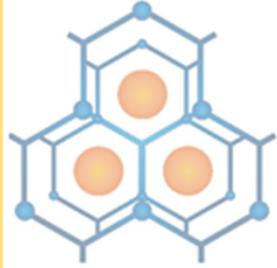

Šta su to metal-organske umrežene strukture (engl. metal-organic frameworks, MOF)?

MOF-5

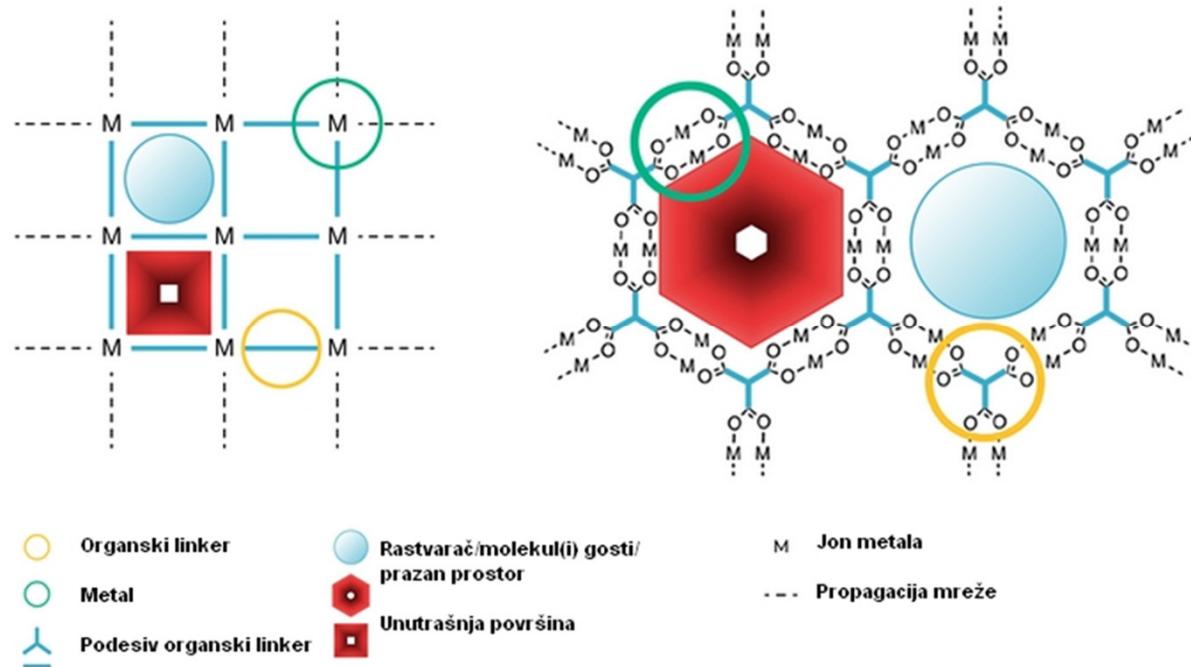

(a) Kristalna struktura MOF-5, dve različite veličine pore su istaknute žutim sferama (velike pore) i narandžastim sferama (male pore). (b) Pojednostavljeni prikaz osnovne strukture MOF-5. SBU su zamenjeni jednim atomom – čvorovi, a BDC ligandi su zamenjeni ivicama. (c) Prikaz oktaedarskih $Zn_4O(COO)_6$ SBU kao skraćenih tetraedara i BDC liganada kao pravougaonika. (d) Prikaz strukture MOF-5 da bi se istakla njena arhitektonska stabilnost koja potiče iz međusobno okomitog rasporeda BDC liganada oko SBU. Šifra boje: Zn, plavi tetraedri; C, siva; O, crveno. U topologiji čvorovi su prikazani crvenom bojom, linkerji plavom bojom.

Poroznost MOF-ova

- Poroznost materijala se definiše kao odnos zapremine pora i ukupne zapremine koju zauzima čvrsta supstanca.
- Budući da su porozni materijali delimično sastavljeni od praznog prostora, u koji se mogu smestiti molekuli gostiju, obično se poroznost opisuje u smislu adsorpcije gasa/gasova.
- MOF-5 ima trajnu poroznost sa specifičnom površinom koja premašuje površinu zeolita, poroznih silikata i poroznih materijala na bazi ugljenika.
- MOF-ovi pokazuju ultra-visoku poroznost **nadmašujući poroznost svih ostalih klasa poroznih čvrstih materijala.**

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Dizajniranje veličine pora i površine MOF-ova

Za dizajn MOF-ova sa velikim veličinama pora može se koristiti jednostavno geometrijsko razmatranje za dobijanje idealne simetrije pora.

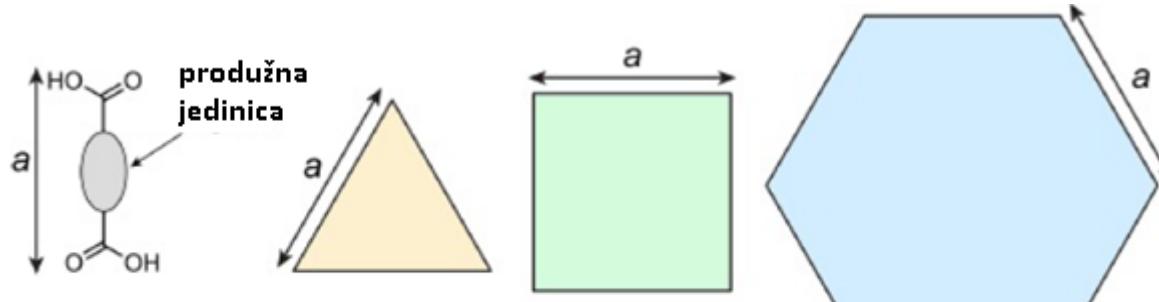
Jednačina (1) opisuje odnos između poluprečnika upisane kružnice mnogougla (r) i dužine njegove ivice (a):

$$r = \frac{a}{2} \cot\left(\frac{180^\circ}{n}\right) \quad (1)$$

a – dužina ivice (linkera)

n – broj ivica

Shodno tome, za datu dužinu ivice a upisani krug je veći što više uglova ima poligon/mnogougaon.

$$r = \frac{a}{2} \cot\left(\frac{180^\circ}{n}\right)$$

$$r = 0.28 \cdot a$$

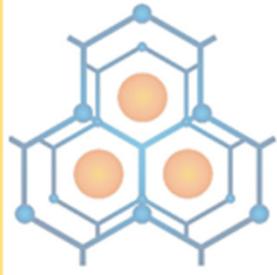
$$r = 0.50 \cdot a$$

$$r = 0.86 \cdot a$$

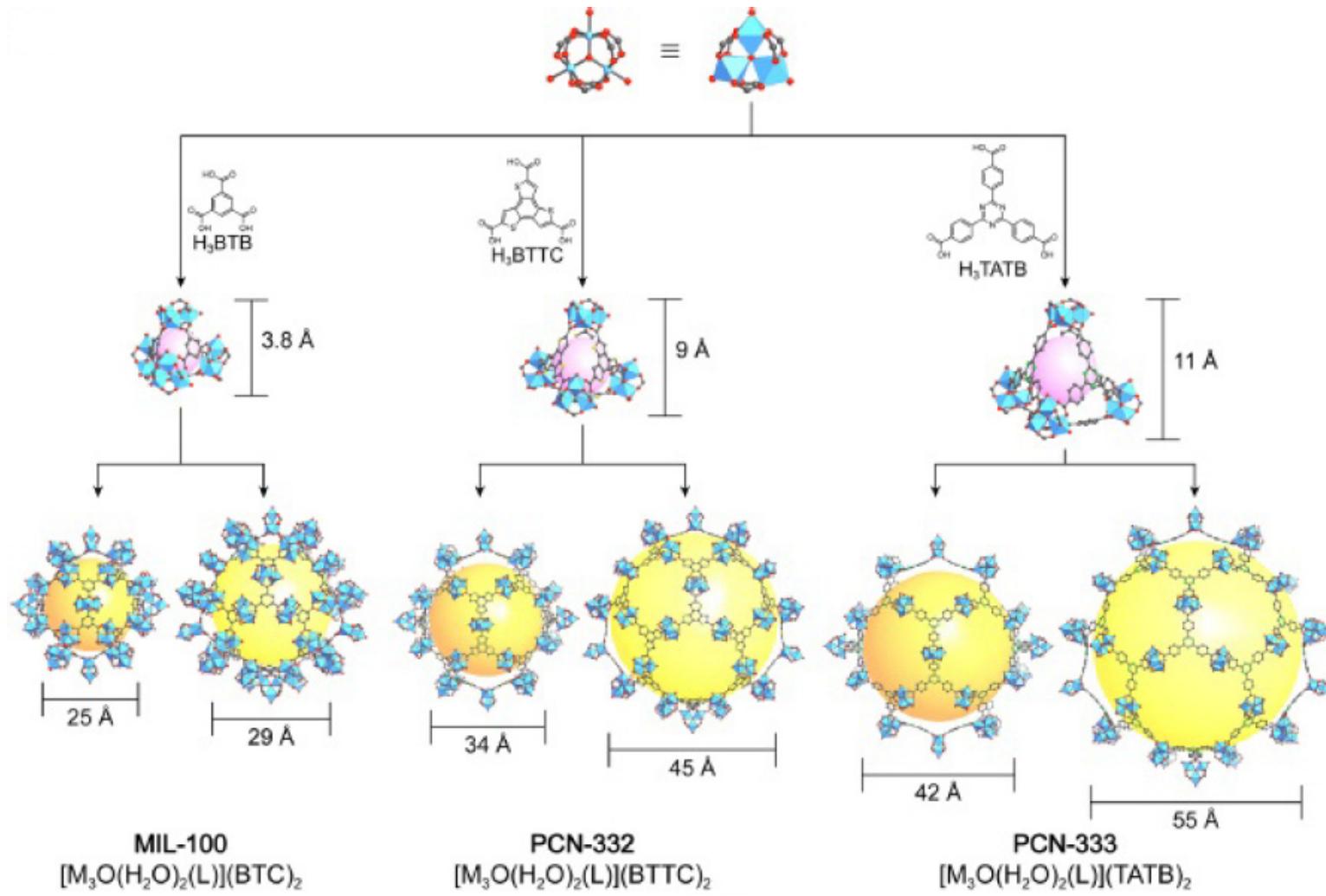
Geometrijsko razmatranje odnosa između broja ivica (n) mnogougla, dužina ivice a i poluprečnika upisanog kruga mnogougla sa n stranica date dužine stranice a postaje veći što više ivica ima mnogougaon.

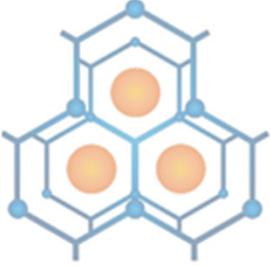
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

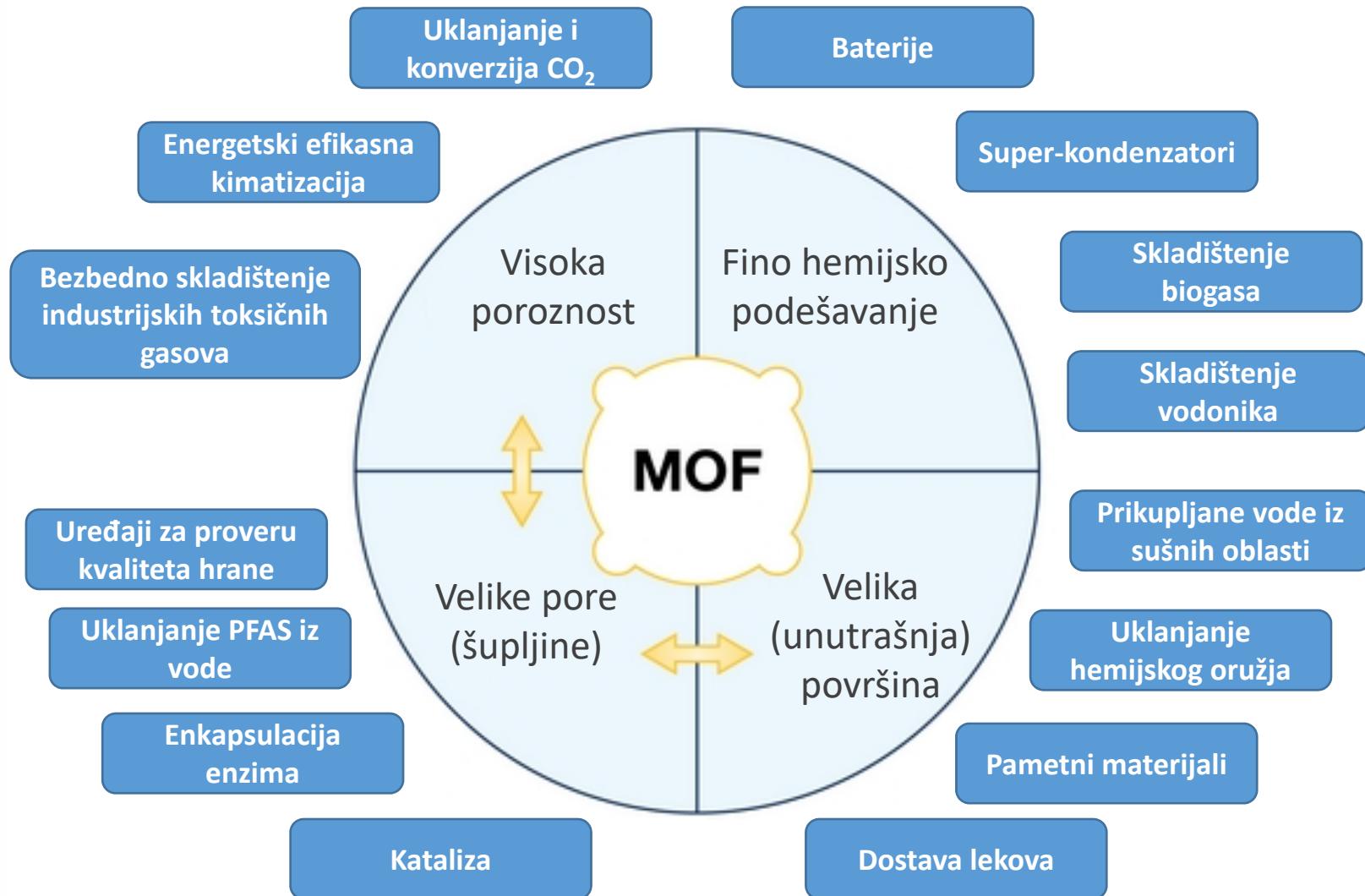

Dizajniranje veličine pora i površine MOF-ova

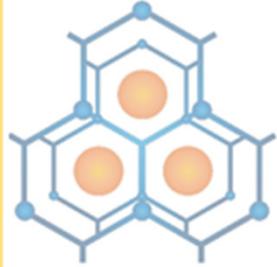

Primena MOF-ova

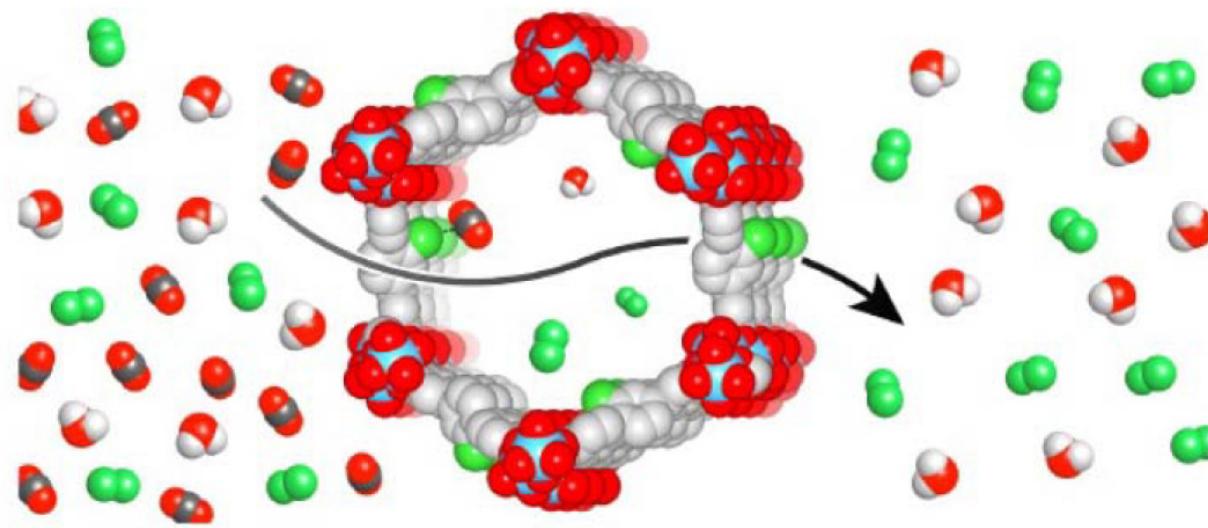
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primena MOF-ova

Selektivno uklanjanje gasova (CO_2)

Dimni gas
 $\text{N}_2, \text{CO}_2, \text{H}_2\text{O}$

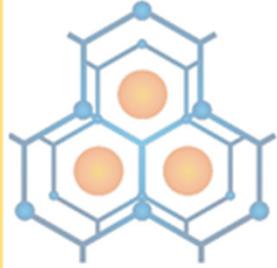
IRMOF-74-III
selektivno vezuje CO_2

Prečišćena smeša
 $\text{N}_2, \text{H}_2\text{O}$

MOF se regeneriše
zagrevanjem

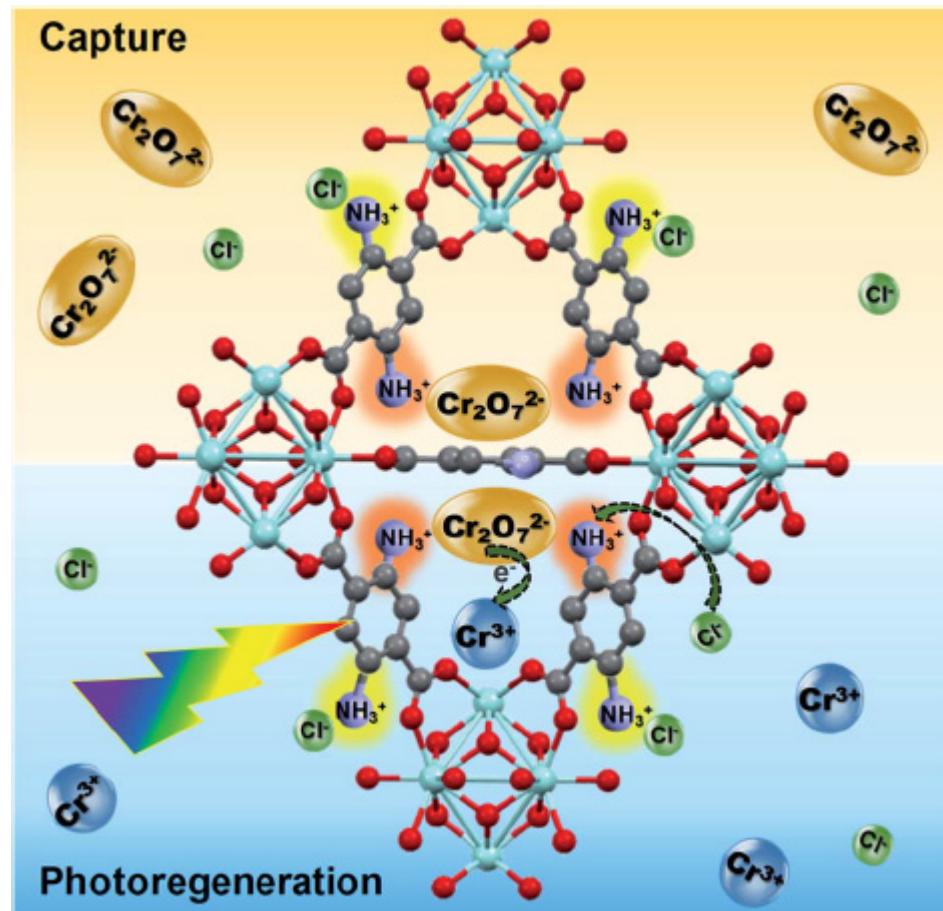
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

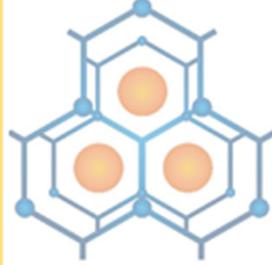

Primena MOF-ova

Prečišćavanje otpadnih voda

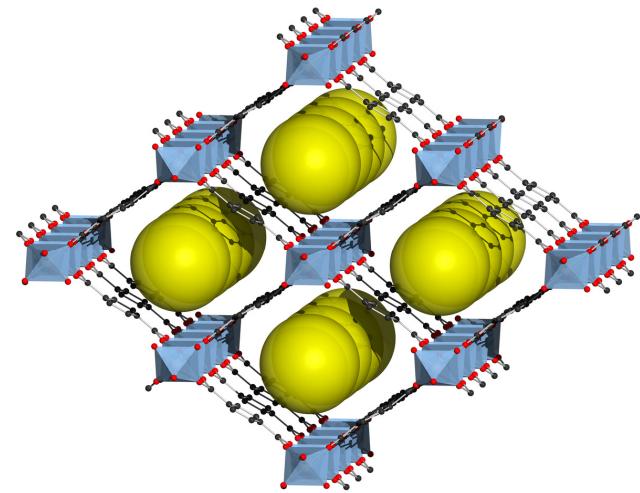

Shema hvatanja i fotoredukcije Cr(VI)

Primena MOF-ova

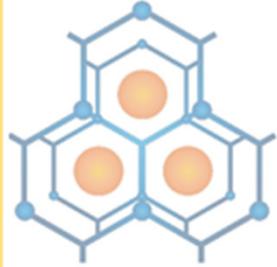
Sistemi za hlađenje

MIL-53(Al)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

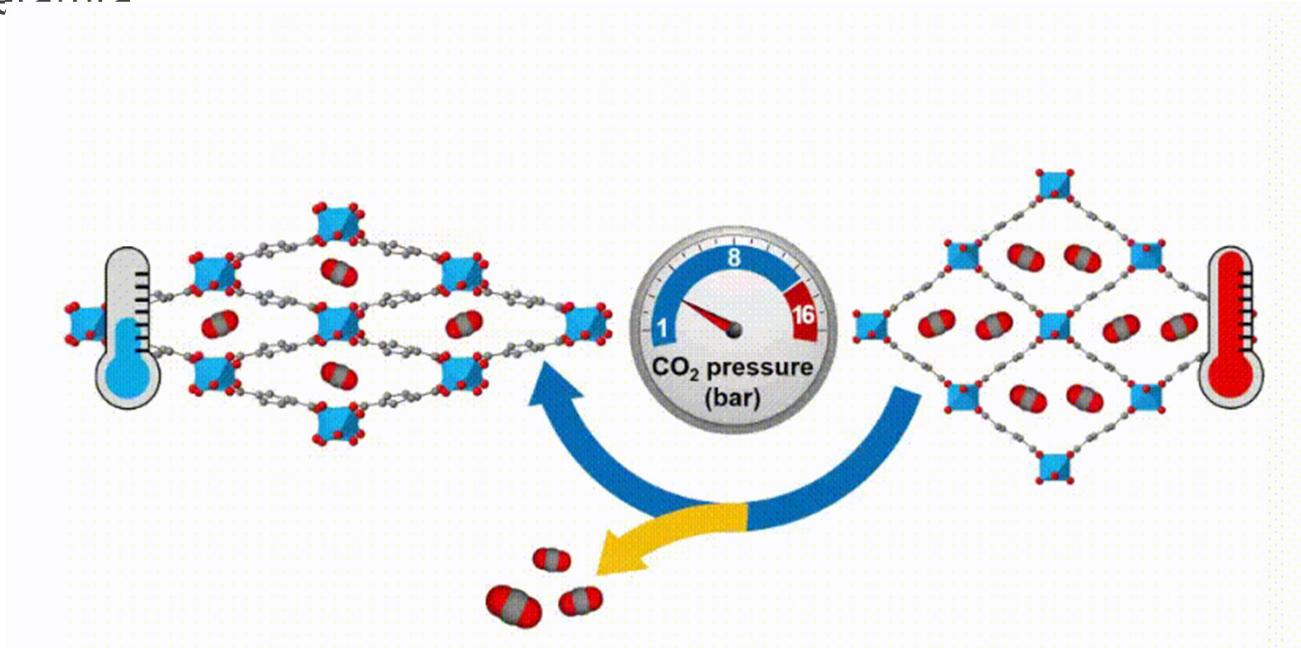

Primena MOF-ova

Sistemi za hlađenje

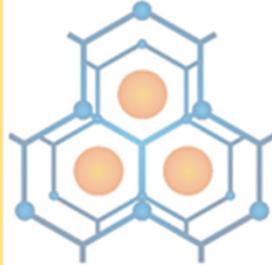
Ekološki prihvatljiva alternativa postojećim sistemima za hlađenje

„Disajno-kalorični“ efekat, novi termin za definisanje veoma velikih topotnih promena koje nastaju kombinacijom strukturnih promena i procesa adsorpcije gasa, koji se dešavaju tokom prelaza u procesu „disanja“ MOF-a. Kalorijski efekat se javlja pod veoma niskim radnim pritiscima i u širokom opsegu radnih temperatura

Symbiosis

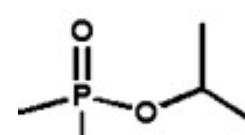
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

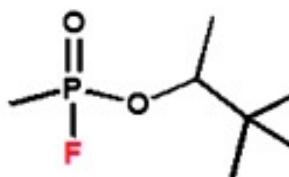
Primena MOF-ova

Degradacija hemijskog oružja

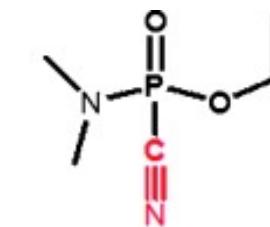
Nervni agensi

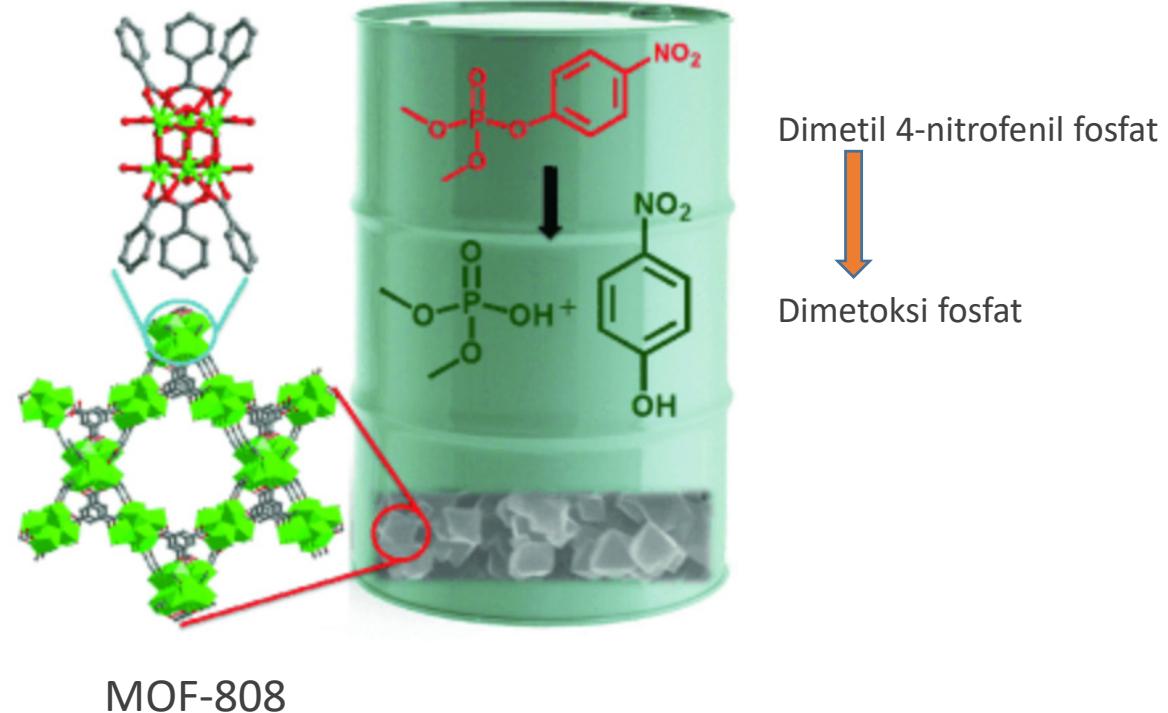
Sarin

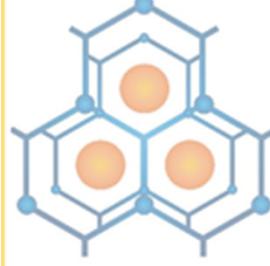

Soman

Tabun

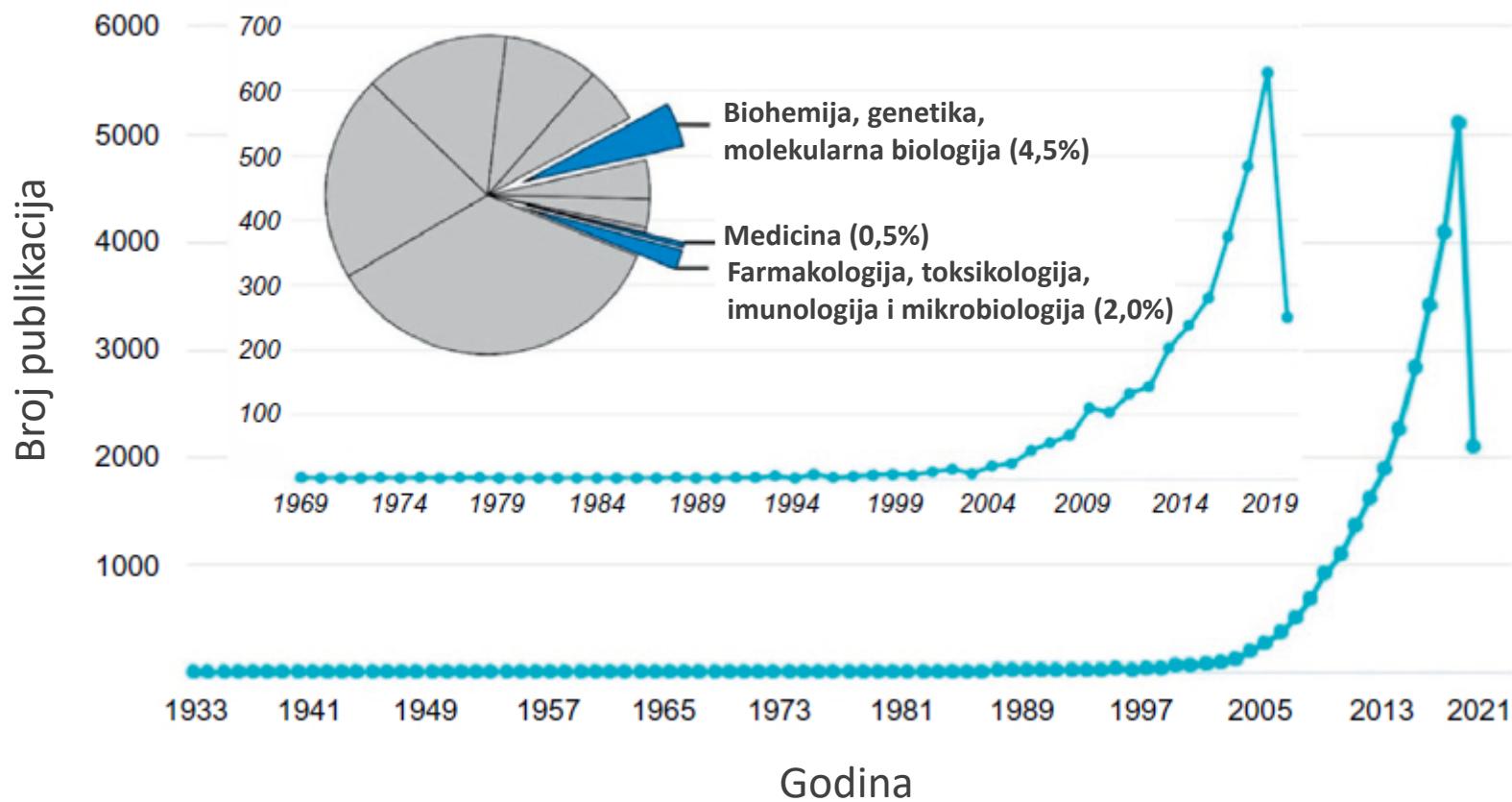
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

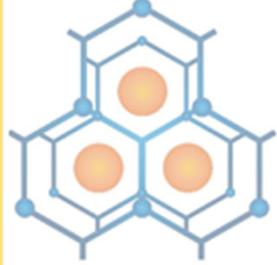

Primena MOF-ova

Biološki sistemi

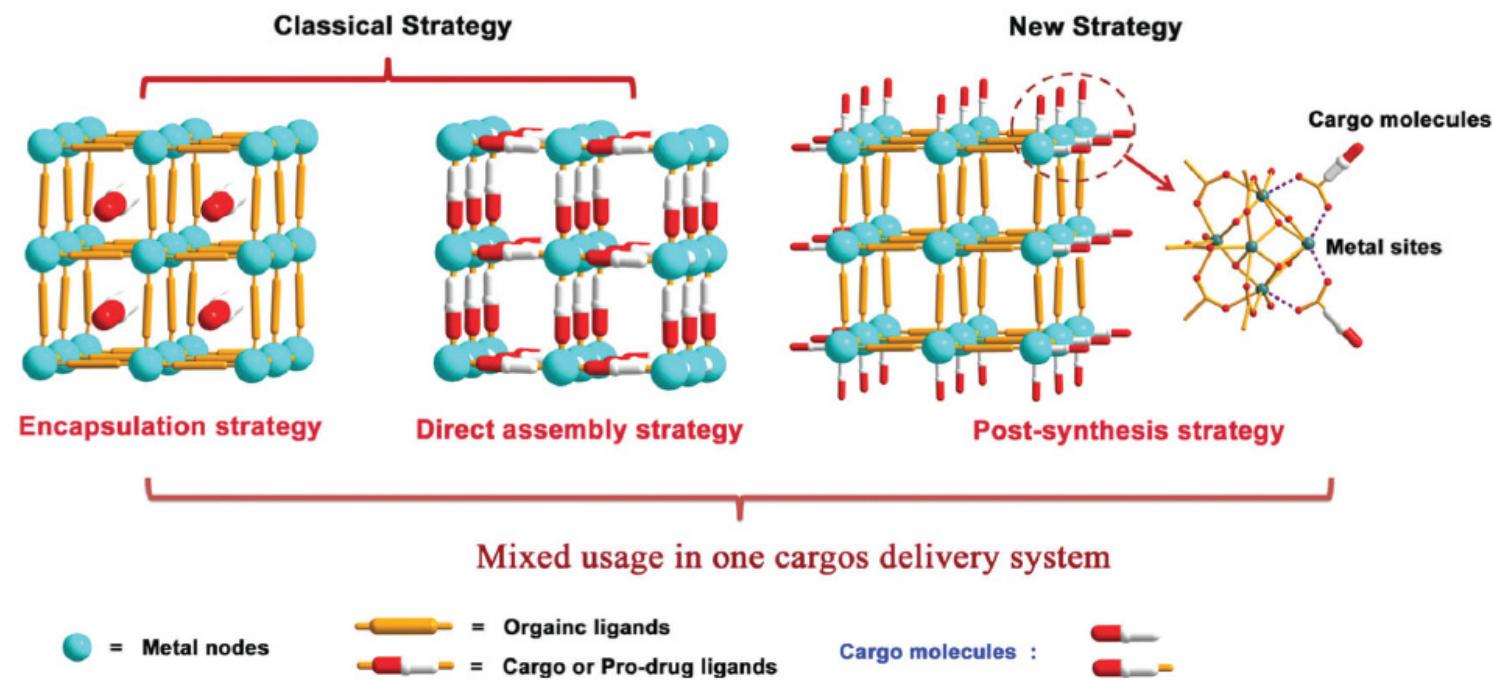
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

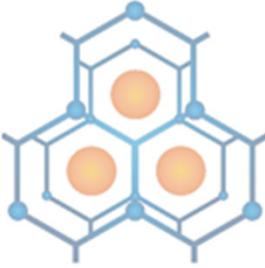
Primena MOF-ova

Dostava lekova

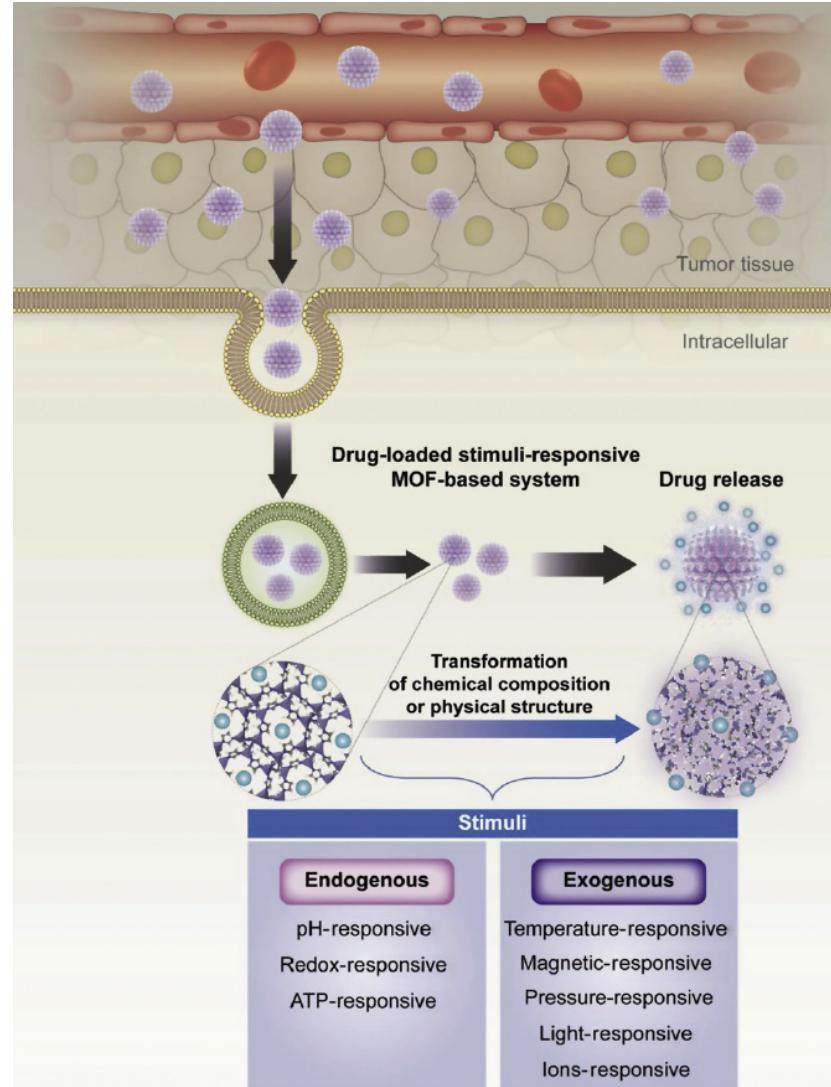
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primena MOF-ova

Dostava lekova

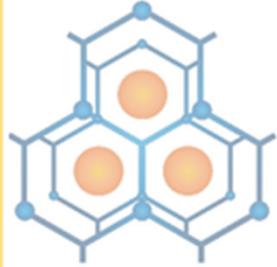
Opšta shema dostave lekova pomoću MOF-ova koja je regulisana različitim stimulusima

Adv. Sci. 2019, 6, 1801526.

27/33

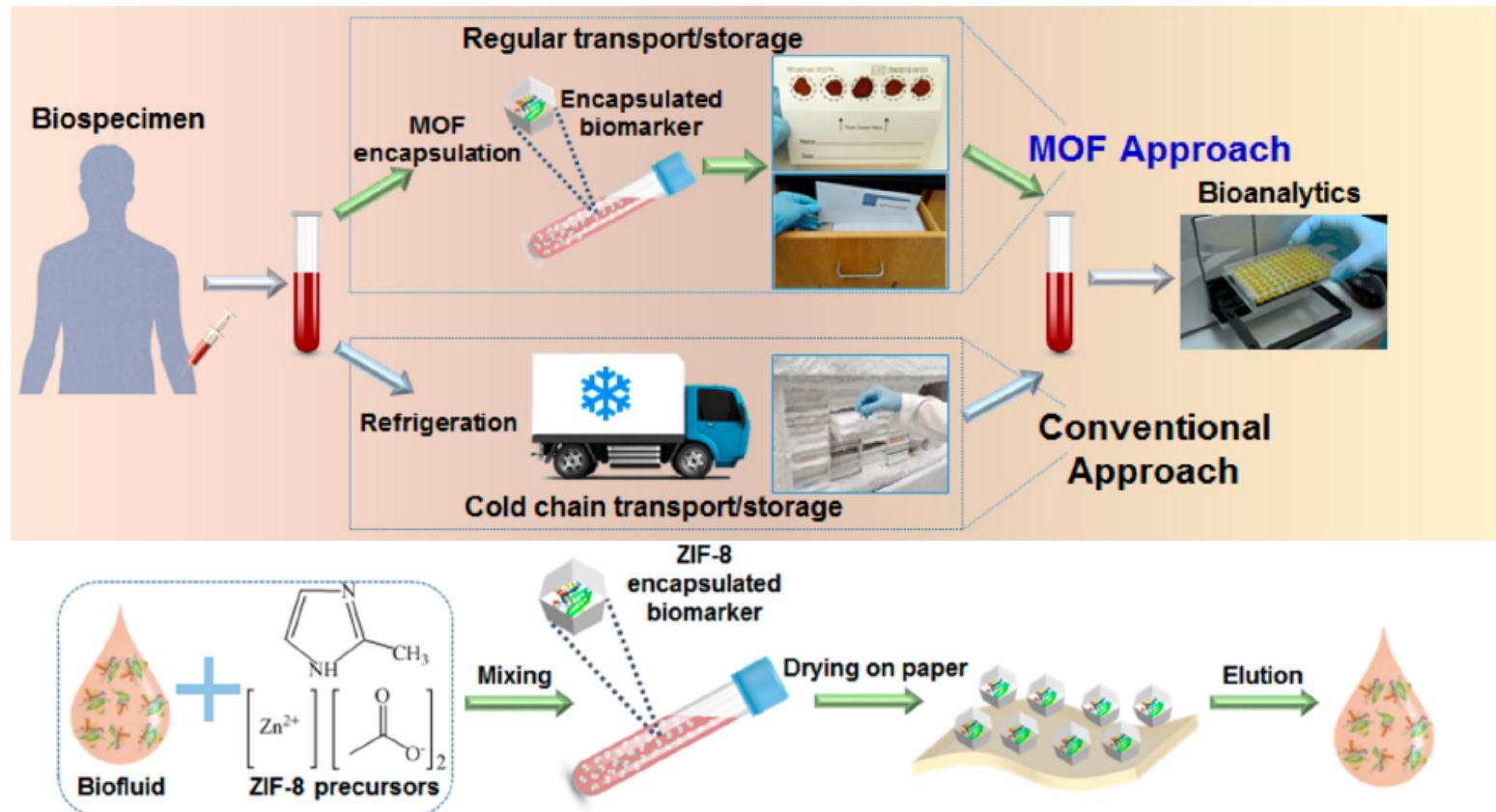
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primena MOF-ova

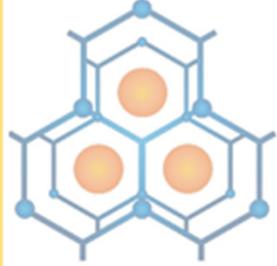
Čuvanje biouzoraka

Shema koja prikazuje koncept upotrebe MOF-ova za inkapsulaciju i čuvanje biouzoraka. Kombinovanjem inkapsulacije u MOF-u i *dry-spot* tehnike, proteinski biomarkeri se mogu sačuvati na papirnoj podlozi u uslovima bez hlađenja. Pre bioanalize, MOF-inkapsulirani proteini se mogu oporaviti bez gubitka strukture i funkcije.

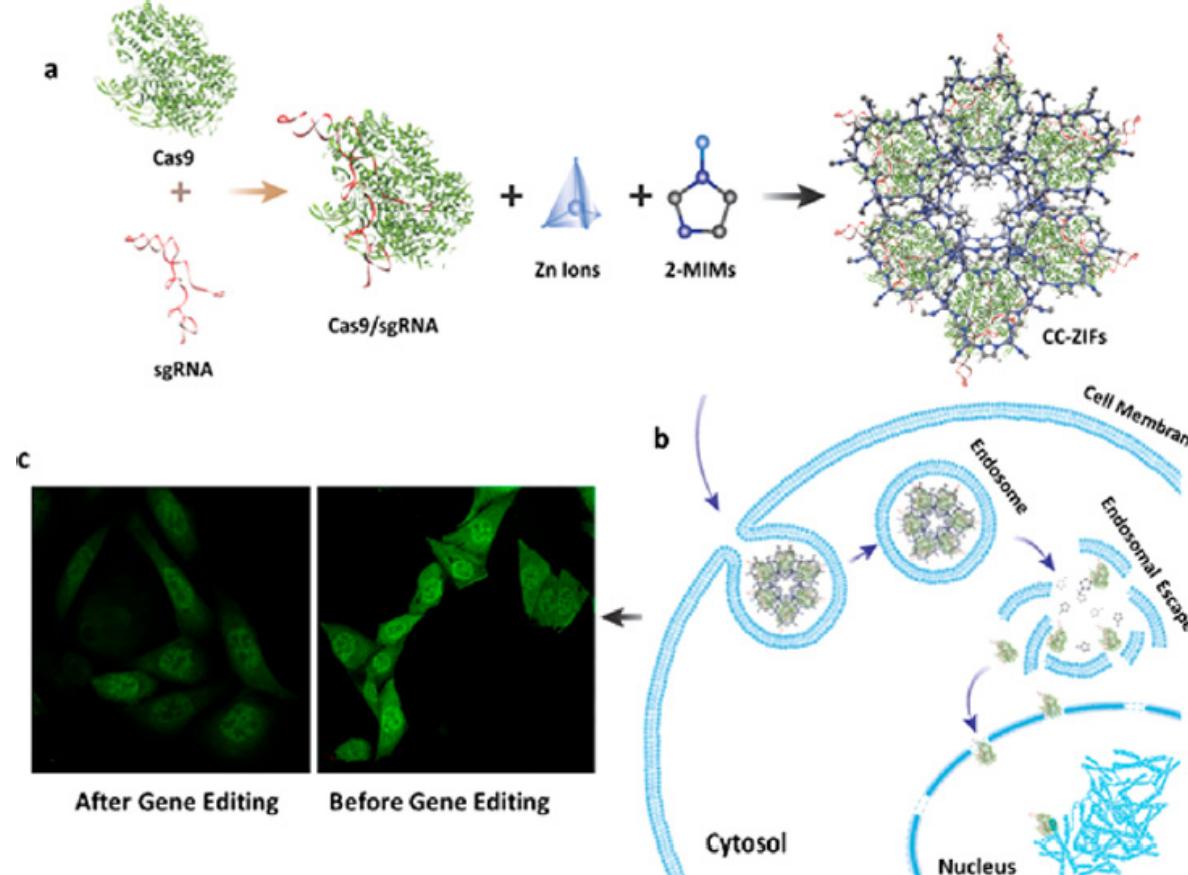
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

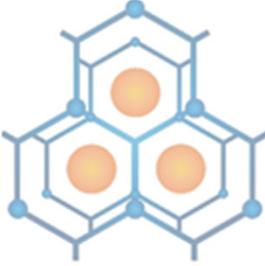
Primena MOF-ova

Enkapsulacija i dostava sistema za editovanje gena

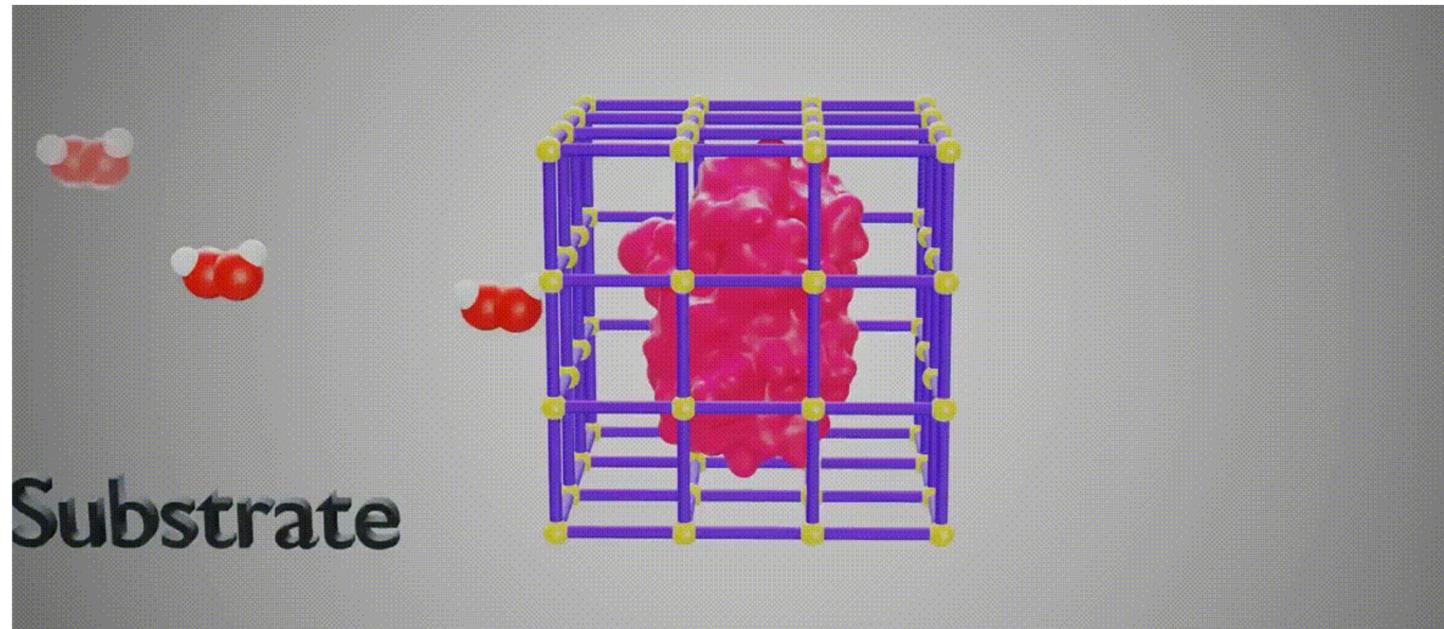
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primena MOF-ova

Enkapsulacija enzima

Izvor:

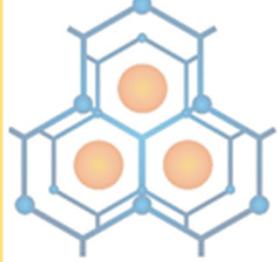
https://pubs.acs.org/doi/suppl/10.1021/acs.chemrev.0c01029/suppl_file/cr0c01029_si_003.mp4

Chem. Rev. 2021, **121**, 1077–1129.

30/33

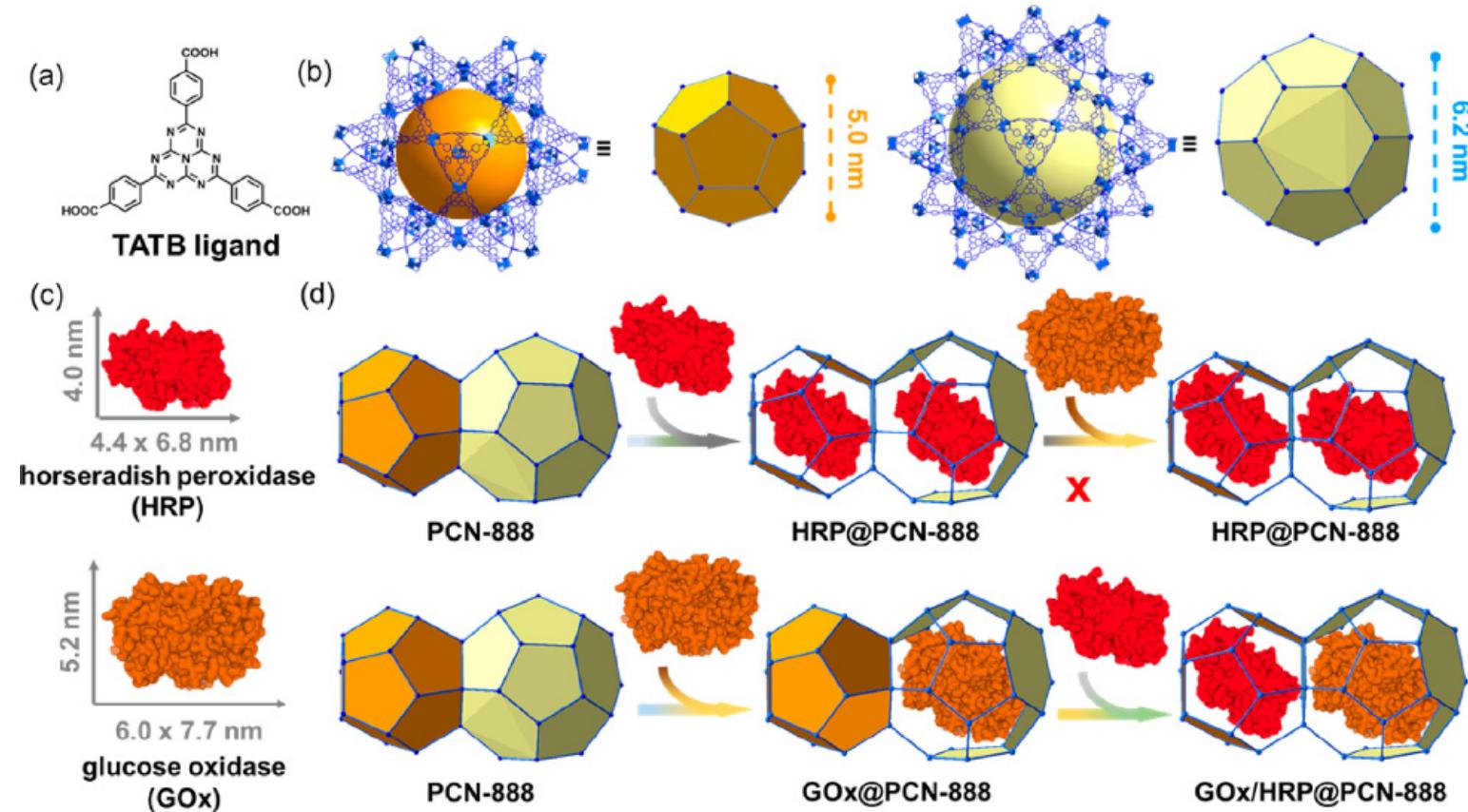
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

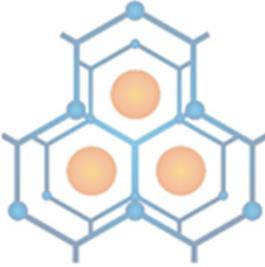

Primena MOF-ova

Enkapsulacija enzima – tandemski nanoreaktor

Formiranje GOx/HRP@PCN-888 kompozita zahteva razmatranje podudaranja veličine MOF mezopora i enzima. GOx/HRP@PCN-888 kompoziti mogu da se generišu samo ako se prvo uvede veći enzim GOx jer se time zaobilazi kompletno zasićenje pora HRP-om.

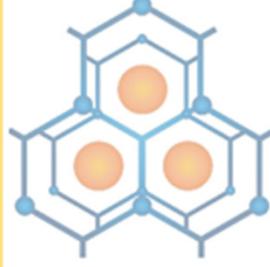
Primena MOF-ova

Enkapsulacija enzima – problemi

- curenje enzima zbog nespecifičnih interakcija sa unutrašnjom površinom MOF-a
- nemogućnost višestruke upotrebe
- mala količina ugrađenog enzima tokom templatne sinteze biokompozita
- ograničen transfer mase
- nereproduktivnost sinteza

Enkapsulacija enzima – naša rešenja

- primena ISM metode i molekulskog dockinga za modelovanje interakcija između površinskih AK ostataka proteina gosta i MOF domaćina
- primena proteinskog inženjeringu za dobijanje željenih mutiranih enzima
- glikozilacija površine enzima ekspresijom u mikroorganizmu *P. pastoris*
- hemijska modifikacija glikozilovanih enzima radi povećanja negativne šarže na površini enzima
- prečišćavanje komercijalnih enzimskih preparata radi dobijanja čistih izoformi enzima

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

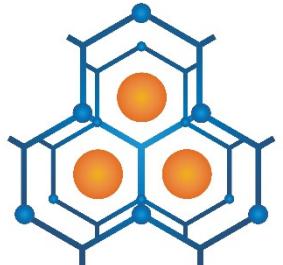
Laboratorijski fakultet Laboratorijska grupa za koordinacione polimere

Tamara, Branka, Pavle, Sanja, Jovana, Pedja

Sinteza,
karakterizacija i
primena
koordinacionih
polimera

Kontakt:
tamarat@chem.bg.ac.rs

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

PROTEINSKI INŽENJERING

Radivoje Prodanović

Univerzitet u Beogradu-Hemijski fakultet

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

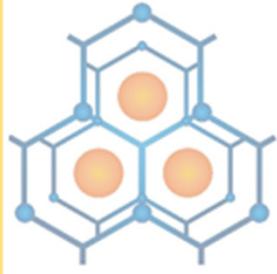
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Pregled predavanja

- Evolucija života i proteina
- Dirigovana evolucija enzima
- High Throughput Screening
- Osnovne bioinformatičke metode

Proteinski inžinjering

- Racionalni dizajn
 - poznata struktura, nedostatak “high-throughput” skrining metoda
- Semi-racionalni dizajn
- Dirigovana evolucija
 - nepoznata 3D struktura, dostupnost “high-throughput” skrining metoda
- de novo sinteza proteina

Osobine proteina

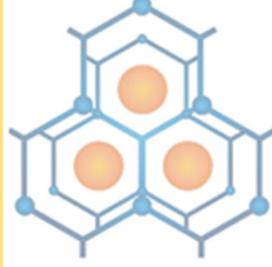
- Aktivnost
 - specifična aktivnost, pH optimum, transfer elektrona ka elektrodi
- Specifičnost
 - enantioselektivnost, supstratna specifičnost
- Stabilnost
 - termostabilnost, oksidativna stabilnost, organski rastvarači, jonske tečnosti, visoka jonska sila, pH stabilnost, proteazna stabilnost, deterdženti
- Rastvorljivost
 - dirigovana imobilizacija, organski rastvarači, modifikacija površine

Proteinski inženjerинг

- Generisanje novih molekula proteina sa novim funkcijama mutiranjem postojećih proteinskih sekvenci ili *de novo* sintezom proteina
- Razumevanje fundamentalne veze strukture i aktivnosti, „svetog grala“ Biohemije (jedan od 125 najvećih naučnih problema – *Science*)
- *Nobelova nagrada za Hemiju za 2018. godinu za Dirigovanu Evoluciju Proteina (Francis Arnold)*

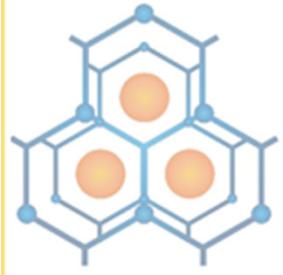
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Osnovne karakteristike živih sistema

- Replikacija (Održavanje informacije)
- Mutacija (Evolucija)
- Metabolizam (Razmena materije i energije)

Stupnjevi abiogeneze

- 1 Nastanak bioloških monomera
- 2 Nastanak bioloških polimera
- 3 Evolucija molekula i udruživanje u ćelije

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

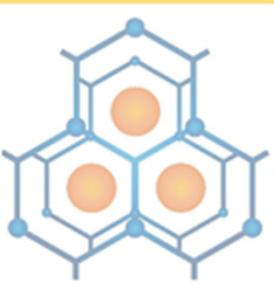

Uslovi na zemlji pre 5 milijardi godina

- Atmosfera bez kiseonika
- CO_2 , H_2O , CO, H_2 , N_2
- NH_3 , H_2S , CH_4
- Energija (suncе, termalna, električna)

Slika 1. Umetnički prikaz površine zemlje pre 5 milijardi godina

Uslovi za nastanak života

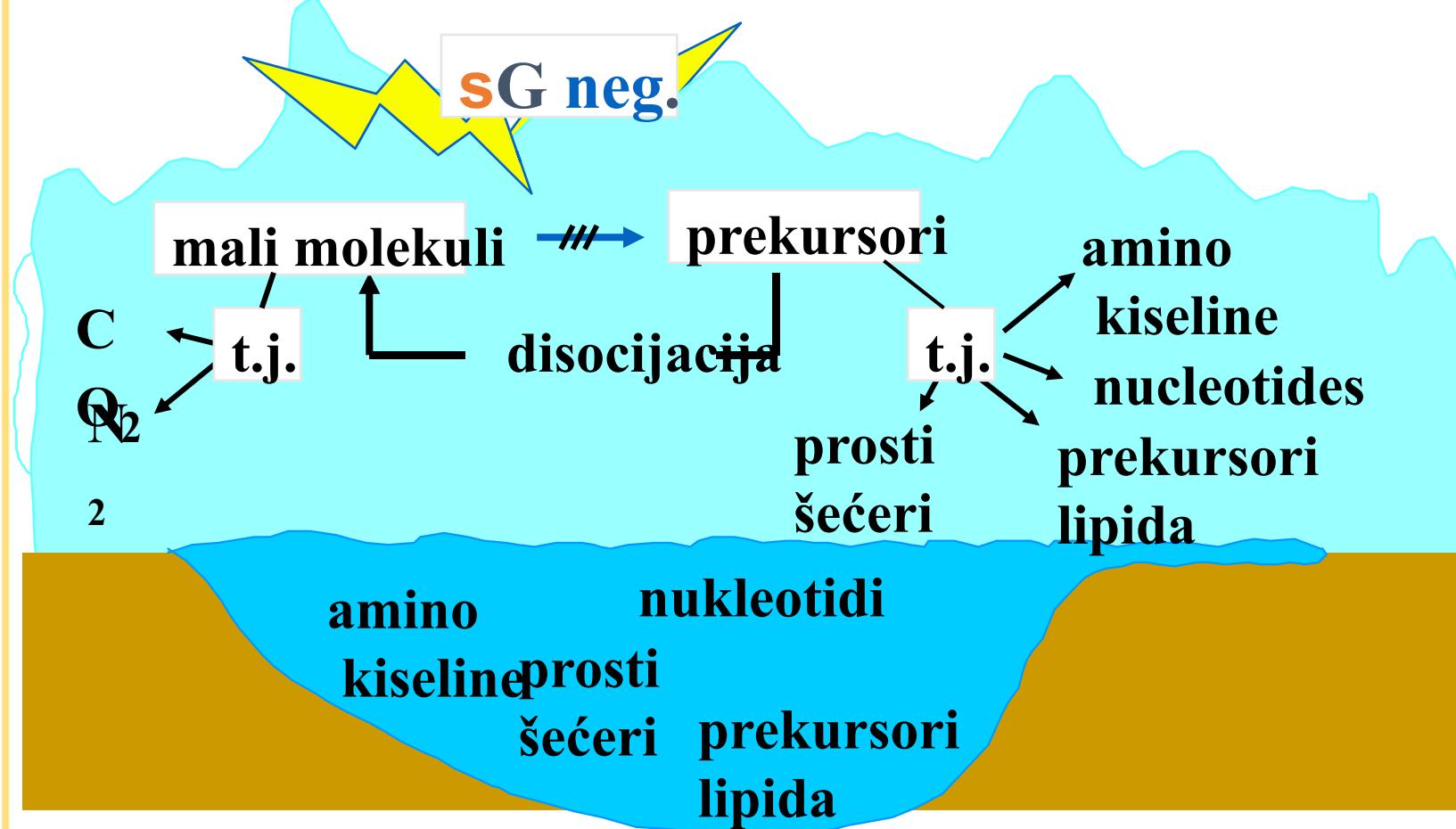
- Redukujuća atmosfera + Munje (metan, vodonik, amonijak, voda)
- Hidrotermalni izvori na dnu okeana (vodonik sulfid+ ugljen dioksid + toplota)
- Primitivni kristali minerala (gline) su mogli da katalizuju nastanak polimera od monomera
- Teorija o vanzemaljskom poreklu života (međuzvezdana prašina, komete)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

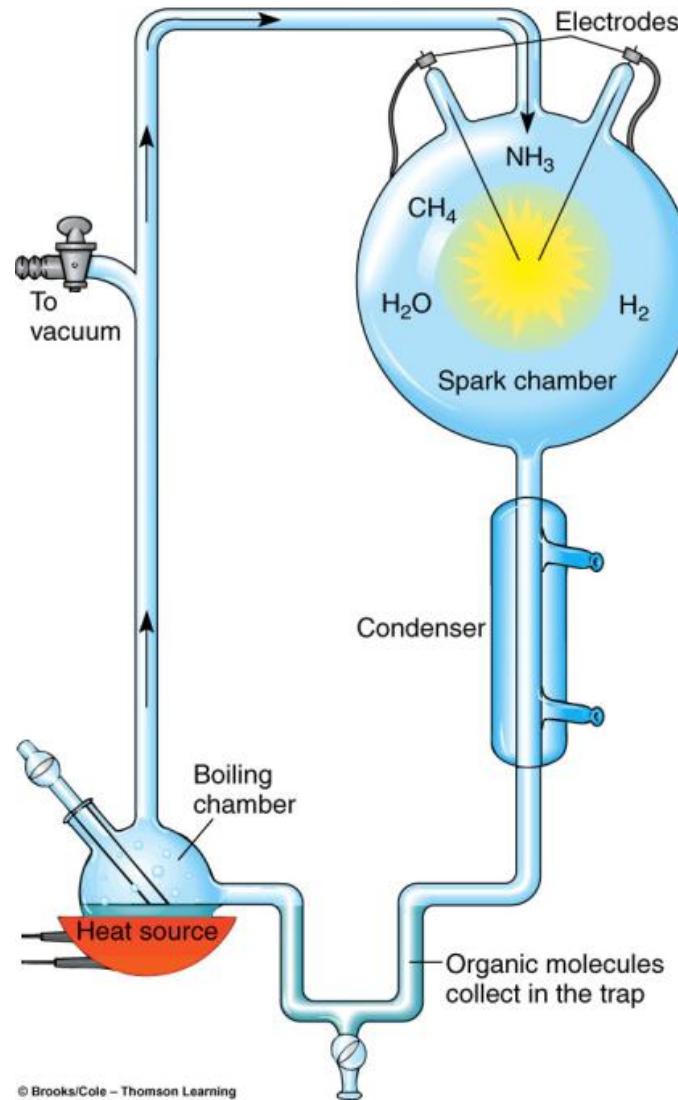
Hemijska evolucija

Slika 2. Grafički prikaz nastanka osnovnih gradivnih blokova biomakromolekula

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

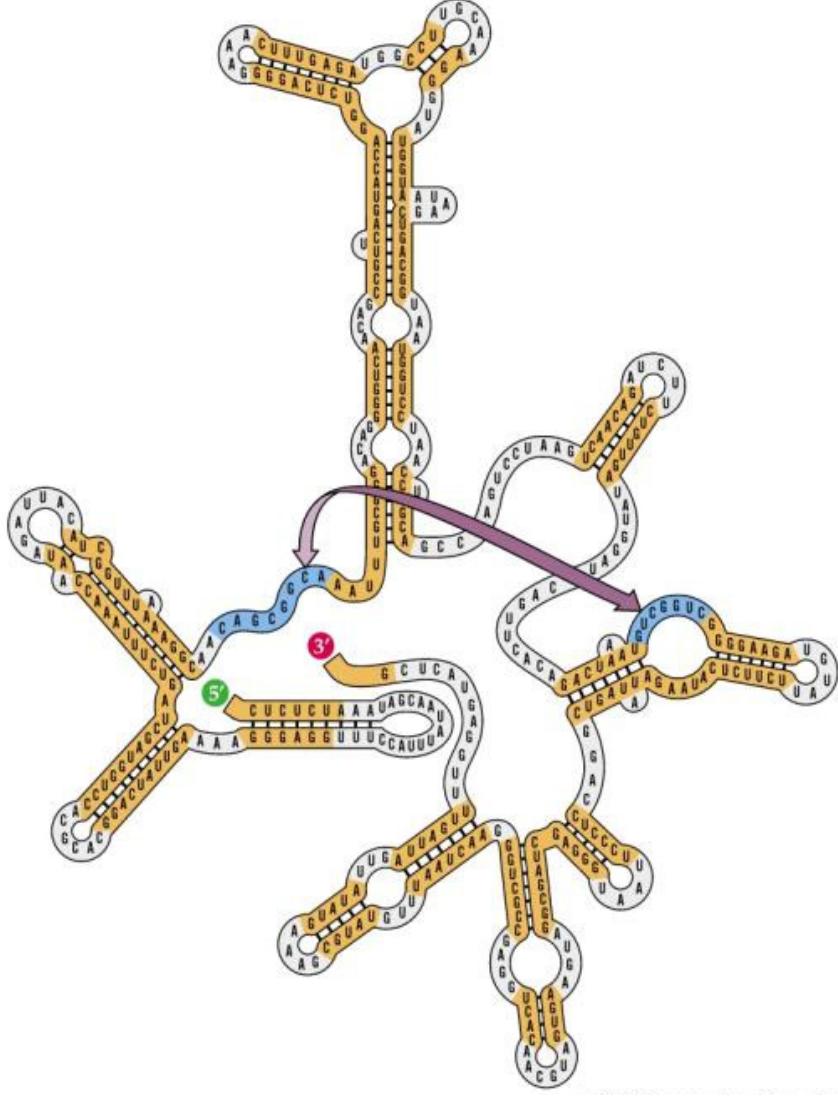

Miller-Urey eksperiment

Slika 3. Miller-Urey eksperiment

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Slika 4. 2D prikaz RNK sekundarne structure RNK

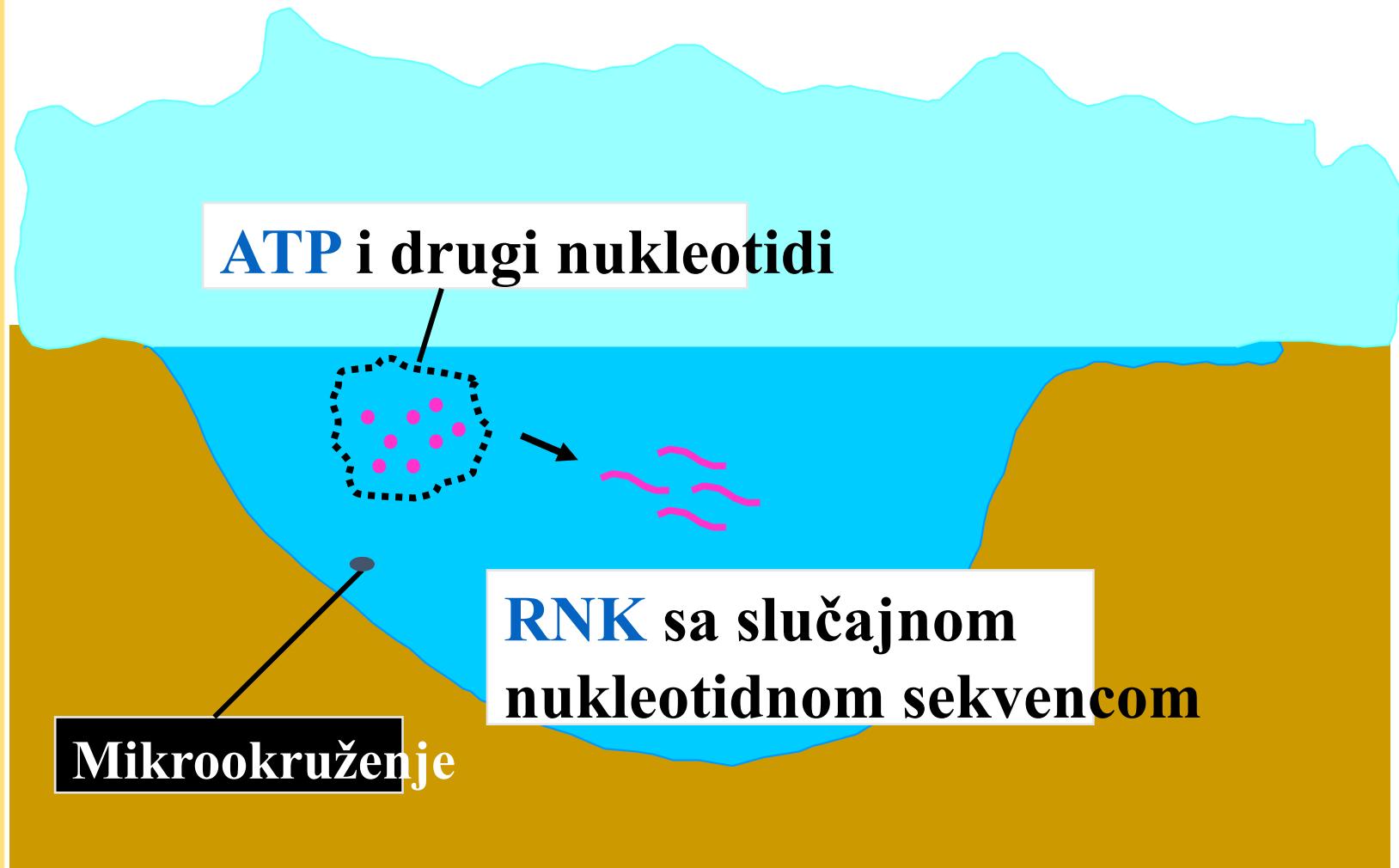
RNK molekuli mogu da zauzmu složenu 3D strukturu i da prenose informacije

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Kritičan momenat: nastanak RNK oblika

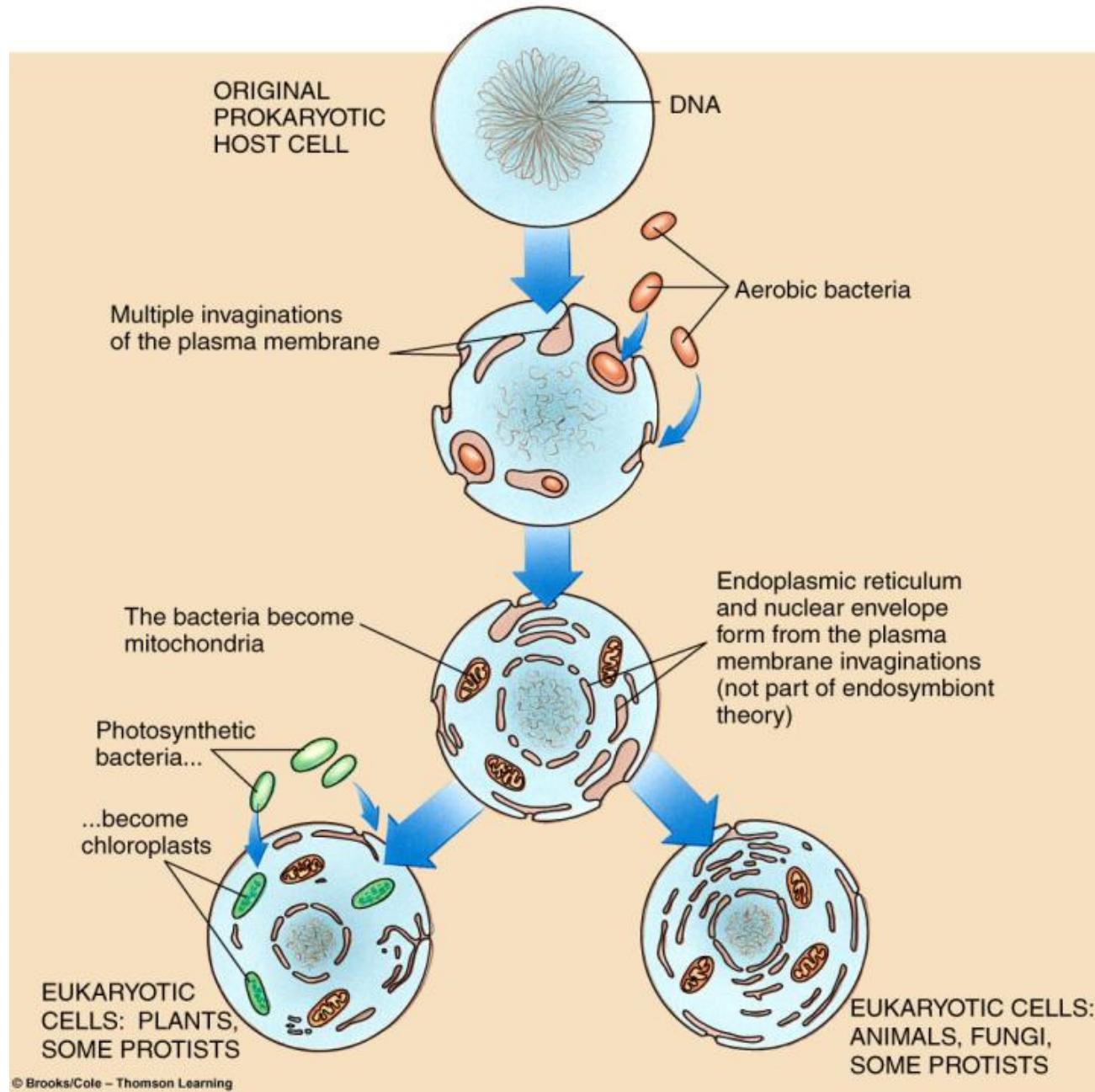
Slika 5. Grafički prikaz nastanka RNK oligomera

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

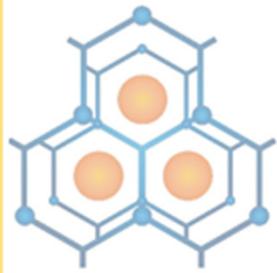

Endosimbiotska teorija (Lynn Margulis, 1970)

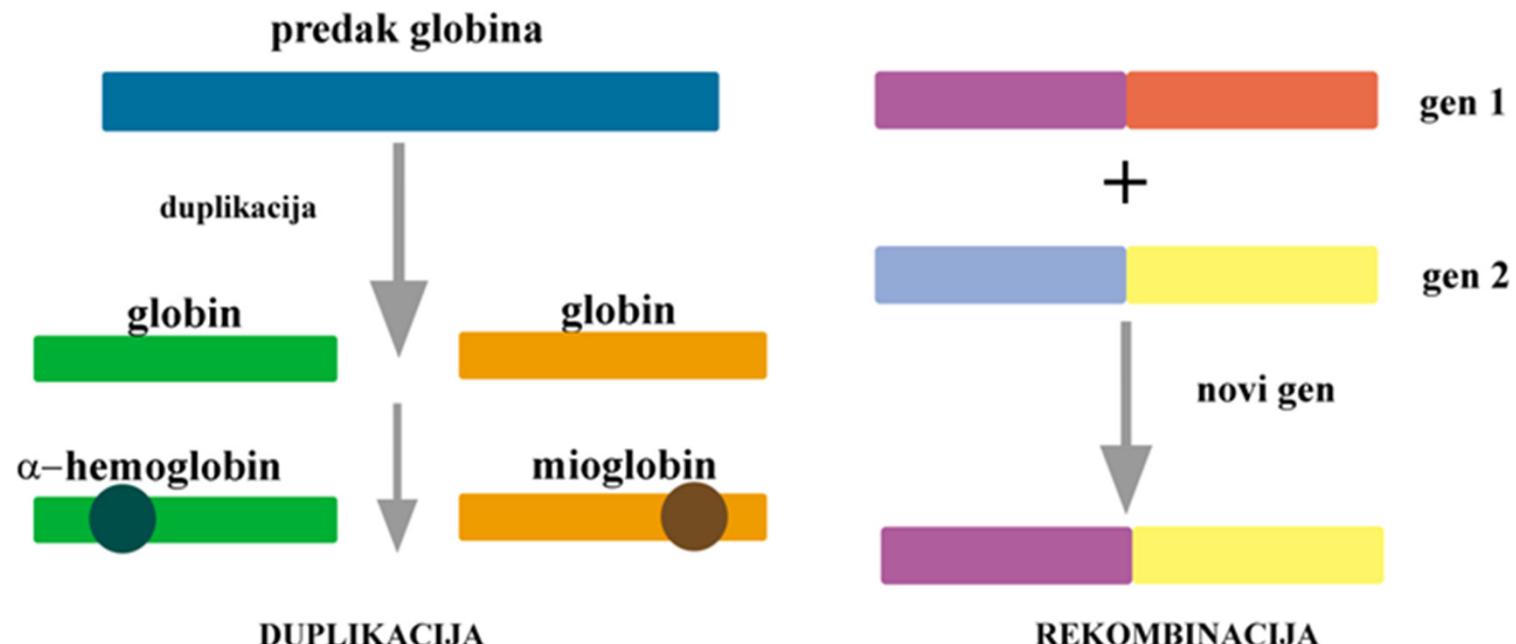
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Duplikacija gena i rekombinacija

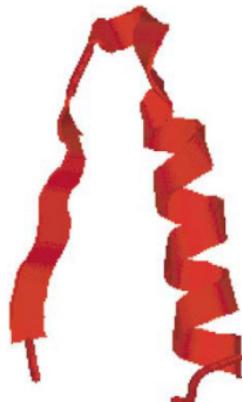
Novi geni se javljaju pri duplikaciji gena i rekombinaciji

Slika 6. Grafički prikaz nastanka novih gena/proteina

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

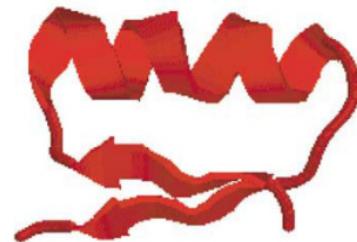
Adenozin 5'-fosfat kinaza (1d6j)

25 GLTIWLTGLSASGKSTLAVELEHQLVRDRR 54
+ + + + +++++++ + + (12)
GEIVALVGPMSGKSTLLRALAGLLKPTSG

Histidin permeaza (1b0u)

92 RTRLTMVFQHFNLWSHMTVLENVMEAP 118
+ +++++ + + ++++++ (13)
RRGIGMVFQNYALFPHLTVLENVALGL

Flavocitohrom c fumarat reduktaza (1d4c)

127 DVVIIGGGAGLAAAVSARDAGAKVILLE 155
++ + + ++++++ +++++ + (16)
DVIVVGAGPAGLAAALVLARAGAKVLVIE

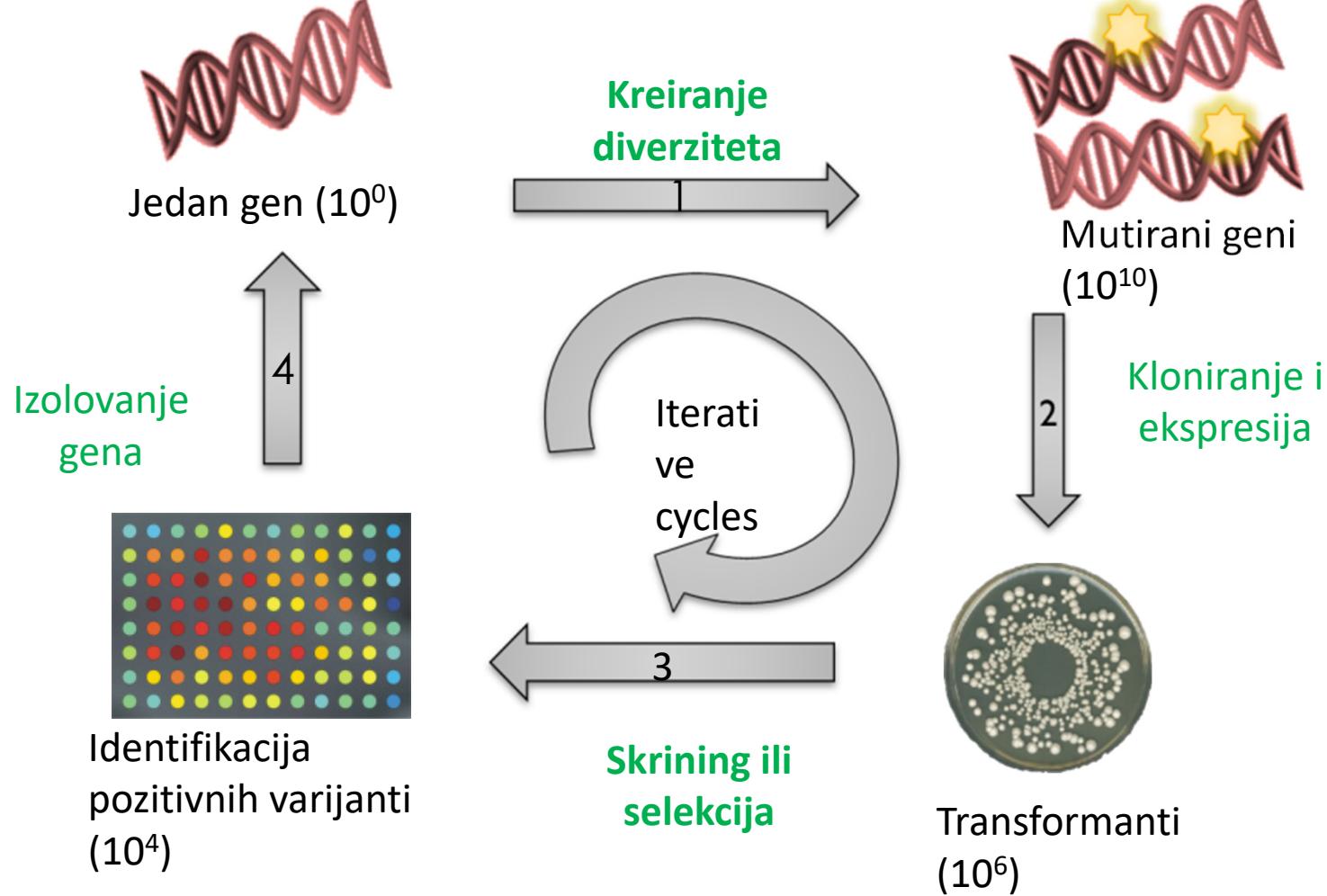
Slika 7. Polipeptidi dužine 30 aminokiselinskih ostataka kao osnovne jedinice strukture.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

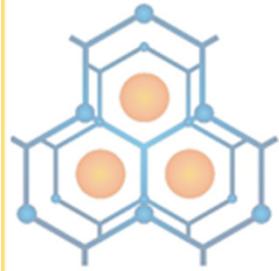
Dirigovana evolucija enzima

Slika 8. Shematski prikaz koraka kod dirigovane evolucije proteina.

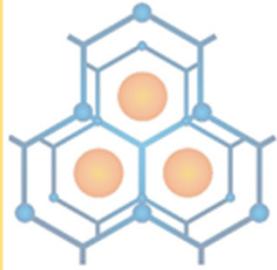
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode pravljenja biblioteke gena

- Slučajna mutageneza
- Mesto usmerena mutagenaza
- Saturaciona mutageneza
- Rekombinacija

Slučajna mutageneza

- Substitucije, delecije, insercije
- UV svetlost, X zraci, hemijska mutageneza
- Mutator sojevi kao domaćini za umnožavanje gena: E.coli XL1-Red (MutS, MutD, MutT – 5000 puta veća mutabilnost)
- Error prone PCR
 - Različiti odnosi nukleotida
 - Neprirodni nukleotidni analozi
 - Mutanti DNK polimeraze

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Hemijski mutageni

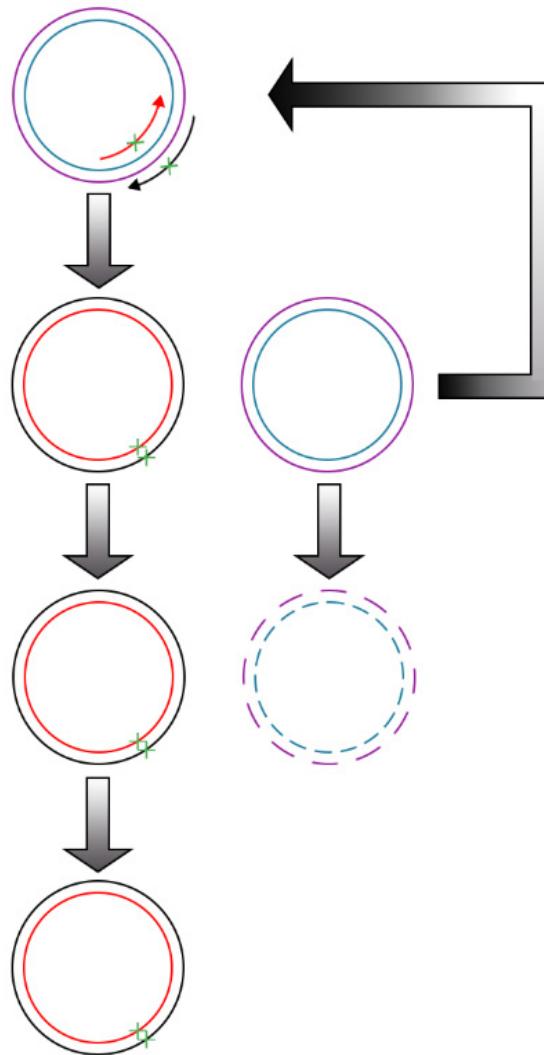
Hemijski agens	Vrsta DNK promene	Vrsta mutacije
ICR-170	Interkalacija	Promena okvira čitanja
MMC, DEO	Umrežavanje lanaca DNK	Delecije
4-NQO, DEB	Formiranje DNK adukata	Supstitucije baza
MNNG, EMS, MNU	Alkilacija	Supstitucije baza
NA, HA	Modifikacija baza	Supstitucije baza
2AP	Analog baza	Supstitucije baza
MMS MA BS	Alkilovanje, kidanje lanca Tranzicije Modifikacija citozina	Različiti tipovi promena, G/C u A/T

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Quick change site directed mutagenesis kit

Sinteza mutiranih lanaca

Termički ciklus se izvodi da bi se
1) denaturisao DNK templat
2) spojili mutageni prajmeri koji
sadrže odgovarajuće mutacije
3) produžili prajmeri sa *PfuUltra* DNK
polimerazom

Dpn I Digestija templata

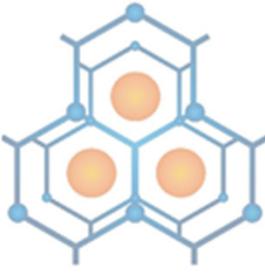
Digestovanje parentalnog metilovanog i
hemimetilovanog DNK sa *Dpn I*.

Transformacija

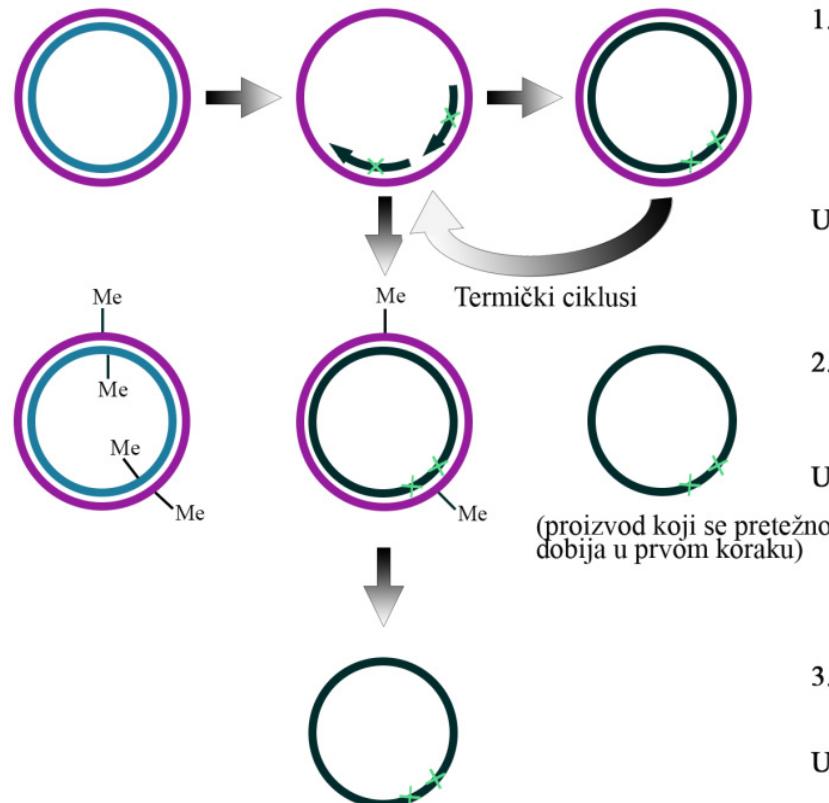
Transformacija kompetentnih ćelija mutiranim DNK
molekulima pri čemu dolazi do popravke DNK lanca.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

QuikChange Lighting metoda za uvođenje višestrukih mutacija

1. Brža sinteza mutiranih lanaca
Termičkim ciklusima se:
 - * denaturiše DNK templat
 - * spajaju mutageni prajmeri
 - * produžuju prajmeri i spajaju prekidi sa enzimskom smešom baziranoj na *Pfu* fusiji

Ukupno vreme reakcije: 2 sata.

2. Brža *Dpn* I digestija templata
Digestovanje metilovanog i hemimetilovanog DNK sa NOVIM *Dpn* I enzimom
Ukupno vreme reakcije: 5 minuta.

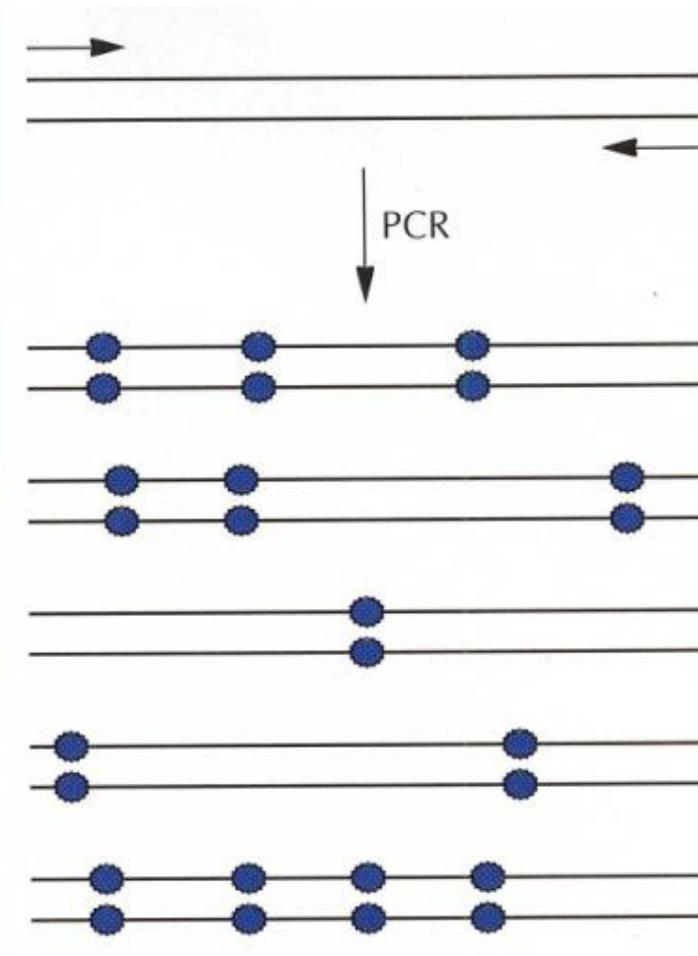
3. Transformacija
Transformacija mutirane ssDNA u XL10 Gold ultrakompetentne ćelije
Ukupno vreme reakcije: 1,5 sati.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Generisanje diverziteta: epPCR

Wild-type sequences

Amino acid	N-Phe	Arg	Trp	Ile	Ala	Asn-C
mRNA	5'-UUU	CGA	UGG	AUA	GCC	AAU-3'
DNA	3'-AAA	GCT	ACC	TAT	CGG	TTA 5'
	5'-TTT	CGA	TGG	ATA	GCC	AAT 3'

Missense

3'-AAT	GCT	ACC	TAT	CGG	TTA-5'
5'-TTA	CGA	TGG	ATA	GCC	AAT-3'
N-Leu	Arg	Trp	Ile	Ala	Asn-C

Nonsense

3'-AAA	GCT	ATC	TAT	CGG	TTA-5'
5'-TTT	CGA	TAG	ATA	GCC	AAT-3'
N-Phe	Arg	Stop			

Frameshift by addition

3'-AAA	GCT	ACC	ATA	TCG	GTT A-5'
5'-TTT	CGA	TGG	TAT	AGC	CAAT-3'
N-Phe	Arg	Trp	Tyr	Ser	Gln

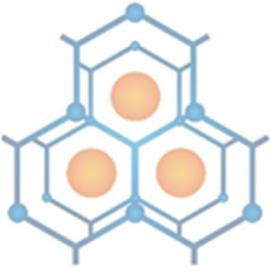
Frameshift by deletion

GCTA	CGAT
3'-AAA	CCT
5'-TTT	GGA TAG CCA AT-3'
N-Phe	Gly Stop

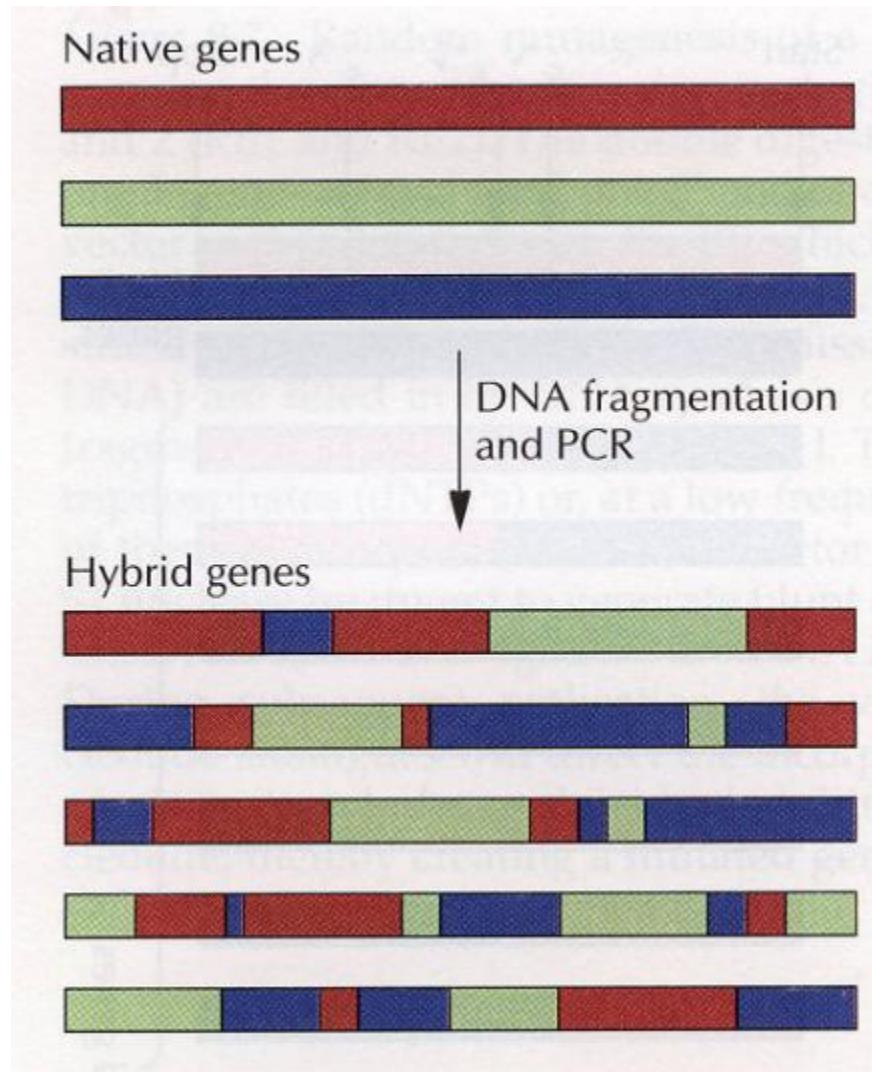
Slika 9. Shematski prikaz mutacija tokom epPCR.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Generisanje diverziteta: rekombinacija

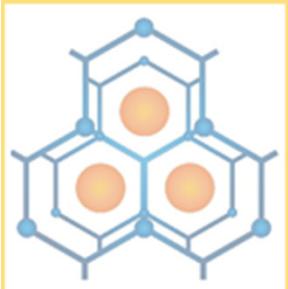
Geni poreklov iz iste familije-> veoma slični

-> Family shuffling

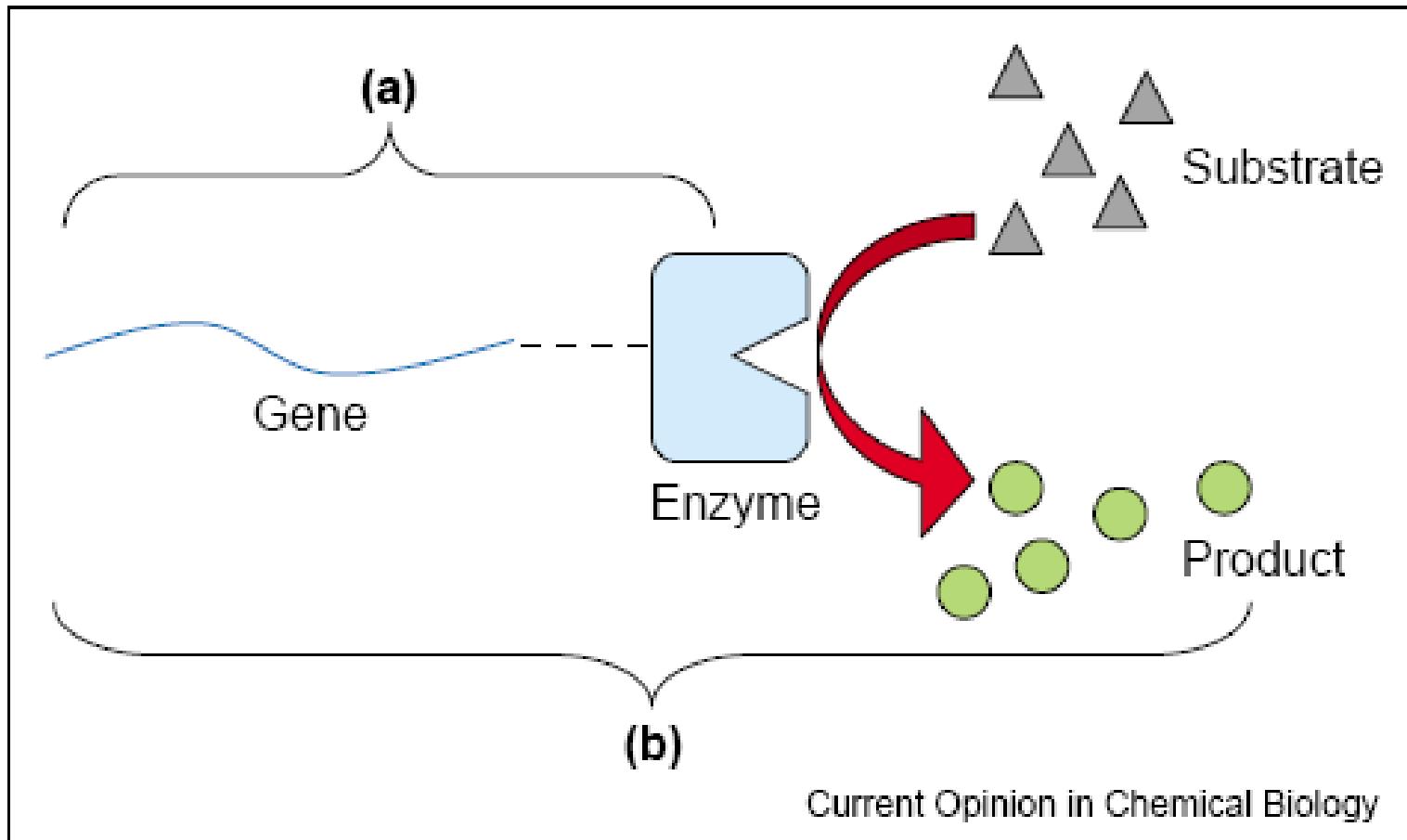
Slika 10. Shematski prikaz rekombinacije homolognih gena.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Fizička veza između genotipa i fenotipa

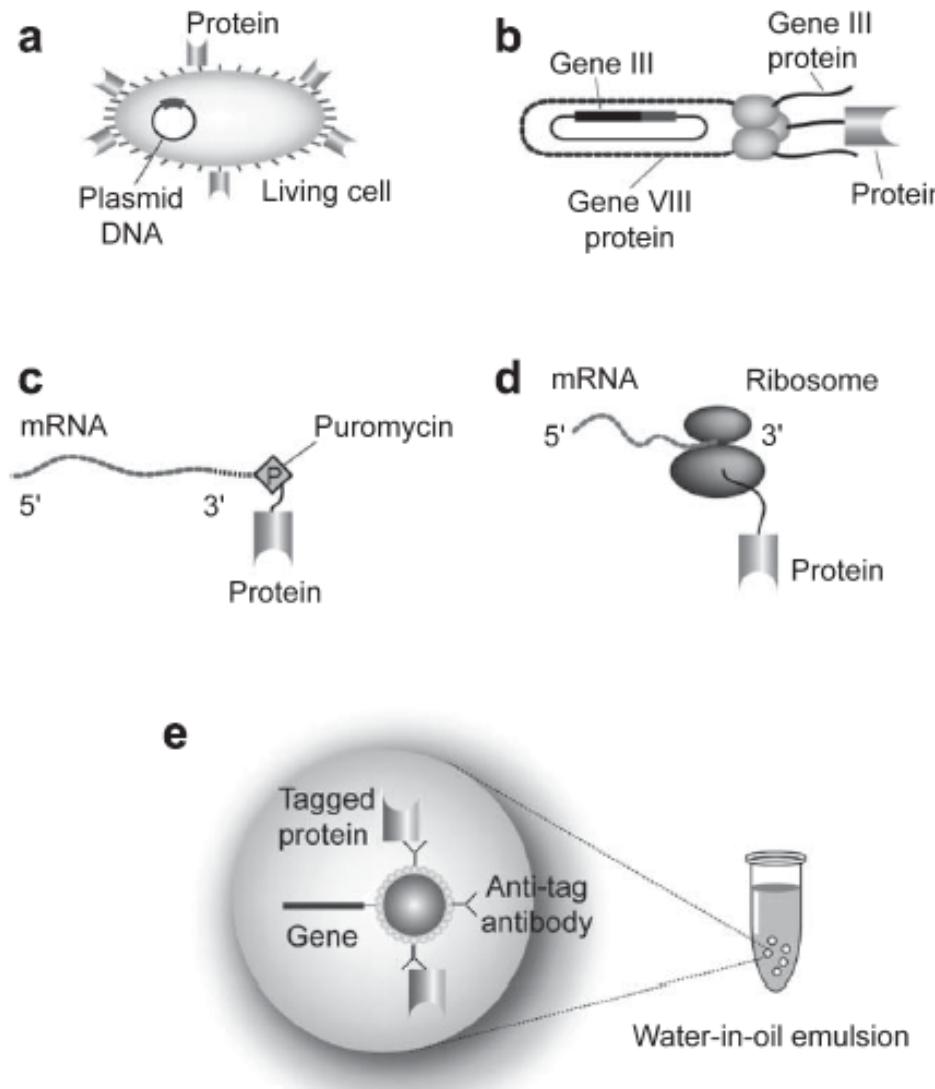
Slika 11. Shematski prikaz genotip-fenotip veze.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Fizička veza između genotipa i fenotipa

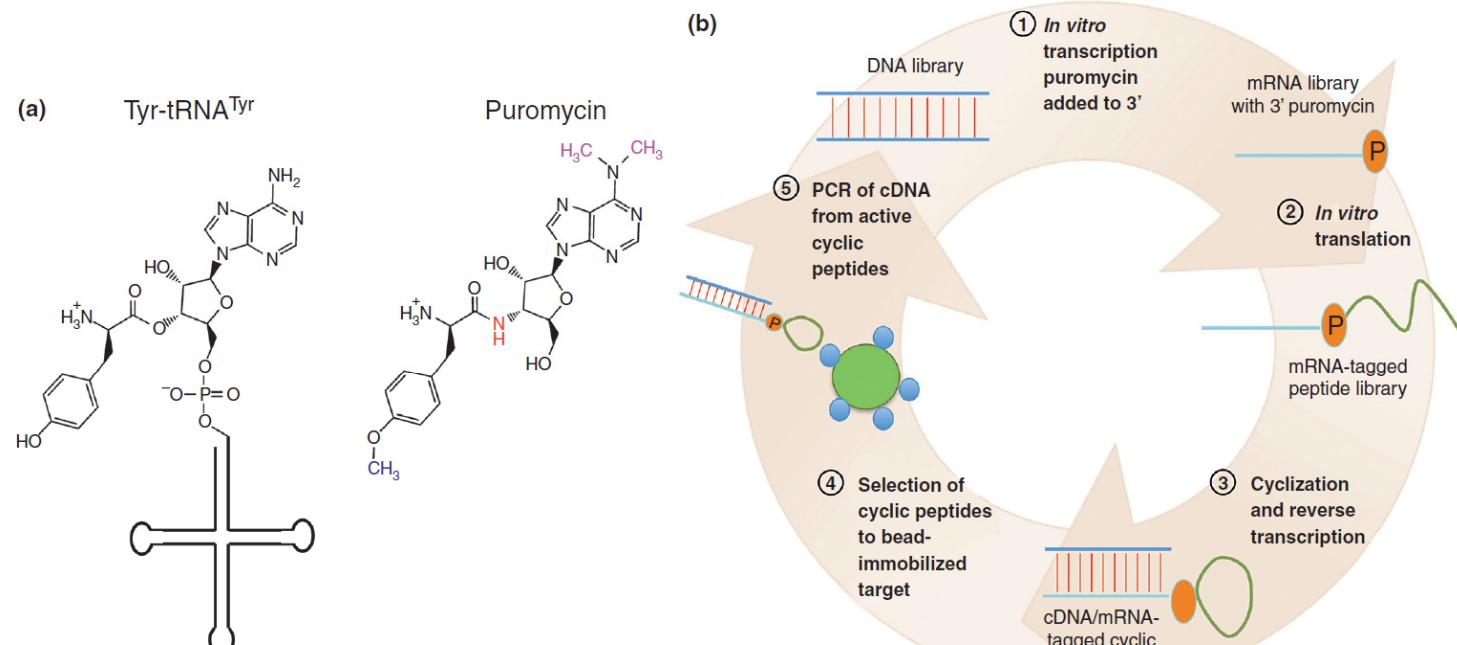
Slika 12. Shematski prikaz ekspresije proteina na površini.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

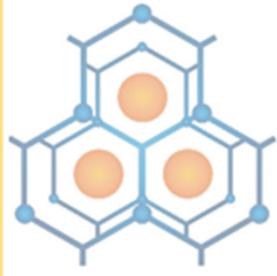
mRNA display

Slika 13. Shematski prikaz ekspresije proteina na površini mRNK.

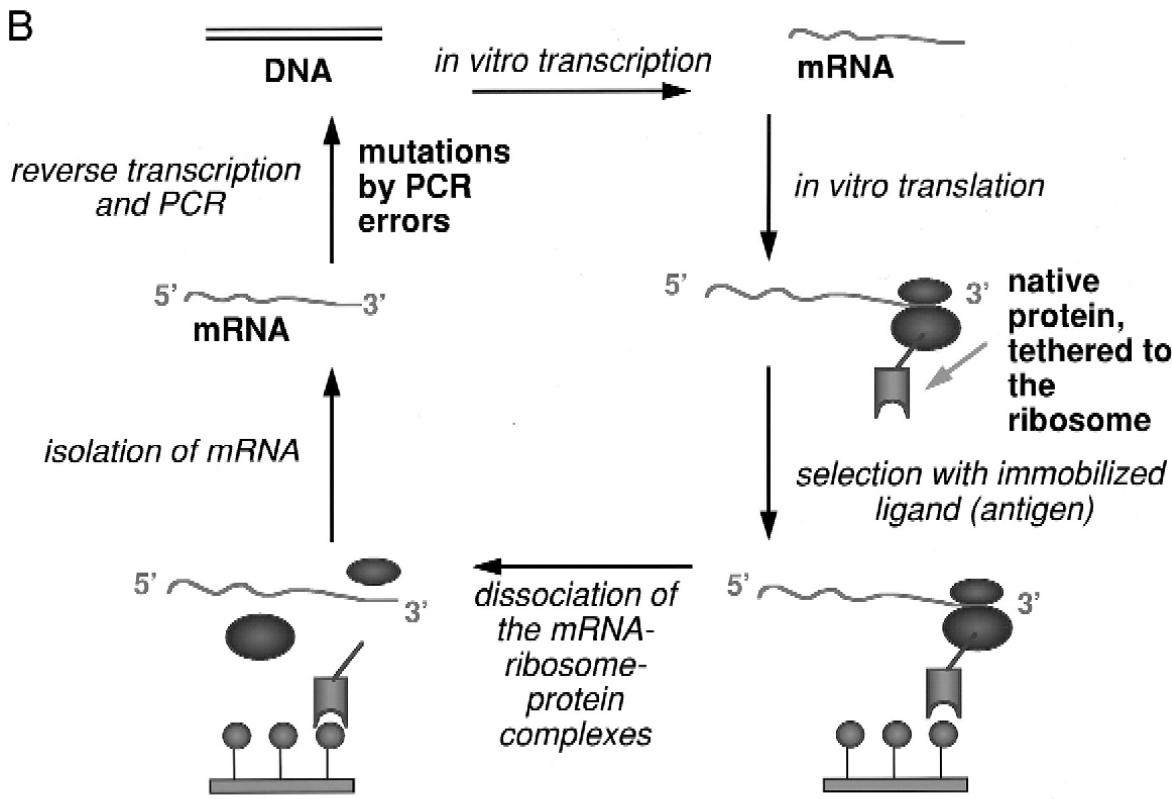
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Ribosome Display

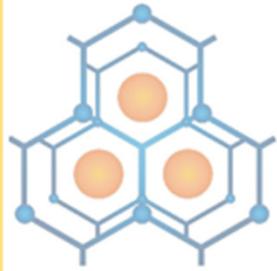
- mRNK nema stop kodon posle linkera i nastaje ternarni kompleks mRNK, ribozomi, protein/peptid

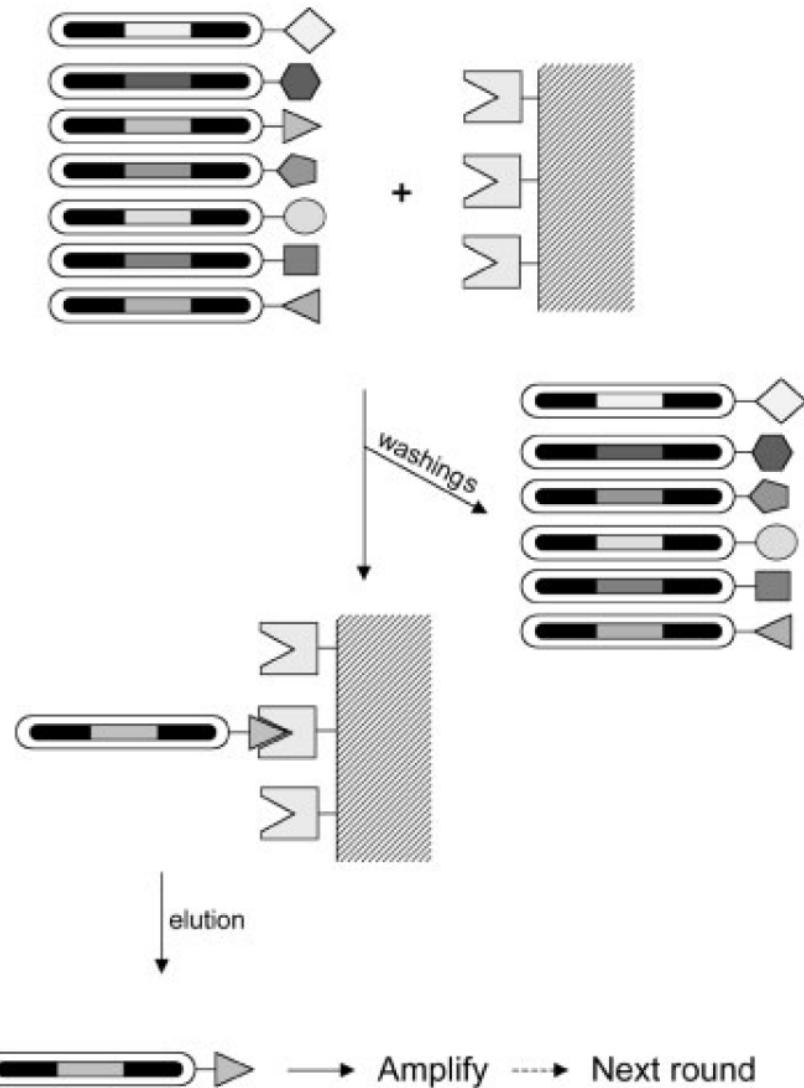
Slika 14. Shematski prikaz ekspresije proteina na površini ribozoma.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Phage display

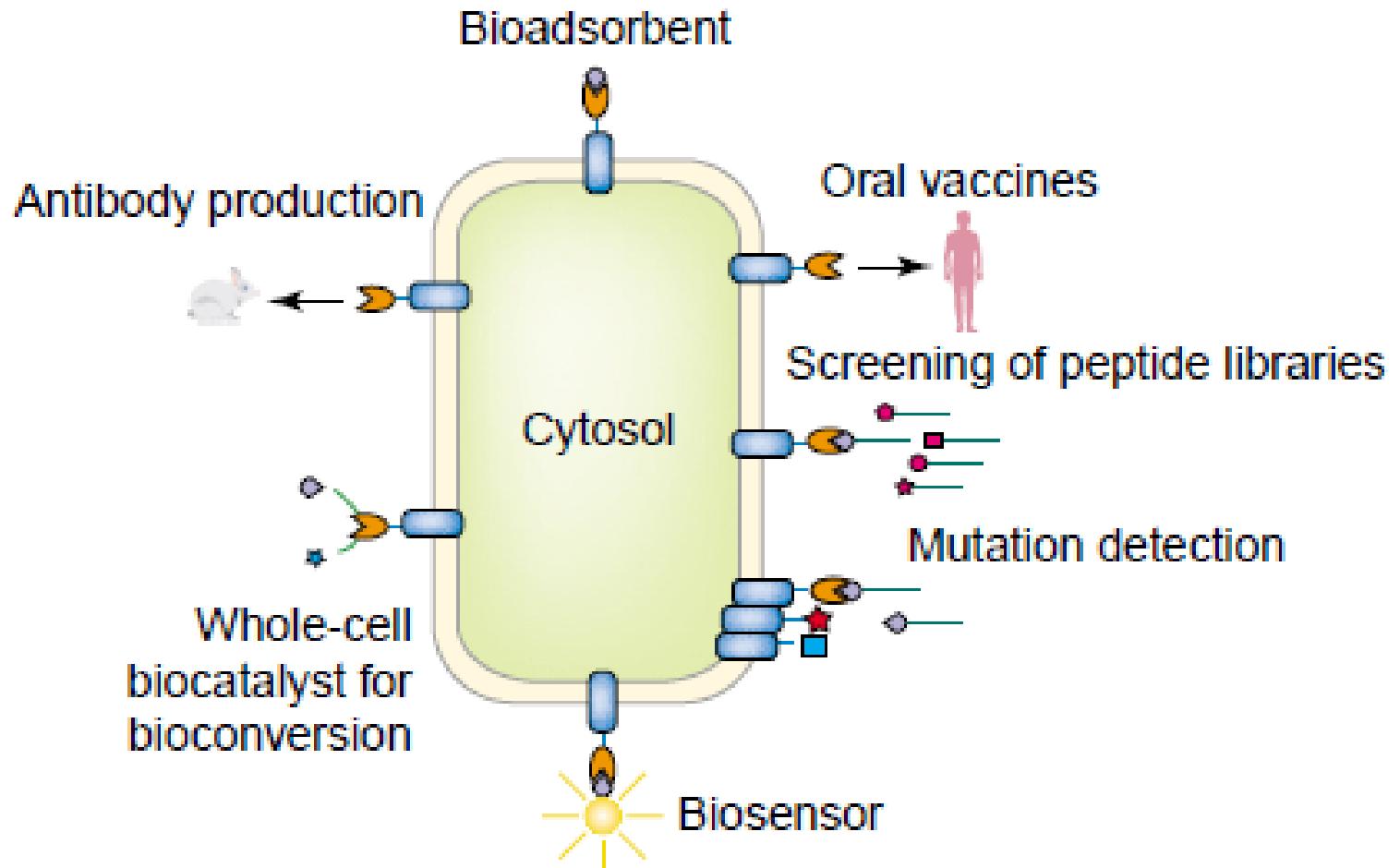
Slika 15. Shematski prikaz ekspresije proteina na površini bakteriofaga.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

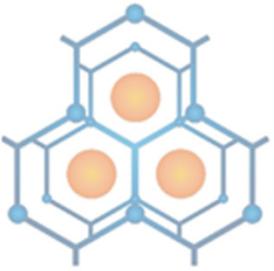
Cell surface display

Slika 16. Shematski prikaz ekspresije proteina na površini ćelije.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Skrining sistem (assay)

- Esej mora biti specifičan
- Pozadinska aktivnost minimalna (slepa proba)
- Supstrati stabilni u uslovima merenja
- Ni supstrat ni proizvod ne smeju da podležu bočnim metaboličkim reakcijama
- Signal mora da bude koncentraciono zavistan (enzim, proizvod)
- Esej mora biti brz

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Skrining sistem (assay)

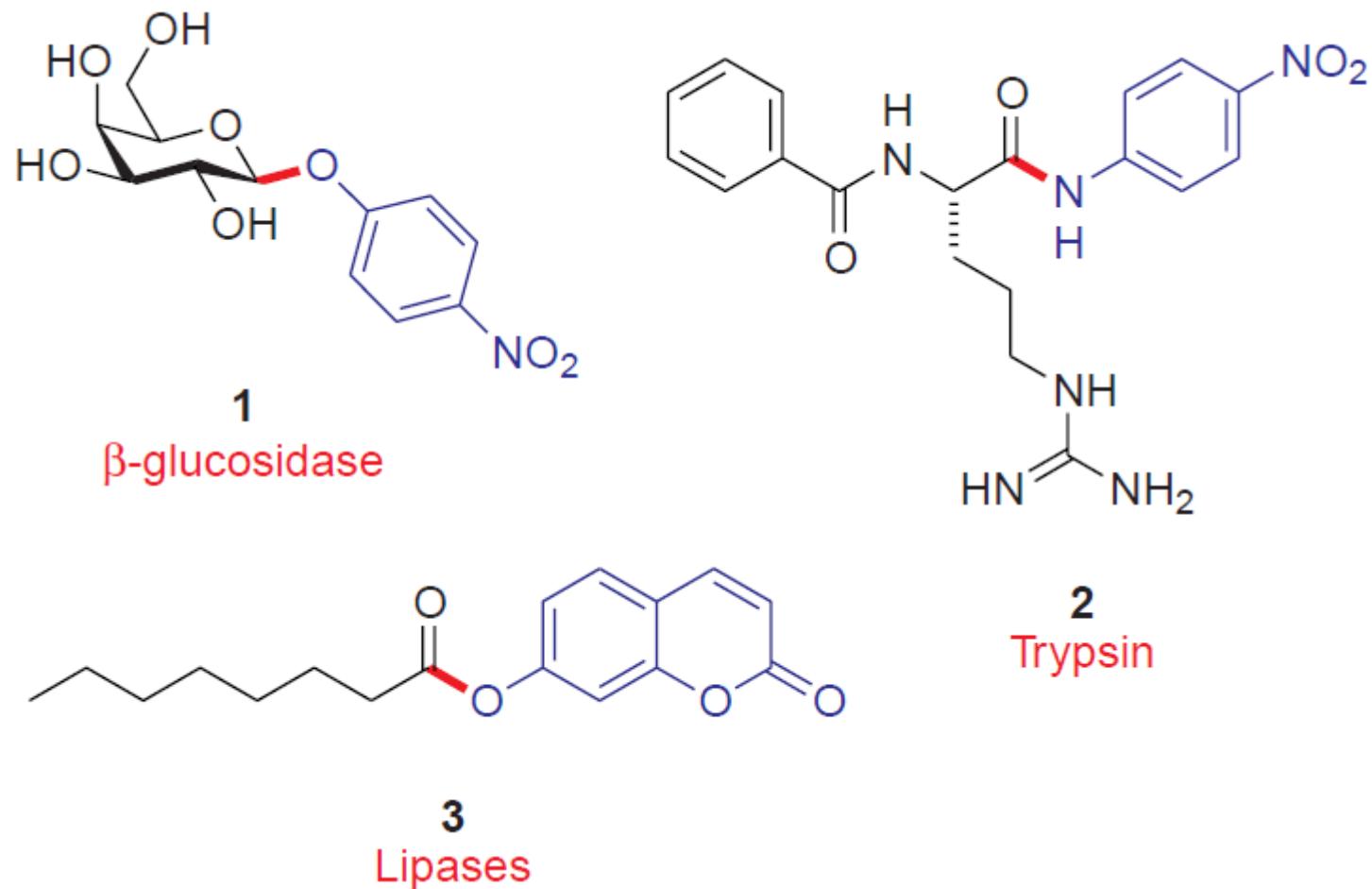
- Agar plejt esej
- Spektrofotometrijski esej u kiveti
- Esej u mikrotitar pločicama
- High-throughput screening system

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzimski substrati

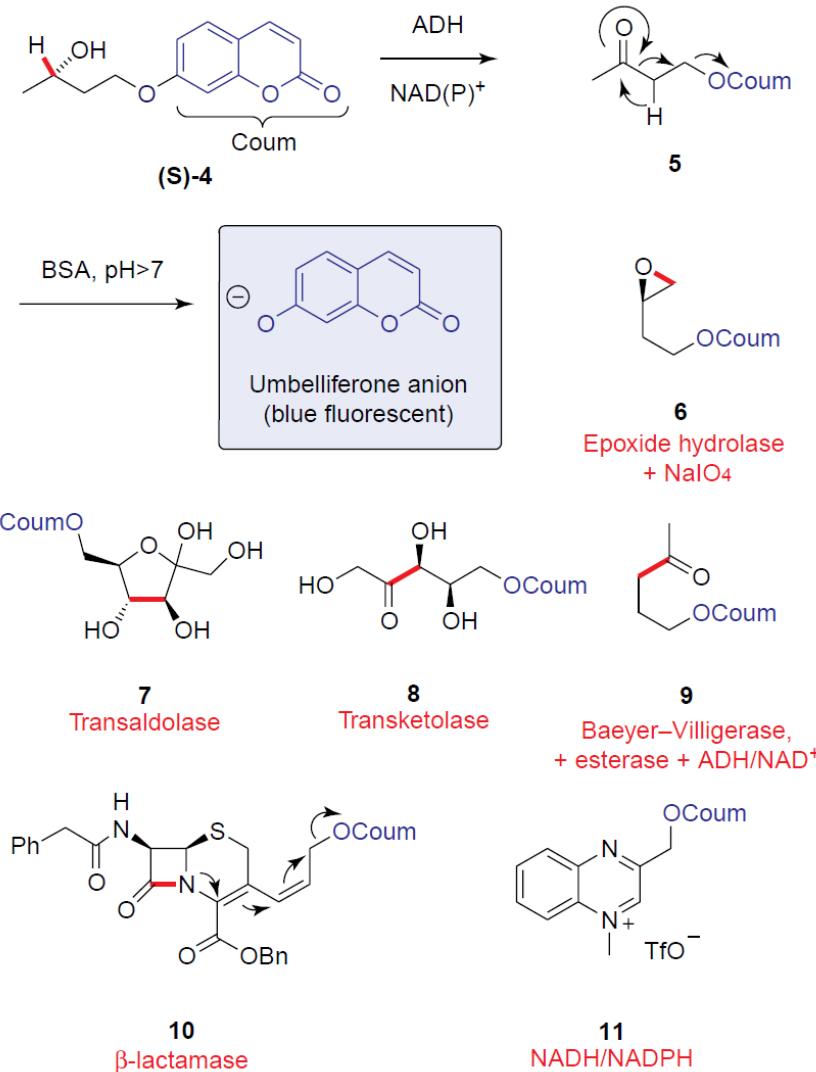
Slika 17. Hemijske strukture izabranih enzimskih substrata.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

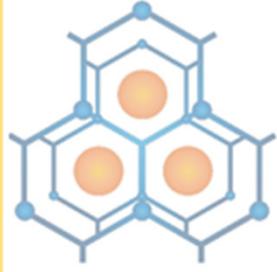
Enzimski substrati

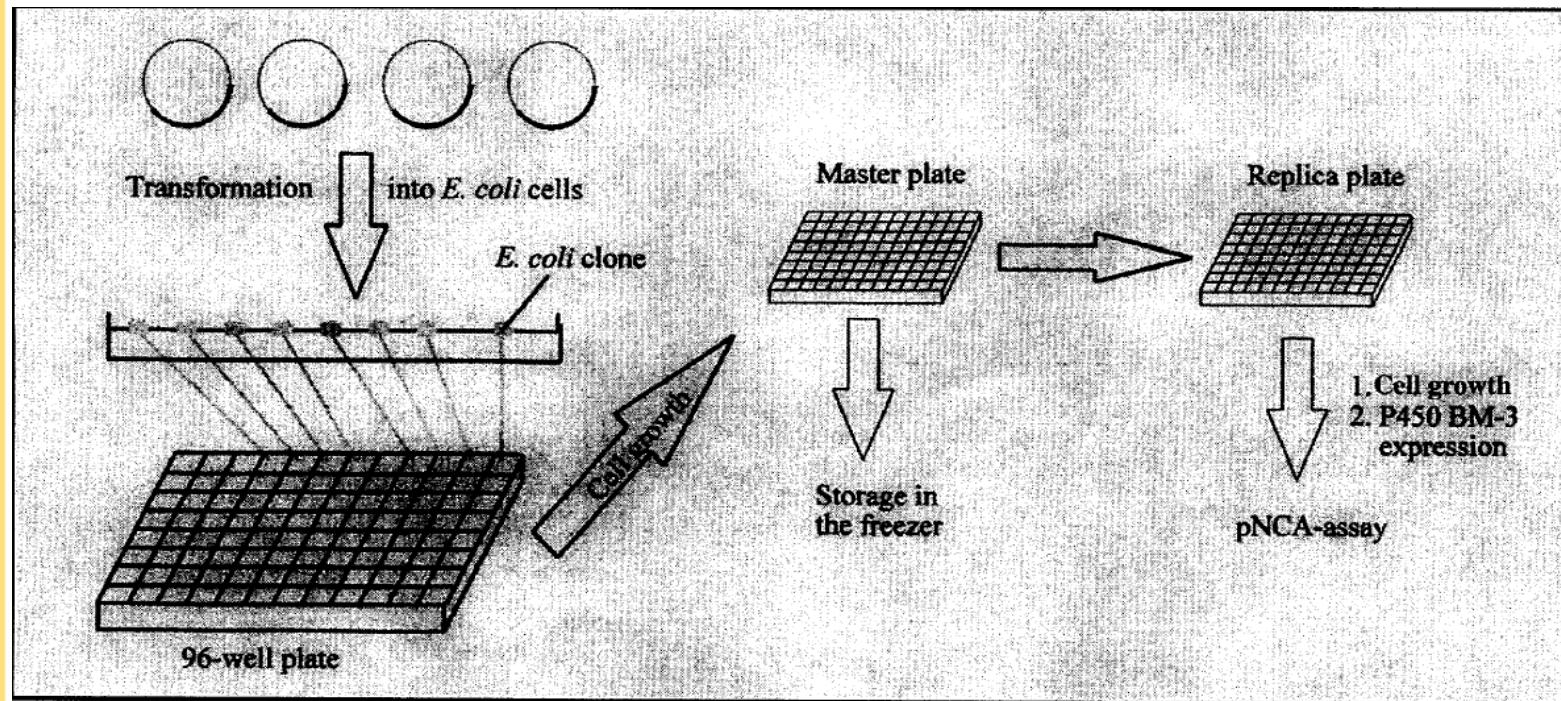
Slika 18. Hemijske strukture izabranih enzimskih substrata.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

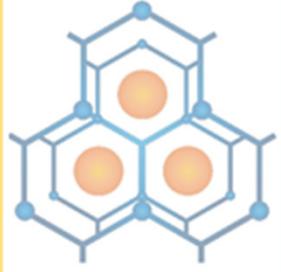
Očuvanje fizičke veze genotip feotip u mikrotitar pločama i merenje aktivnosti biblioteke

Slika 19. Shematski prikaz postupka skrininga u mikrotitar pločama.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Microtiter plate screening

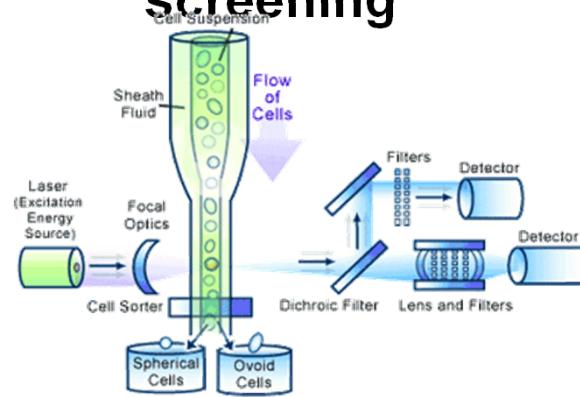

$10^3 - 10^5$

- Medium throughput
- High expenses
- Laborious

Skrining sistemi

Flow cytometry screening

$> 10^7$

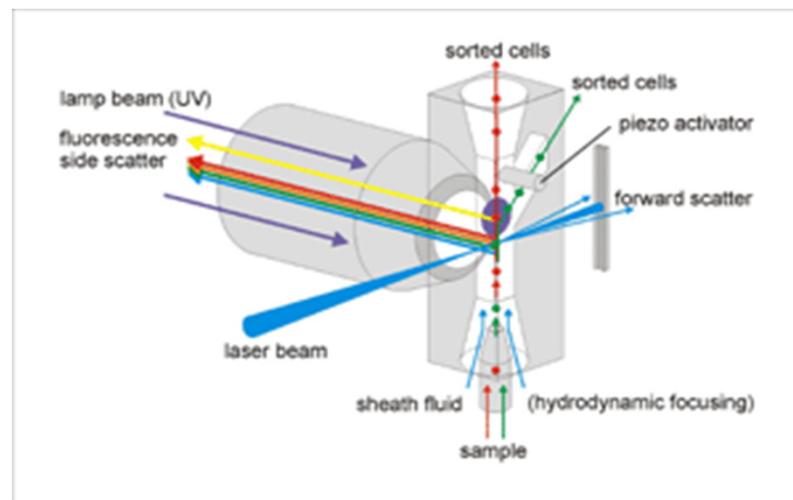
- Ultra high throughput
- Low operating costs
- Detection mode – limited to fluorescence
- Connection between gene and product

Symbiosis

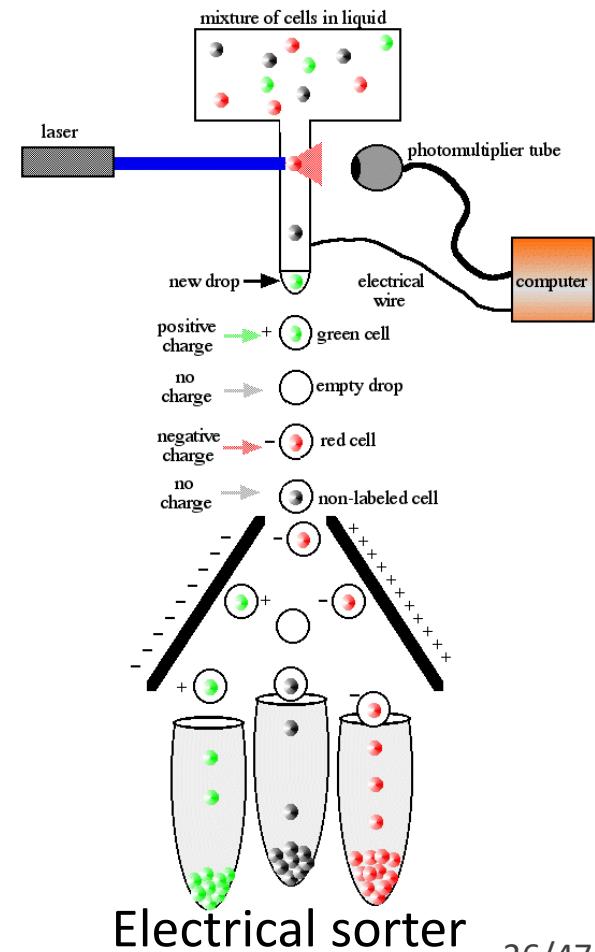
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Fluorescence Activated Cell Sorter

Mechanical sorter

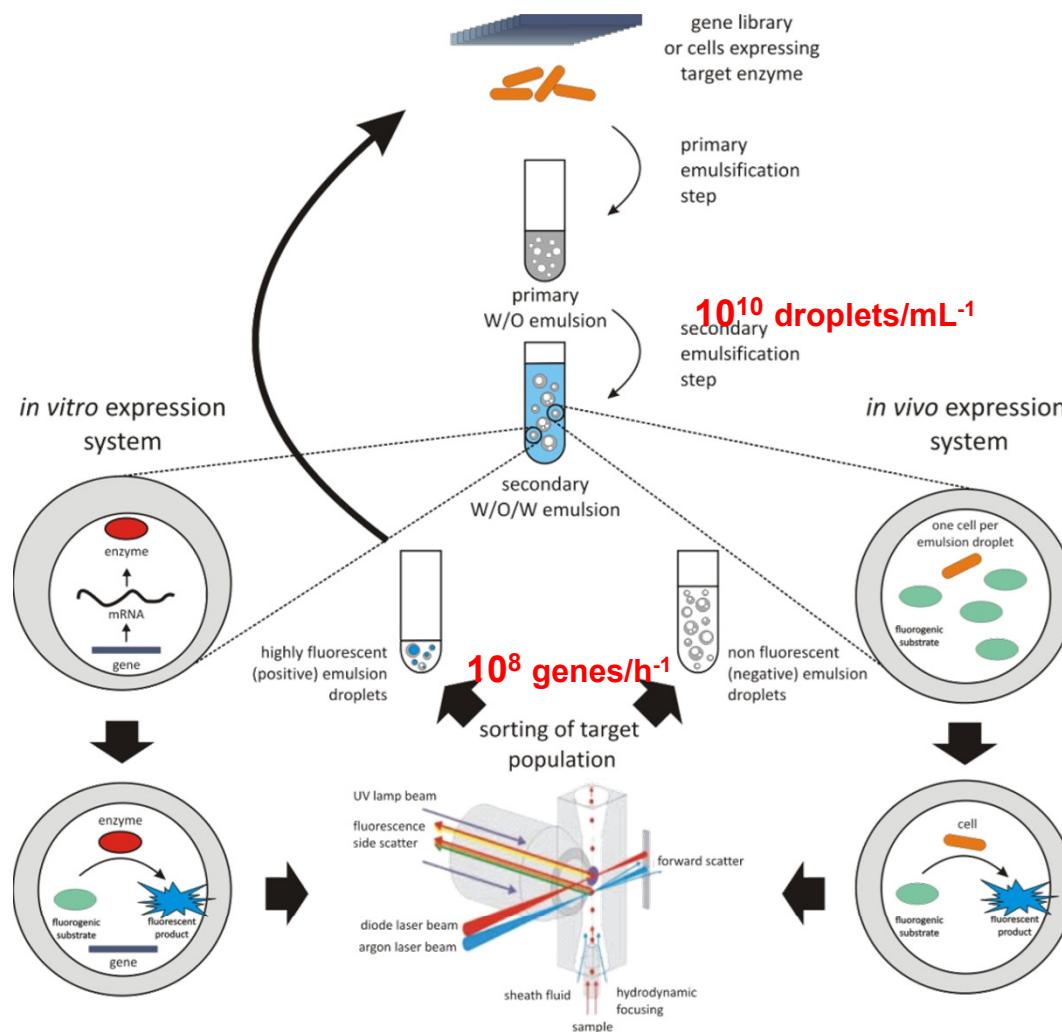
Electrical sorter

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

In vitro kompartmentalizacija

Slika 20. Shematski prikaz *in vitro* kompartmentalizacije i skrinininga.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

HTS sistemi zasnovani na FACS-u

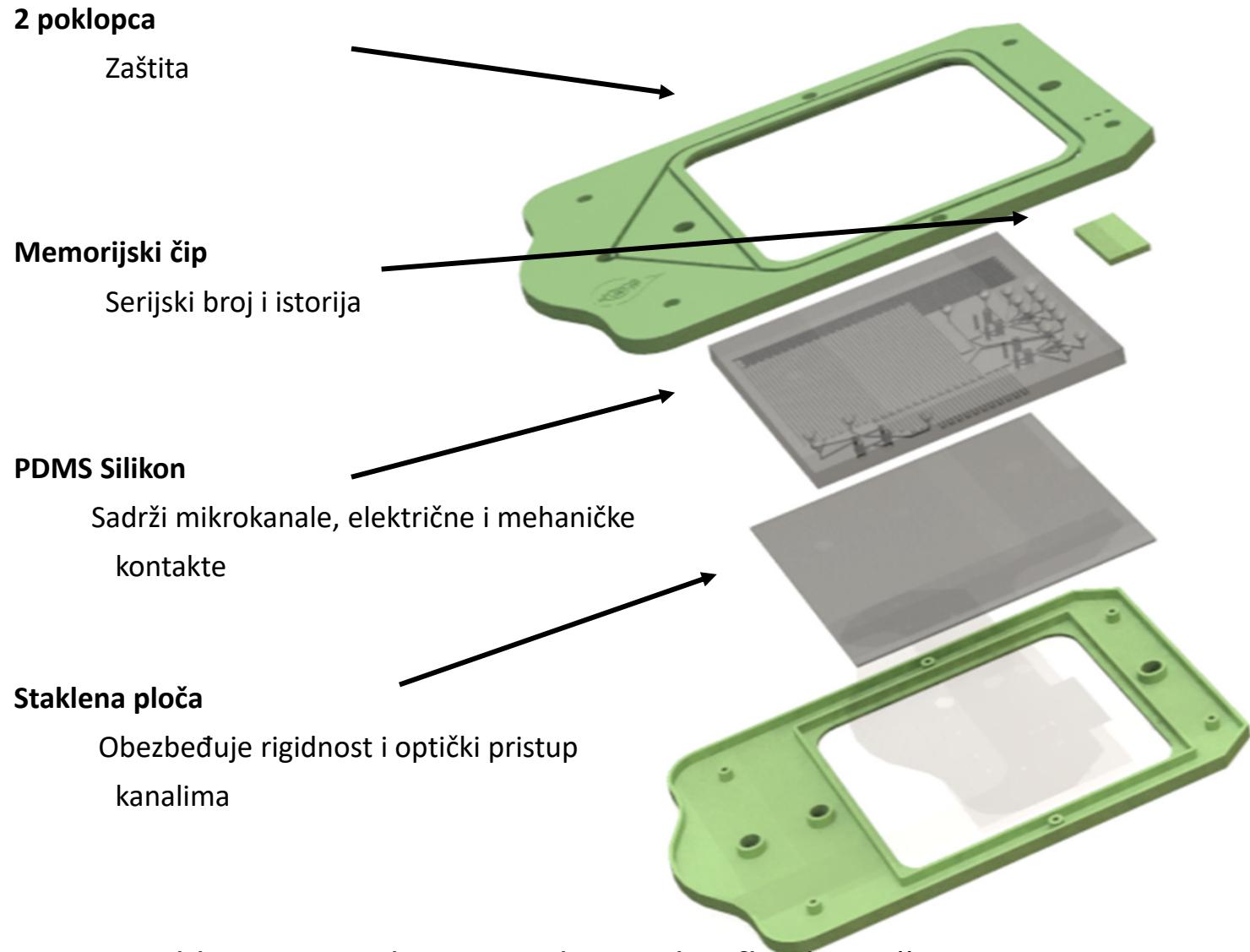
- Genotip-Fenotip veza
 1. Intracelularna ekspresija
 2. Surface display
 3. *In vitro* translacija u emulzijama
- Fluorescentni eseji
 1. Fluorescentni proizvod mora odgovarati **FACS** -u (ekscitacija/emisija)
 2. Fluorescentni proizvod mora odgovarati **dvostrukoj emulziji**
 3. Fluorescentni esej ne sme interferirati sa biohemijskim reakcijama unutar ćelije
 4. Fluorescentni esej treba da odslikava osobine koje tražimo („**You get what you screen for**“)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Dizajn čipova mikrofluidnih uređaja

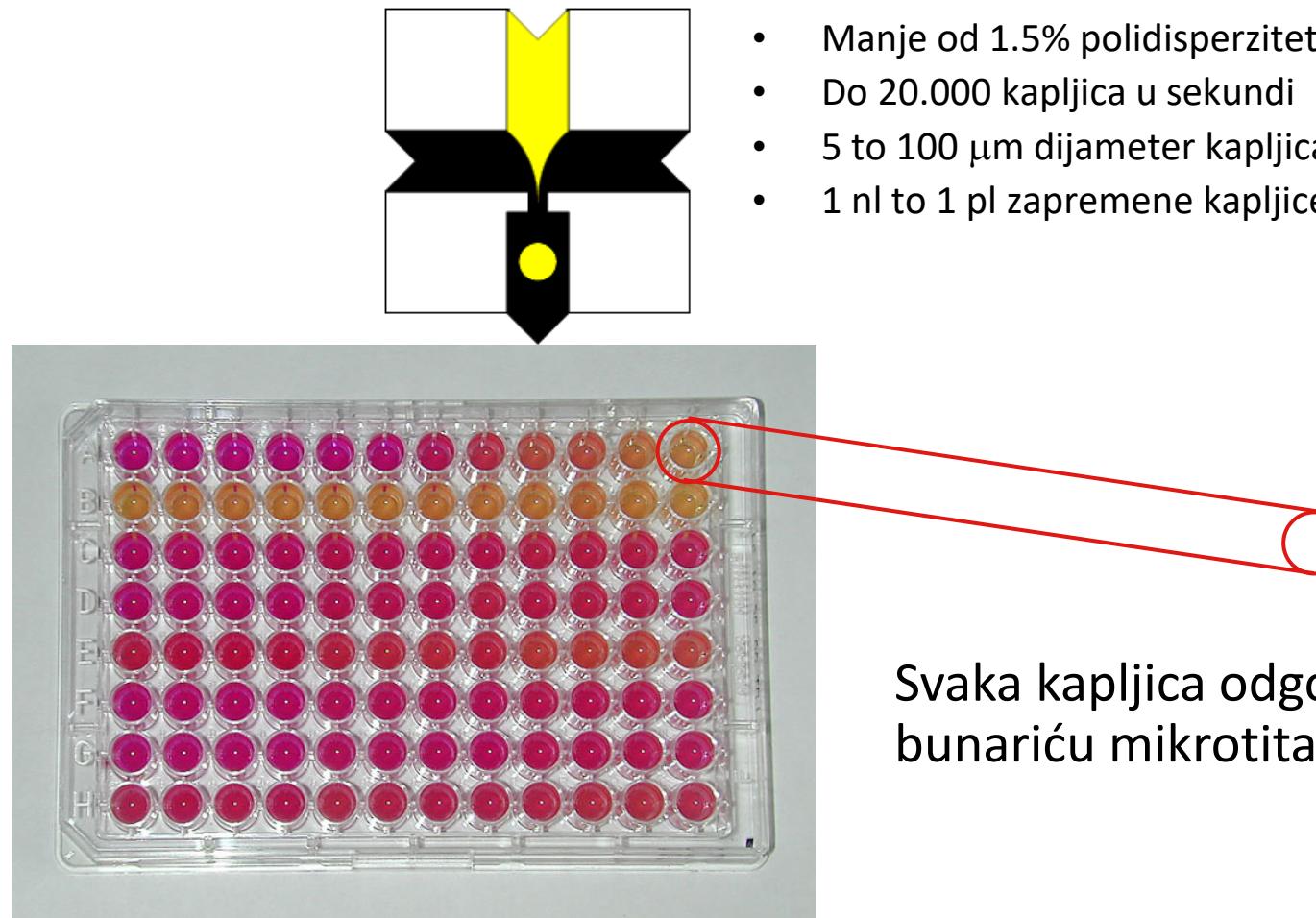
Slika 21. Strukturni prikaz mikrofluidnog čipa.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

EMULZIONI MODUL

- Manje od 1.5% polidisperziteta
- Do 20.000 kapljica u sekundi
- 5 to 100 μm dijamerter kapljica
- 1 nl to 1 pl zapremene kapljice

Svaka kapljica odgovara bunariću mikrotitar ploče

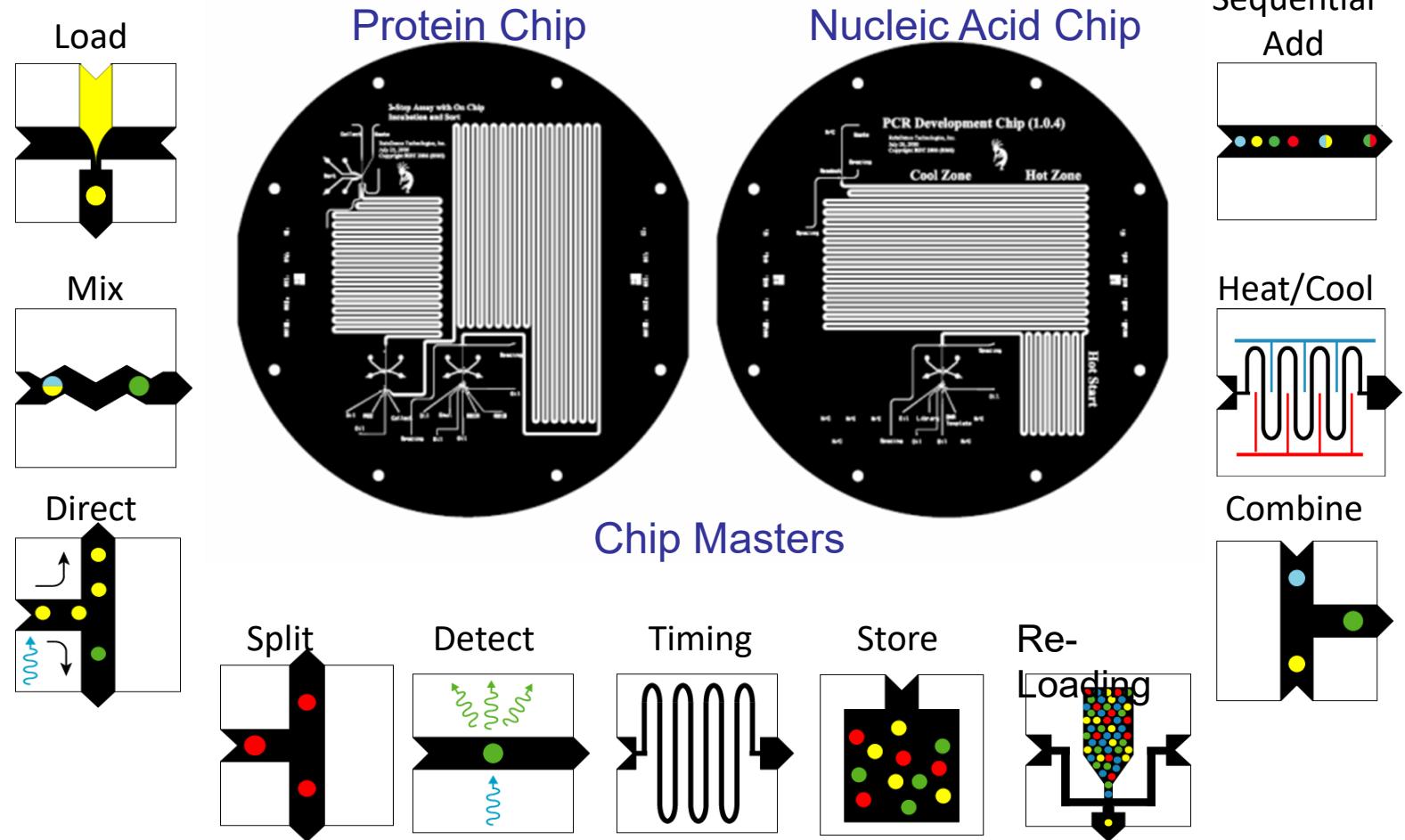
Slika 22. Grafički prikaz mikrofluidnog modula čipa za emulzifikaciju.

Symbiosis

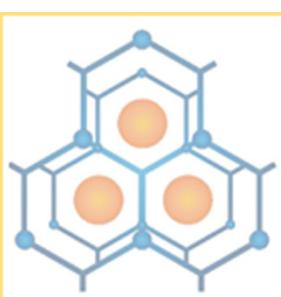
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

MIKROFLUIDINI MODULI NA ČIPU

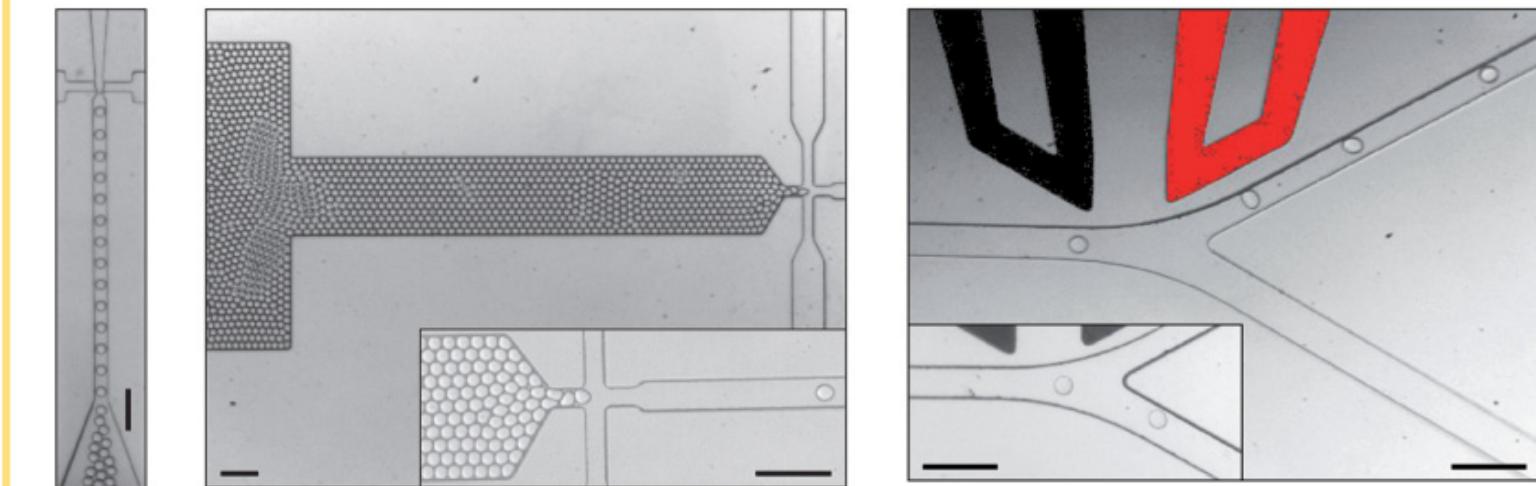

Slika 23. Grafički prikaz različitih mikrofluidnih modula.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

a) Generisanje kapljica, b) skladištenje kapljica, c) sortiranje kapljica

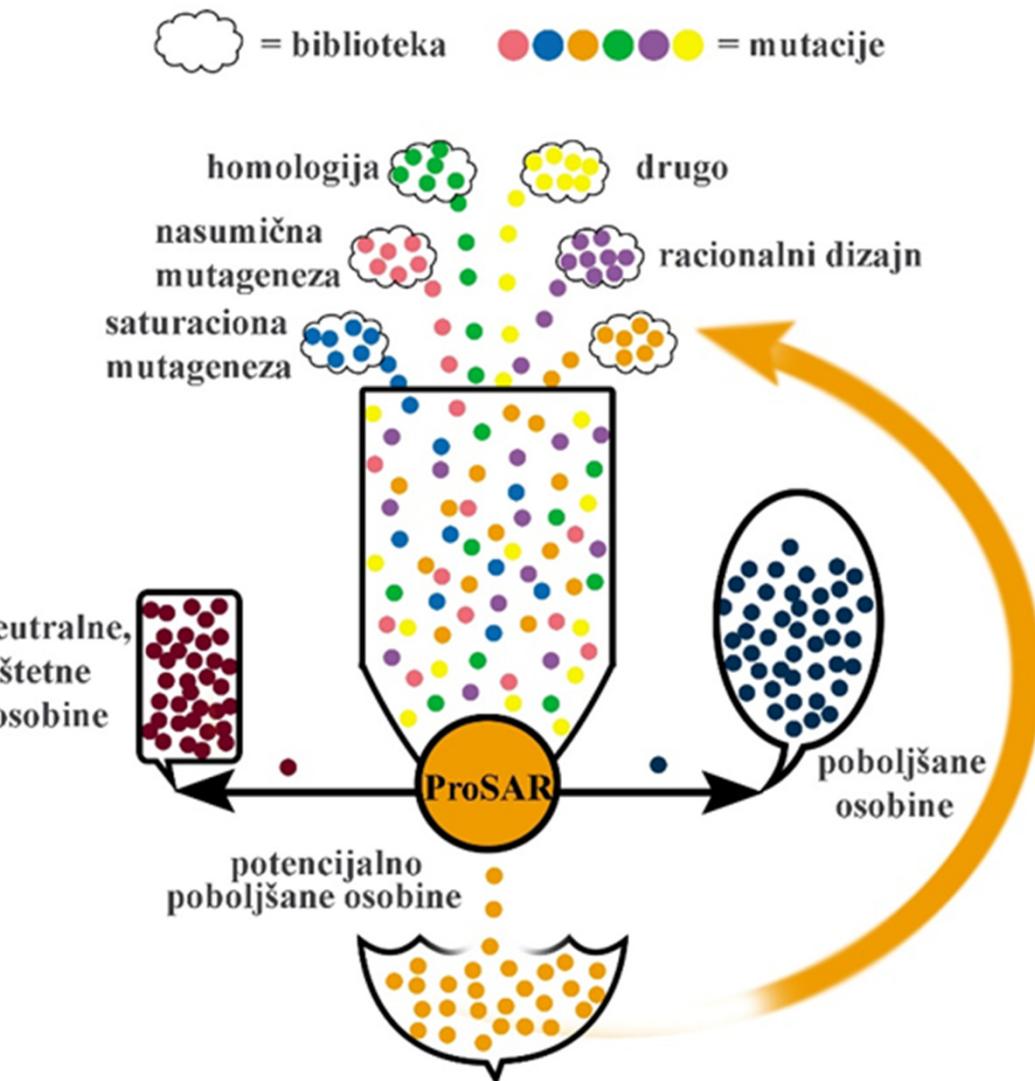
Slika 24. Fotografije mikrofluidnog modula čipa za sortiranje.

Symbiosis

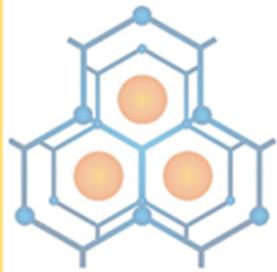
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

ProSAR

Slika 25. Shema algoritma ProSAR metode.

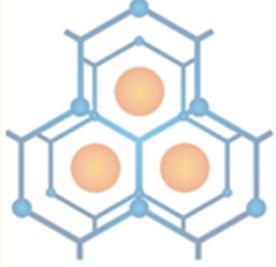
ProSAR

$$y = c_{1a}x_{1a} + c_{1b}x_{1b} + c_{2a}x_{2a} + c_{2b}x_{2b} + \dots + c_{ja}x_{ja} + c_{jb}x_{jb} + \dots$$

- Protein Structure Activity Relationship
- Y – predviđena aktivnost proteina
- C_{ja}- regresioni koeficijent koji opisuje uticaj mutacije na poziciji j u AK ostatak j
- X_{ja} – varijabla koja ukazuje na prisustvo (X_{ja}=1) ili odsustvo (X_{ja}=0) AK ostatka a na poziciji j
- Mutacioni efekti su uglavnom aditivni o po linearnoj zavisnosti

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

PROSAR

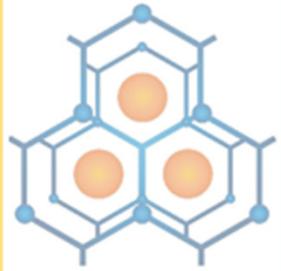
aktivnost	pozicija																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
6.2	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	K	G	D	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	N
3.3	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	R	G	D	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	N
4.7	M	T	S	Q	E	D	S	Y	S	D	G	K	G	N	Y	N	T	I	M	P	G	A	V	F	Q	L	N
8.5	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	R	G	D	Y	N	T	I	M	P	G	A	V	F	Q	L	N
9.2	M	K	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	R	G	N	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	Q
9.8	M	K	S	Q	E	D	S	Y	S	D	G	R	G	D	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	N
1.5	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	R	G	D	Y	N	T	I	Y	P	G	A	V	F	Q	L	N
2.7	M	T	A	Q	E	D	S	Y	S	D	G	R	G	E	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	Q
6.4	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	K	G	D	Y	N	T	I	M	L	G	A	V	F	Q	L	N
3.5	M	T	A	Q	D	D	S	Y	S	D	G	R	G	E	Y	N	T	I	Y	L	G	A	V	F	Q	L	N

aktivnost	varijabla																
	2T	2K	3A	3S	5D	5E	12K	12R	14D	14N	14E	19Y	19M	20L	20P	27N	27Q
6.2	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0
3.3	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0
4.7	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0
8.5	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0
9.2	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
9.8	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0
1.5	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0
2.7	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1
6.4	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0
3.5	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0

Slika 26. Shema algoritma ProSAR metode.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

STABILIZACIJA PROTEINA KONSENZUS MUTAGENEZOM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
<i>C1716_DROME/1963-1996</i>	D	P	L	P	P	A	W	N	W	Q	V	T	-	S	D	G	D	I	Y	Y	Y	N	L	R	R	I	S	Q	W	E	P	P	S	P		
<i>CE164_HUMAN/56-89</i>	A	P	L	P	G	E	W	K	P	C	Q	D	-	I	T	G	D	I	Y	Y	F	N	F	A	G	Q	S	M	W	D	H	P	C	D		
<i>APBB1_HUMAN/253-285</i>	S	D	L	P	A	G	G	W	M	R	V	Q	D	-	T	S	G	T	-	Y	Y	W	H	I	P	T	G	T	T	Q	W	E	P	P	G	R
<i>APBB3_MOUSE/29-61</i>	T	G	L	P	P	G	W	R	K	I	R	D	-	A	A	G	T	-	Y	Y	W	H	V	P	S	G	T	Q	W	Q	R	P	T	W		
<i>HECW1_MOUSE/826-859</i>	E	P	L	P	P	N	W	E	A	R	I	D	-	S	H	G	R	V	F	Y	V	D	H	I	N	R	T	T	T	W	Q	R	P	S	M	
<i>HECW2_HUMAN/807-840</i>	E	A	L	P	P	N	W	E	A	R	I	D	-	S	H	G	R	I	F	Y	V	D	H	V	N	R	T	T	T	W	Q	R	P	T	A	
<i>ITCH_HUMAN/326-359</i>	A	P	L	P	P	G	W	E	Q	R	V	D	-	Q	H	G	R	V	Y	Y	V	D	H	V	E	K	R	T	T	W	D	R	P	E	P	
<i>BAG3_HUMAN/20-54</i>	D	P	L	P	P	G	W	E	I	K	I	D	-	P	Q	T	G	W	P	F	F	V	D	H	N	S	R	T	T	T	W	N	D	P	R	V
<i>YORKI_DROME/333-366</i>	G	P	L	P	D	G	W	E	Q	A	V	T	-	E	S	G	D	L	Y	F	I	N	H	I	D	R	T	T	S	W	N	D	P	R	M	
<i>IQGA1_HUMAN/679-712</i>	G	D	N	N	S	K	W	V	K	H	W	V	-	K	G	G	Y	Y	Y	Y	H	N	L	E	T	Q	E	G	G	W	D	E	P	N		
<i>IQGA2_MOUSE/594-627</i>	E	S	S	E	G	S	W	V	T	L	N	V	-	Q	E	K	Y	N	Y	Y	N	T	D	S	K	E	G	S	W	V	P	E	L			
<i>ZYS3_CHLRE/281-315</i>	P	A	Y	A	T	P	W	R	E	L	V	D	E	A	S	G	A	P	F	F	F	N	V	E	T	G	D	T	T	W	E	L	P	A		
<i>Consensus</i>	E	P	L	P	P	G	W	+	R	V	D	-	+	+	G	+	I	Y	Y	V	N	H	+	+	R	T	T	T	W	+	R	P	+	+		

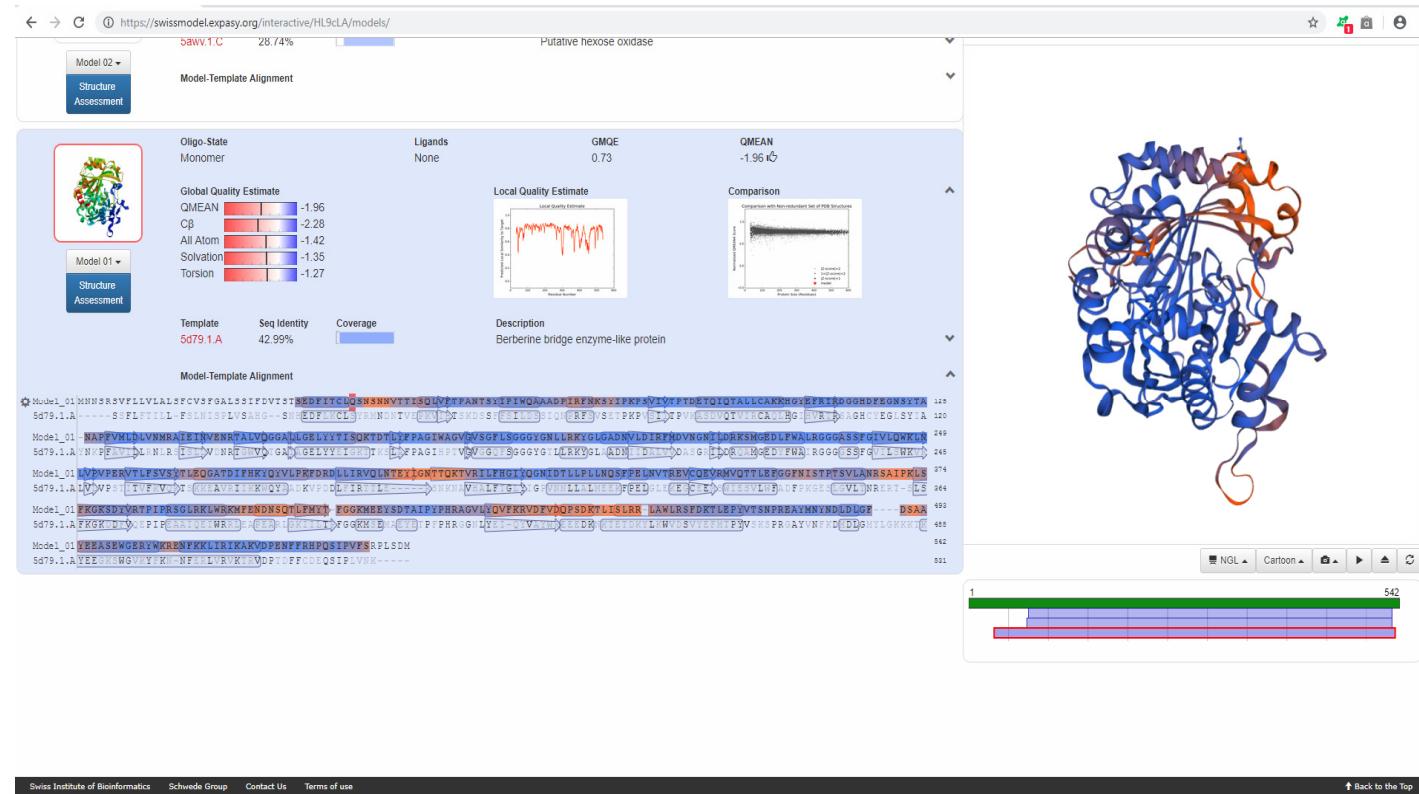
Slika 27. Shema algoritma konsenzus metode.

Symbiosis

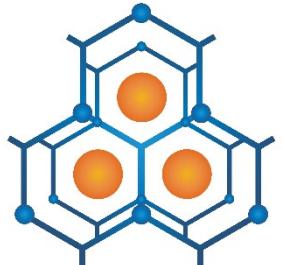
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

HOMOLOGNO MODELOVANJE STRUKTURE PROTEINA

Slika 28. Primer 3D strukture enzima Carbohydrate oxidase iz *Helianthus annus* određene homolognim modelovanjem na SWISS-MODEL serveru.

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

BIOINFORMATIKA U SLUŽBI DIZAJNA ENZIM@MOF KOMPOZITA

Milan Senčanski

Laboratorija za bioinformatiku i računarsku hemiju,
Institut za nuklearne nauke „Vinča“, Institut od
nacionalnog značaja za Republiku Srbiju

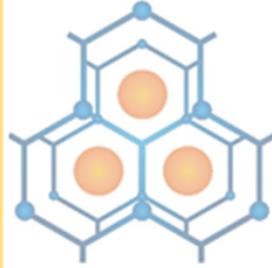

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

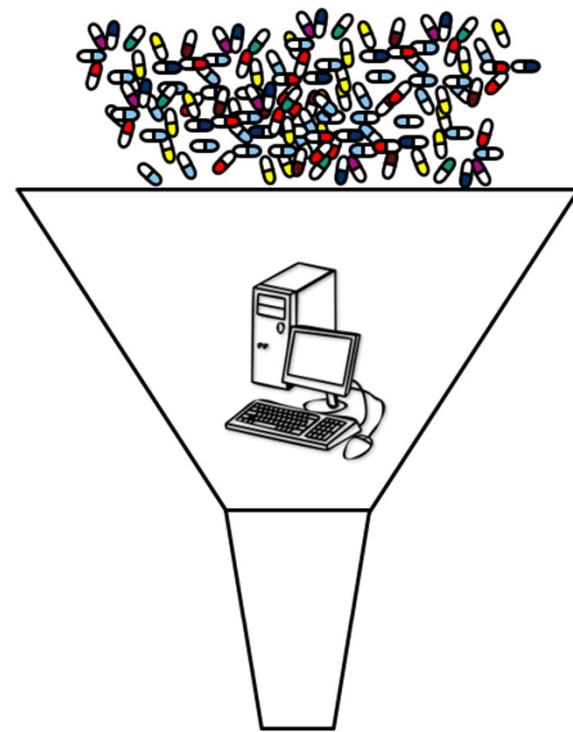
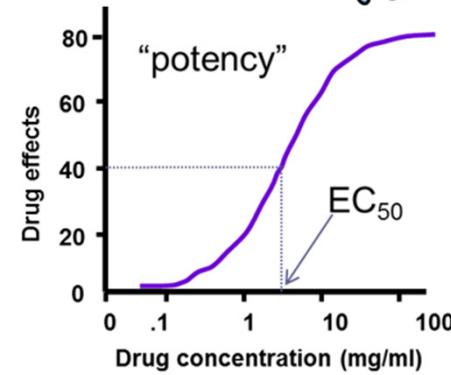
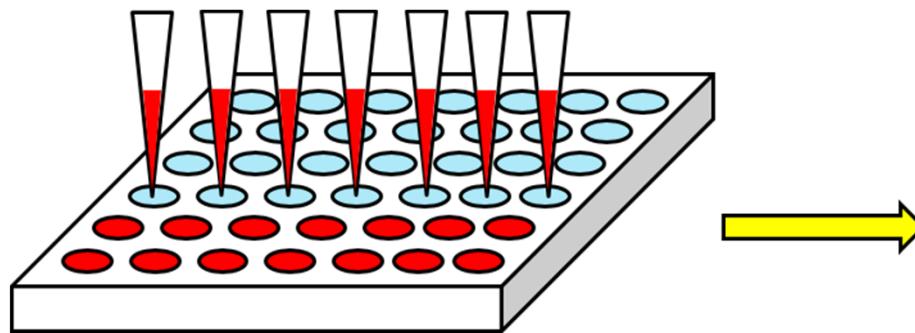

Uvod

Bioinformatika i računarska hemija

Razlika između klasičnog High-Throughput Screening-a (HTPS) i CADD VS (Computer Aided Drug Design Virtual Screening)

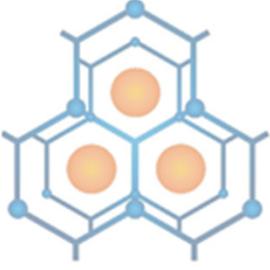
In Silico metode

Slika 1. Klasična eksperimentalna pretraga i računarska

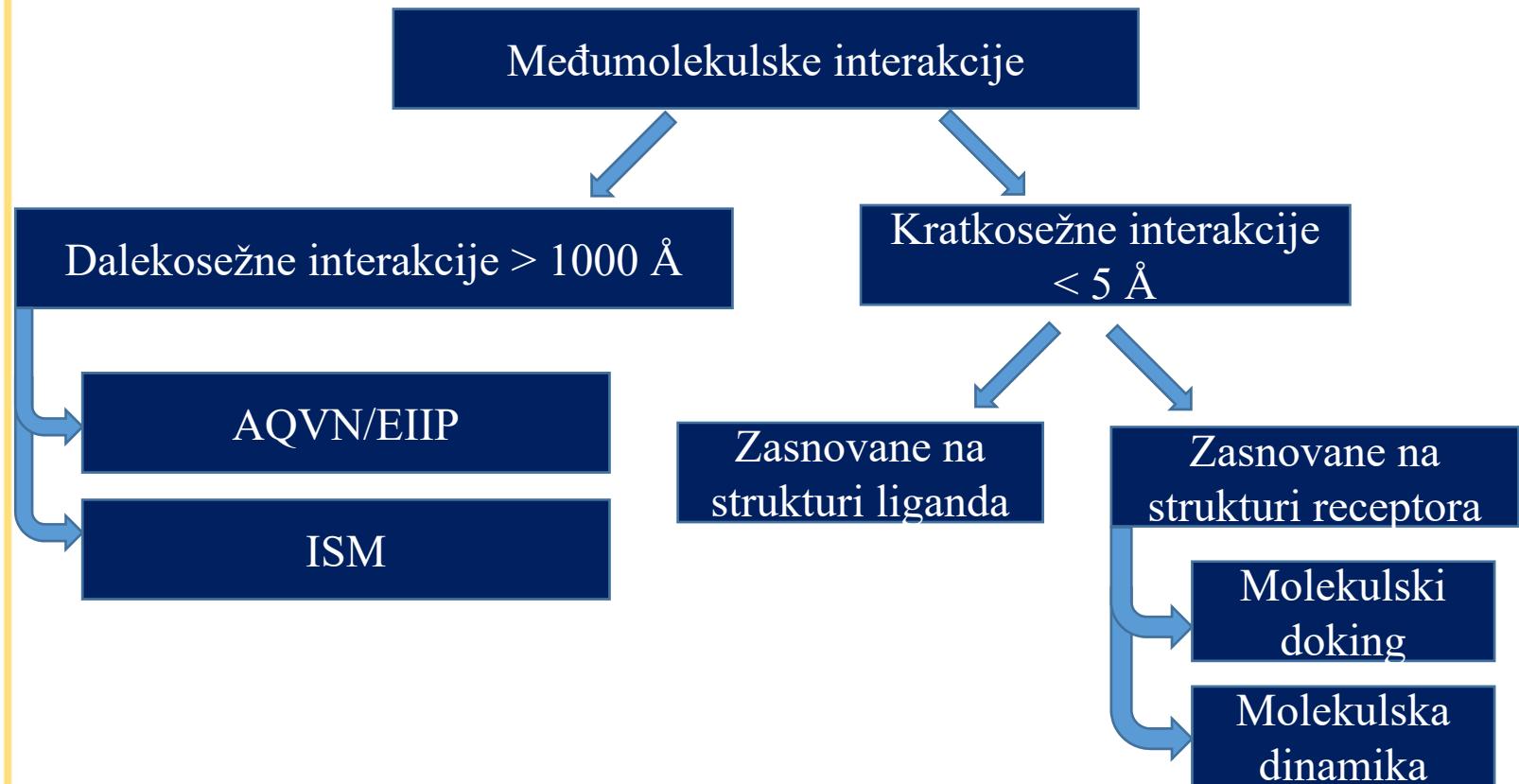
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

In Silico metode

Međumolekulske interakcije

Slika 2. Podela međumolekulskih interakcija.

Dalekosežne interakcije

Fishing Concept of Intermolecular Interactions in Biological Systems - Biomolecular Sensing -

The ISM/EIIP Approach

Fishing Analogy

RTD

Interaction without RTD

Interaction with RTD

The ISM/EIIP Approach

The EIIP/ISM concept

According to the EIIP/ISM concept the electrons along a protein molecule are considered as delocalized. The charges moving along the protein backbone induce transient polarization of the side groups resulting in attraction and repulsion between some parts of the molecule and oscillation of the molecule as a whole. These oscillation can be propagated through polar media (water) at large distances (100 - 1000 Å) and interfere with oscillations of other molecules [Fröhlich H., Int. J. Quant. Chem. 2, 641 (1968); Fröhlich H., Nature, 228, 1093 (1970); Fröhlich H., Proc. Natl. Acad. Sci. USA, 72, 4211 (1975)]. As demonstrated by Fröhlich, between two molecules encompassing in their oscillation the same frequency component can be established the resonant interaction which results in highly specific attractive forces between these molecules. It is also proposed that biological macromolecules can attract small molecules at large distance inducing their "passive" oscillations. This long-distance interaction directly influences a number of productive collisions between interacting biochemical molecules and their kinetics. Characteristics of these oscillations are determined by the electronic properties of the "building blocks" (amino acids and nucleotides) and their distribution along the sequence. It has been demonstrated that the electron-ion interaction potential (EIIP) [Veljković V., Slavić I., Phys. Rev. Lett., 209, 105 (1972); Veljković V., Phys. Lett., 45A, 41 (1973); Veljković V., Lalović D., Phys. Lett., 45A, 59 (1973).] of amino acids and nucleotides represents an essential physical property determining characteristics of these molecular oscillations.

The ISM technique

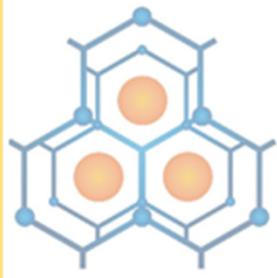
According to the ISM approach, sequences (protein or nucleotide) are transformed into signals by assignment of numerical value of each element (amino acid or nucleotide). These values correspond to EIIP determining electronic properties of amino acids and nucleotides. The signal obtained is then decomposed in periodical function by Fourier transformation. The result is a series of frequencies and their amplitudes. The obtained frequencies correspond to the distribution of structural motifs with defined physico-chemical characteristics that are responsible for biological function of the sequence. When comparing proteins

Snimak 1. Koncept međumolekulske interakcije u biološkim sistemima, Izvor: <https://youtu.be/FdDeh5TlbvA>

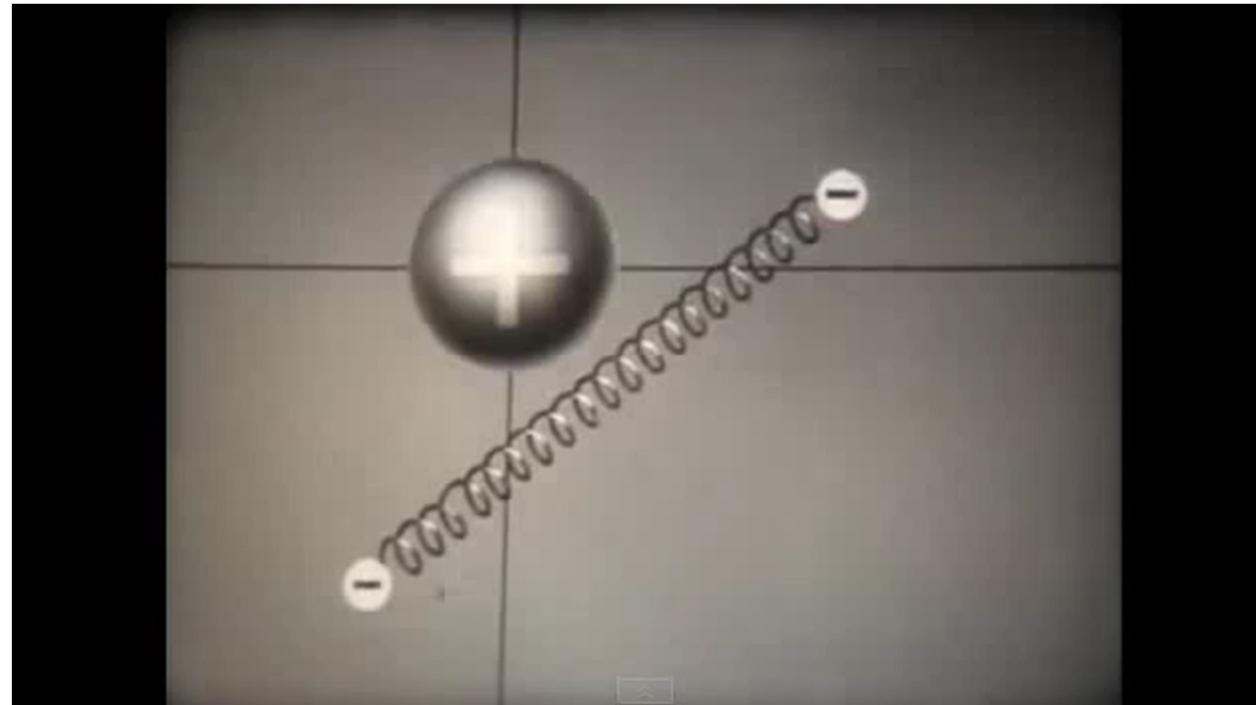
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

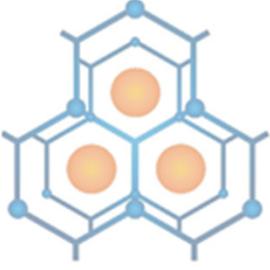

Koncept superprovodljivosti

Kuperovi parovi

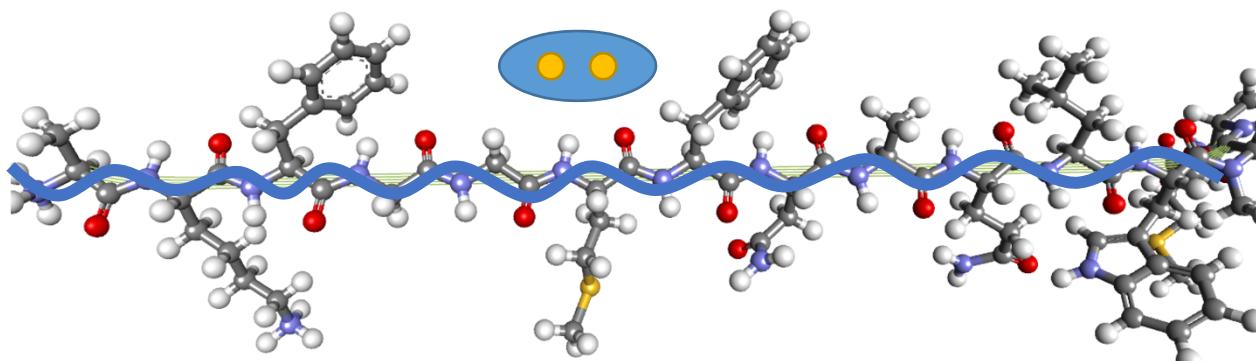
Snimak 2. Formiranje Kuperovih parova,
Izvor: <https://youtu.be/BgjsYiyBc9A>

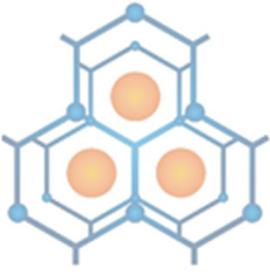
Koncept superprovodljivosti kod proteina

Smatra se da Kuperovi parovi, prolazeći kroz kičmu proteina, interaguju sa valentnim elektronima iz aminokiselinskih ostataka, izazivajući karakteristične vibracije na nivou celog proteina. One su odgovorne za međusobno prepoznavanje (dalekosežne interakcije).

Kako možemo okarakteristati protein? Moramo svaki aminokiselinski ostatak opisati (dodeliti deskriptor i njegovu vrednost).

Slika 3. Kretanje Kuperovog para duž kičme proteina.

Deskriptori AQVN i EIIP

Average Quasi Valence Number (Z^*)

Electron Ion Interaction Potential (EIIP)

$$Z^* = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^m n_i Z_i$$

$$EIIP = 0.25 \frac{Z^* \sin(1.04\pi Z^*)}{2\pi}$$

i - tip hemijskog elementa

Z – valenca i-tog hemijskog elementa

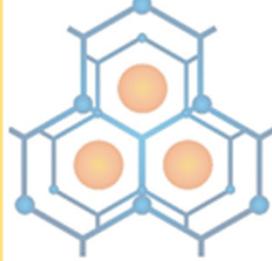
n – broj atoma i-tog hemijskog elementa u jedinjenju

m - broj tipova hemijskih elemenata u jedinjenju;

N – ukupni broj atoma

Amino acid	EIIP [Ry]
Leu	0.0000
Ile	0.0000
Asn	0.0036
Gly	0.0050
Glu	0.0058
Val	0.0057
Pro	0.0198
His	0.0242
Lys	0.0371
Ala	0.0373
Tyr	0.0516
Trp	0.0548
Gln	0.0761
Met	0.0823
Ser	0.0829
Cis	0.0829
Thr	0.0941
Phe	0.0946
Arg	0.0959
Asp	0.1263

Slika 4. EIIP vrednosti aminokiselinskih ostataka.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Računanje spektra

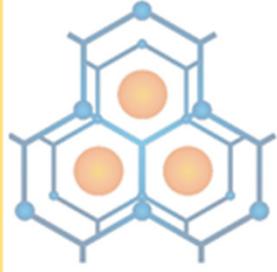
Od EIIP vrednosti svakog AK ostatka u zavisnosti od položaja u sekvenci proteina (EIIP signal), vršeći Furijeovu transformaciju, dobijamo Informacioni spektar (ISM spektar):

$$X(n) = \sum_{m=1}^N x(m)e^{-\frac{i\pi nm}{N}}, n = 1, 2, \dots, N/2$$

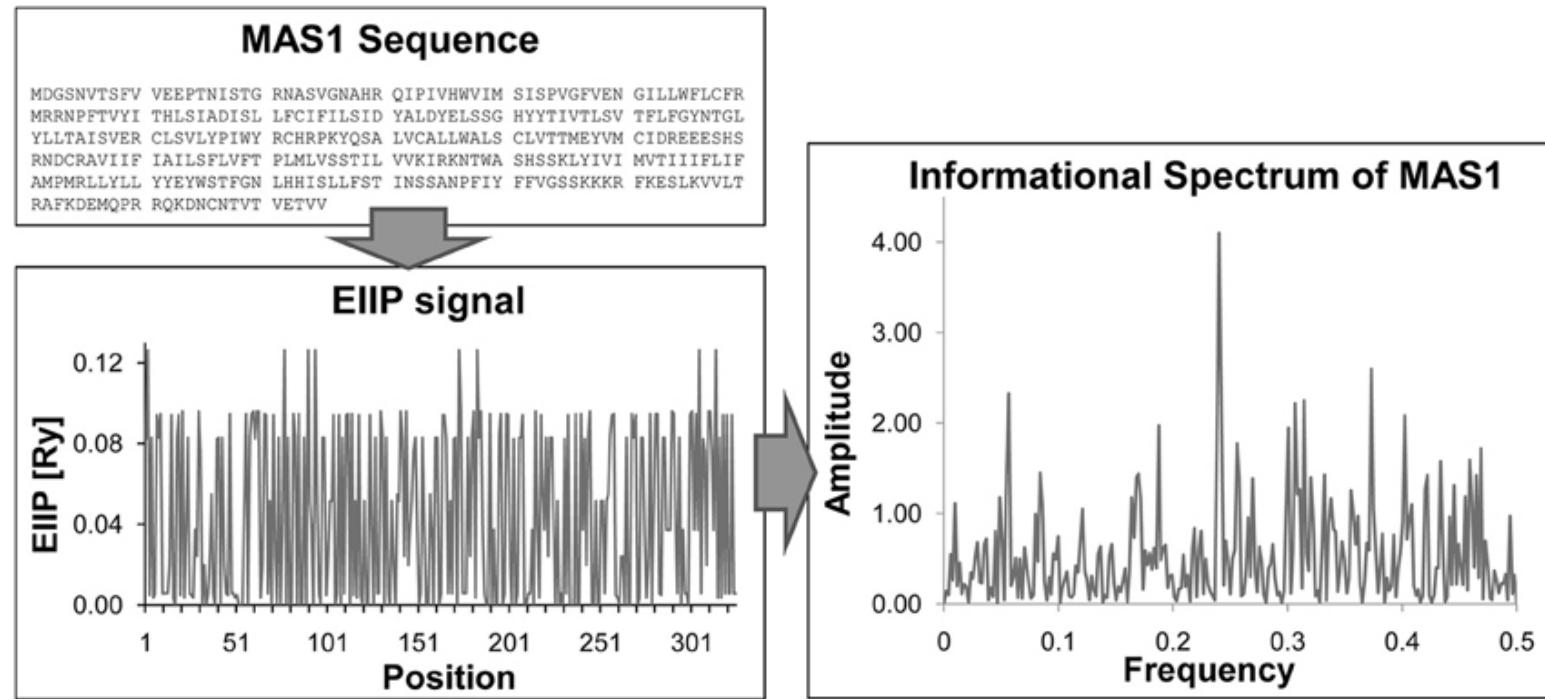
$$S(n) = X(n)X^*(n) = |X(n)|^2, n = 1, 2, \dots, N/2$$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Računanje spektra

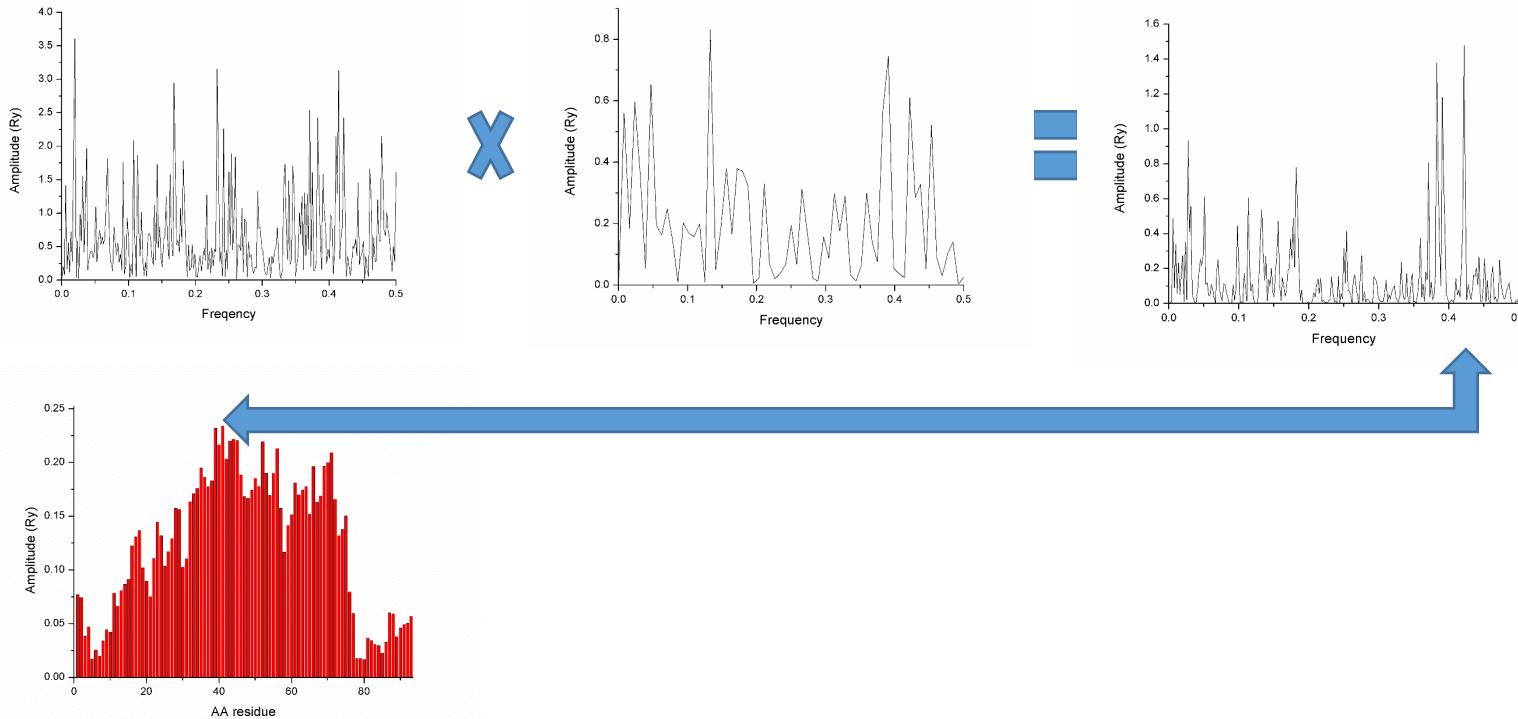
Slika 5. Dobijanje ISM spektra iz aminokiselinske sekvene.

Cross spektar

Množenjem ISM spektara se dobija Cross spektar, i u njemu zajedničke frekvencije – one pokazujuju da li dva proteina interaguju, a takođe određuju i domene koji su odgovorni za prepoznavanje.

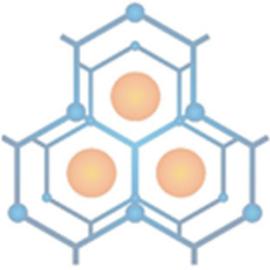
$$S(n) = X(n) * Y(n)^*, n = 1, 2, \dots, N/2$$

Slika 6. Množenje spektara, dobijanje Cross spektra i mapiranje domena.

Symbiosis

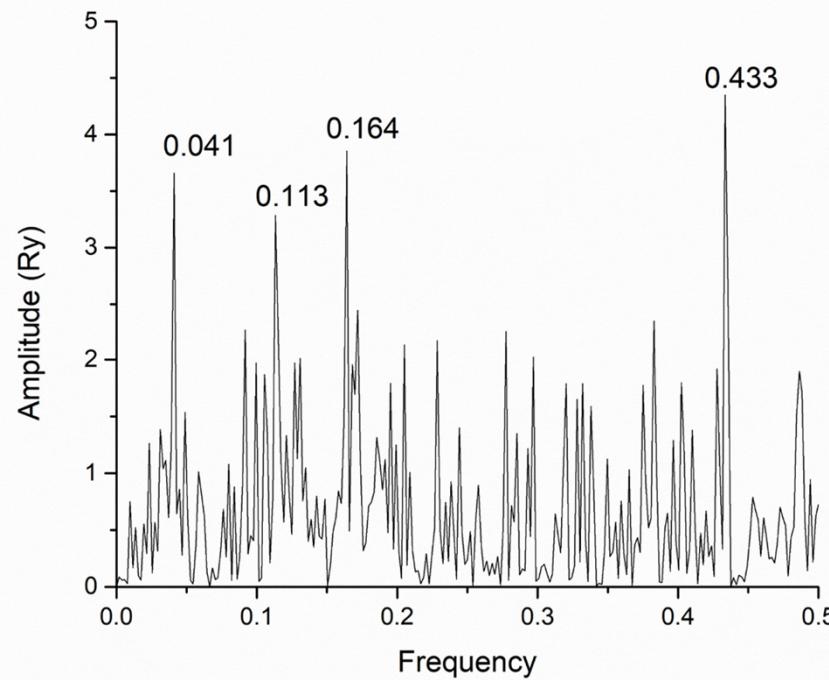
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primena u enzim@MOF dizajnu

Predviđanje aktivnosti mutanata enzima HRP – dizajn mutanata

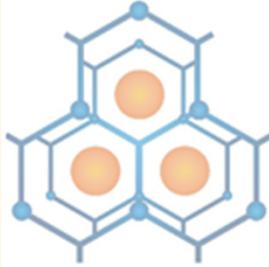
Različiti mutanti daju različite vrednosti amplituda na istoj F u spektru. Možemo odabratи jednu F i posmatrati promenu vrednosti amplitude u ISM spektrima mutanata.

Slika 7. ISM spektar enzima HRP (Horseradish peroxidase).

Symbiosis

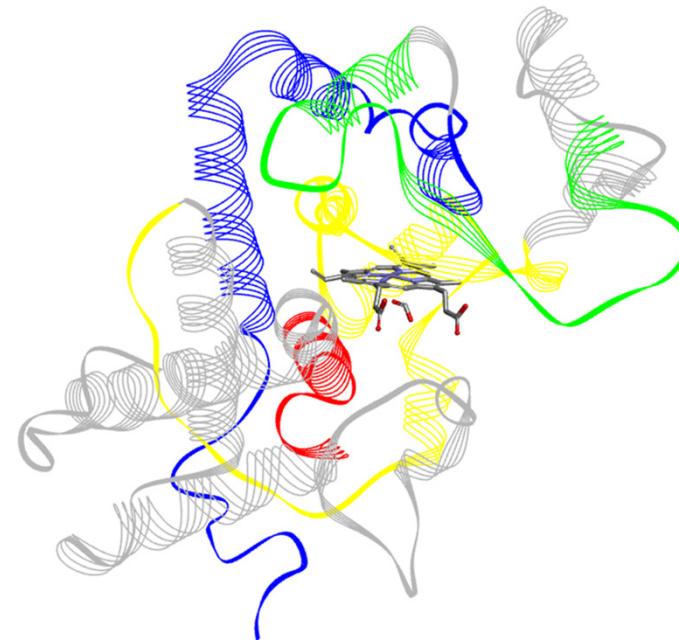
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

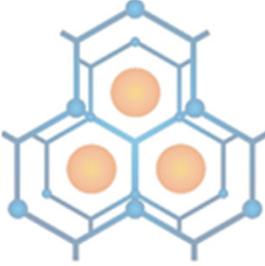
Primena u enzim@MOF dizajnu

Mapiranje domena HRP

Svakoj vrednosti frekvence u ISM spektru pripada određeni domen.

Slika 8. Domeni u kristalnoj strukturi HRP (PDBID 1W4W), koji odgovaraju F(0.041): ostaci 206-238 (zeleno); F(0.434): ostaci 37-53 (red); F(0.113): ostaci 115-179 (žuto); F(0.164) ostaci 242-306 (plavo).

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

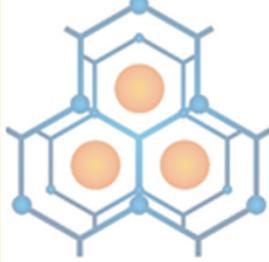
Primena u enzim@MOF dizajnu

Podaci iz literature – „kalibracija“

U literaturi se pretražuju eksperimentalno izmerene vrednosti enzimske aktivnosti kod mutanata u ovim domenima. Na osnovu razlike u aktivnosti između enzima mutanta i divljeg tipa (wild type, WT) i razlike u vrednostima amplituda na određenoj F u ISM spektru, možemo predvideti aktivnost novog mutanta.

To bi značilo, ako se vrednost amplitude povećava na određenoj F (na primer, 0.041), a aktivnost enzima snižava, u tom smeru treba ići pri dizajnu slabije aktivnog enzima i obratno.

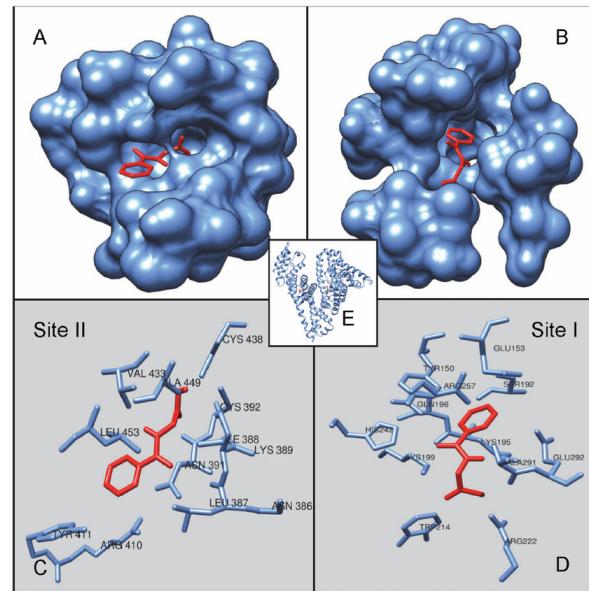
Generišu se svi mogući mutanti i računa se vrednost amplitude na datoј F. Na osnovu toga se vrši predviđanje da li će enzim biti više ili niže aktivnosti od WT.

Kratkosežne interakcije

Molekulski docking

Koncept ključ-brava. Tokom dockinga, se pretražuje konformacioni prostor unutar definisanog aktivnog mesta. Generišu se različite konformacije liganda (i receptora), pri čemu se istovremeno računa slobodna energija vezivanja (ΔG). Zadržavaju se samo konformacije sa najnižim vrednostima ΔG , a ostale odbacuju.

Slika 9. Doking malog molekula u aktivno mesto receptora.
Izvor: August 2013 PLoS ONE 8(8):e71422

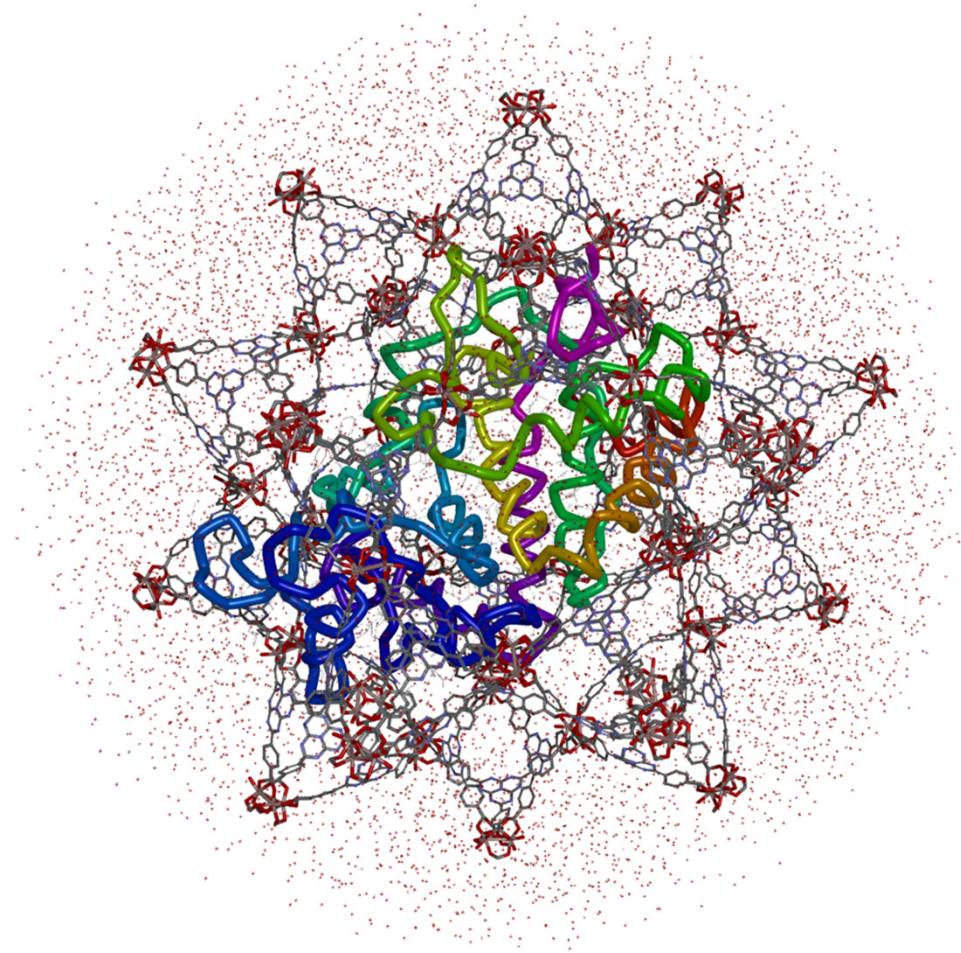
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

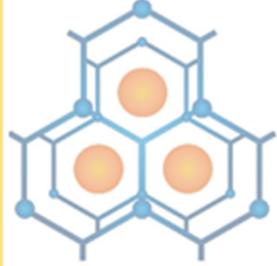

Primena u enzim@MOF dizajnu

Dokovanje enzima u MOF

Slika 10. HRP enzim udokovan u PCN-888-Al MOF, u vodenoj sferi.

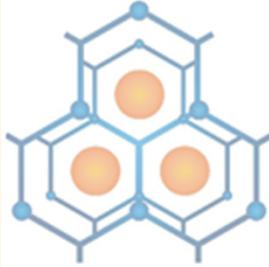

Primena u enzim@MOF dizajnu

A odakle nam MOF?

U idealnom slučaju, na osnovu koordinata iz kristalnih struktura (Cambridge Structural Database).

U nešto manje idealnom slučaju – ručno, koristeći određeni softver za strukturni dizajn materijala.

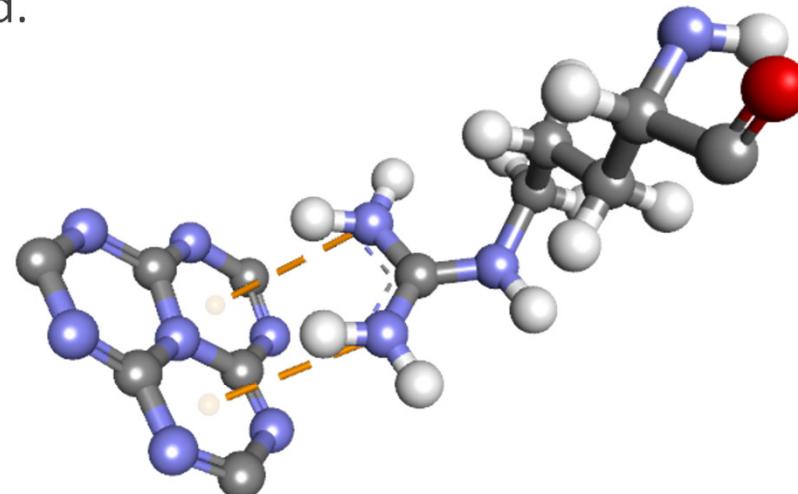

Primena u enzim@MOF dizajnu

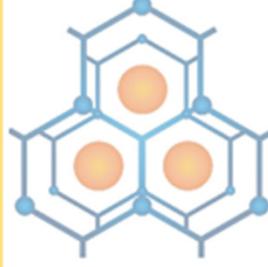
Enzim – MOF interakcije

Dizajn mutanta prema jačini interakcije – konstanti disocijacije enzim-MOF (Kd).

U zavisnosti od energije interakcije (slobodne energije vezivanja, ΔG) po aminokiselinskom ostatku, tačkastim mutacijama menjamo vrednost Kd.

Slika 11. Interakcija Arg ostatka sa PCN-Al-888 motivom.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

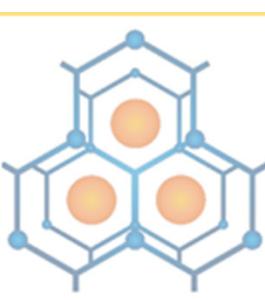

Primena u enzim@MOF dizajnu

Kombinovani dizajn enzima – koristeći oba kriterijuma

U zavisnosti od potrebe, možemo dizajnirati četiri vrste mutanata:

- 1) Povećana aktivnost enzima, jače MOF-enzim interakcije
- 2) Povećana aktivnost enzima, slabije MOF-enzim interakcije
- 3) Smanjena aktivnost enzima, jače MOF-enzim interakcije
- 4) Smanjena aktivnost enzima, slabije MOF-enzim interakcije

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

O nama

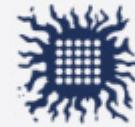
Laboratorija za bioinformatiku i računarsku hemiju, Institut za nuklearne nauke „Vinča“

Istraživanja:

- Bioinformatika, mašinsko učenje, veštačka inteligencija
- Genetika, protein-protein interakcije
- Računarska hemija: prenamena lekova za hronične i infektivne bolesti
- Projekti Fonda za nauku: U okviru Specijalnog programa istraživanja COVID – 19 projekat COVIDTARGET - Repurposing of drugs for prevention and treatment of COVID-19 (www.covidtarget.rs) -Prenamena lekova za prevenciju i lečenje Kovid-19
- <https://www.vin.bg.ac.rs/180/index.php>

Kontakt: sencanski@vin.bg.ac.rs

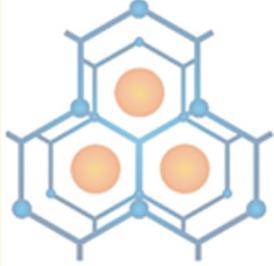
VINČA

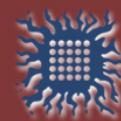
Institut
za nuklearne nauke

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

O nama

Laboratorija za bioinformatiku i računarsku hemiju Institut za nuklearne nauke VINČA

Srpski
English

Početak

Istraživanja

MPNTR Istraživačka
tema

Projekti Fonda za nauku

Publikacije

Bioinformatički alati

MethSpec

TRI_tool

IDPpi_tool

HP-GAS

DiNGO

EpiMut

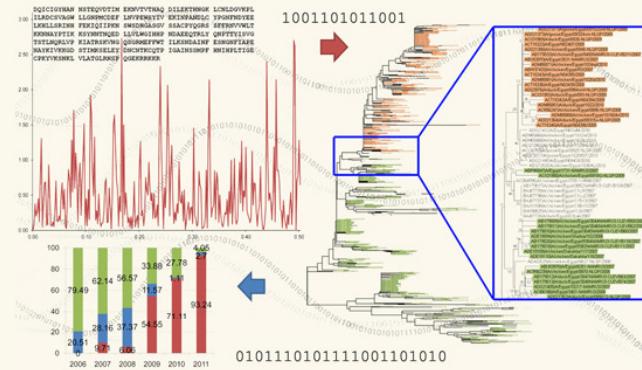
Zaposleni

Kontakt

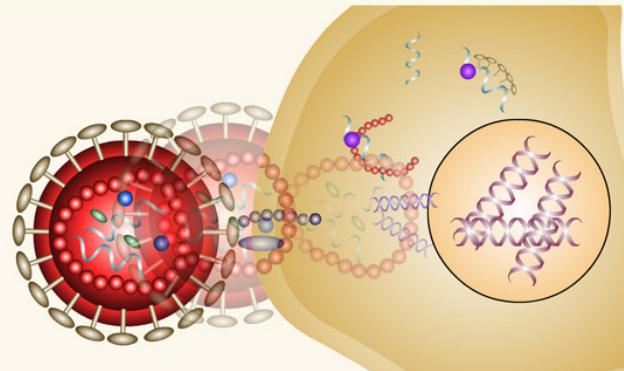
Vesti

- DEC 2021
Dr Nevena Veljkovic za
Politiku i na TV Prva
- APR 2021
BelBI2021
- AVG 2019
Profesor Milivoj Dopsaj i dr
Edelmiro Moman su posetili
našu laboratoriju
- JUL 2019
Tamara na GCC2019 u
Frajburgu
- JUN 2019
Tamara, Branka i Rajko na
Ensembl radionicama

Računarska biologija i bioinformatika, spoj između moderne biologije i informatike, obuhvataju otkrivanje, razvoj i implementaciju računarskih algoritama i softverskih alata i cilj im je da omoguće razumevanje bioloških procesa. Ove discipline se primenjuju i u farmaceutskim istraživanjima za identifikaciju ciljnih meta za lekove i analizu ćelijskih signalnih puteva.

Mi u **Laboratoriji za bioinformatiku i računarsku hemiju** Instituta za nuklearne nauke VINČA, razvijamo algoritme i analiziramo različite biološke sisteme. Naše metode za predviđanje funkcionalnog značaja mutacija proteinskih interakcija se primenjuju na specifičnim biološkim problemima, kroz saradnju sa eksperimentalnim laboratorijama.

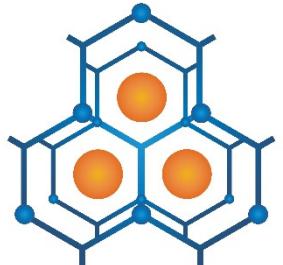
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

O nama

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

SINTEZA I KARAKTERIZACIJA ENZIM@MOF KOMPOZITA

Tamara Todorović & Radivoje Prodanović
Univerzitet u Beogradu – Hemski fakultet

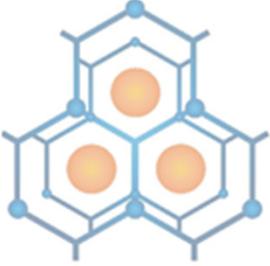

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

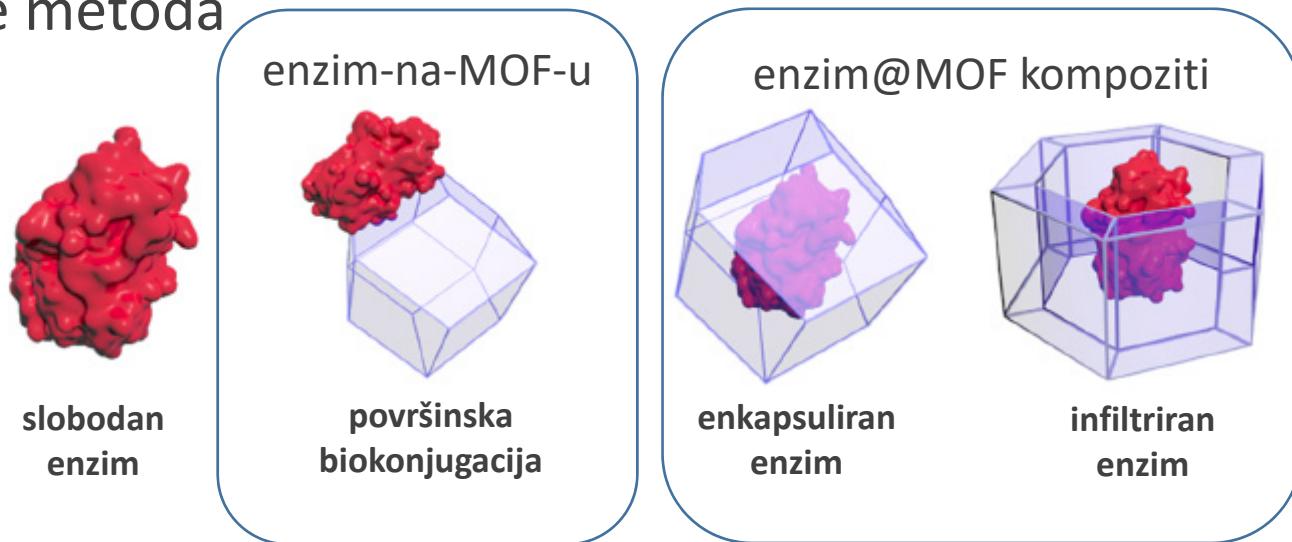
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode immobilizacije ezima korišćenjem MOF-ova

Poređenje metoda

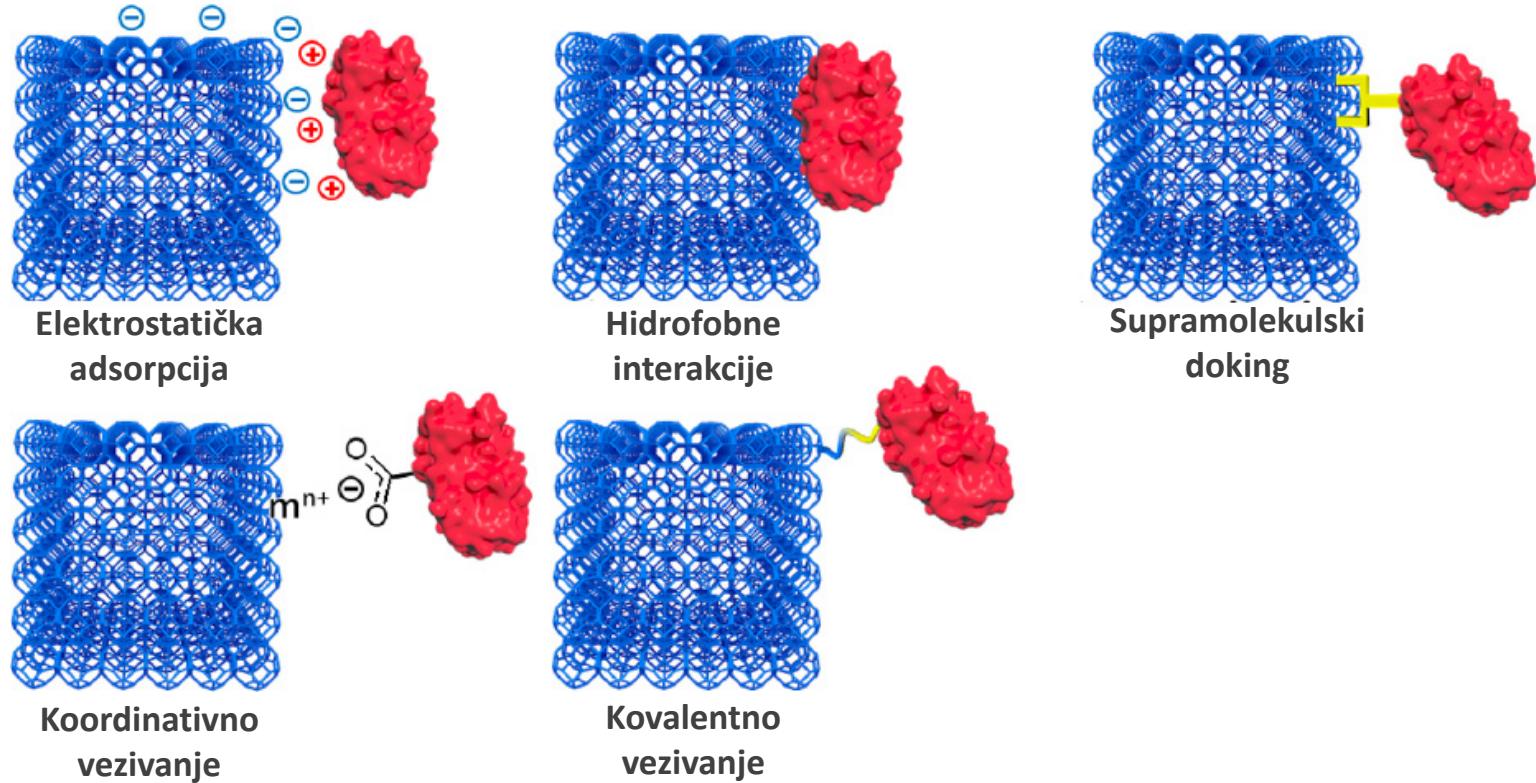
prednosti	spreman za upotrebu	veliki broj MOF-ova	brza sinteza za veliki broj proteina	hemski stabilni MOF-ovi
mane	nestabilnost	curenje, denaturacija	mali broj MOF-ova	komplikovana sinteza MOF-ova, ograničen broj
stabilnost				
proteolitički agensi	niska	niska	visoka	zavisi od veličine pora MOF-a
T	niska	niska/srednja	visoka	visoka
organski rastvarači	niska	niska/srednja	visoka	visoka

Symbiosis

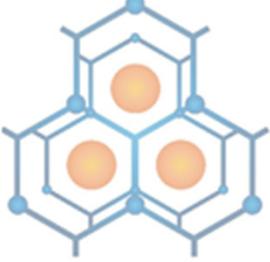
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzimi na površini MOF-a

Mala stabilnost u odnosu na dejstvo proteolitičkih agenasa, povišene temperature ili organskih rastvarača.

Enzim infiltriran u pore MOF-a

Metoda post-sintetičke difuzije – priprema MOF-ova

Uzorak MOF-a iz sinteze

- rastvarač sadrži polazne komponente, sporedne proizvode
- pore sadrže polazne komponente, sporedne proizvode, molekule rastvarača

prva izmena rastvarača

Uzorak MOF-a sa izmenjenim rastvaračem

- iz rastvarača su uklonjene polazne komponente, sporedni proizvodi i sl.
- pore sadrže polazne komponente, sporedne proizvode, molekule rastvarača

nekoliko ciklusa izmene rastvarača

Uzorak MOF-a sa potpuno izmenjenim rastvaračem

- rastvarač se izmenjuje čistim rastvaračem korišćenim u sintezi MOF-a
- iz pora su uklonjene polazne komponente, sporedni proizvodi

nekoliko ciklusa izmene rastvarača vodenim rastvorom pufera

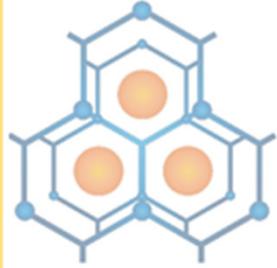

Uzorak MOF-a spreman za post-sintetičku difuziju

- uzorak MOF-a u rastvoru pufera

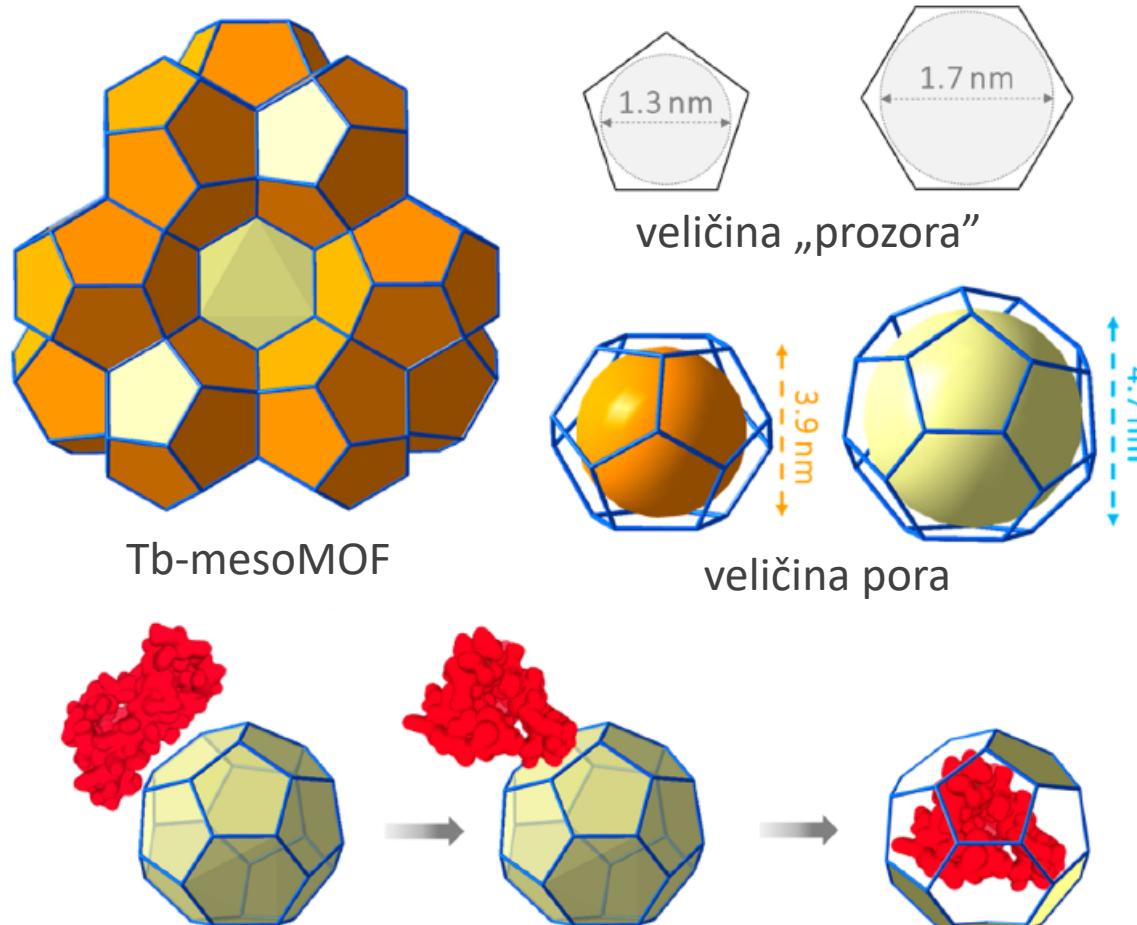
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzim infiltriran u pore MOF-a

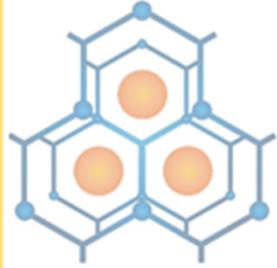
Metoda post-sintetičke difuzije

Enzimi čije su dimenzije znatno veće od veličine prozora pora moraju se podvrgnuti delimičnom razvijanju da bi prošli i ušli u veću šupljinu.

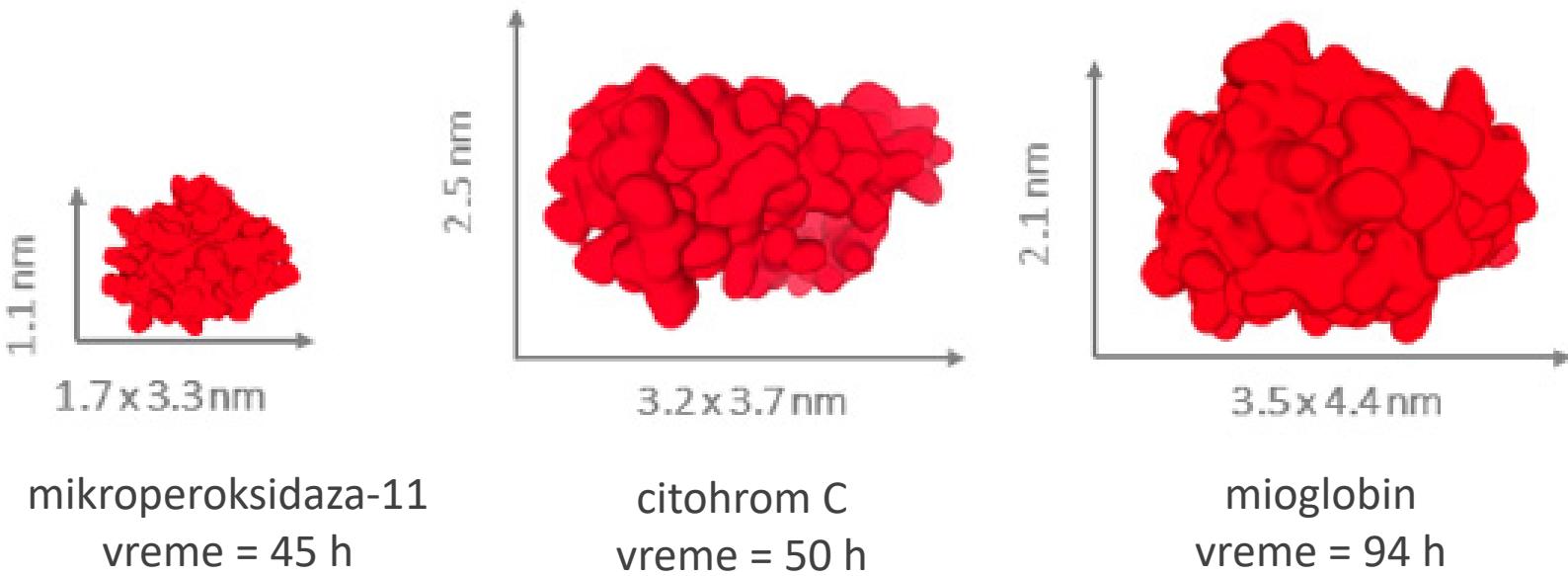
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

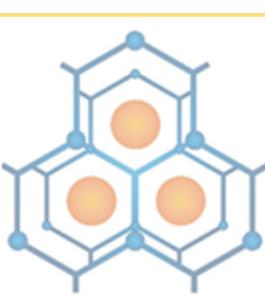

Enzim infiltriran u pore MOF-a

Metoda post-sintetičke difuzije – vreme difuzije

Vreme difuzije zavisi od dimenzija enzima i dimenzija prozora pora.

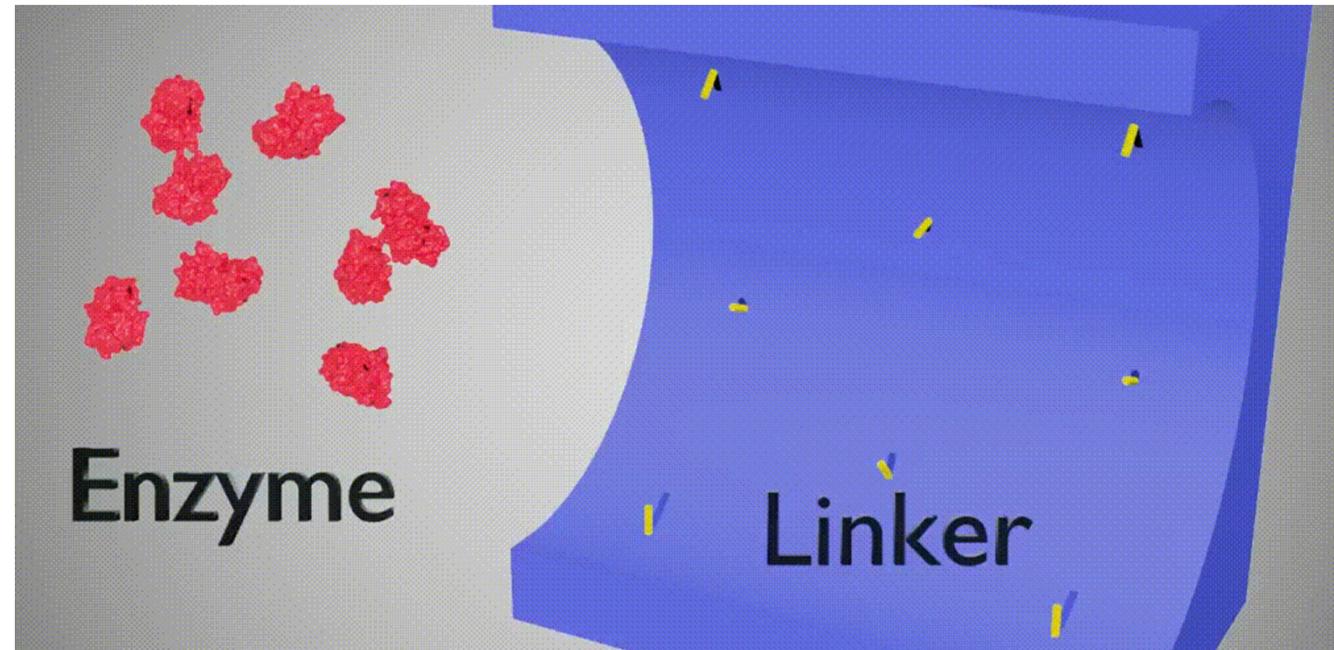
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzim infiltriran u pore MOF-a

Metoda post-sintetičke difuzije - uticaj veličine pora

Velike pore – brza hemisorpcija

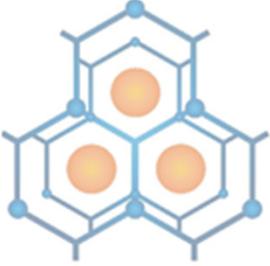
Izvor:

https://pubs.acs.org/doi/suppl/10.1021/acs.chemrev.0c01029/suppl_file/cr0c01029_si_002.mp4

Chem. Rev. 2021, **121**, 1077–1129.

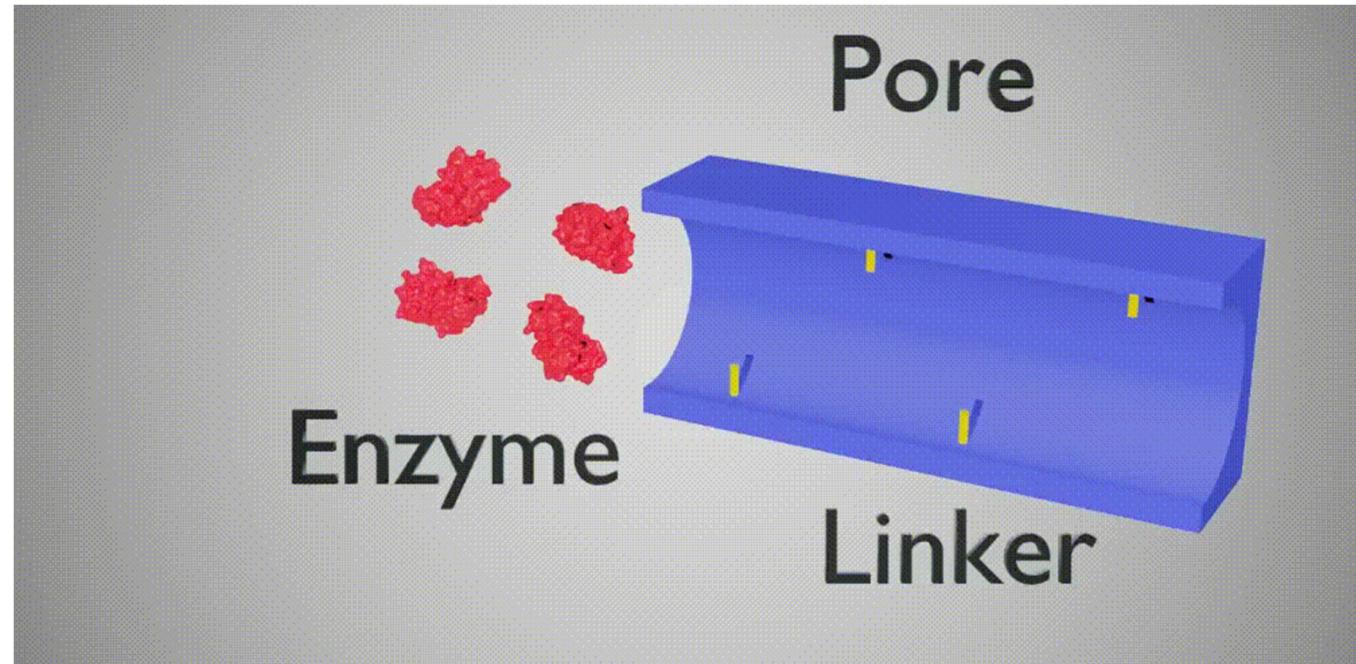
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzim infiltriran u pore MOF-a

Metoda post-sintetičke difuzije - uticaj veličine pora

Male pore – fiziosorpcija, a potom spora hemisorpcija

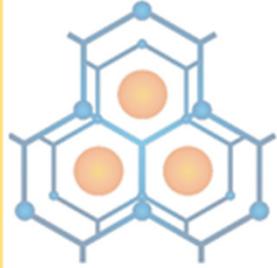
Izvor:

https://pubs.acs.org/doi/suppl/10.1021/acs.chemrev.0c01029/suppl_file/cr0c01029_si_001.mp4

Chem. Rev. 2021, **121**, 1077–1129.

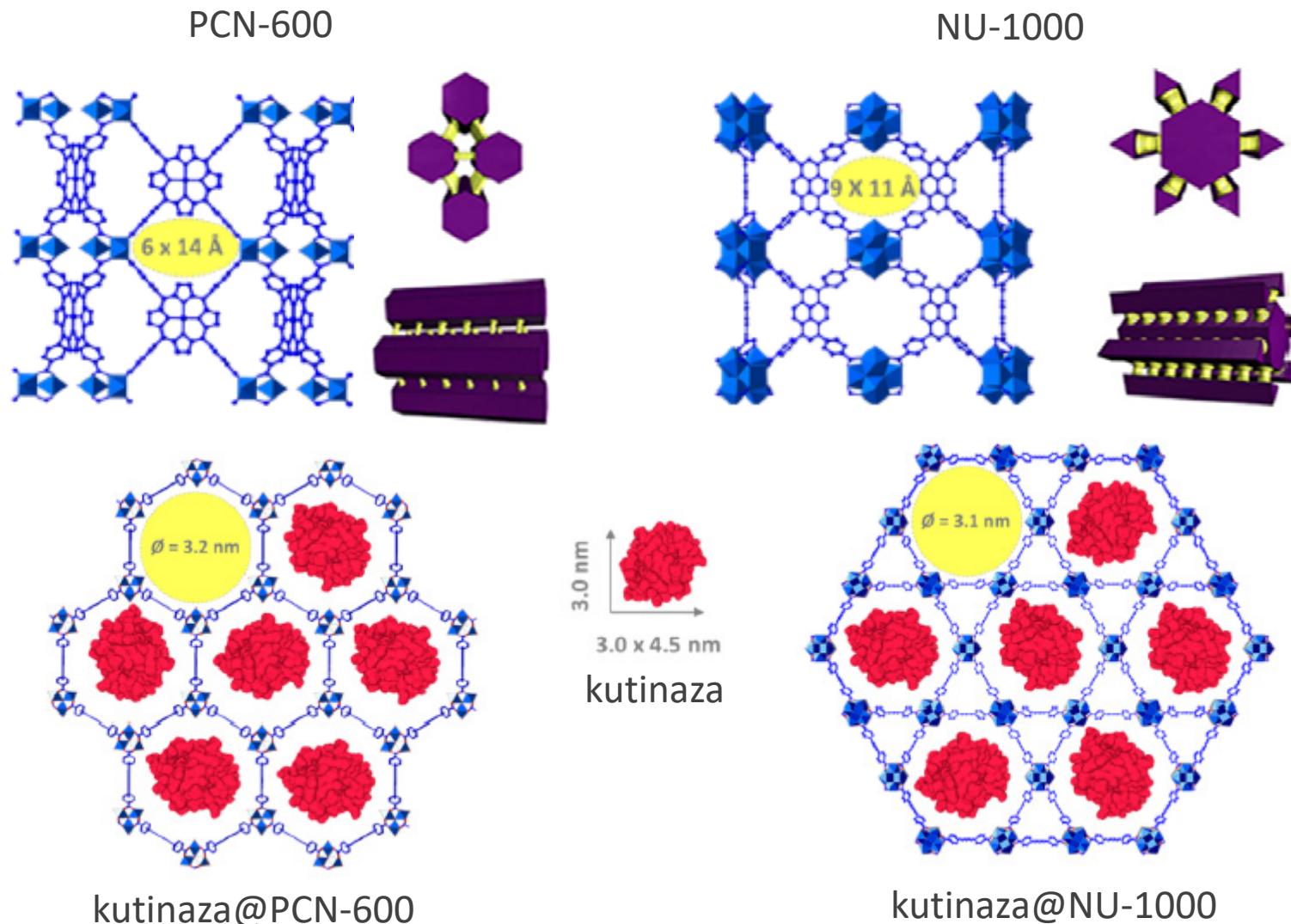
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

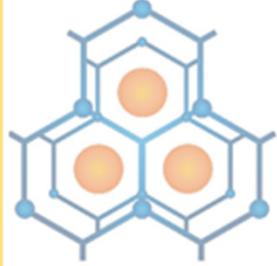
Enzim infiltriran u pore MOF-a

Metoda post-sintetičke difuzije – uticaj strukture MOF-a

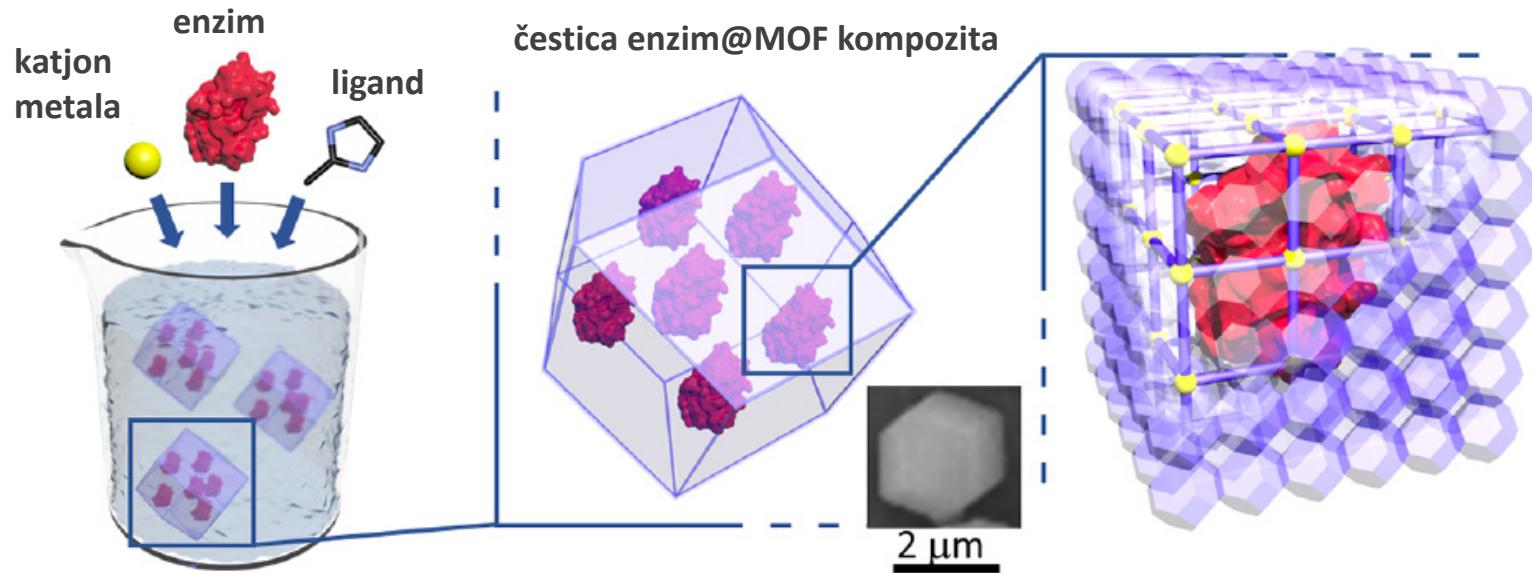
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzim enkapsuliran u strukturi MOF-a

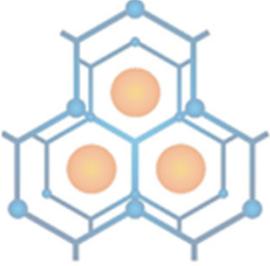
Metoda biomimetičke mineralizacije

- Jeftin i brz proces
- Enzim je klica kristalizacije MOF-a
- Enzim je defekt u strukturi MOF-a
- Uspešnost procesa zavisi od nanelektrisanja na površini enzima
($\text{pI} \sim Z_{\text{potencijal}}$)

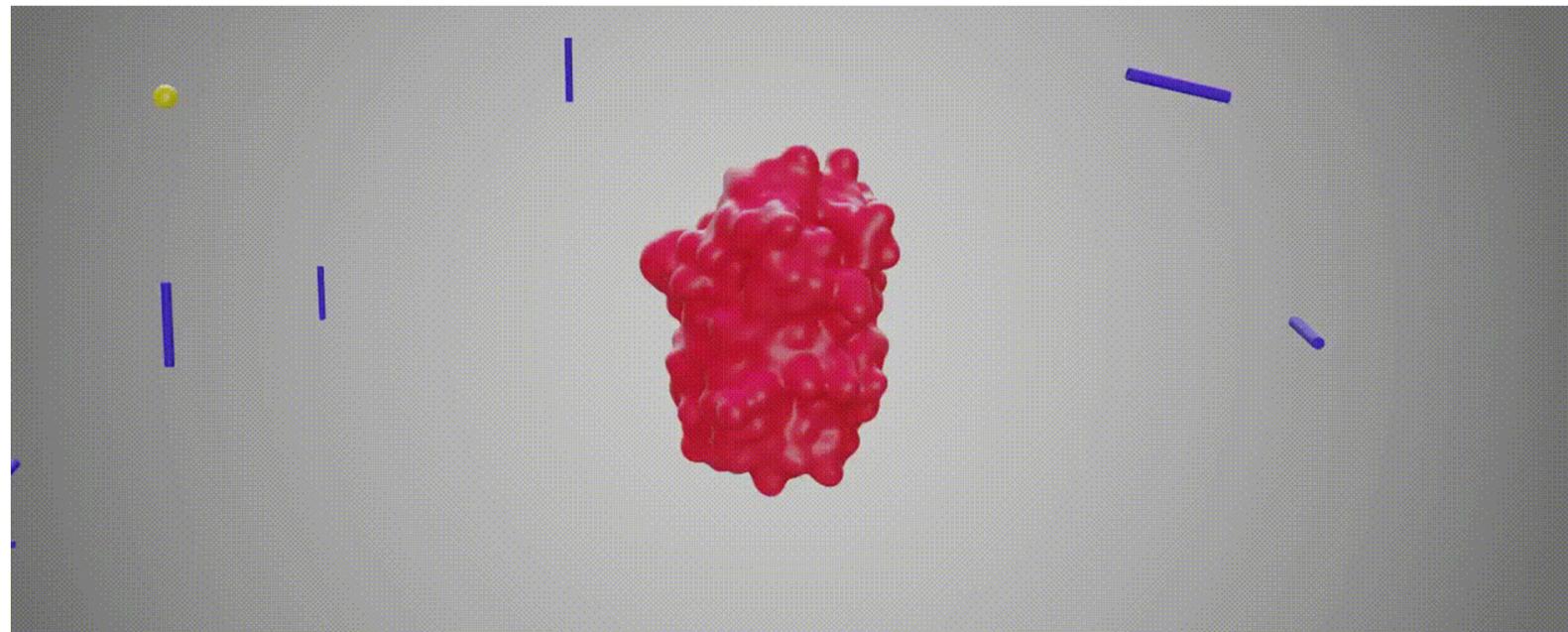
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Enzim enkapsuliran u strukturi MOF-a

Proces biomimetičke mineralizacije

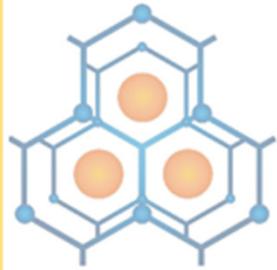

Izvor:

https://pubs.acs.org/doi/suppl/10.1021/acs.chemrev.0c01029/suppl_file/cr0c01029_si_008.mp4

Chem. Rev. 2021, **121**, 1077–1129.

10/48

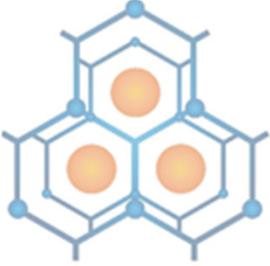
Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Hemijske metode karakterizacije

- Spektroskopske tehnike (NMR u čvrstom stanju, IR spektroskopija, Ramanova spektroskopija)
- Difrakcione tehnike (difracija rendgenskih zraka sa uzoraka prahova)
- Mikroskopske tehnike (TEM, SEM)
- ICP-OES
- ...

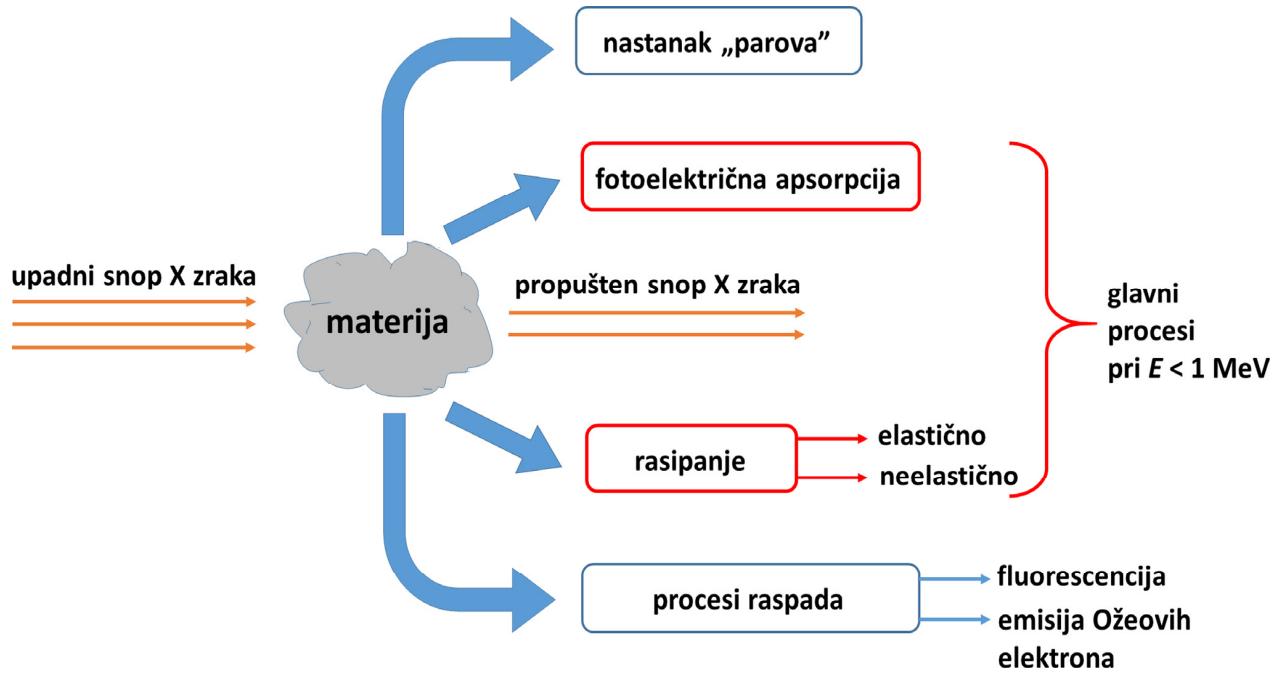
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Difrakcija rendgenskih zraka sa uzorka prahova

Važniji fenomeni koji se dešavaju prilikom interakcije X-zraka sa materijom

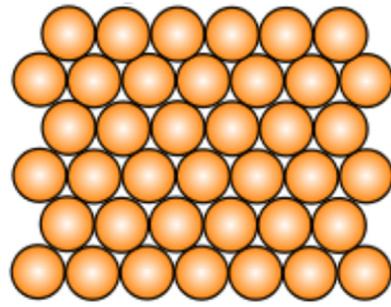
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

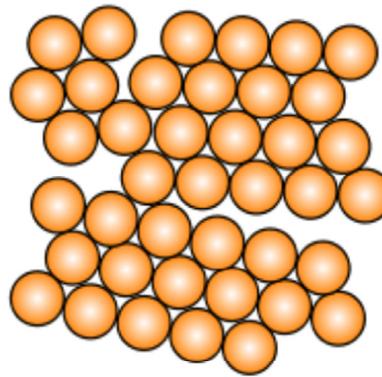

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

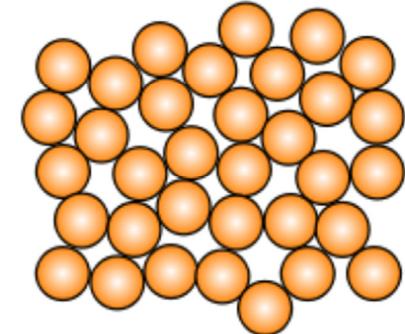
Difrakcija rendgenskih zraka sa uzoraka prahova

Monokristali
uređenost dugog dometa

Polikristali
(mikrokristali, prahovi)
uređenost u segmentima

Amorfne supstance
nema
uređenosti dugog dometa,
niti uređenosti u
segmentima

Čvrste kristalne supstance čine oko 95% čvrstih supstanci

Uređenost čvrstih supstanci

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

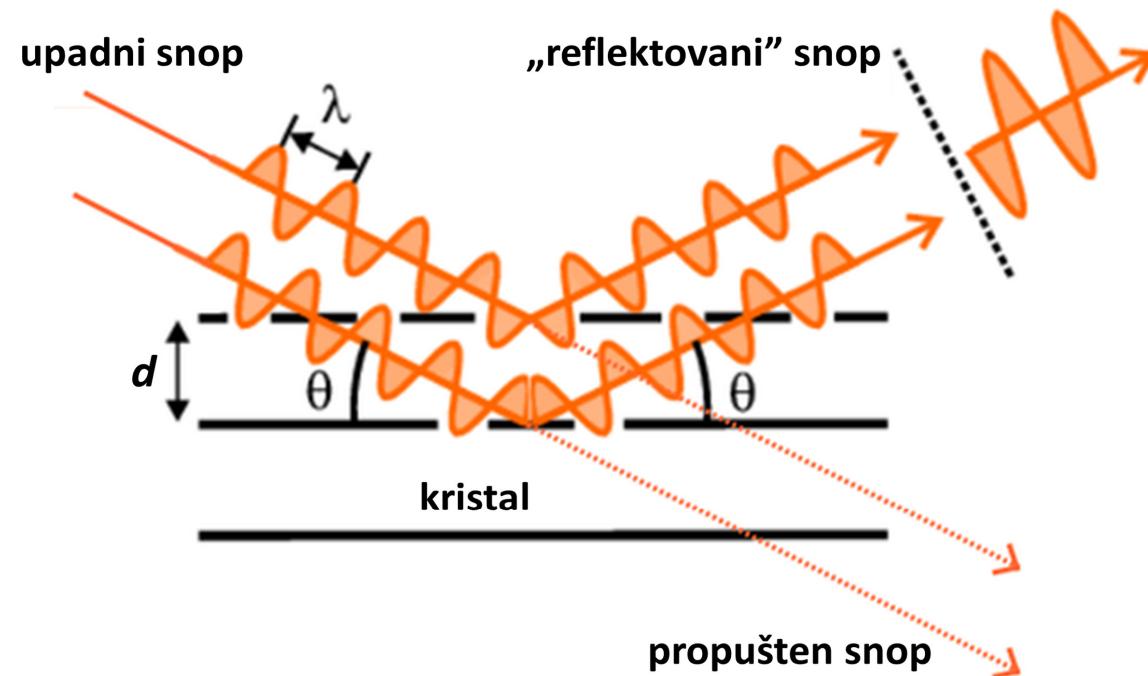
Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Difrakcija rendgenskih zraka sa uzoraka prahova

Bragov zakon

$$n\lambda_{\text{CuK}\alpha} = 2d_{\text{hkl}} \sin\theta_{\text{hkl}}$$

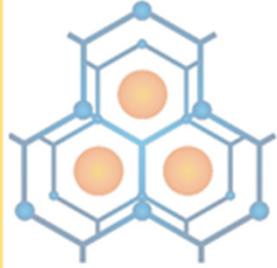
n – ceo broj koji predstavlja red refleksije
međuravansko rastojanje seta hkl ravni
talasna dužina upotrebljenih X zraka
ugao koji upadni snop X zraka zaklapa sa posmatranom hkl ravni

Shematski prikaz procesa difrakcije sa kristala prema Bragu

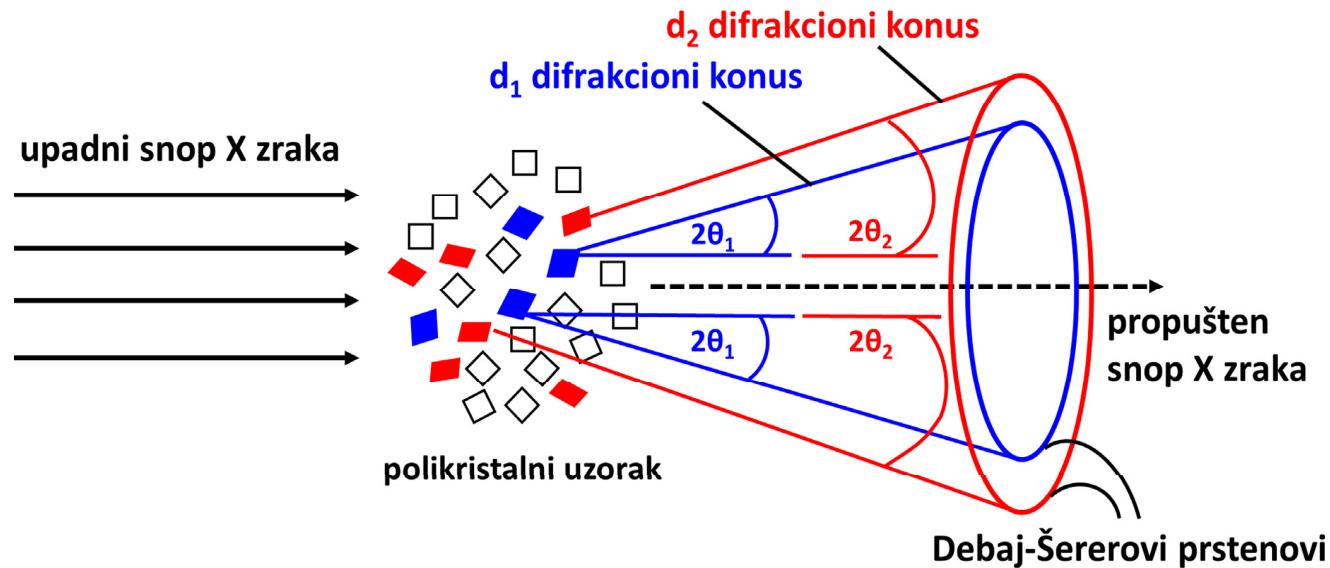
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Difrakcija rendgenskih zraka sa uzorka prahova

Shematski prikaz procesa difrakcije sa polikristalnog uzorka (uzorka praha)

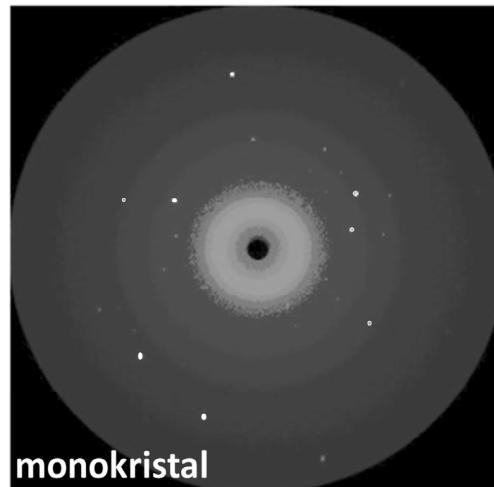
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

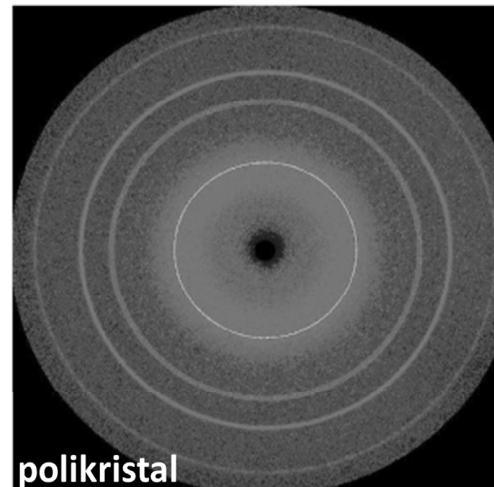

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

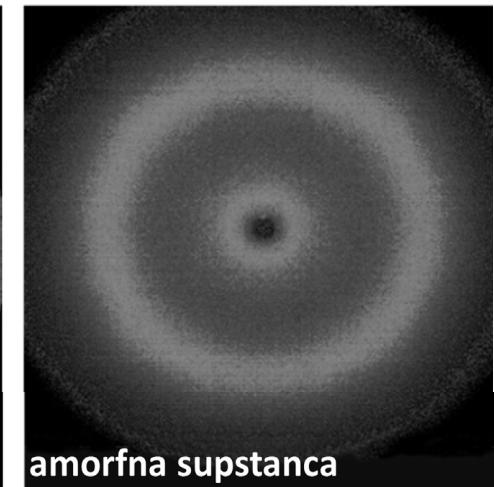
Difrakcija rendgenskih zraka sa uzoraka prahova

monokristal

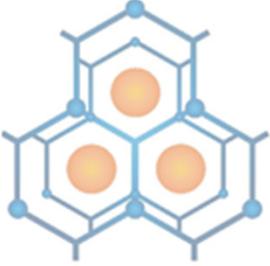

polikristal

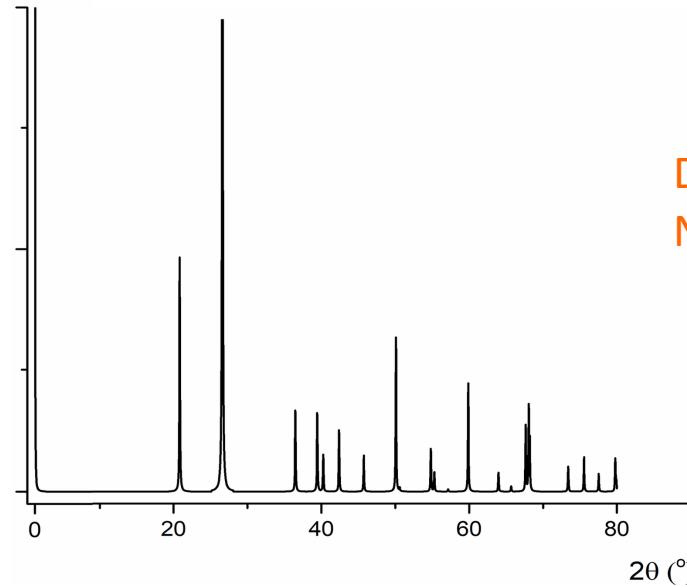
amorfna supstanca

Difrakcioni šabloni monokristala, polikristala (praha) i amorfne supstance

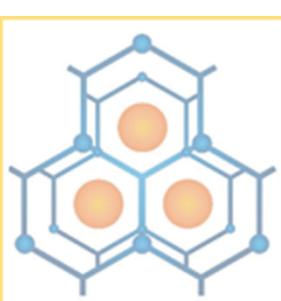

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Difrakcija rendgenskih zraka sa uzorka prahova

Deo difrakcionog šablonu polikristalnog uzorka na fotografском filmu kao detektoru, gde su vidljivi delovi Debaj-Šererovih prstenova (gore). Diffraktogram praha istog uzorka se dobija integraljenjem intenziteta, tako da se na x-osi nalaze 2θ vrednosti uglova refleksija ($\text{u } {}^\circ$), a na y-osi su intenziteti tih refleksija izraženi u proizvoljnim jedinicama (dole). Stoga se često naziv veličine na y-osi izostavlja.

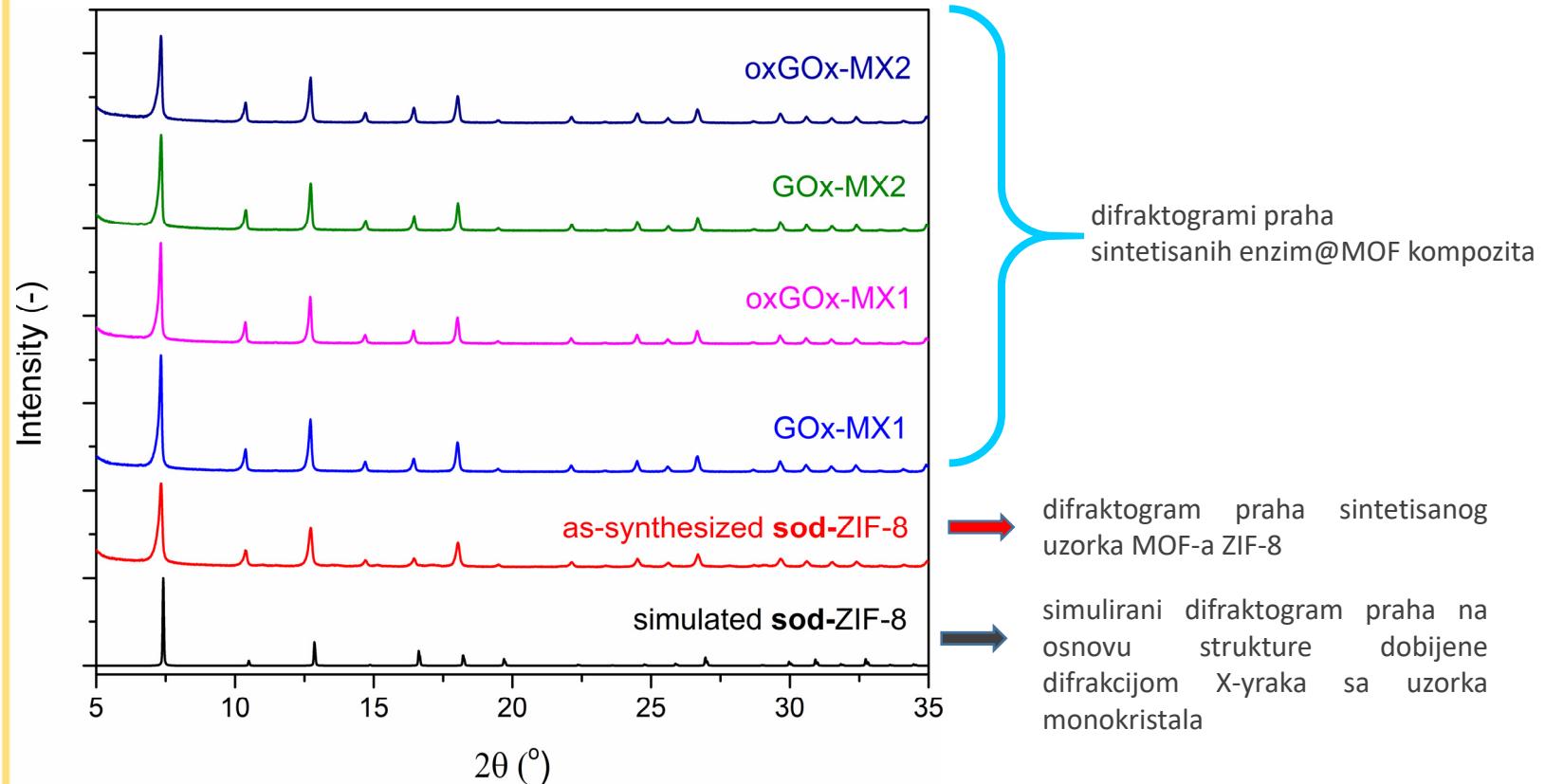

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

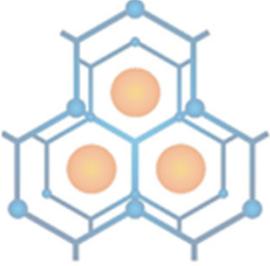
Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

Poređenje difraktograma praha čistog MOF-a sa difraktogramima prahova enzim@MOF kompozita

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

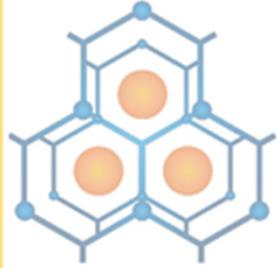
SEM i TEM mikroskopija

Skenirajući elektronski mikroskop
(SEM)

Transmisioni elektronski mikroskop
(TEM)

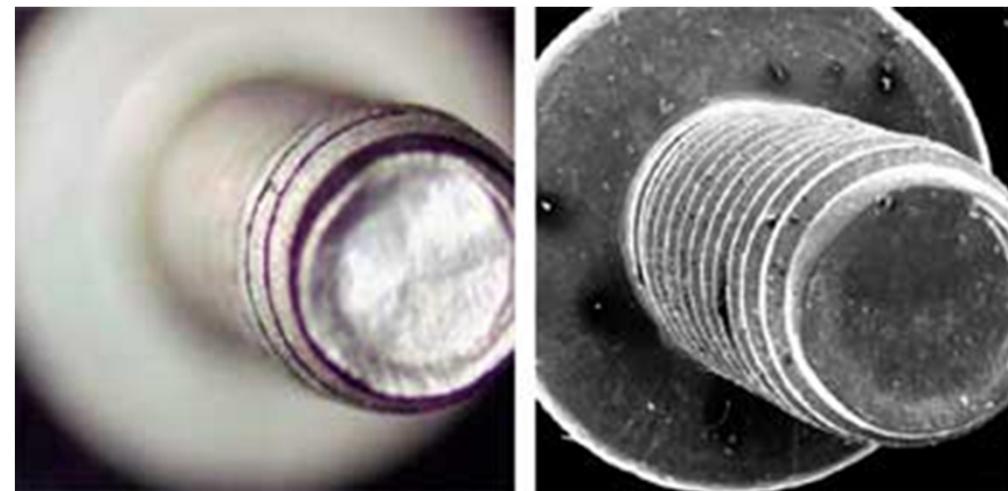

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

SEM

SEM obično ima nekoliko redova veličina bolju dubinu fokusa od optičkog mikroskopa što ga čini pogodnim za proučavanje hrapavih/neravnih površina.

Što je veće uvećanje, niža/manja je dubina fokusa.

Optička mikroskopija vs SEM

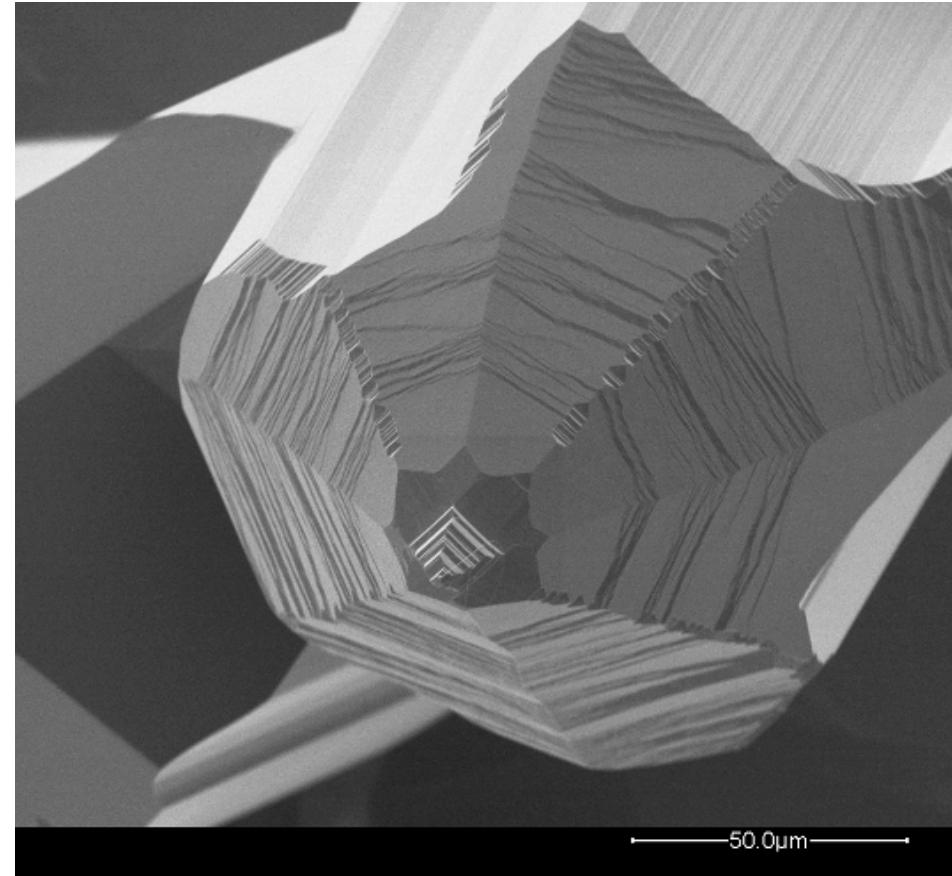
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

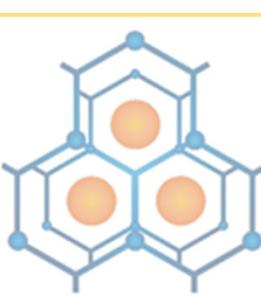

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

SEM – topografija i morfologija

SEM elektronski mikrograf

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

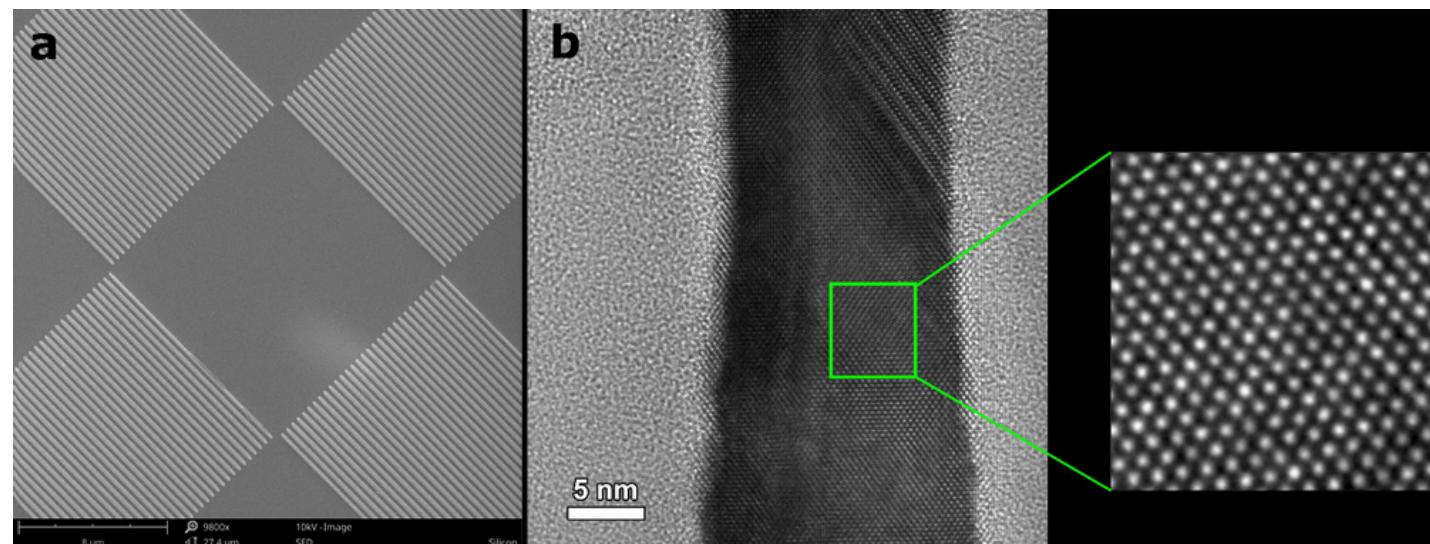

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

SEM vs TEM

Uvećanje koje omogućava TEM je mnogo veće u poređenju sa SEMom. Kod TEM-a uzorci se mogu uvećati za više od 50 miliona puta, dok je za SEM ovo ograničeno na 1-2 miliona puta.

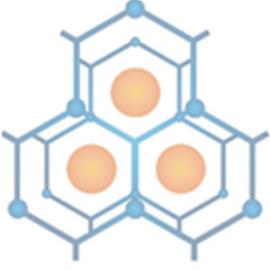
Međutim, maksimalno vidno polje koje SEM može postići je daleko veće od TEM-a, što znači da se kod TEM-a mogu slikati samo vrlo mali delovi uzorka. Slično tome, dubinska oštrina SEM sistema je mnogo veća nego u TEM sistemima.

Elektronske mikroskopske slike silicijuma. SEM slika (a) pruža informacije o morfolologiji površine, dok TEM slika (b) otkriva strukturne informacije o unutrašnjosti uzorka.

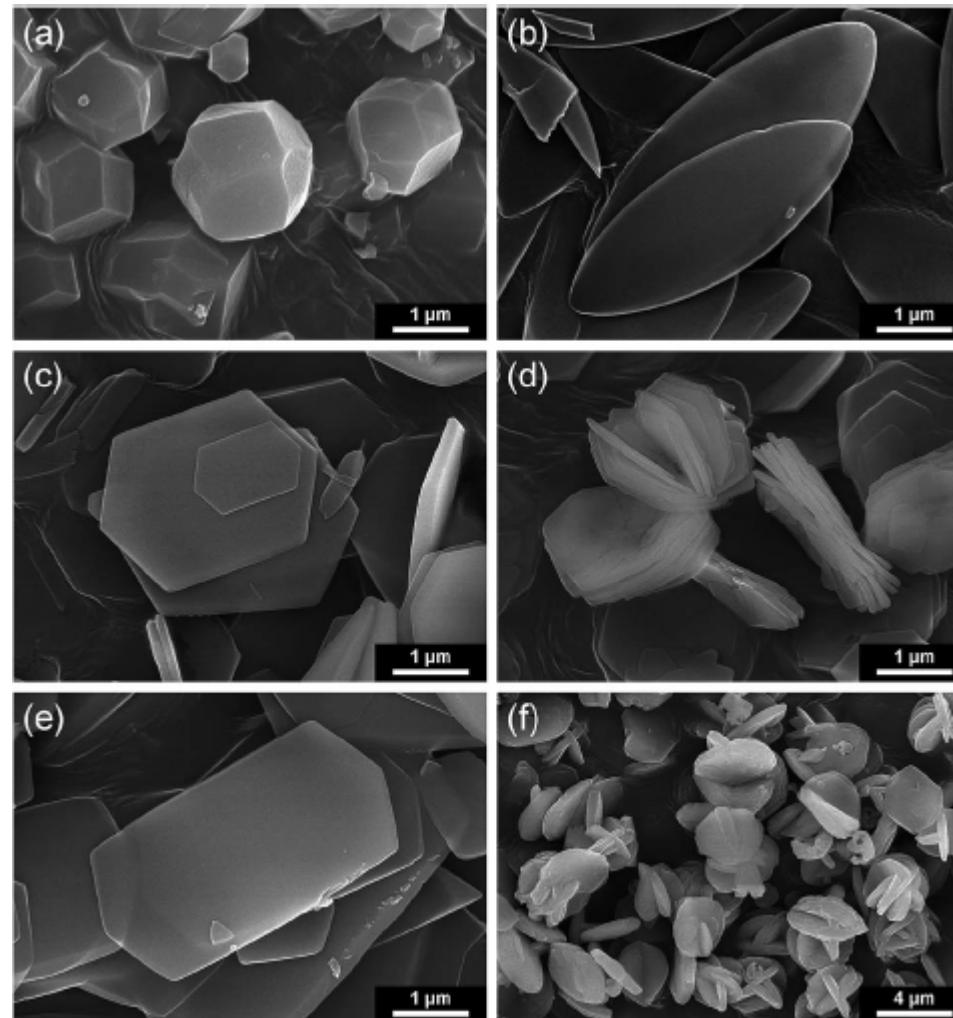
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

SEM

SEM mikroografi različitih polimorfa MOF-a ZIF-8. Svi polimorfi imaju isti hemijski sastav, ali različit način pakovanja strukturnih jedinica u kristalitima i stoga imaju različitu morfologiju (oblik).

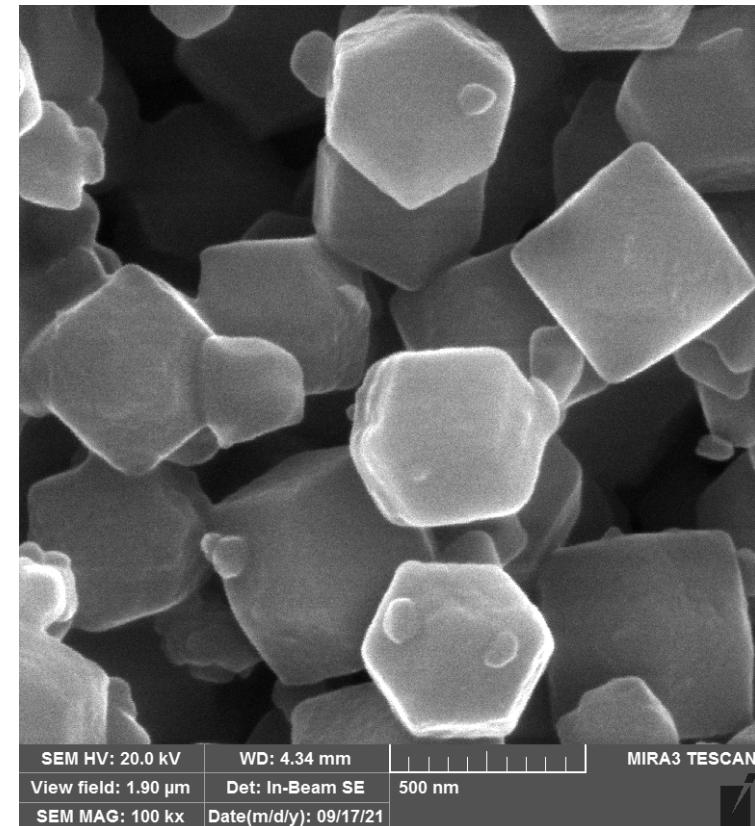
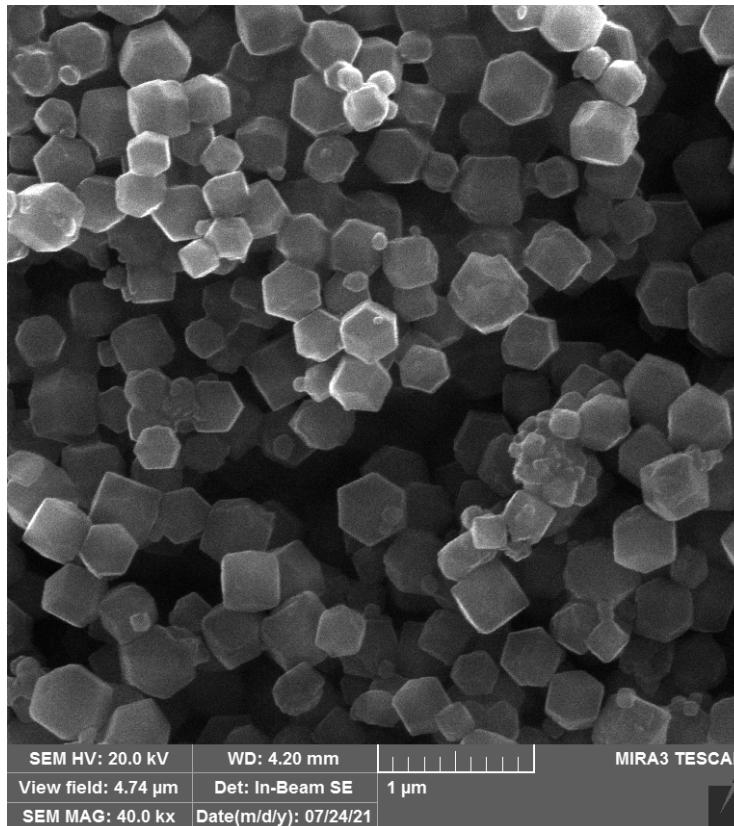
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Metode karakterizacije enzim@MOF kompozita

SEM

SEM mikroografi istih uzoraka enzim@MOF kompozita pre ispiranja (levo) i nakon ispiranja SDS-om (desno).

Stabilizacioni faktori

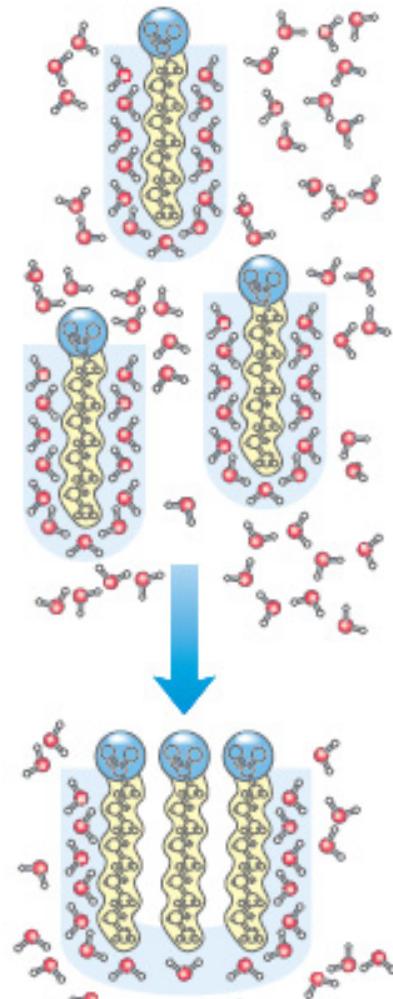
- Hemijske veze (disulfidni mostovi);
- elektrostatičke interakcije
- Van-der-Waals-ove interakcije
- Vodonične veze;
- Hidrofobni efekat (Entropijski efekat)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Hidrofobni efekat

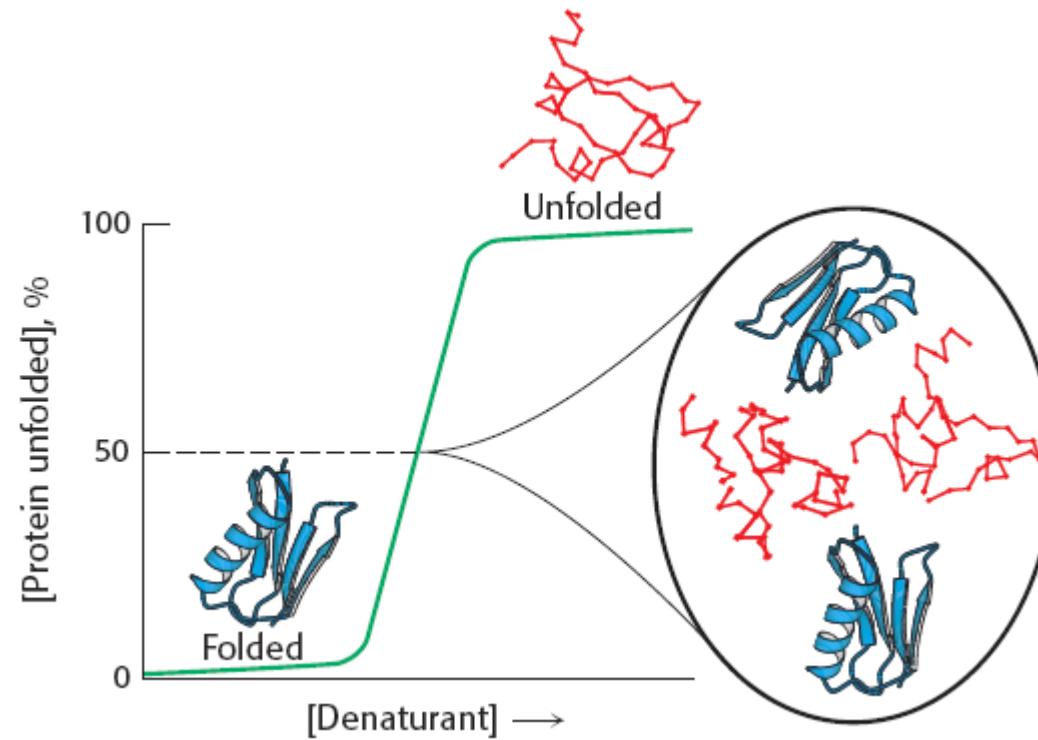
Slika 1. Težnja molekula vode da smanje dodirnu površinu sa nepolarnim supstancama zbog entropije

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Razvijanje proteina – kooperativan proces

Slika 2. Kooperativni efekat denaturacije proteina

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

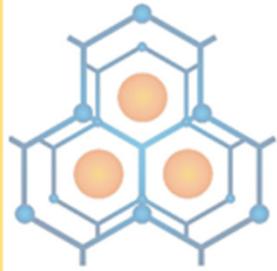

Denaturišući agensi

- Toplota
- Voda-vazduh dodirna površina (pena)
- Deterdženti
- Organski rastvarači plus toplota
- Haotropni agensi (urea, guanidium hlorid)
- Ekstremni pH
- Veliko razblaženje

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

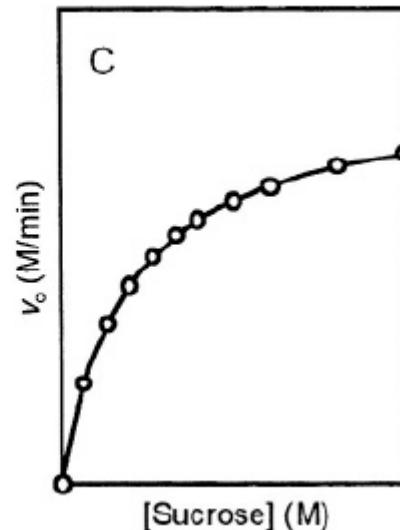
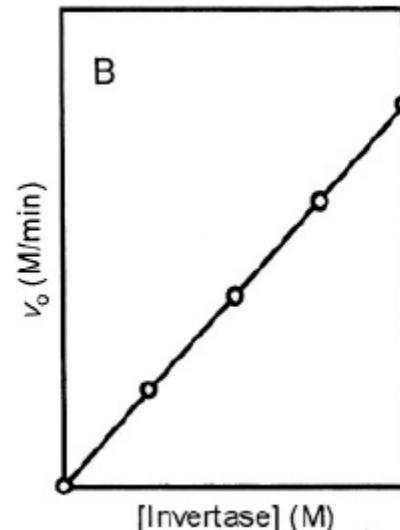
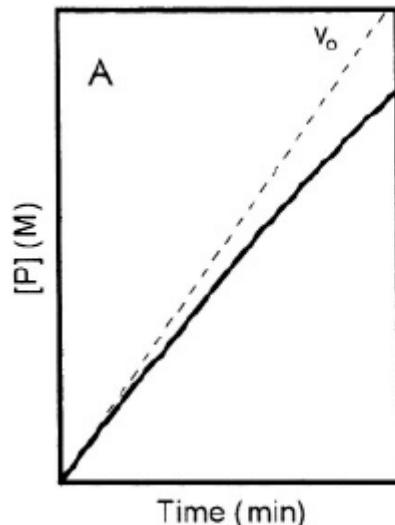
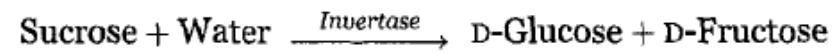
Michaelis-Mentenina Enzimska Kinetika

Leonor Michaelis
1875-1949

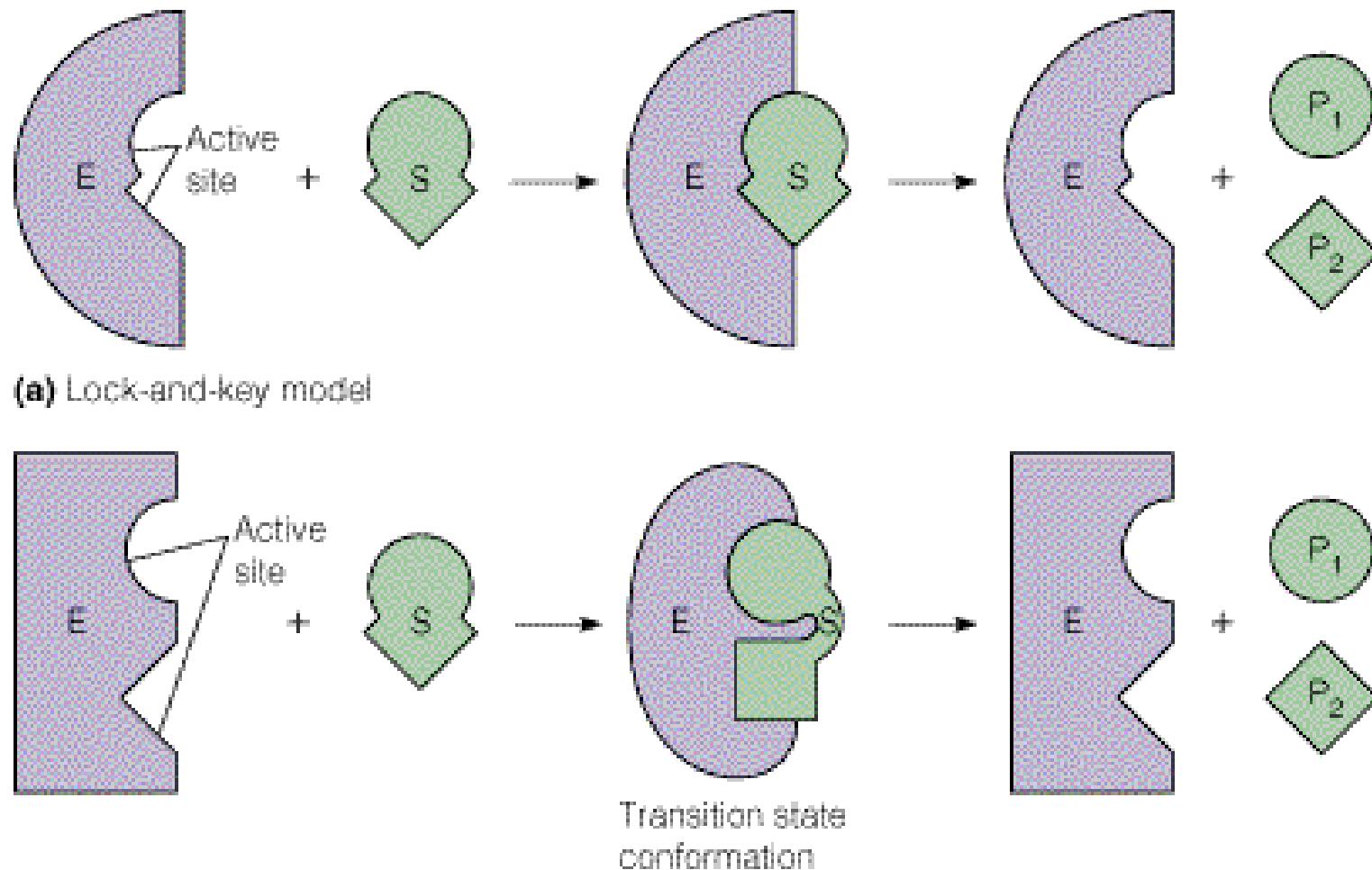

Maud Menten
1879-1960

Symbiosis

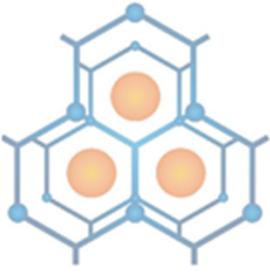
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

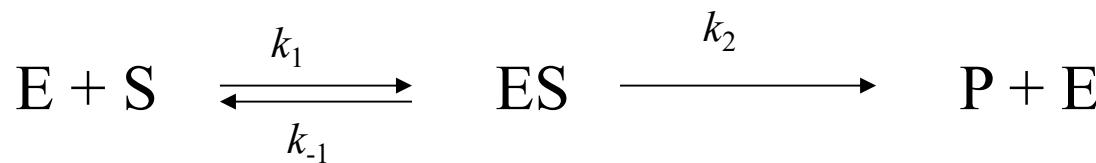
Slika 3. Shematski prikaz enzimske katalize

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Michaelis-Mentenina Enzyme kinetics

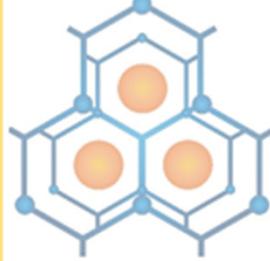
Glavna karakteristika prisustvo nekovalentnog enzim-supstrat kompleksa (ES).

k_1 je konstanta brzine reakcije formiranja ES (brzina = $k_1[E][S]$)

k_{-1} je konstanta brzine reakcije disocijacije ES (brzina = $k_{-1}[ES]$)

Ukupna brzina reakcije je:

$$v = \frac{d[P]}{dt} = k_{cat}[ES]$$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Michaelis-Mentenina Enzimska Kinetika

Jednačina je hiperbola. Kako se $[S] \rightarrow \infty$, $v \rightarrow k_{cat}[E]_{tot}$ što se definiše sa V_{max} .

$$v_{max} = k_{cat}[E]_{tot}$$

$$v = k_{cat}[ES] = \frac{k_{cat}[E]_{tot}}{1 + K_S/[S]}$$

$$v = \frac{v_{max}}{1 + K_S/[S]}$$

$$1 \ll \frac{K_S}{[S]} \text{ and } v \rightarrow \frac{v_{max}}{K_S} [S]$$

$$1 \gg \frac{K_S}{[S]} \text{ and } v \rightarrow v_{max}$$

Symbiosis

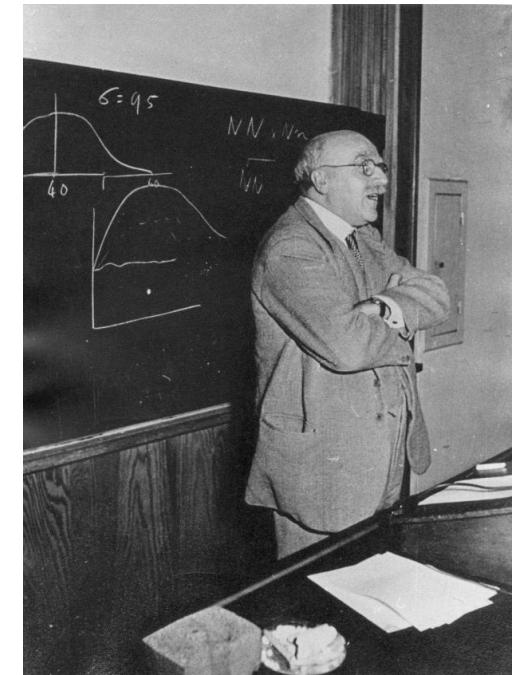
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Briggs-Haldane Enzimska Kinetika

Ne možemo uvek pretpostaviti da su k_1 i k_{-1} obe mnogo brže od k_{cat} .

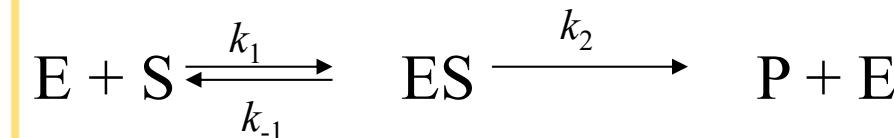

JBS Haldane

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

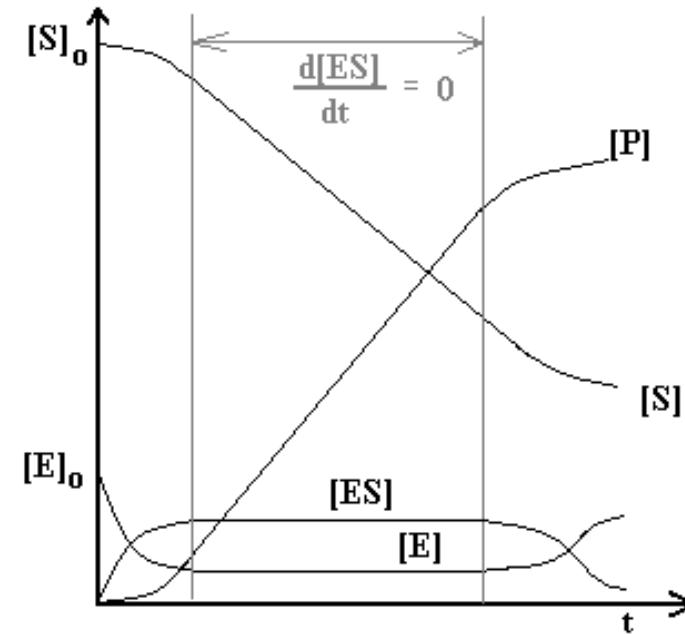
i brzina reakcije je, $v = k_{\text{cat}}[ES]$.

Briggs-Haldane Enzimska Kinetika

Umesto prepostavke ravnoteže E, S and ES, postavlja se hipoteza *steady state* stanja. Prepostavljamo (da za $[S]_0 \gg [E]_{\text{tot}}$) reakcija brzo dostiže stanje gde je koncentracija [ES] konstantna.

Prepostavljamo da je : $\frac{d[ES]}{dt} = 0$

Shema reakcije je:

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Briggs-Haldane Enzimska Kinetika

Oba mehanizma daju identičnu finalnu jednačinu:

$$v = \frac{v_{\max}}{1 + K_S/[S]}$$

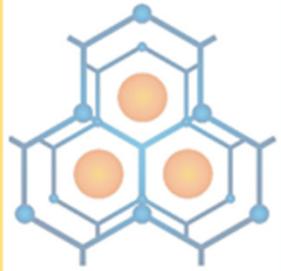
Michaelis-Menten

$$v = \frac{v_{\max}}{1 + K_M/[S]}$$

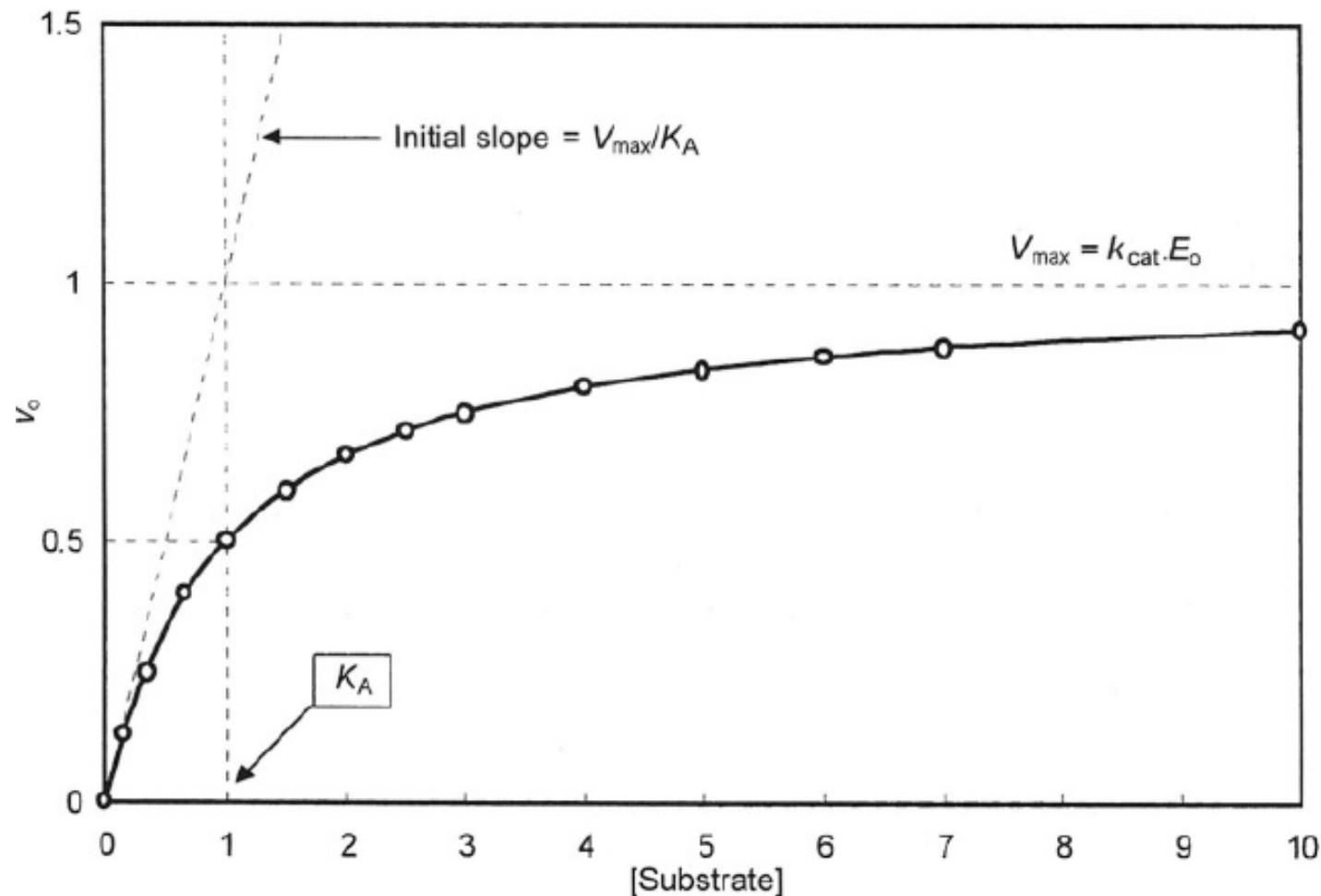
Briggs-Haldane

Symbiosis

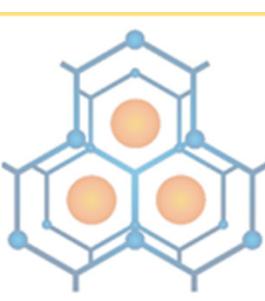
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Michaelis-Mentenina hiperbola

$$v = \frac{v_{\max}}{1 + K_M/[S]}$$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Značaj kinetičkih parametara

V_{\max} je maksimalna brzina reakcije

k_{cat} je katalitička konstanta

K_M je Mihaelisova konstanta

k_{cat}/K_M je konstanta specifičnosti

$$k_{\text{cat}} = \frac{V_{\max}}{E_0}$$

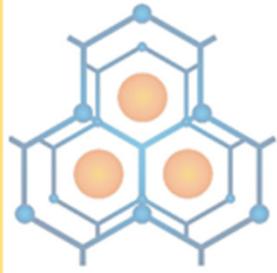
Prometni broj je V_{\max} podeljeno sa brojem aktivnih mesta u enzimu

$$v_0 = \left(\frac{k_{\text{cat}}}{K_A} \right) E_0 A$$

$$v = k_{\text{cat}} [ES] = \frac{k_{\text{cat}} [E]_{\text{tot}}}{1 + K_M / [S]} = \frac{v_{\max}}{1 + K_M / [S]}$$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

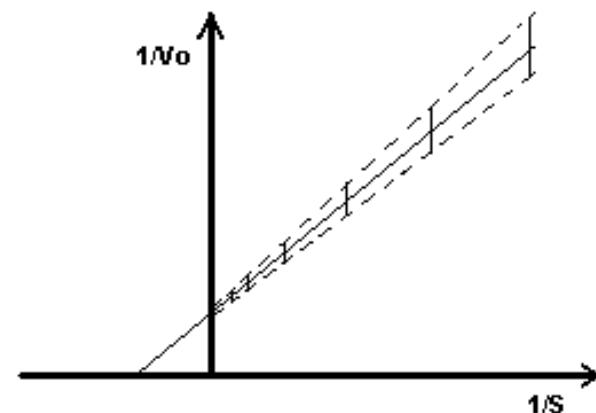
Izračunavanje Km i Vmax

$$\frac{1}{V_0} = \frac{1}{V_{\max}} + \frac{K_m}{V_{\max}} \frac{1}{[S]}$$

$$\frac{[S]}{V_0} = \frac{[S]}{V_{\max}} + \frac{K_m}{V_{\max}}$$

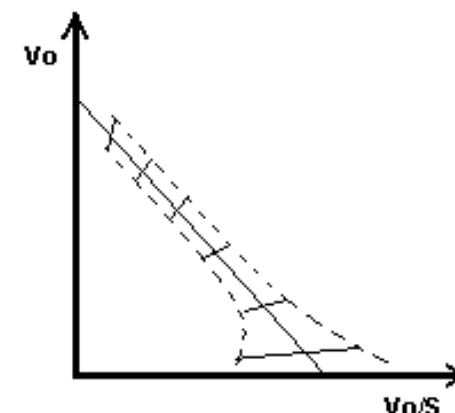
$$V_0 = V_{\max} - K_m \frac{V_0}{[S]}$$

Lineweaver-Burk

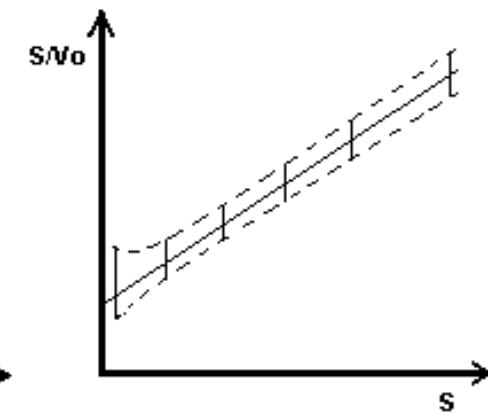

Lineweaver-Burk

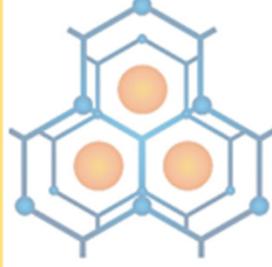
Hanes

Eadie-Hofstee

Hanes

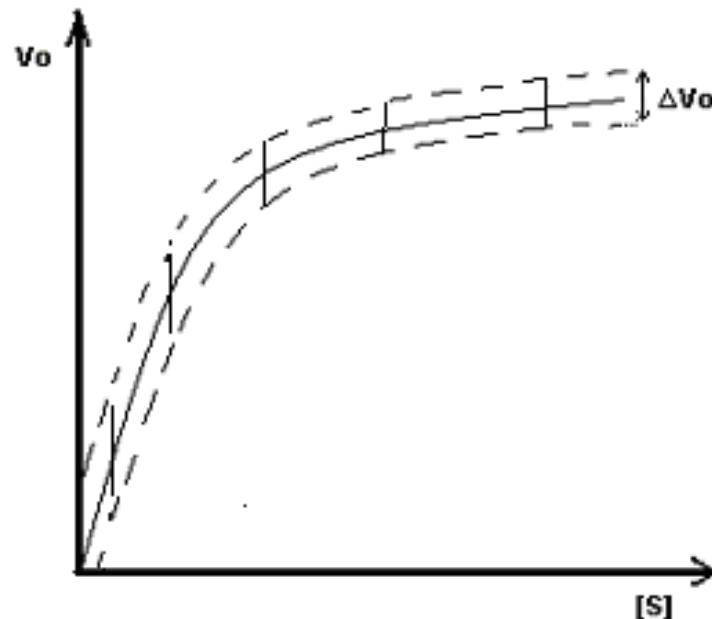

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Izračunavanje Km i Vmax

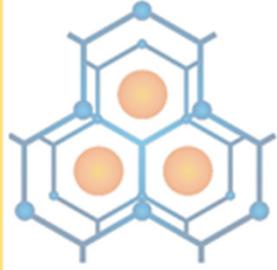

- ENZFITTER (Sigma-Aldrich)
- MATLAB (The Math Works Inc.)
- ORIGIN (OriginLab, Massachusetts)
- SIGMAPLOT (SPSS Science, Chicago, Illinois)
- PRISM (GraphPad Software, San Diego, California)

Statistically most relevant data in range: $0,2K_m - 5K_m$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

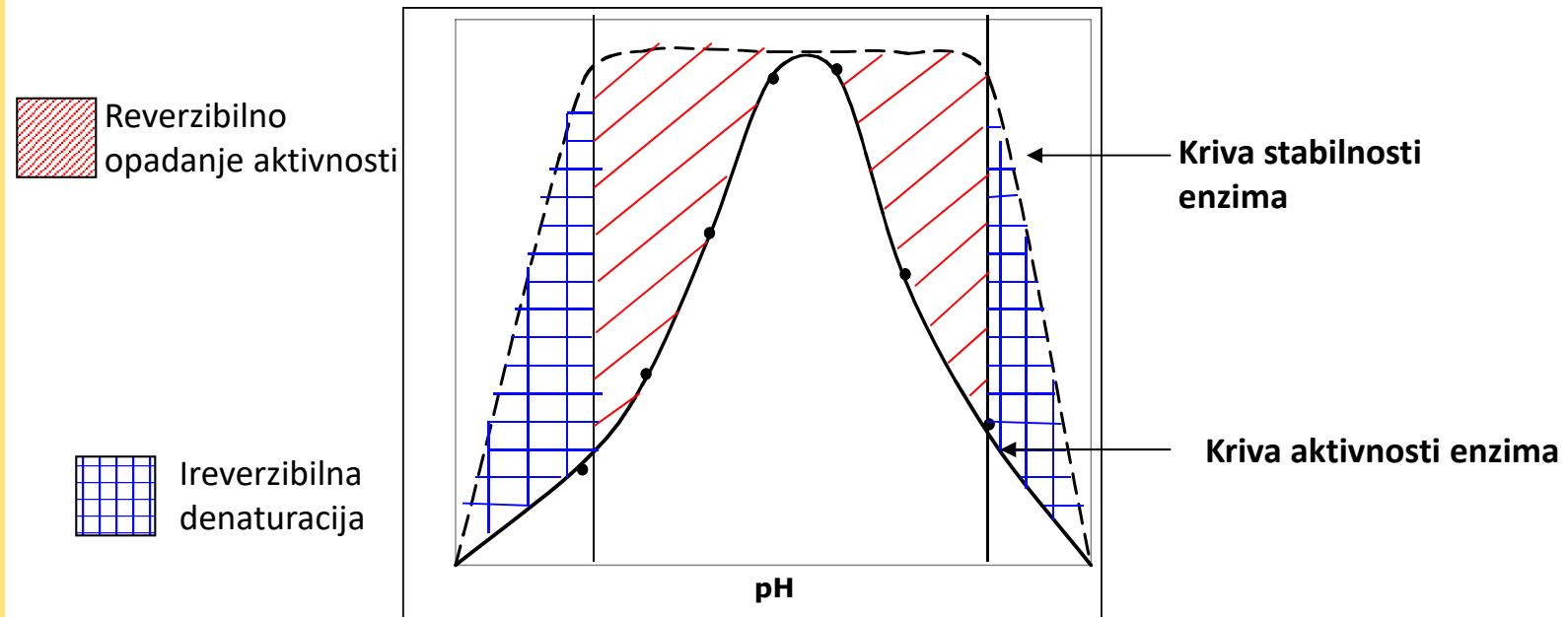

pH aktivnost i stabilnost

pH može imati dva efekta na enzim:

Pri ekstremnim pH, enzim se irreverzibilno denaturize i gubi aktivnost

pH može reverzibilno promeniti kinetiku enzima menjanjem ionizacionog stanja amino kiselina u aktivnom mestu enzima

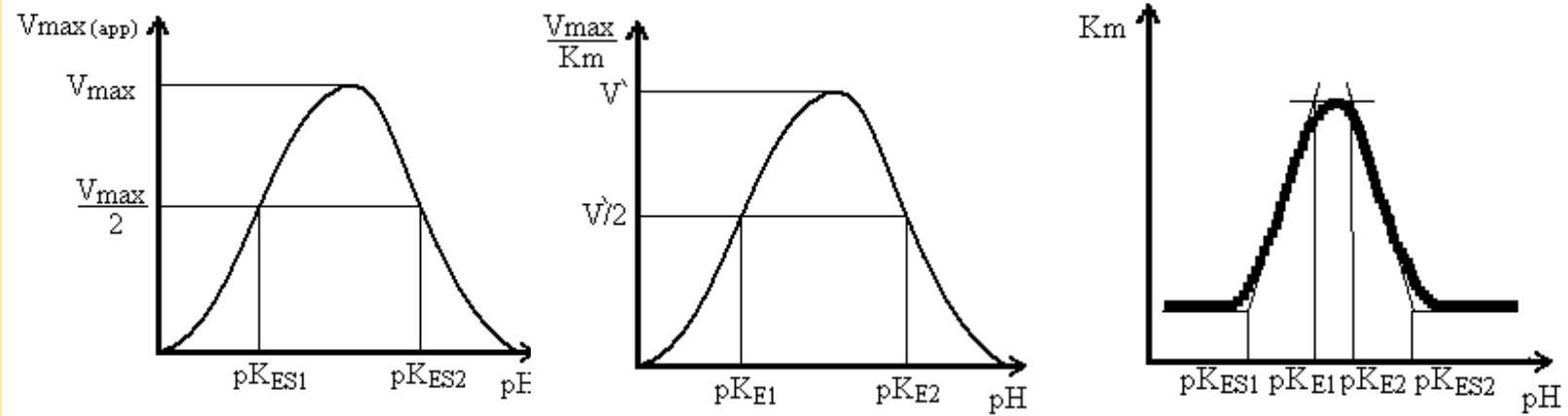
Slika 4. uticaj pH na aktivnost i stabilnost enzima

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

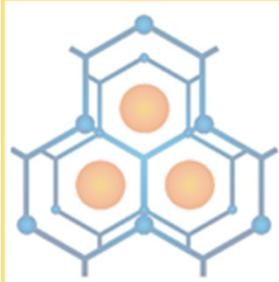
Uticaj pH na enzimsku aktivnost

$$V_{\max}^* = V_{\max} \left(1 + \frac{[H^+]}{K_{es1}} + \frac{K_{es2}}{[H^+]} \right)^{-1}$$

$$K_s^* = K_s \frac{1 + [H^+]/K_{e1} + K_{e2}/[H^+]}{1 + [H^+]/K_{es1} + K_{es2}/[H^+]}$$

$$\frac{V_{\max}^*}{K_s^*} = \frac{V_{\max}}{K_s} \left(1 + \frac{[H^+]}{K_{e1}} + \frac{K_{e2}}{[H^+]} \right)^{-1}$$

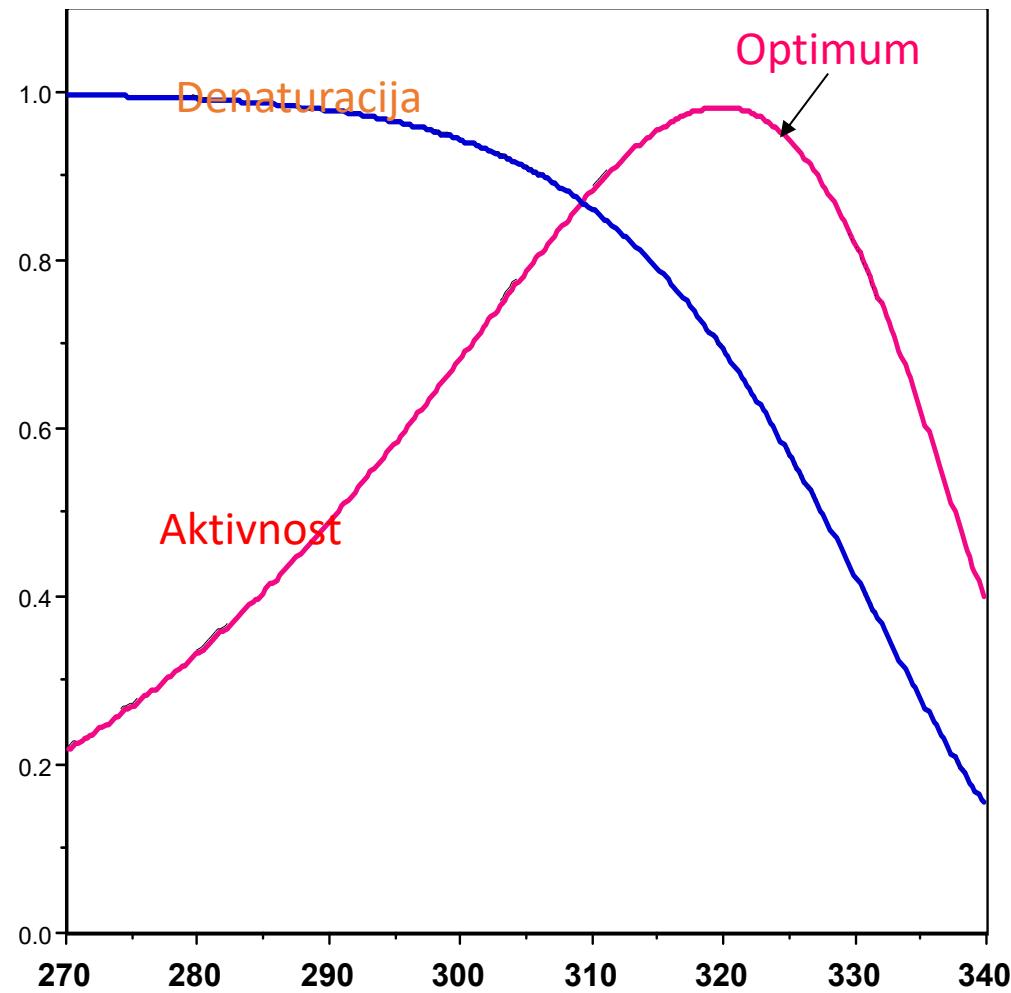

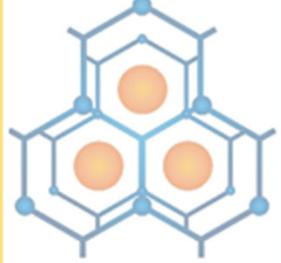
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Uticaj temperature na aktivnost enzima

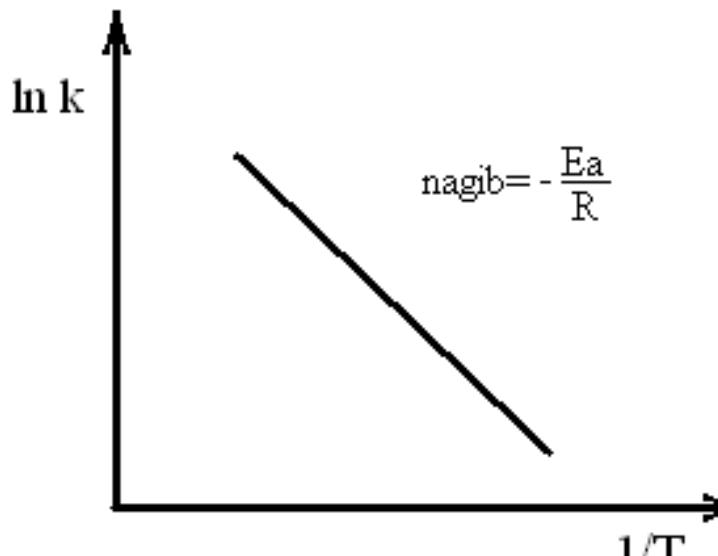

Symbiosis

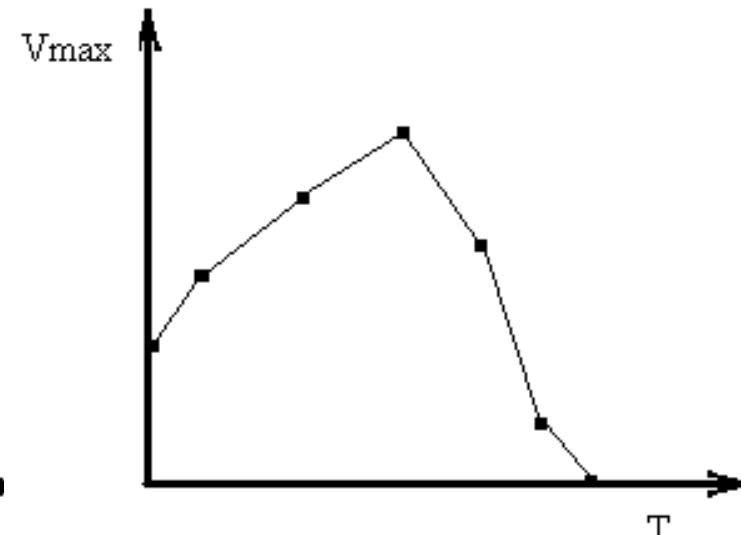
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Uticaj temperature na aktivnost enzima

$$k = A e^{-E_a/RT}$$

$$k_d = A_d * \exp(-E_a/R*T)$$

$$A_c(t) = A_{co} e^{-kt}$$

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Characterization of immobilized enzyme (IME)

Metod immobilizacije

1. Specifična aktivnost
2. Vezana aktivnost
3. Prinos immobilizacije
4. Polu-život
5. pH optimum

Imobilizat u reaktoru

1. Specifična produktivnost
2. Operativna stabilnost
3. Ukupna produktivnost

Difuziona ograničenja imobilizovanih enzima

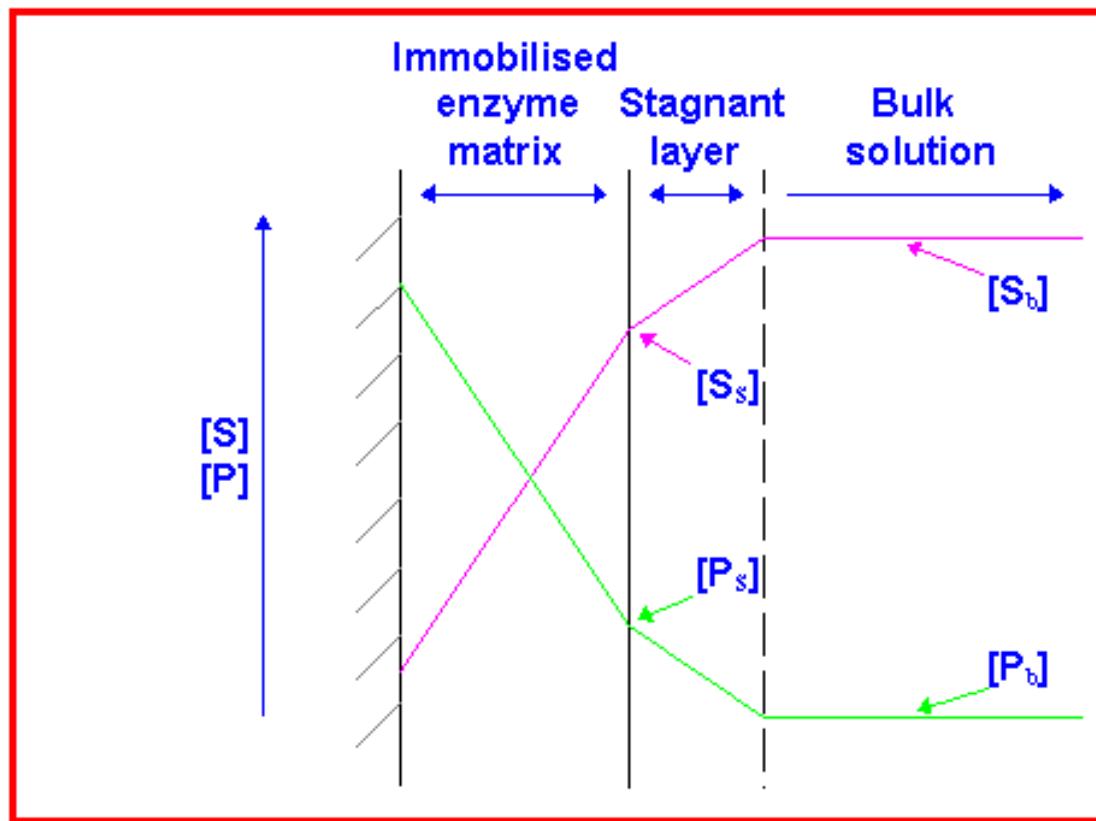
- transfer supstrata i proizvoda do površine čestice (eksterna difuzija)
- transfer supstrata i proizvoda do površine čestice (eksterna difuzija)
- brzina enzima

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Transfer mase

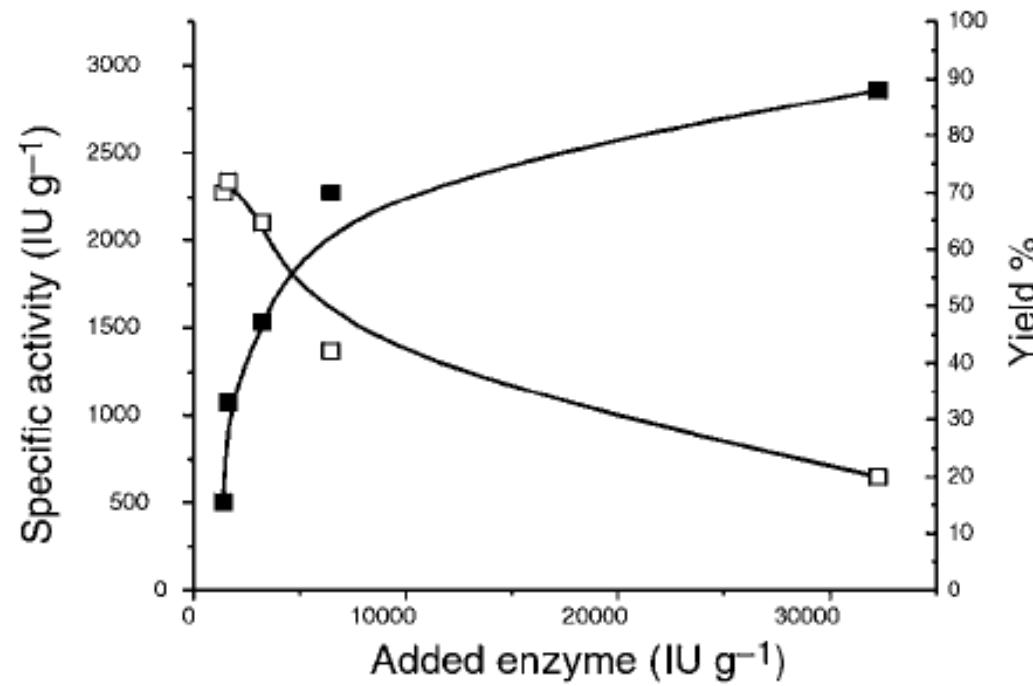
Slika 5. Grafički prikaz koncentracije supstrata i proizvoda kod imobilizovanih enzima

Symbiosis

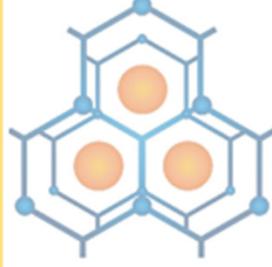
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Primer karakterizacije imobilizovanog enzima

Slika 6. Zavisnost specifične aktivnosti i prinosa imobilizacije od količine dodatog enzima

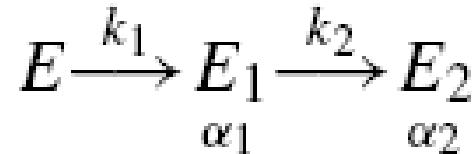
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

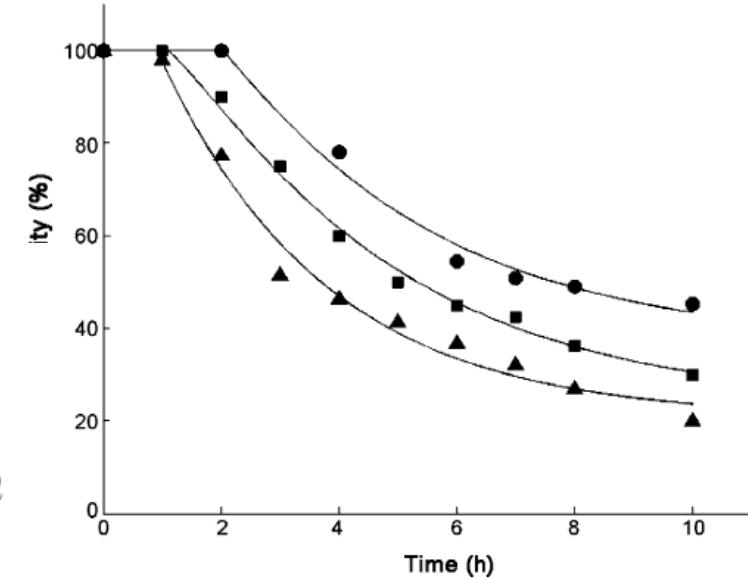
Stabilnost immobilizovanog enzima

$$A_t = A_0 e^{-kt}$$

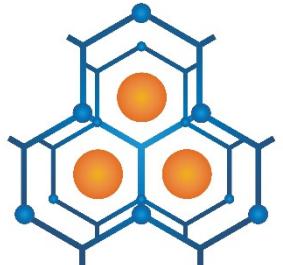
$$A = \left[100 + \frac{\alpha_1 k_1}{k_2 - k_1} - \frac{\alpha_2 k_2}{k_2 - k_1} \right] e^{-k_1 t} + \left[\frac{\alpha_2 k_1}{k_2 - k_1} - \frac{\alpha_1 k_1}{k_2 - k_1} \right] e^{-k_2 t} + \alpha_2$$

$$A_t = A_{01} e^{-kt} + A_{02} e^{-lt}$$

Biocatalyst	t (°C)	k_1 (h^{-1})	k_2 (h^{-1})	α_1	$\alpha_2(A_3)$	$t_{1/2}$ (h)	t_d (h)	F
Free lipase	37	0.46	0	29.4	30.0	2.68	—	1.0
	50	0.52	0	12.8	14.6	1.64	—	1.0
	75	3.19	0	3.8	3.8	0.23	—	1.0
Lipase immobilized on Eupergit® C via oxirane group	37	0.33	0	27.8	27.8	5.25	1.7	2.0
	50	0.48	0	11.6	11.6	3.41	1.7	2.1
	75	0.52	0.17	18.6	8.5	2.37	0.6	10.3
Lipase immobilized on amino-Eupergit® C via carbohydrate moiety	37	0.28	0.19	39.9	36.0	6.95	2.0	2.6
	50	0.37	0.09	40.8	14.9	5.20	1.2	3.2
	75	0.68	0.13	55.5	4.9	4.07	0.9	17.7

F is stabilization factor (considered as the ratio between half-lives of immobilized and free lipases).

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

SIMETRIČNI SVET MOF-ova

Predrag Ristić

Univerzitet u Beogradu – Hemski fakultet

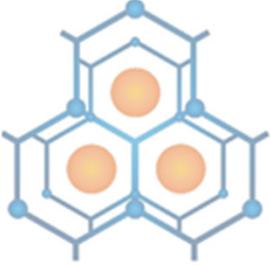

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

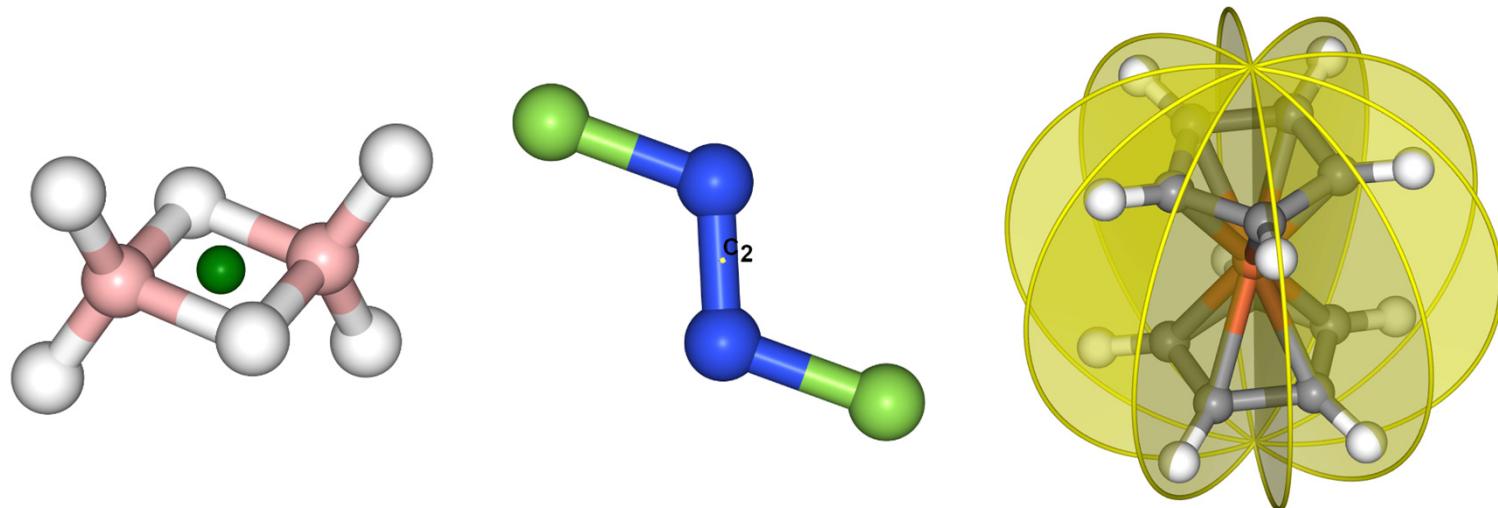

Simetrija

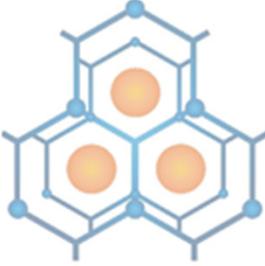
Elementi i operacije simetrije

Elementi simetrije – geometrijski pojmovi (tačka, prava, ravan) pomoću kojih mogu biti izvedene jedna ili više operacija simetrije.

Operacija simetrije – pokretanje objekta koje dovodi objekat u istovetnu ili ekvivalentnu konfiguraciju koja se ne može razlikovati od polazne.

Slika 1. Prikaz elemenata simetrije

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Simetrija

Elementi i operacije simetrije

Operacije/elementi simetrije se mogu kombinovati tako da nastanu nove operacije/elementi simetrije

Tabela 1. Kombinacija operacija/elemenata simetrije

Operacije simetrije koje se kombinuju	Hibridna operacija simetrije	Hibridni element simetrije
Rotacija + Translacija	Rototranslacija	Zavrtanska osa
Rotacija + Refleksija	Rotorefleksija	Rotorefleksiona osa
Rotacija + Inverzija	Rotoinverzija	Rotoinverzionna osa
Refleksija + Translacija	Operacija klizne ravni	Klizna ravan

Activate Windows
Go to Settings to activate W

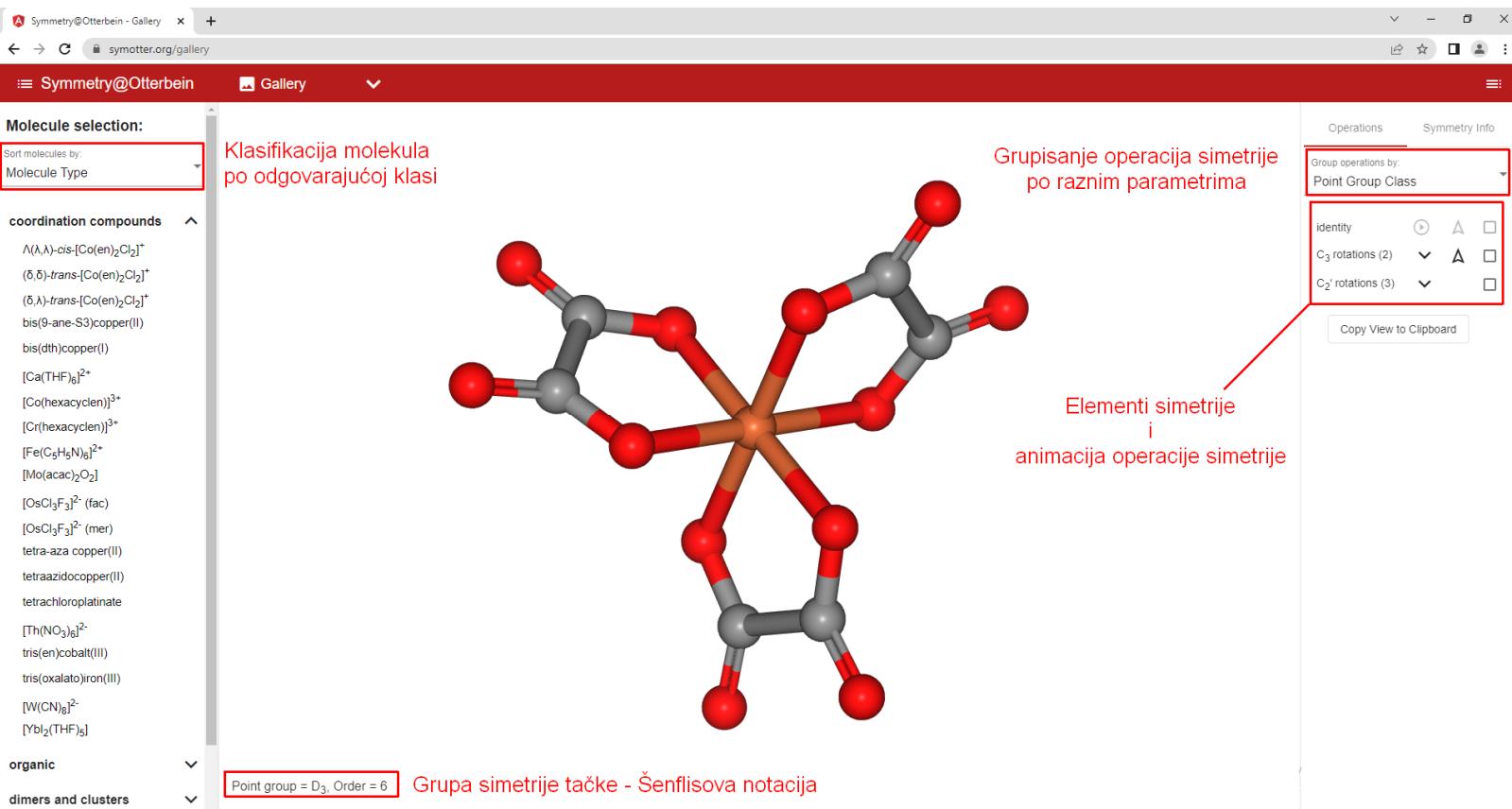
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Simetrija

Elementi i operacije simetrije

<https://symotter.org/gallery>

Slika 2. Primer molekulske strukture u 3D galeriji

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

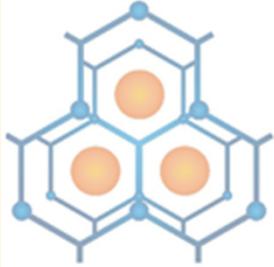
MOF-ovi

Definicija i značaj

MOF – Metal-organska umrežena struktura (eng. *Metal Organic Framework*)

3D umrežene strukture → geometrijski složeni prostori → fenomen interpenetracije

Fenomen interpenetracije – „Dve ili više mreža koje su bar delimično isprepletene na molekulskoj skali, nisu međusobno kovalentno vezane i ne mogu se razdvojiti dok se ne raskinu hemijske veze“ (*IUPAC definicija*)

MOF-ovi

Interpenetracija

Velike ponavljajuće jedinice u 2D i 3D mrežama

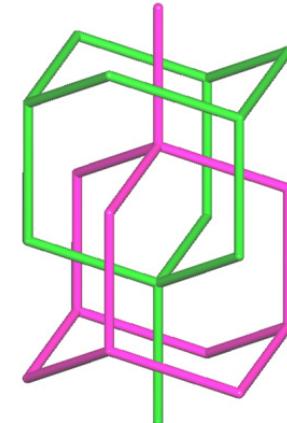
- Formira se prazan prostor.
- Prostor je obično ispunjen kontra jonima, molekulima rastvarača, nekoordinovanim ligandima ili dolazi do **interpenetracije**.

Povećanje M–L–M rastojanja dovodi do porasta stepena interpenetracije.

Stepen i priroda interpenetracije

zavisi od:

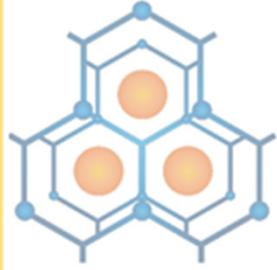
- Glomaznosti i konformacije liganada
- Kontra jona
- Rastvarača
- Eksperimentalnih uslova (poput razblaženja)

n	Interpenetracija
1	2
2	5
4	6
8	8

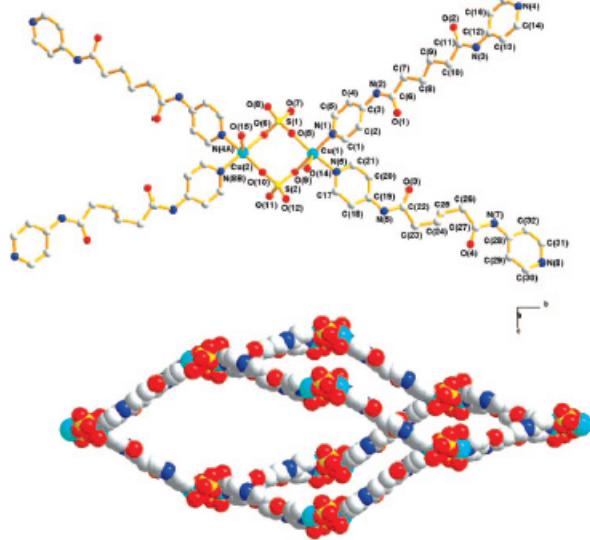
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

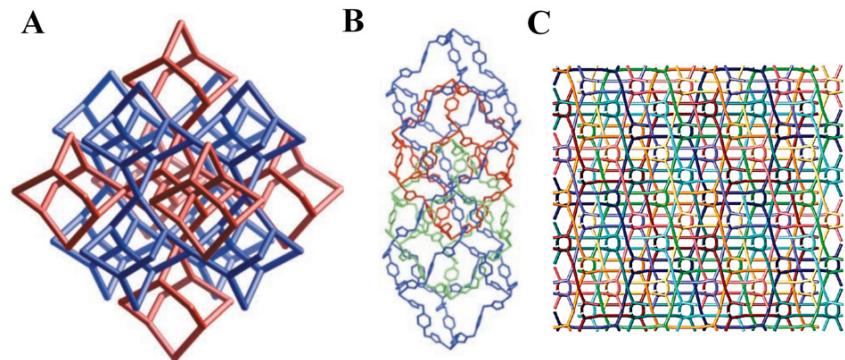

MOF-ovi

Interpenetracija

Slika 3. dia mrežna topologija

Slika 4. Interpenetracija drugog (A), četvrtog (B) i dvadesetsedmog reda (C)

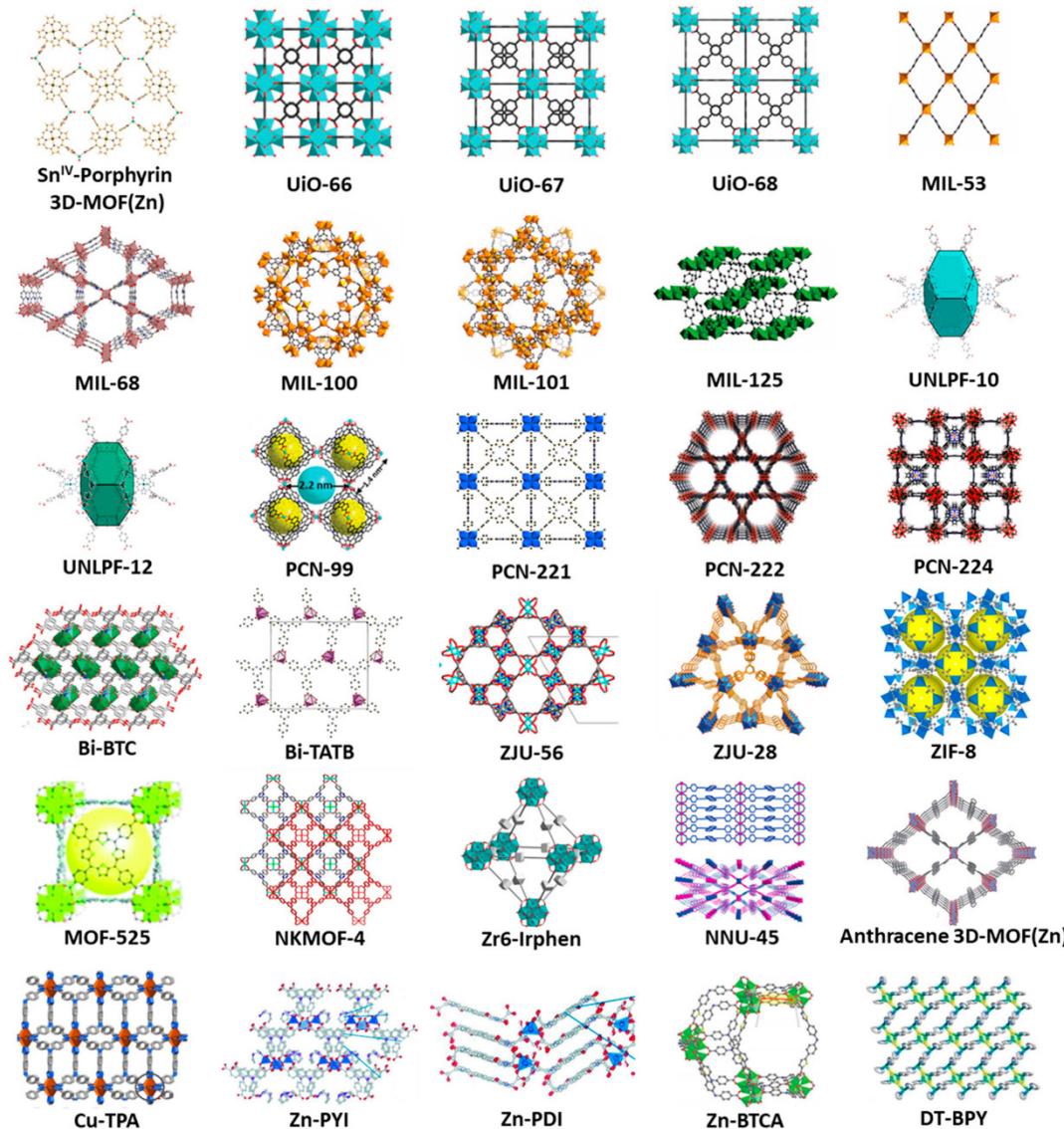
Svetски rekord – 54 interpenetrirajućih mreža!

Symbiosis

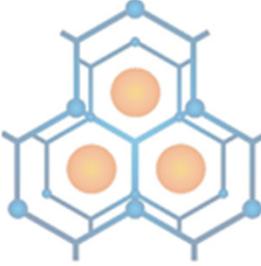
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

MOF-ovi

Slika 5. Simetrijski diverzitet kristalnih struktura MOF-ova

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

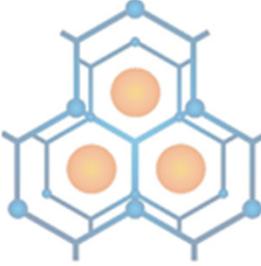
Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

Program ConQuest pruža širok spektar fleksibilnih opcija pretraživanja informacija sadržanih u preko milion kristalnih struktura, što podrazumeva:

- čitav niz opcija pretraživanja numeričkih podataka koji omogućavaju lociranje kristalne strukture na osnovu naziva jedinjenja, formule, elementalnog sastava, literature i eksperimentalnih podataka
- dublja analiza hemijske strukture uz mogućnost definisanja fizičkih i hemijskih parametara kao što su nanelektrisanje, hibridizacija, tip hemijske veze i cikličnost
- 3D geometrijsko pretraživanje koje omogućava brzu analizu konfomacionih preferencija željenog molekula
- analiza inter- i intramolekulskih interakcija npr. u cilju pronalaženja željenih farmakofora

Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

Program ConQuest dodatno pruža mogućnost:

- upotrebe intuitivnog dela za skiciranje strukturalnih formula definisanjem geometrijskih parametara
- upotrebe sekundarnih filtera koji se mogu koristiti za ograničavanje grešaka i pozicione neuređenosti atoma prilikom rešavanja kristalne strukture
- jednostavne kombinacije pretraga u cilju kreiranja složenijih pretraga
- preuzimanje kristalnih struktura u .cif formatu (eng. *crystallographic information file*) i analiza upotrebom specijalizovanih programa CCDC paketa
- povezivanja strukture direktnom vezom sa literaturnim izvorom

MOF-ovi

Klasifikacija MOF-ova u Kembričkoj kristalografskoj bazi

Chemical Science

EDGE ARTICLE

View Article Online

View Journal | View Issue

 Check for updates

Cite this: *Chem. Sci.*, 2020, **11**, 8373

All publication charges for this article have been paid for by the Royal Society of Chemistry

Received 3rd March 2020
Accepted 16th June 2020
DOI: 10.1039/d0sc01297a
rsc.li/chemical-science

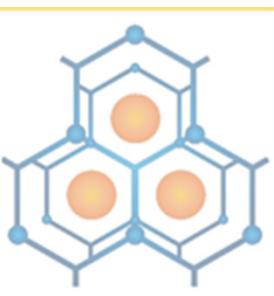
Targeted classification of metal–organic frameworks in the Cambridge structural database (CSD)†

Peyman Z. Moghadam,^{D,‡§*}^a Aurelia Li,^{D,‡}^a Xiao-Wei Liu,^{abd} Rocio Bueno-Perez,^{D,‡}^a Shu-Dong Wang,^b Seth B. Wiggins,^{D,‡}^c Peter A. Wood,^{D,‡}^c and David Fairen-Jimenez^{D,‡}^a

Large-scale targeted exploration of metal–organic frameworks (MOFs) with characteristics such as specific surface chemistry or metal-cluster family has not been investigated so far. These definitions are particularly important because they can define the way MOFs interact with specific molecules (e.g. their hydrophilic/phobic character) or their physicochemical stability. We report here the development of algorithms to break down the overarching family of MOFs into a number of subgroups according to some of their key chemical and physical features. Available within the Cambridge Crystallographic Data Centre's (CCDC) software, we introduce new approaches to allow researchers to browse and efficiently look for targeted MOF families based on some of the most well-known secondary building units. We then classify them in terms of their crystalline properties: metal-cluster, network and pore dimensionality, surface chemistry (i.e. functional groups) and chirality. This dynamic database and family of algorithms allow experimentalists and computational users to benefit from the developed criteria to look for specific classes of MOFs but also enable users – and encourage them – to develop additional MOF queries based on desired chemistries. These tools are backed-up by an interactive web-based data explorer containing all the data obtained. We also demonstrate the usefulness of these tools with a high-throughput screening for hydrogen storage at room temperature. This toolbox, integrated in the CCDC software, will guide future exploration of MOFs and similar materials, as well as their design and development for an ever-increasing range of potential applications.

Slika 6. Primer značajne publikacije

Chem.Sci., **2020**, *11*, 8373, doi: 10.1039/d0sc01297a

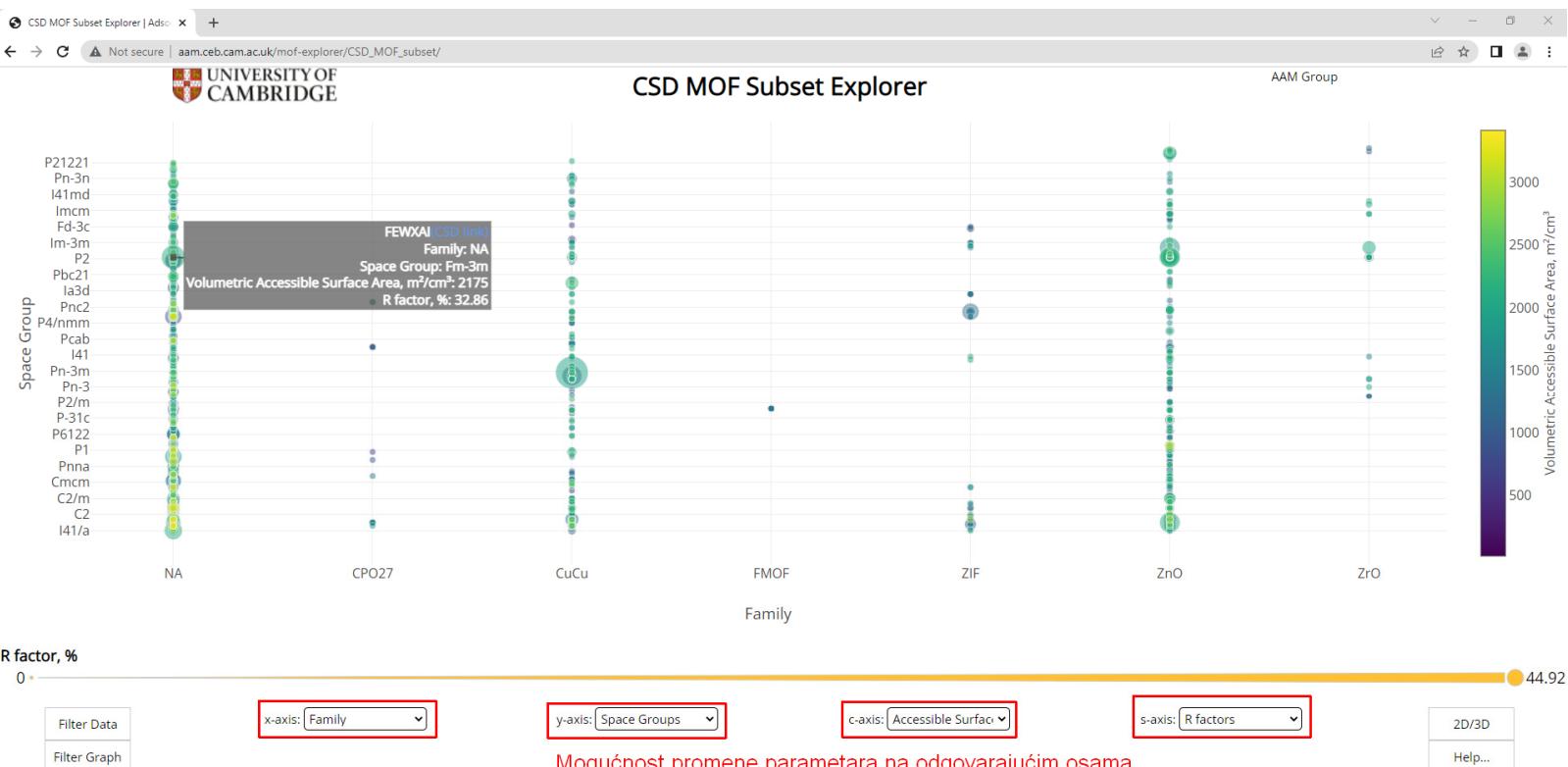
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

MOF-ovi

Istraživanje MOF-podskupa

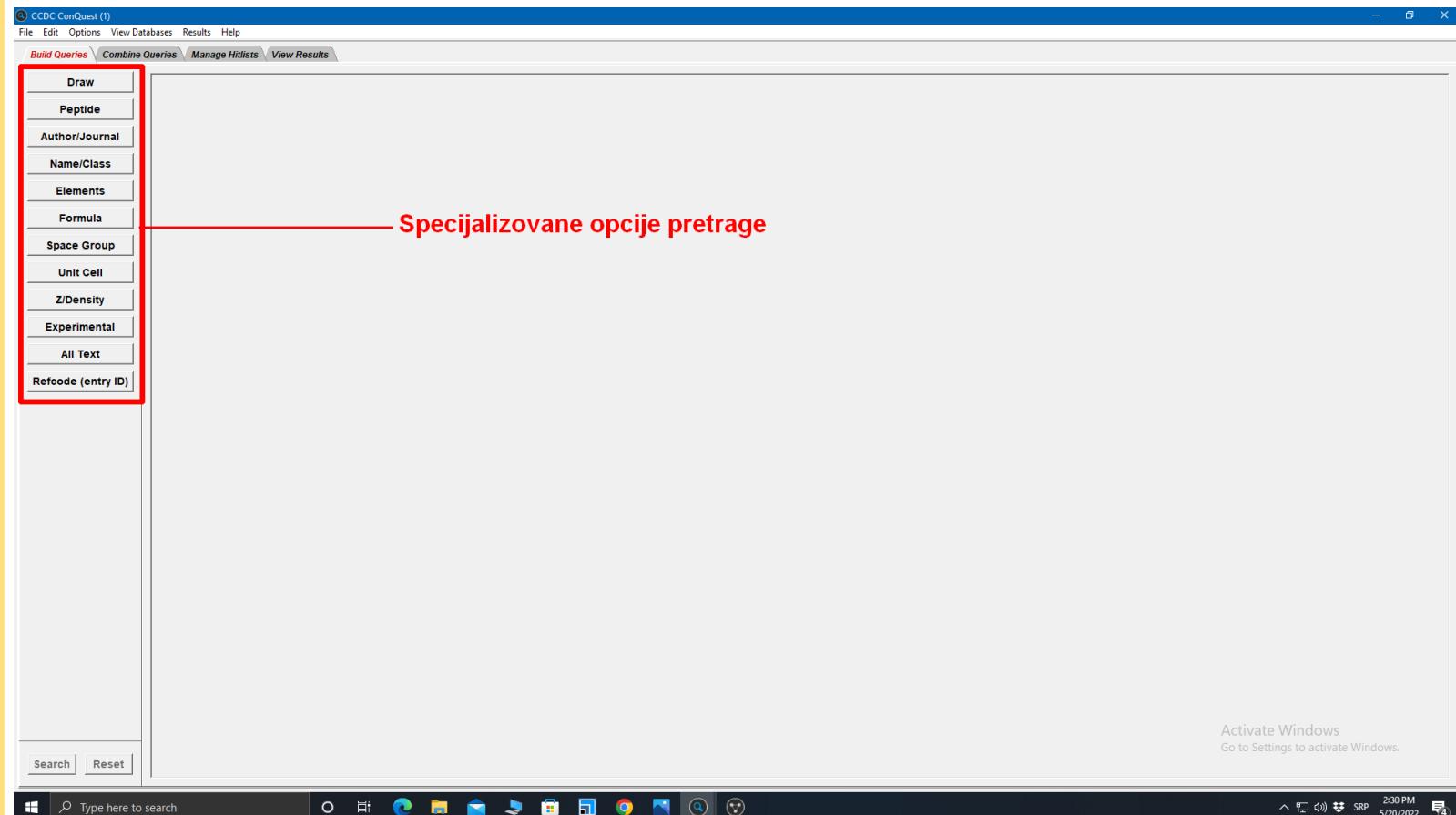
Slika 7. Istraživanje MOF-podskupa

[http://aam.ceb.cam.ac.uk/mof-explorer/CSD MOF subset/](http://aam.ceb.cam.ac.uk/mof-explorer/CSD_MOF_subset/)

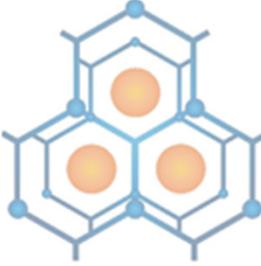

Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

Slika 8. Program ConQuest

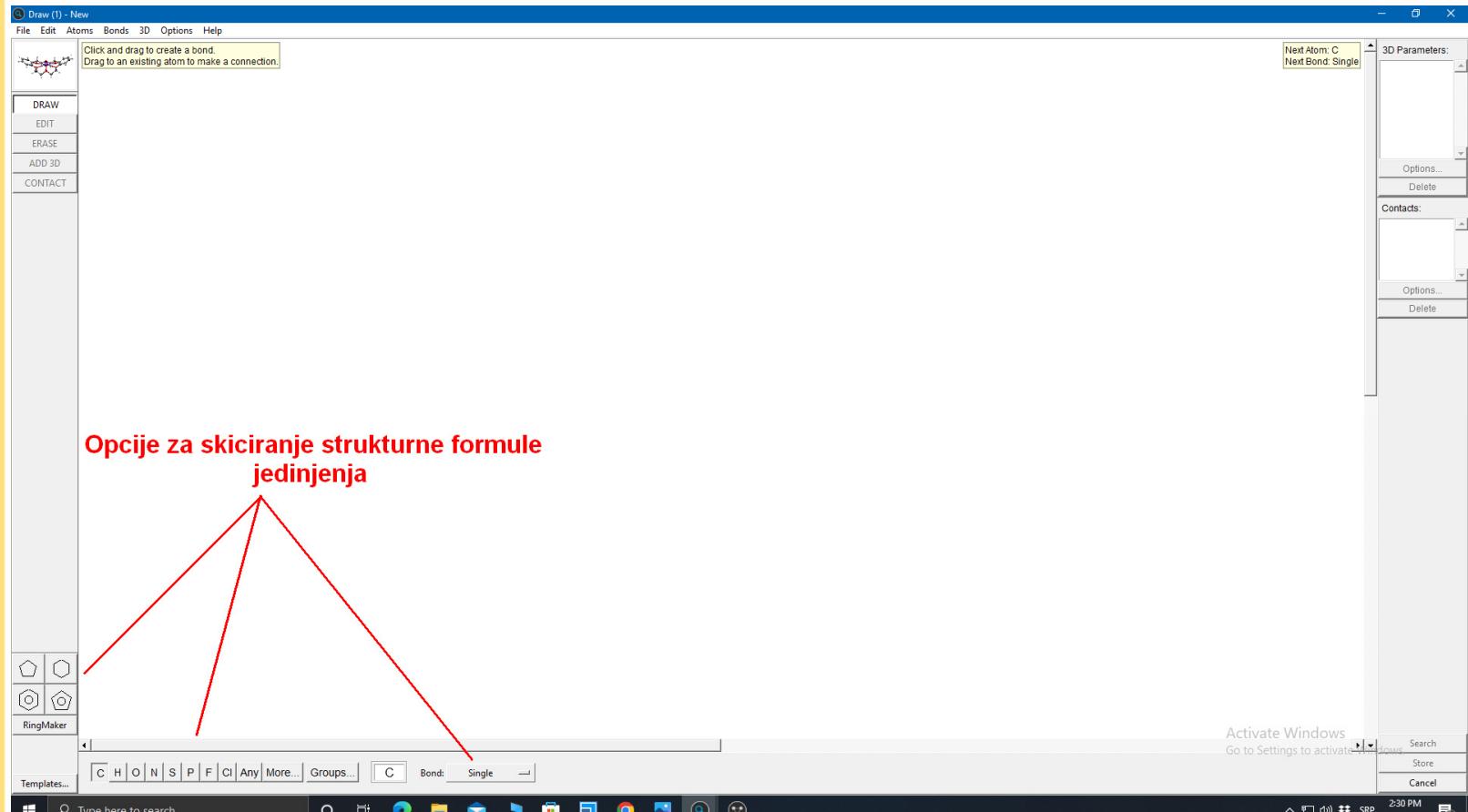
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Pretraga Kembričke kristalografske baze

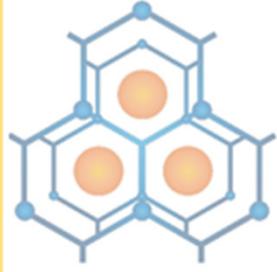
Primarni program - ConQuest

Slika 9. Opcije za skiciranje strukturne formule jedinjenja

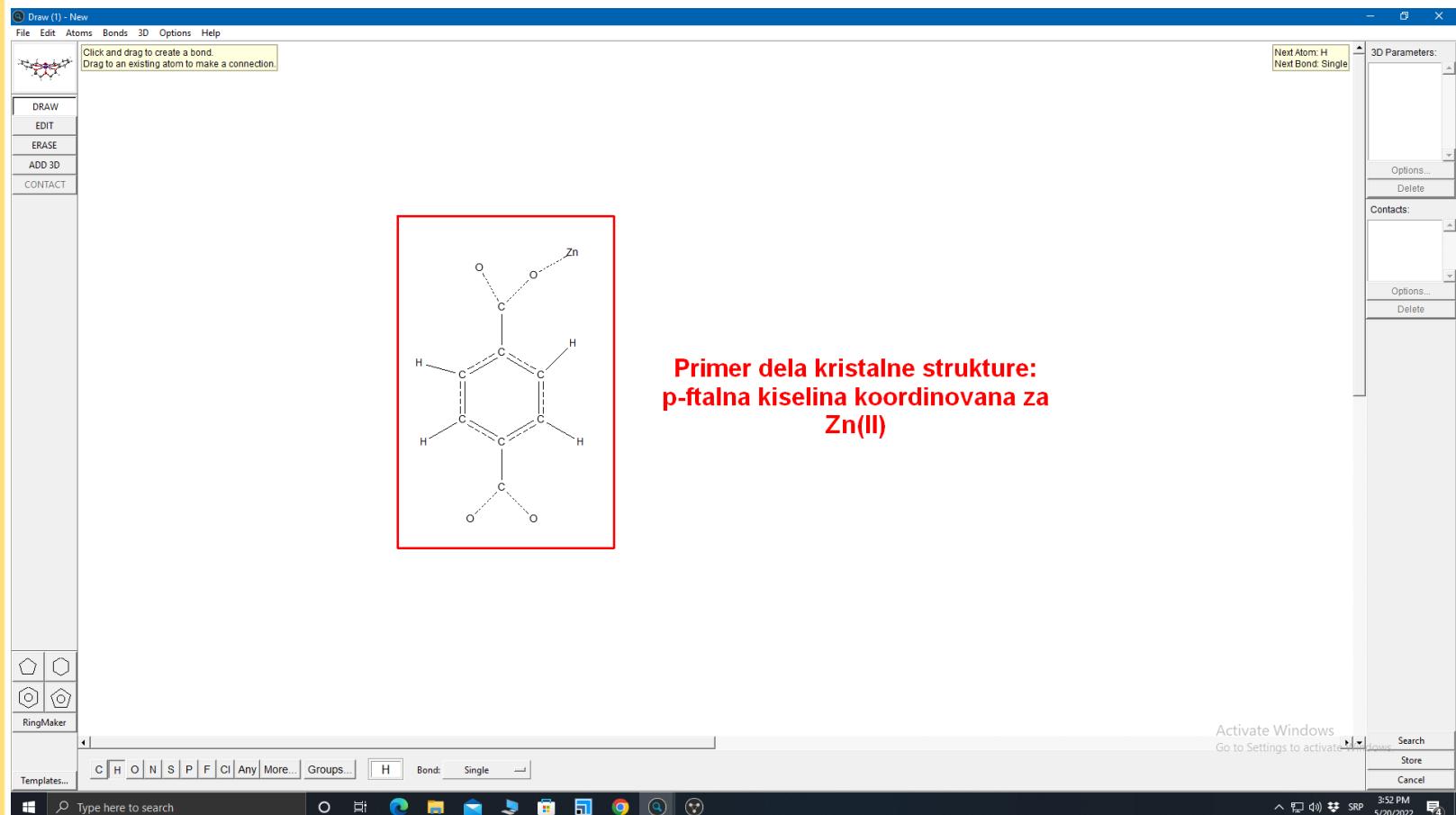
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

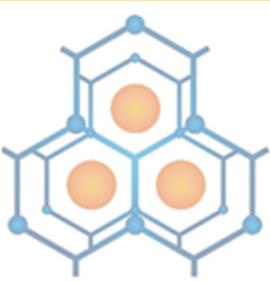
Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

Primer dela kristalne strukture:
p-ftalna kiselina koordinovana za
Zn(II)

Slika 10. Primer nacrtanog dela kristalne strukture

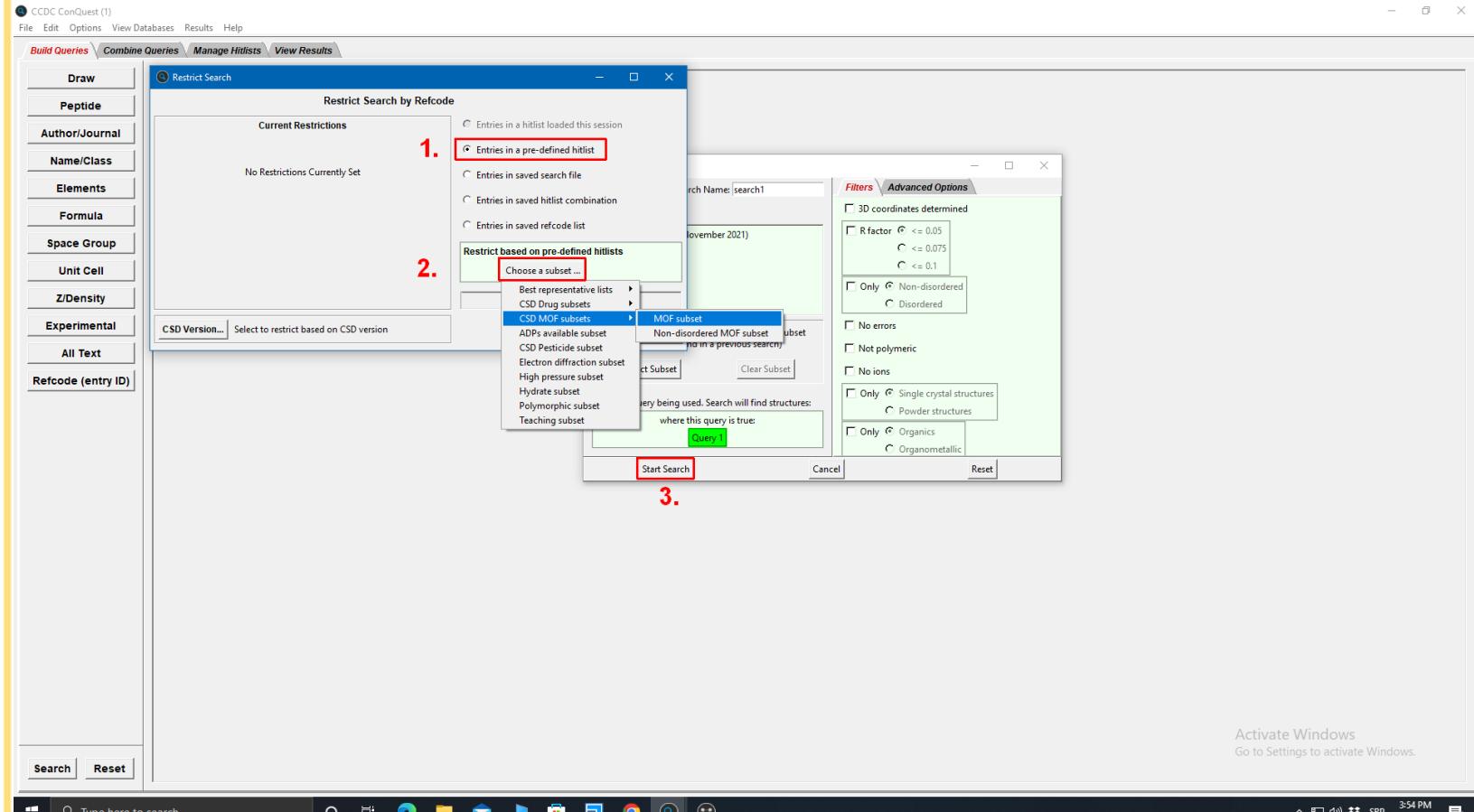
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Pretraga Kembričke kristalografske baze

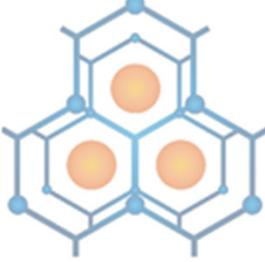
Primarni program - ConQuest

Slika 11. Odabir MOF podskupa

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

The screenshot shows the CCDC ConQuest software interface. The top menu bar includes File, Edit, Options, View Databases, Results, and Help. The toolbar below the menu has buttons for Build Queries, Combine Queries, Manage Hitlists, and View Results. The main window displays a chemical structure of a metal-organic framework (MOF) fragment. The fragment consists of a central zinc atom coordinated by four nitrogen atoms from imidazole ligands, which are further coordinated by carboxylate groups from a benzene-1,3,5-tricarboxylate (BTC) linker. The structure is also substituted with dimethylamino (-NMe₂) groups. A search query 'ABUBUY' is entered in the Refcode field. To the right, a vertical list of hit structures is shown, with 'ABUBUY' highlighted in yellow. Below the list, a message indicates 875 hits found. At the bottom, a Windows taskbar shows the search bar, system icons, and the date/time (5/20/2022, 3:59 PM). Red annotations highlight the search term 'ABUBUY' in the Refcode field and the hitlist, and point to the search results message.

Refcode: ABUBUY

CSD version 5.43 (November 2021)

ABUBUY

ABUBUY ✓ ABUWQJ ✓ ADETEL ✓ AFOROD ✓ AFOSIY ✓ AFOSOE ✓ AFOSOE01 ✓ AFUDUC ✓ AJODUZ ✓ AJOSUN ✓ AJOSUN01 ✓ AKEDIF ✓ ALICEG ✓ ALIZAY ✓ AMAPUZ ✓ ANEKUC ✓ ANUPIK ✓ AQOPUS ✓ ATAJAI ✓ ATEHEO ✓ ATEMAP ✓ ATEMET ✓ ATOWIQ ✓ ATOWOW ✓ ATOXAJ ✓ ATOXEN ✓ AVEZEJ ✓ AWUVIZ ✓ BADYUD ✓ BADZAK ✓ BASMUG ✓ BAYQOK ✓ BECDIX ✓ BEKQUG ✓ BEQBOQ ✓ BEQBUW ✓ BEOHEN ✓ BERGAI ✓ BERGA01 ✓ BI2NUW ✓ BONFIW ✓ CELGIG ✓ CEPDAF ✓ CER7EE

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows 100%
875 hits

Resultat: broj pronađenih kristalnih struktura koje sadrže početno nacrtani fragment

Resultat: prikaz dela kristalne strukture u kome je naznačen početni kriterijum za upit

Show terminal carbons

Type here to search

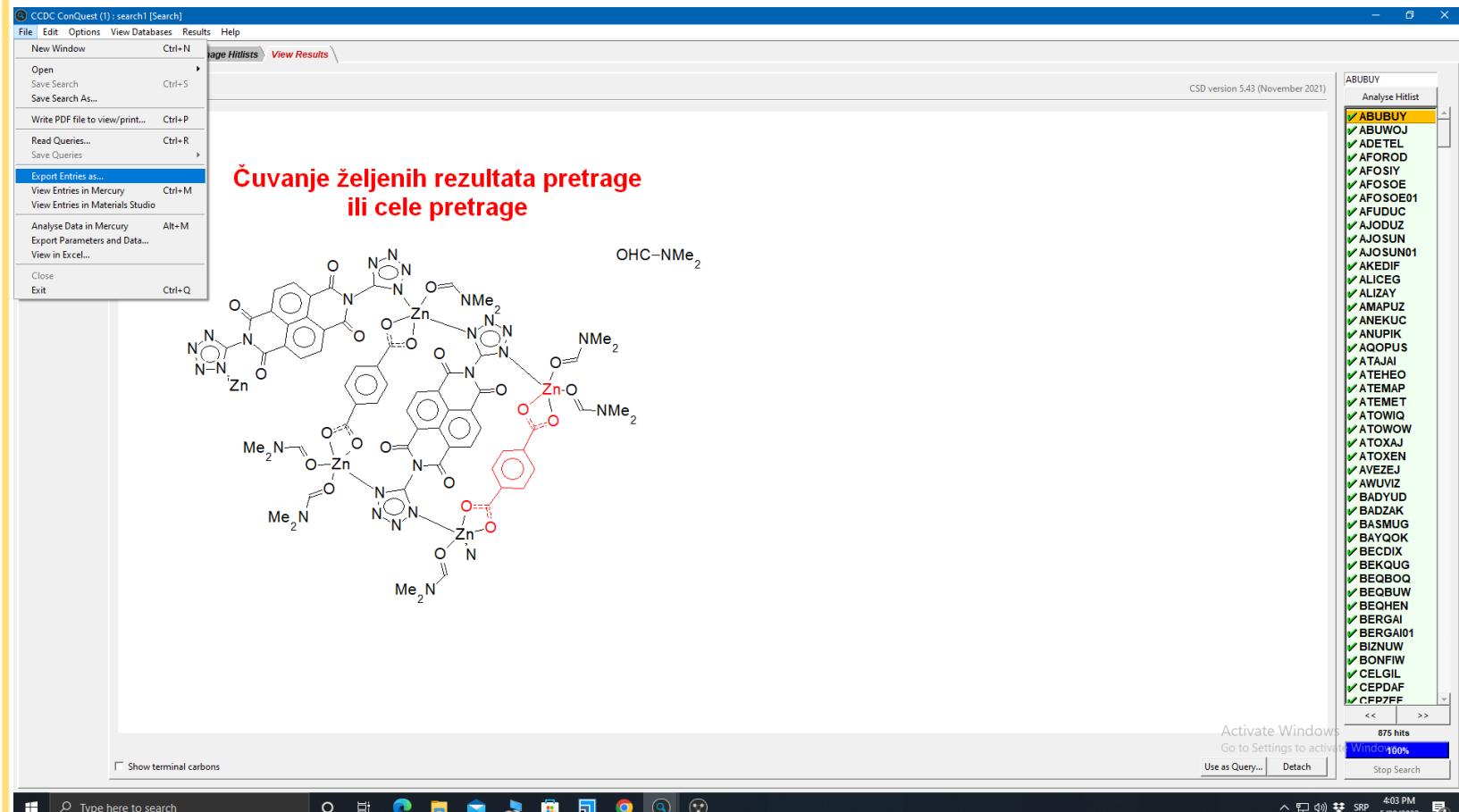
SRP 5/20/2022 3:59 PM

Slika 12. Prikaz rezultata pretrage
MOF podskupa

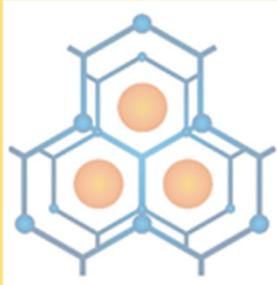

Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

Slika 13. Način čuvanja željenih rezultata pretrage

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Pretraga Kembričke kristalografske baze

Primarni program - ConQuest

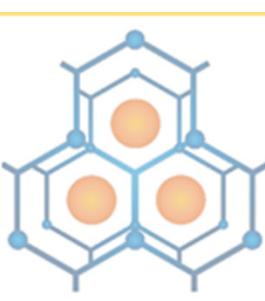

Odabir .cif ekstenziju dokumenta

Odabir željeni direktorijum u kome će biti sačuvani rezultati pretrage

ABUBUY
✓ABUBUY
✓ABUWOJ
✓ADETEL
✓AFOROD
✓AFOSIY
✓AFOSOE
✓AFOSOE01
✓AFUDUC
✓AJODUZ
✓AJOSUN
✓AJOSUN01
✓AKEDIF
✓ALICEG
✓ALIZAY
✓AMAPUZ
✓ANEKUC
✓ANUPIK
✓AQOPUS
✓ATAJAI
✓ATEHEO
✓ATEMAP
✓ATEMET
✓ATOWIO
✓ATOWOW
✓ATOXAJ
✓ATOXEN
✓AVEZEJ
✓AWUVIZ
✓BADYUD
✓BADZAK
✓BASMUG
✓BAYQOK
✓BECDIX
✓BEKQUG
✓BEQBHQ
✓BEQBHW
✓BEQHEN
✓BERGAI
✓BERGAI01
✓BIZNUW
✓BONFIW
✓CELGIL
✓CEPDAF
✓CFP7FF

Slika 14. Odabir ekstenzije i mesto čuvanja rezultata pretrage

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

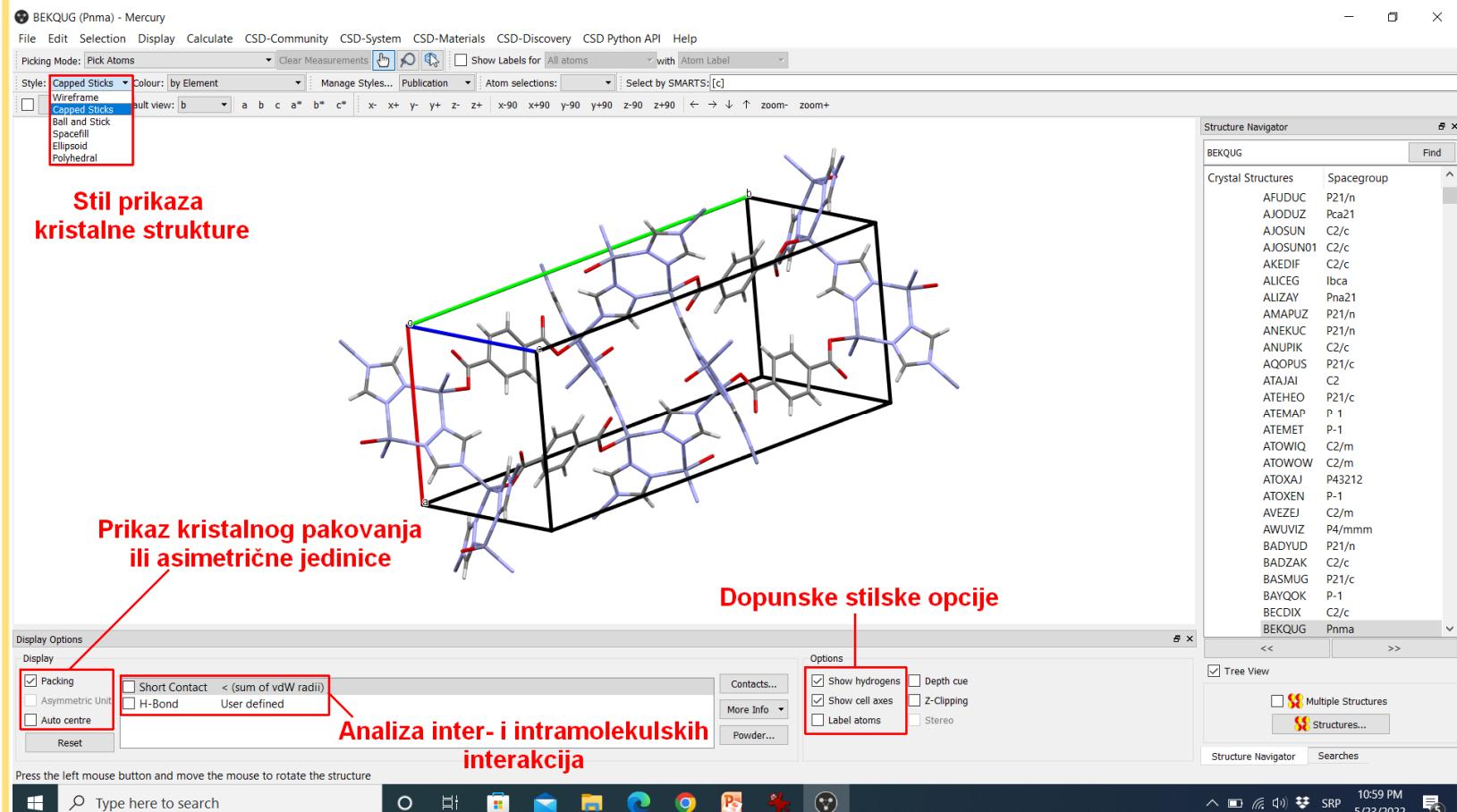
Program nudi sveobuhvatan spektar alata za vizuelizaciju i analizu kristalnog pakovanja što podrazumeva:

- generisanje dijagrama pakovanja
- vizuelizaciju ravni Milerovih indeksa ($h k l$)
- geometrijska analiza intermolekulske interakcije
- vizuelizaciju elemenata simetrije prostorne grupe
- izračunavanje veličine pora (kontaktna površina i površina dostupna rastvaraču)
- proračuni na molekulima u simuliranom gasovitom agregatnom stanju upotrebom interfejsa MOPAC
- Prikaz Bravoevih, Fridelovih, Donajevih i Harkerovih (BFDH) teorijskih morfologija kristala

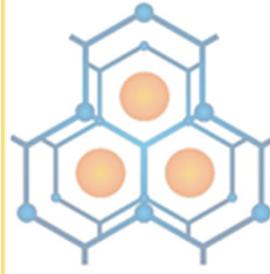

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

Slika 15. Prikaz važnih opcija programa Mercury

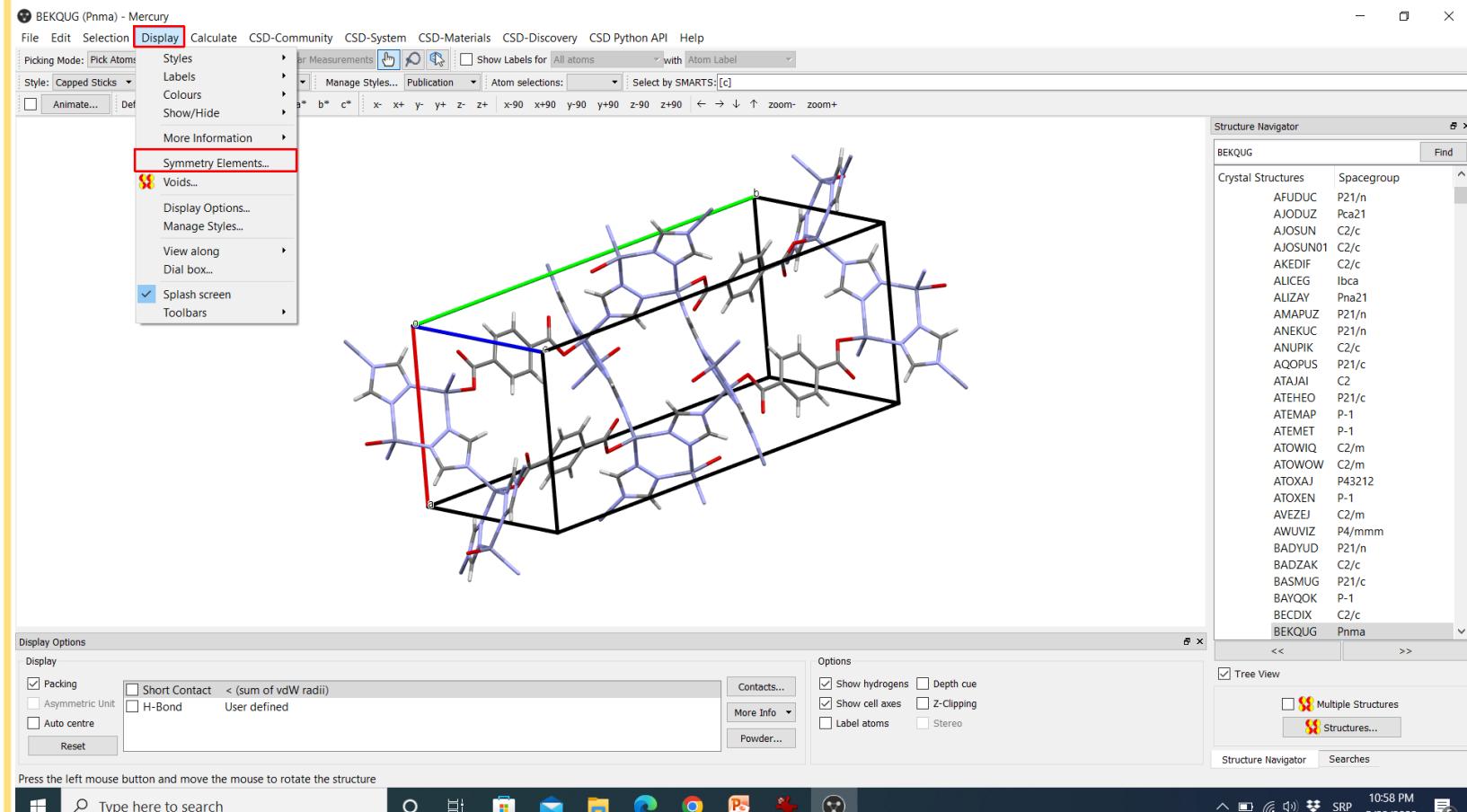

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

Slika 16. Vizualizacija elemenata simetrije

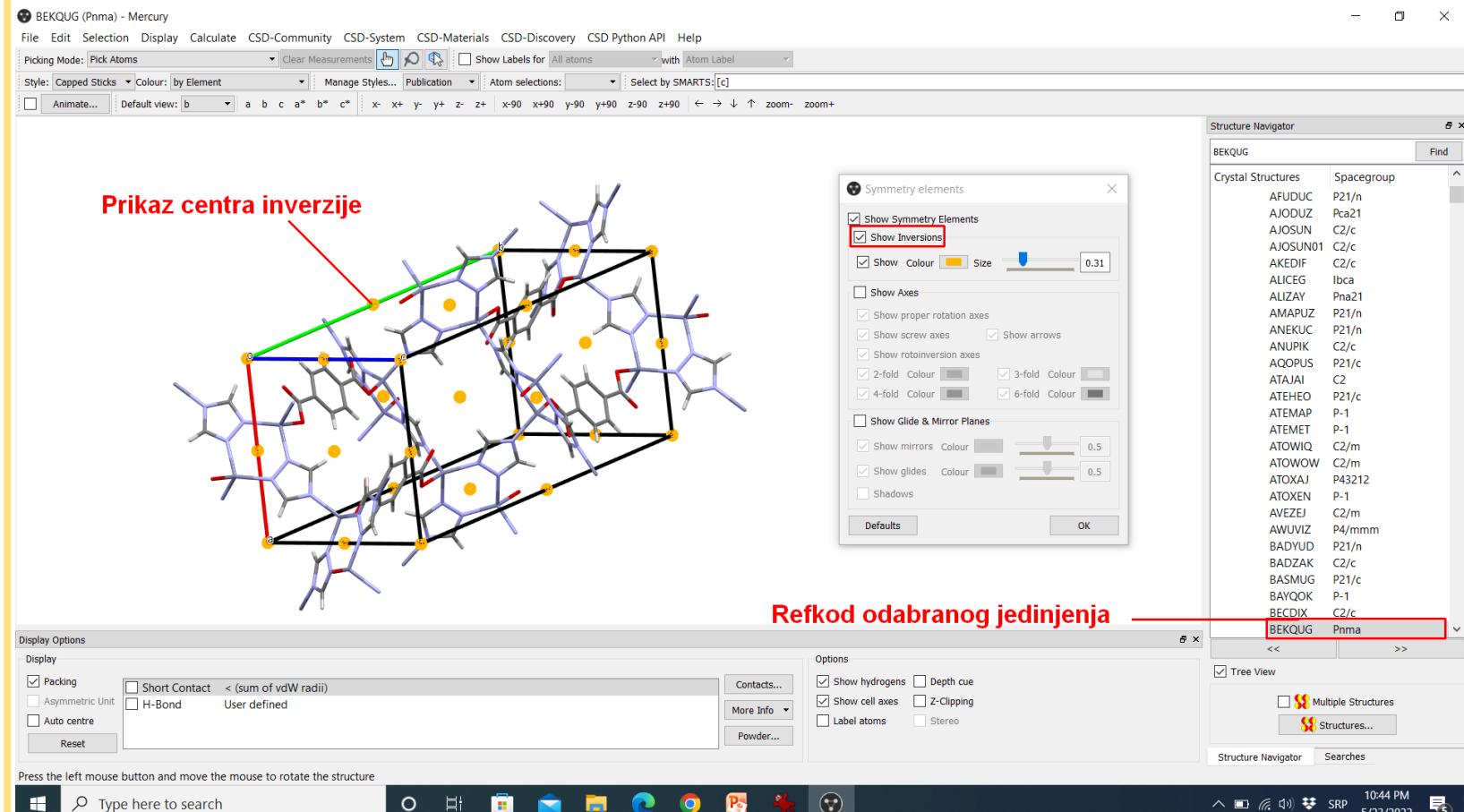
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

Slika 17. Vizualizacija centra inverzije

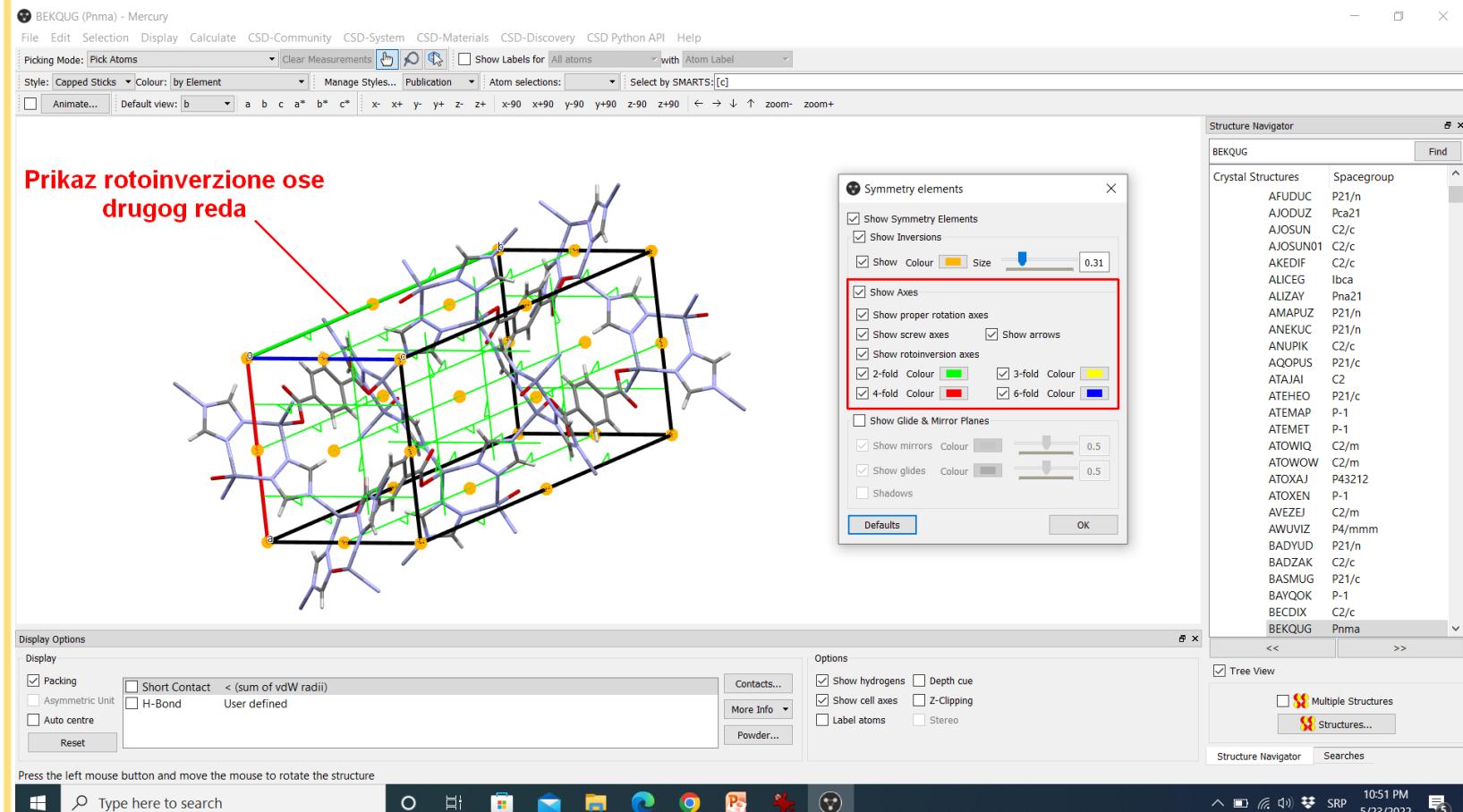
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

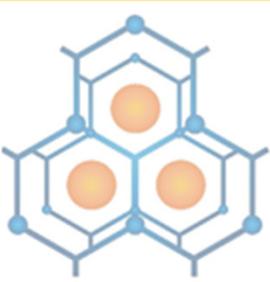

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

Slika 18. Vizualizacija osa rotacije

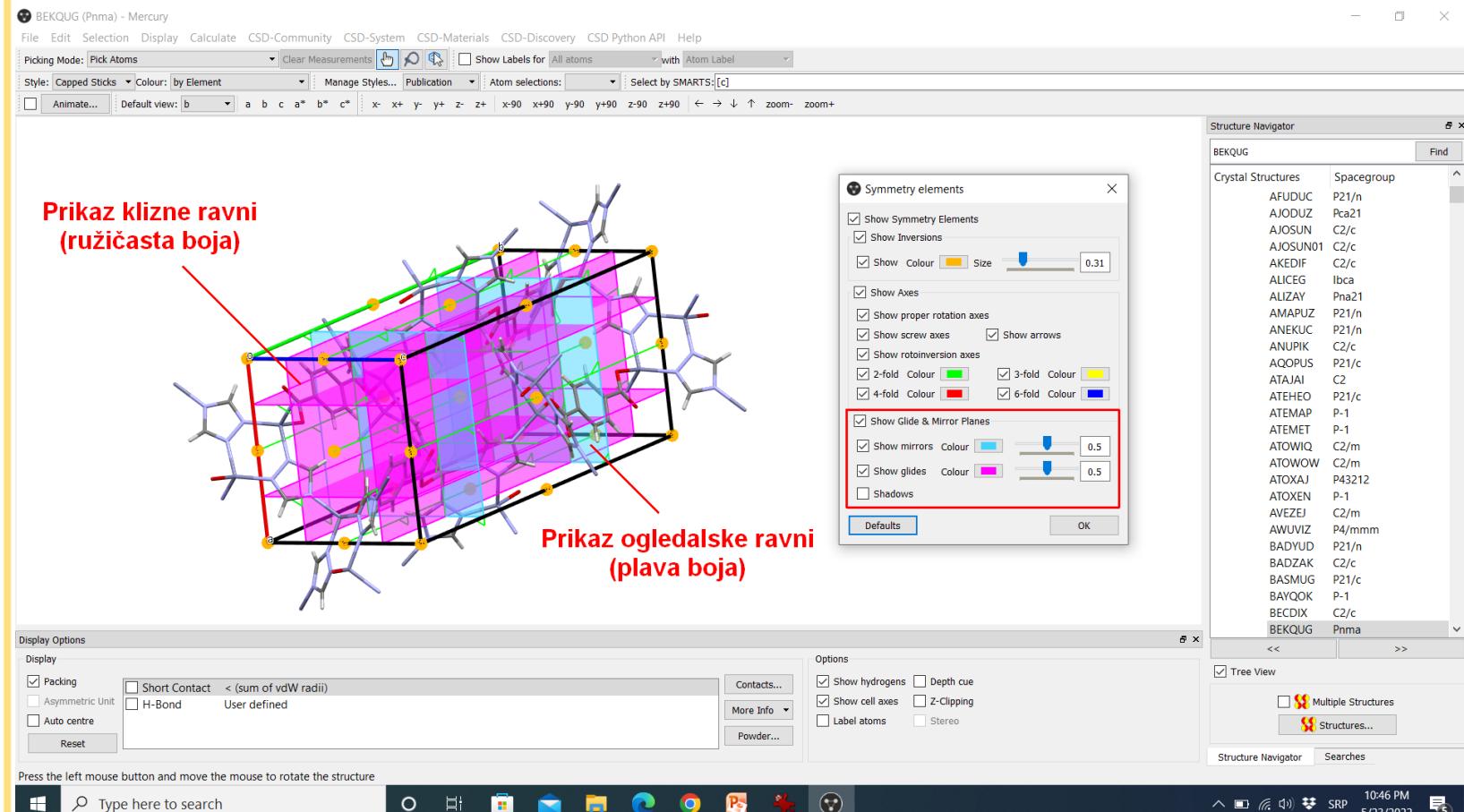
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

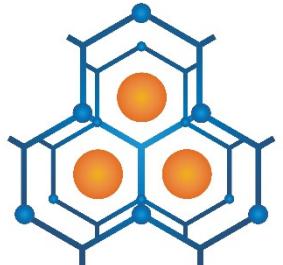

Analiza kristalnih struktura

Program Mercury

Slika 19. Vizualizacija ravni refleksije i kliznih ravni

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

KLONIRANJE, MUTACIJE, EKSPRESIJA I JOŠ PONEŠTO

Ana Marija Balaž

Institut za hemiju, tehnologiju i
metalurgiju, Centar za hemiju

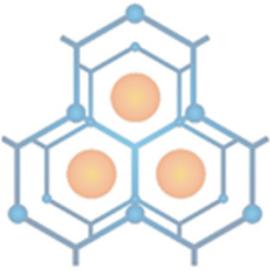

Фонд за науку
Републике Србије

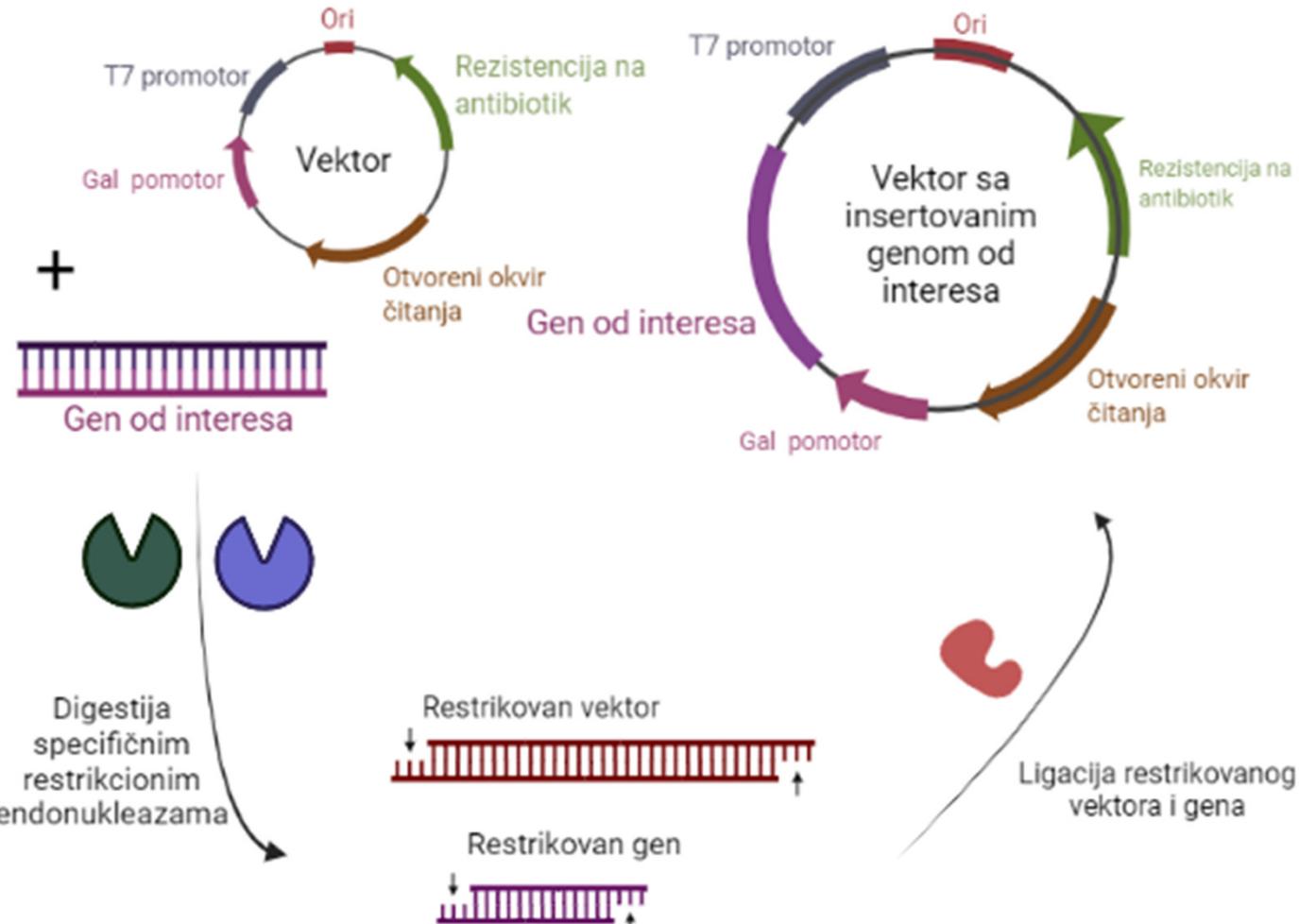
Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Kloniranje gena od interesa u selektovani vektor

Created in BioRender.com

Slika 1. Šematski prikaz kloniranja gena od interesa u selektovani vektor.

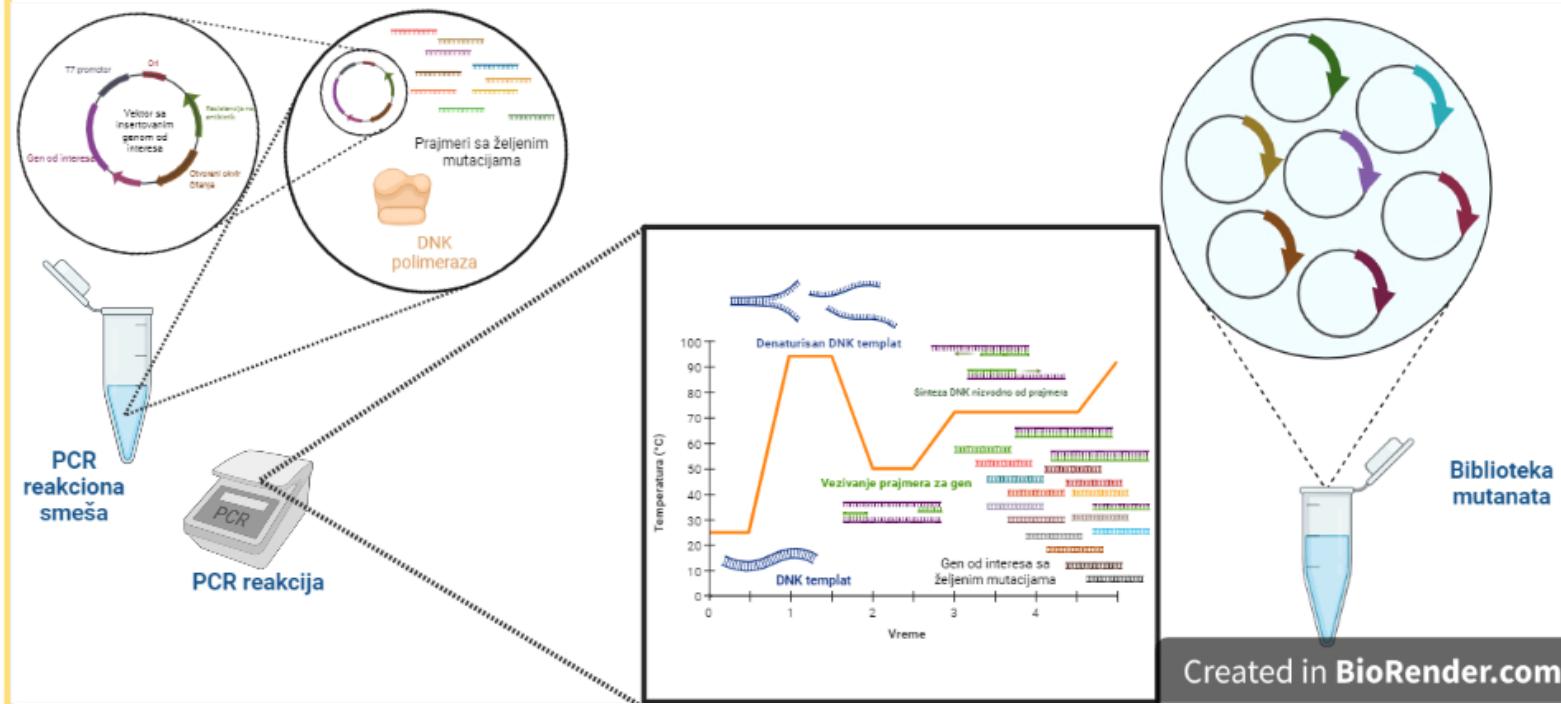
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Kreiranje biblioteka mutanata

- ❖ Racionalni dizajn
- ❖ Semi – racionalni dizajn
- ❖ Dirigovana evolucija

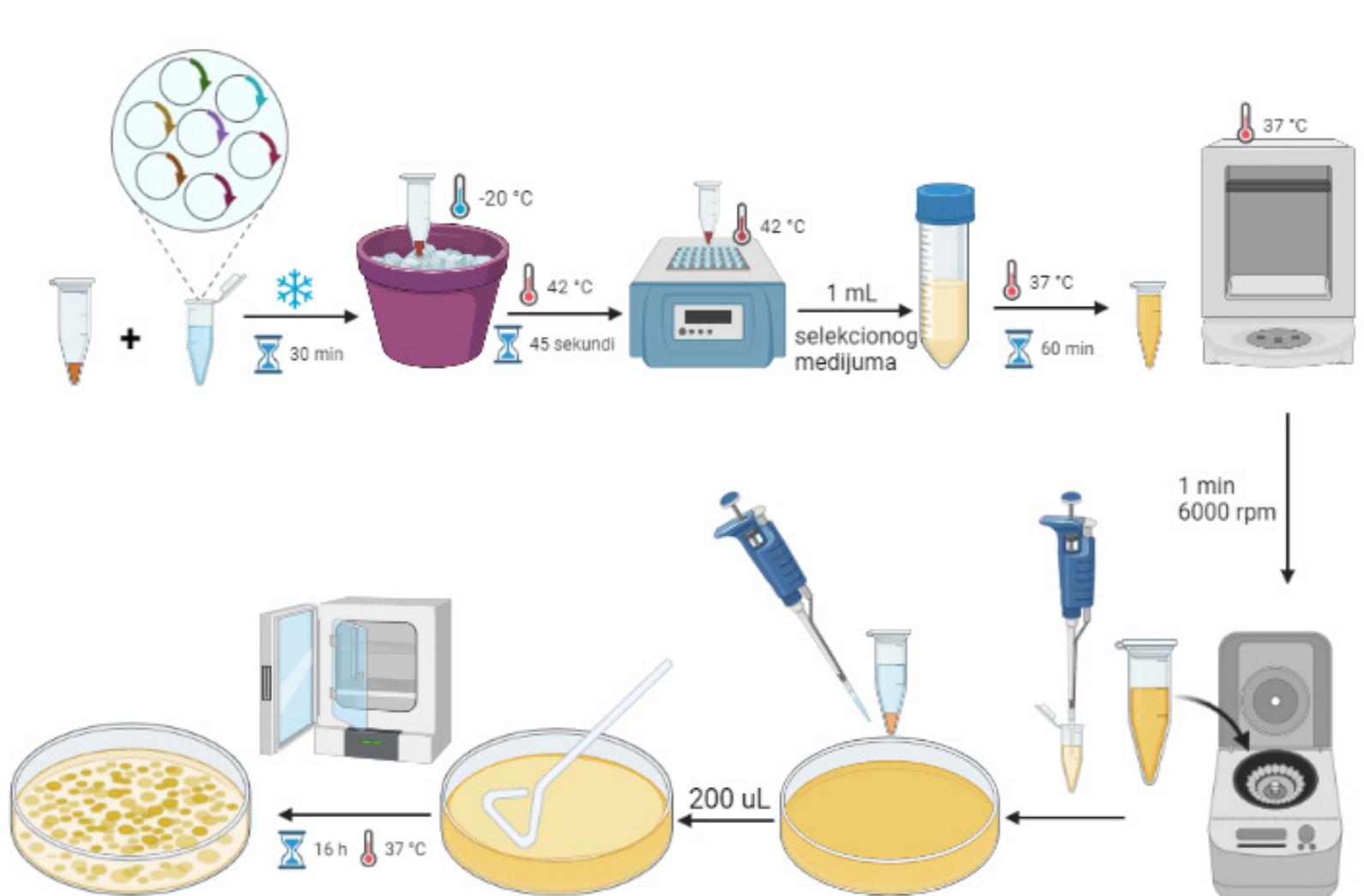
Slika 2. Šematski prikaz kreiranja biblioteka mutanata.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

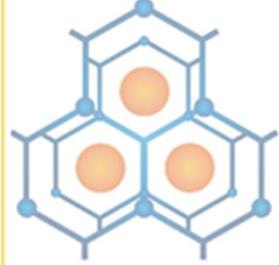
Transformacija bakterije *E.coli*

Created in BioRender.com

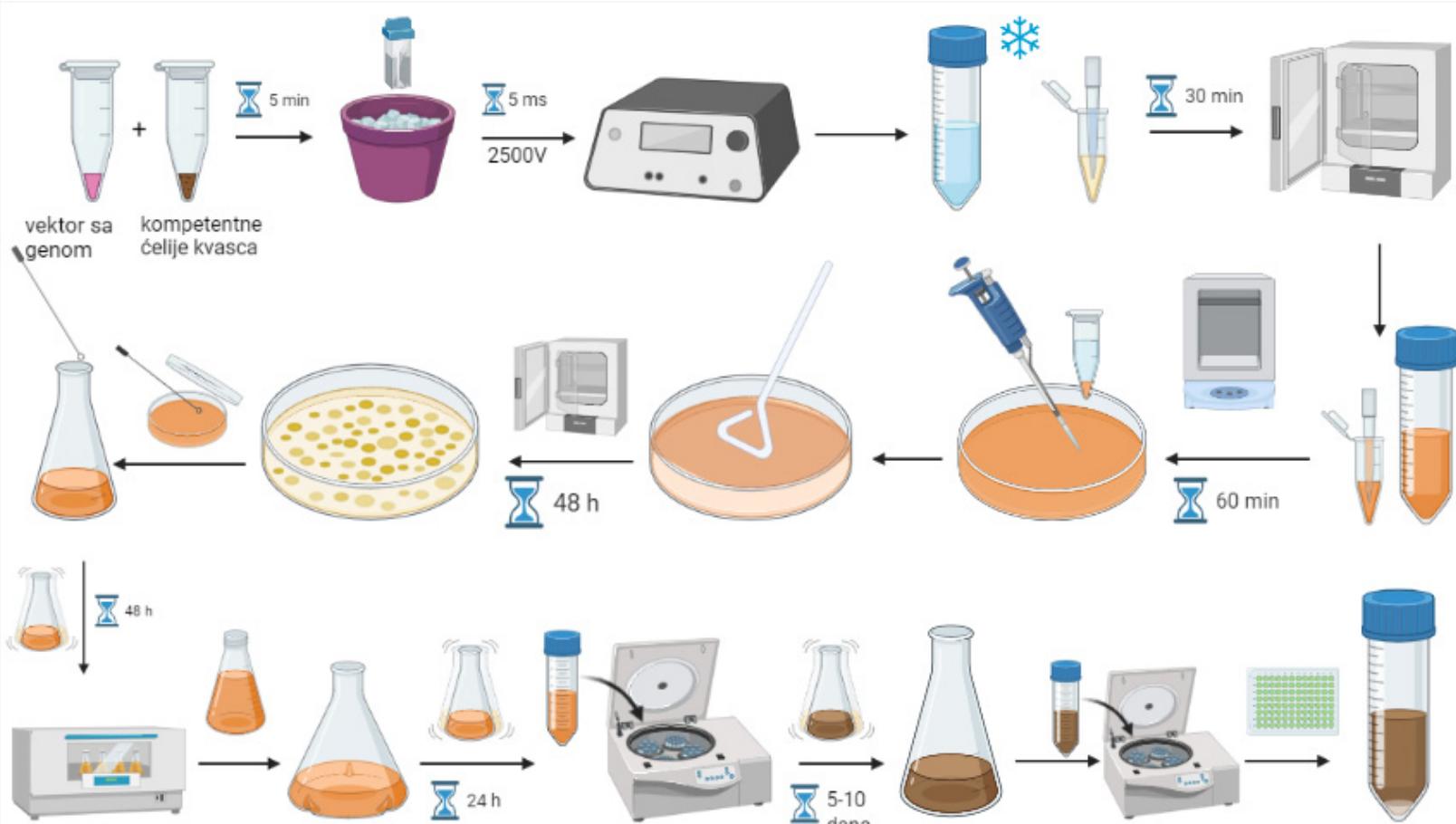
Slika 3. Šematski prikaz transformacije bakterije *Escherichia coli*.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Transformacija kvasca *Pichia pastoris* i ekspresija proteina

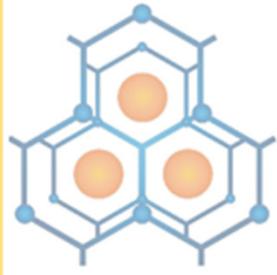

Created in BioRender.com

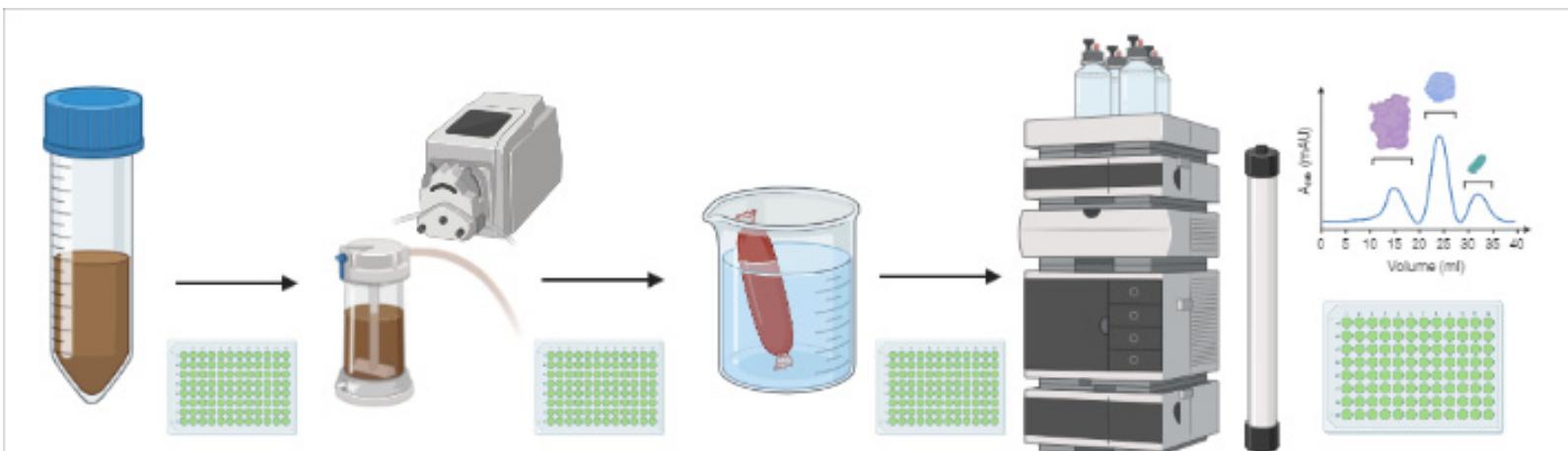
Slika 4. Šematski prikaz transformacije kvasca *Pichia pastoris* i ekspresija proteina.

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

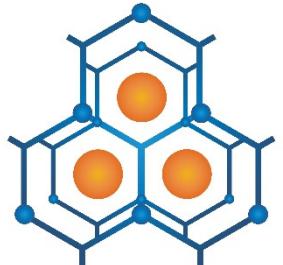
Prečišćavanje i karakterizacija proteina

Created in BioRender.com

Slika 5. Šematski prikaz prečišćavanja proteina.

Symbiosis

KONTROLISAN DIZAJN EFIKASNIH
ENZIM@MOF KOMPOZITA ZA BIOKATALIZU

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

UNIVERZITET U BEOGRADU

HEMIJSKI FAKULTET

TAJNE BIOMINERALIZACIJE

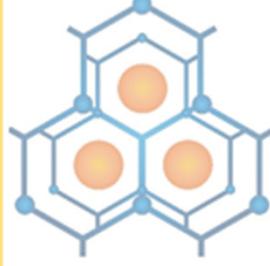
Marija Stanišić

Univerzitet u Beogradu - Hemski fakultet

Фонд за науку
Републике Србије

Glavni sponzor Fond za nauku Republike Srbije PROMIS, #6066997

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

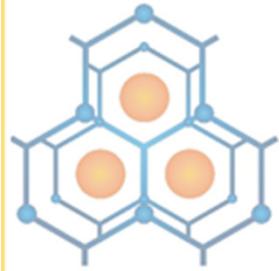

Sadržaj

- Šta je biominerализација?
- Наши радови
- Циљ и примена

Symbiosis

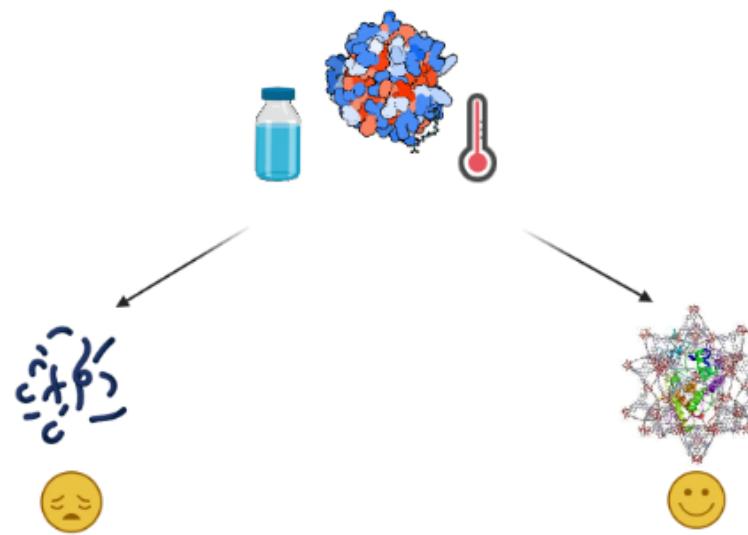
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Šta je biomineralizacija?

Problem:

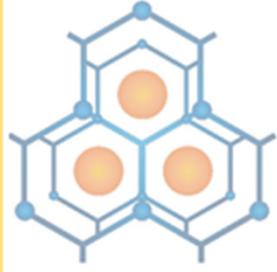
Primena enzima u industriji

Biokompoziti (biomaterijali) su jedinjenja koja se sastoje iz neorganskog dela (npr. MOFova) i enzima.

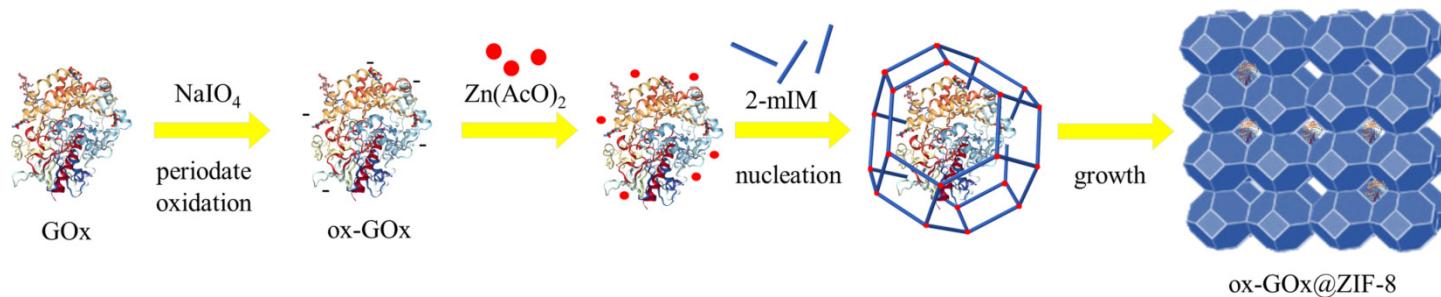
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Naši radovi

Stanišić, M.D.; Popović Kokar, N.; Ristić, P.; Balaž, A.M.; Senčanski, M.; Ognjanović, M.; Đokić, V.R.; Prodanović, R.; Todorović, T.R. Chemical Modification of Glycoproteins' Carbohydrate Moiety as a General Strategy for the Synthesis of Efficient Biocatalysts by Biomimetic Mineralization: The Case of Glucose Oxidase. *Polymers* 2021, **13**, 3875.

Slika 1. Shematski prikaz modifikacije i biominealizacije glukoza oksidaze (GOx)

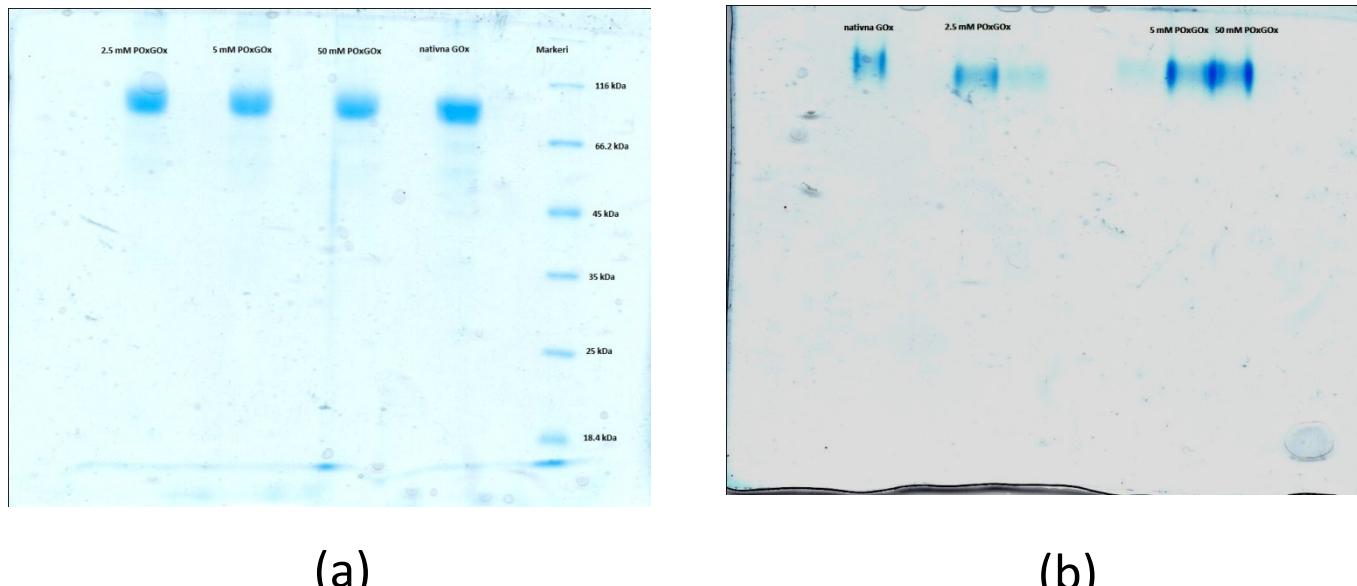
Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

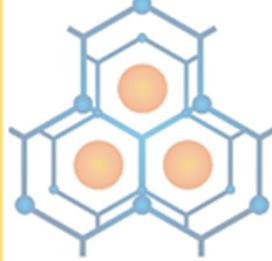

Perjodatna oksidacija glukoza oksidaze

1. Optimizacija finalne koncentracije NaIO_4 :
(a) SDS i nativna PAGE elektroforeza

Slika 2. (a) SDS i (b) nativna PAGE elektroforeza komercijalne i perjodatno oksidovane (2.5, 5, 50 mM NaIO_4) GOx

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Perjodatna oksidacija glukoza oksidaze

1. Optimizacija finalne koncentracije NaIO_4 :
(b) merenje zeta potencijala

Uzorak	Zeta potencijal (mV)
GOx	-10.2 \pm 4.6
2.5 mM oxGOx	-36.9 \pm 5.6
5 mM oxGOx	-32.7 \pm 4.4
50 mM oxGOx	-29.5 \pm 5.2

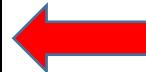
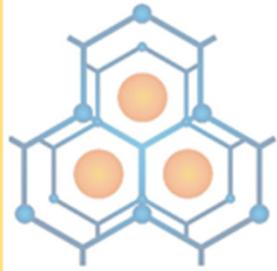

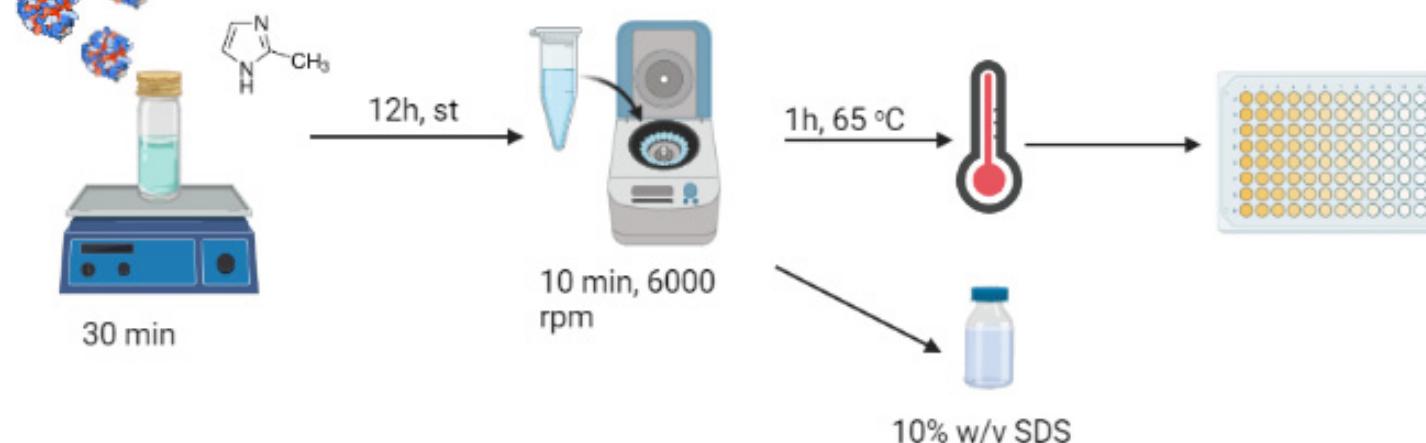
Tabela 1. Eksperimentalno izmerene vrednosti zeta potencijala uzoraka neoksidovane i oksidovane GOx

Symbiosis

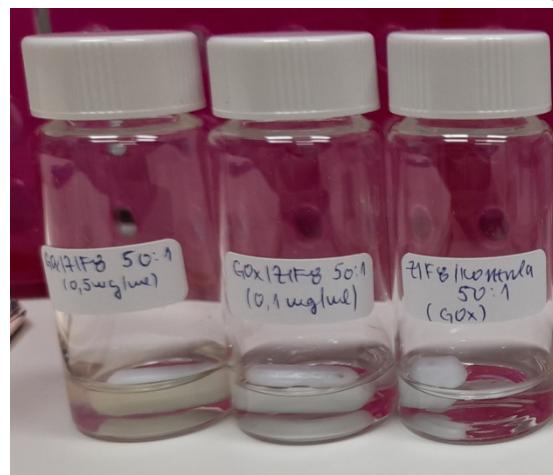
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Optimizacija uslova biomineralizacije

Slika 3. Shematski prikaz faza sinteze i ispitivanja aktivnosti biokompozita

(a)

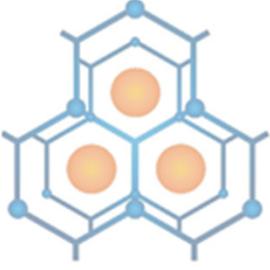

(b)

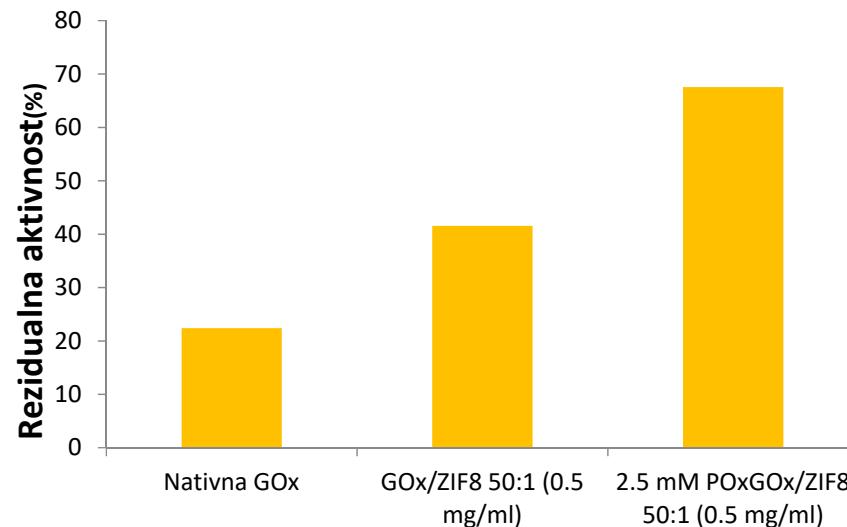
Slika 4. Suspenzije u 0h (a) i nakon stajanja 12h (b) na sobnoj temperaturi

Symbiosis

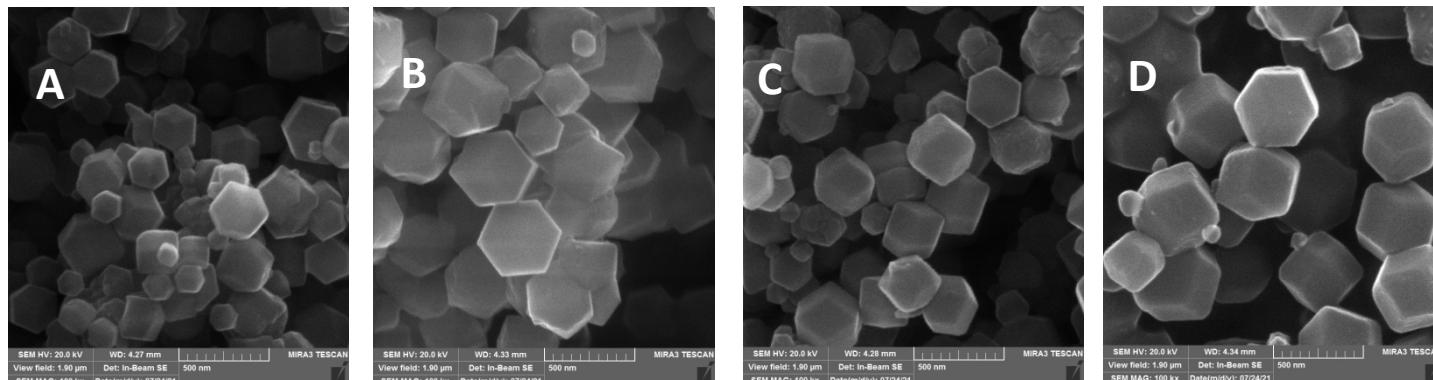
SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Naši rezultati

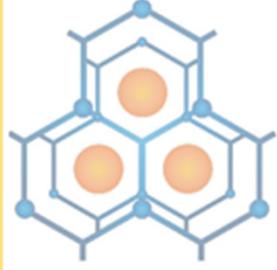
Grafik 1. Rezidualna aktivnost nativne, immobilizovane i immobilizovan eoksidovane GOx nakon inkubiranja (1h, 65 °C)

Slika 5. SEM (A)nativna GOx:ZIF8 50:1 (0.5 mg/ml) ispran dH₂O; (B) 2.5 mM POx GOx:ZIF8 50:1 (0.5 mg/ml) ispran dH₂O; (C) nativna GOx:ZIF8 50:1 (0.5 mg/ml) ispran SDS (10 (% w/w) ; (D) 2.5 mM POx GOx:ZIF8 50:1 (0.5 mg/ml) ispranSDS (10% w/w)

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Biomineralizacija peroksidaze iz rena

NOVI RADOVI – NOVI PROBLEMI !

Na tržištu dostupna komercijalna smeša izoformi peroksidaze iz rena sa pl vrednostima od 2 do 9!

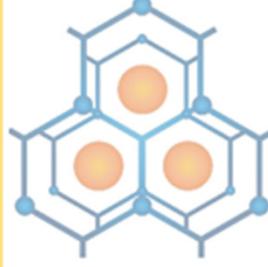

Za eksperimente biomineralizacije potrebna izoforma C1 sa pl vrednošću 5.4 !

IDEJE???

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

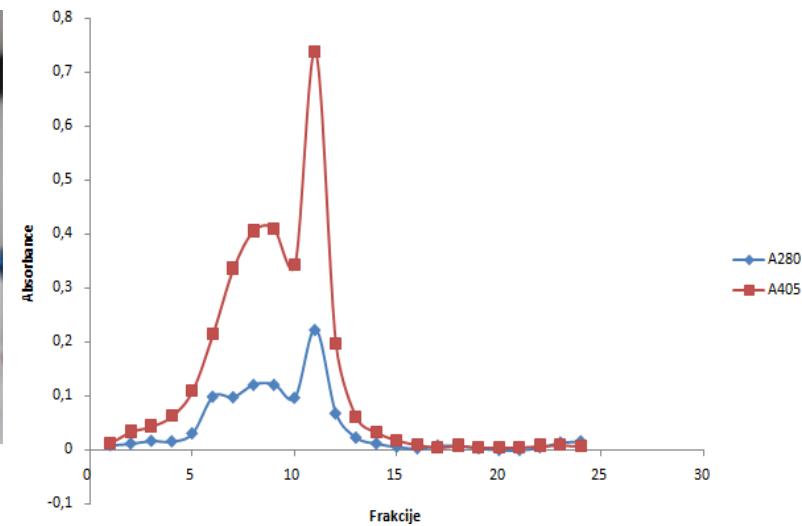

Hromatografsko prečišćavanje izoformi peroksidaze iz rena

Optimizacija uslova sobne hromatografije za prečišćavanje i izolovanje različitih izoformi peroksidaze iz rena (HRP)

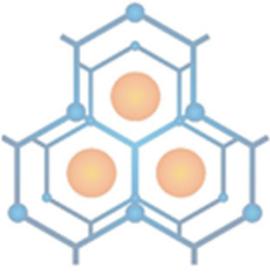
Slika 6. Hromatografsko prečišćavanje HRP

Grafik 2. Hromatogram nakon prečišćavanja HRPa na CMC koloni

Symbiosis

SEMINAR ZA STUDENTE, Beograd 28. maj 2022.

Cilj biominerализације и примена биокомпозита

Cilj:

Pronaći što efikasnije spojeve neorganskog dela биокомпозита (MOFa) i enzima, sintezom adekvatnih mofova i uvođenjem mutacija na površini enzima.

Primena:

Različite grane industrije, farmacija, medicina i dr.